



Statens budget 2018 Rambeslutet

Sammanfattning

I betänkandet behandlar finansutskottet budgetpropositionens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, förslag till statens inkomster och utgiftsramar för 2018, förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020, förslag till utgiftstak för 2018, 2019 och 2020 samt förslag till ändringar i skatte- och avgiftsregler m.m. som ligger till grund för inkomstberäkningen. Dessutom behandlas regeringens förslag om att ändra överskottsmålets nivå och att komplettera det finanspolitiska ramverket med ett skuldankare. Budgetpropositionen för 2018 bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet. I detta sammanhang behandlas också oppositionspartiernas alternativa budgetförslag i motsvarande delar. När riksdagen har behandlat detta betänkande och fattat beslut om ramar för budgetens 27 utgiftsområden är ramarna styrande för riksdagens fortsatta behandling av anslagen inom respektive utgiftsområde.

Rambeslutet

Finansutskottet tillstyrker regeringens förslag om att fastställa målet för den offentliga sektorns finansiella sparande (överskottsmålet) till i genomsnitt en tredjedels procent av bruttonationalprodukten över en konjunkturcykel fr.o.m. 2019 och regeringens förslag om att fastställa ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden) till 35 procent av bruttonationalprodukten fr.o.m. 2019. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag till utgiftstak för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 337, 1 397 och 1 471 miljarder kronor för åren 2018–2020. Utskottet tillstyrker vidare regeringens förslag till utgiftsramar och beräkningen av ålderspensionssystemets utgifter för 2018, regeringens förslag till beräkning av inkomster i statens budget för 2018, regeringens förslag om övriga inkomster i statens budget för 2018 och förslag till ändrade skatte- och avgiftsregler med smärre ändringar som utskottet föreslår. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag till preliminära utgiftsramar och preliminär inkomstberäkning för 2019 och 2020. Utgifterna i statens budget 2018 uppgår sammantaget till 999 miljarder kronor och de

beräknade inkomsterna till 1 043 miljarder kronor. Statens budgetsaldo uppgår därmed till 44 miljarder kronor 2018.

Den ekonomiska utvecklingen

Utskottet konstaterar att konjunkturen i världsekonomin har stärkts, vilket har förbättrat utsikterna för euroområdet och flera framväxande ekonomier under 2017. Under 2018 väntas tillväxtutsikterna dämpas något i de avancerade ekonomierna och fortsätta att stärkas i de framväxande ekonomierna. Enligt regeringens bedömning uppgår den globala BNP-tillväxten till 3,5 procent 2017 och 3,7 procent 2018, vilket är i linje med vad andra bedömare räknar med.

BNP-tillväxten i Sverige har varit hög under de senaste åren och väntas 2017 uppgå till 3,1 procent, främst drivet av investeringar samt hushållens och den offentliga sektorns konsumtion. Även Konjunkturinstitutets barometer indikerar ett mycket starkt läge i svensk ekonomi och att hushållens förtroende för ekonomin ökat. Under 2018 väntas BNP-tillväxten avta något till 2,5 procent, till följd av lägre investeringstakt. Resursutnyttjandet i ekonomin bedöms vara högre än normalt 2017 och 2018, för att därefter gå mot ett mer balanserat läge. Det höga resursutnyttjandet väntas bidra till att företagen successivt kan höja sina priser och enligt regeringens bedömning bidra till att inflationen, mätt med KPIF (konsumentprisindex rensat för ränteförändringar), går från ett årsgenomsnitt på 1,8 procent 2017 till 2,0 procent 2020. Den starka efterfrågan i ekonomin väntas bidra till att arbetslösheten minskar och sysselsättningen ökar.

Utskottet vill i likhet med regeringen framhålla att prognoserna är osäkra. Faktorer som kan leda till en annan utveckling än den som prognostiserats inkluderar det pågående arbetet med utträdesförhandlingarna mellan EU och Storbritannien, innehållet i den amerikanska regeringens ekonomiska politik och den aviserade omställningen i Kinas ekonomi. Dessutom utgör den höga och ökande skuldsättningen hos svenska hushåll och stigande bostadspriser en osäkerhetsfaktor.

Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken

Utskottet tillstyrker regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Tack vare den ansvarsfulla finanspolitik regeringen bedrivit sedan den tillträdde har underskott i de offentliga finanserna vänts till överskott, samtidigt som angelägna samhällsinvesteringar har kunnat genomföras. Sammansättningen av de offentliga utgifterna och intäkterna har sedan 2014 ändrats så att de gynnar tillväxt, sysselsättning och en bättre fördelning. Sverige och svensk ekonomi är i en styrkeposition. Styrkan ska nu användas ansvarsfullt och rättvist så att de ekonomiska framgångarna kommer alla till del, i hela landet. Utskottet välkomnar därför att regeringen nu går

vidare med kraftfulla investeringar i jobb, skola och klimat med det finanspolitiska ramverket som grund för den ekonomiska politiken.

Utskottet konstaterar att utvecklingen för de offentliga finanserna har vänt efter en femårsperiod med underskott. Det strukturella sparandet har stärkts med nästan 2 procent av BNP sedan regeringen tillträdde. Trots de högre utgifter som uppstod till följd av det mycket stora antalet personer som sökte asyl i Sverige under hösten 2015 har de offentliga utgifterna vuxit betydligt långsammare än BNP. Prognosen för de offentliga finanserna har reviderats upp för 2017 och 2018 jämfört med den tidigare prognosen som redovisades i den ekonomiska vårpropositionen. Utskottet delar regeringens bedömning att både det finansiella och det strukturella sparandet ligger i linje med överskottsmålet fr.o.m. 2016 och konstaterar liksom regeringen att den finanspolitiska inriktning som presenteras i propositionen innebär en lämplig övergång till det nya lägre överskottsmålet som föreslås gälla fr.o.m. 2019. Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag på utgiftstak för 2020 och konstaterar att den föreslagna nivån gör det möjligt att genomföra prioriterade reformer i kommande budgetpropositioner.

Utskottet ställer sig också bakom både regeringens förslag om att målet för den offentliga sektorns finansiella sparande fastställs till i genomsnitt en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel fr.o.m. 2019 och förslaget om att fastställa ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld, ett skuldankare, till 35 procent av BNP fr.o.m. 2019. Utskottet vill i sammanhanget framhålla vikten av att en uppdaterad skrivelse till riksdagen om det finanspolitiska ramverket innehåller en beskrivning av både principerna för uppföljningen och regeringens åtagande gentemot riksdagen när det gäller uppföljningen.

Utskottet delar regeringens bedömning om att det finns utmaningar och problem som behöver lösas. Sverige ska vara ett land som håller ihop, och utskottet står bakom regeringens bedömning om att inriktningen på den ekonomiska politiken ska ligga fast och att ett samhälle för trygghet och hållbar utveckling och minskade orättvisor ska fortsätta att byggas genom investeringar i samhällsbygget för fler jobb, en stärkt välfärd och en ökad trygghet.

Utskottet delar regeringens bedömning att målet om att Sverige ska ha den lägsta arbetslösheten i EU 2020 ska vara vägledande för den ekonomiska politiken. Utskottet noterar att arbetsmarknaden fortsätter att utvecklas starkt. Samtidigt behöver mer göras, särskilt för de som inte gått ut gymnasieskolan och de som är födda utanför Europa. Utskottet delar regeringens syn att det behövs fler och enklare vägar till jobb, kompetenshöjande åtgärder och särskilda insatser för att utrikes födda kvinnor ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden och välkomnar regeringens förändringar av gällande subventionerade anställningar där ett flertal stödformer ersätts med ett nytt anställningsstöd – introduktionsjobb. Utskottet ser också positivt på regeringens särskilda insatser för att nyanlända ska komma i arbete, som t.ex. omläggningen av regelverket för Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag och

införandet av utbildningsplikt för alla nyanlända invandrare. Utskottet delar regeringens uppfattning att Sverige ska konkurrera med kunskap och kompetens, inte med låga löner.

Utskottet delar regeringens syn att investeringar i utbildning och kompetens ger förutsättningar för människor i hela landet att utbilda sig och stärka sina möjligheter på arbetsmarknaden och förutsättningar för omställning och välkomnar regeringens utbyggnad av Kunskapslyftet.

I likhet med regeringen anser utskottet att det ska gå att hitta en bostad i Sverige när man får jobb eller en studieplats. Utskottet står därför bakom regeringens fortsatta arbete med att genomföra det s.k. 22-punktsprogrammet för att upprätthålla en hög takt i bostadsbyggandet och effektivisera plan- och byggprocessen.

Goda skattemässiga villkor för att starta och driva företag är en förutsättning för att hela landet ska växa. Därför välkomnar utskottet regeringens utvidgning av det s.k. växa-stödet till att även omfatta aktiebolag och handelsbolag, för att på så sätt underlätta för enmansföretag att ta steget att anställa.

Sverige ska ha en jämlik kunskapsskola, och för att elever ska lära sig mer måste ojämlikheten i skolsystemet brytas. Utskottet står bakom regeringens politiska inriktning att stärka likvärdigheten och öka möjligheten till en god kunskapsutveckling genom att tillföra ökade medel till kommunsektorn, göra läraryrket mer attraktivt, förstärka och förlänga Läslyftet samt förlänga skolplikten.

I likhet med regeringen anser utskottet att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Utskottet välkomnar regeringens förstärkning av klimat- och miljöarbetet med åtgärder för ett renare hav, skydd av dricksvatten, en levande och giftfri stadsmiljö och ett främjande av fossilfria resor och transporter. Utskottet delar regeringens bedömning om att ett reduktionspliktssystem är ett långsiktigt och effektivt styrmedel som bör införas utan onödigt dröjsmål.

Utskottet anser i likhet med regeringen att Sverige ska vara ett ledande välfärdsland och välkomnar att regeringen avsätter ytterligare resurser till skolan, vården och omsorgen. Valfärden ska vara generell, omfatta alla och komma alla till del. Därför är det också glädjande att regeringen bl.a. investerar i ett jämställt föräldraskap, barn, pensionärer och sjuka genom att höja barnbidraget, sänka skatten för pensionärer och höja taket i sjukförsäkringen.

Utskottet delar vidare regeringens hållning om att Sverige ska vara ett land där alla är trygga och säkra oavsett var de bor och välkomnar regeringens kraftiga tillskott till myndigheter som t.ex. Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kriminalvården och Tullverket.

Reservationer

I betänkandet finns 10 reservationer (M, SD, C, L och KD)

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	8
Redogörelse för ärendet.....	15
Ärendet och dess beredning.....	15
Utskottets överväganden.....	17
1 Den ekonomiska utvecklingen.....	17
1.1 Propositionen.....	17
1.2 Kompletterande information.....	24
1.3 Utskottets bedömning.....	28
2 Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.....	31
2.1 Propositionen.....	32
2.2 Motionerna.....	48
Allianspartiernas gemensamma riktlinjer för den ekonomiska politiken.....	48
Moderaternas riktlinjer.....	50
Sverigedemokraternas riktlinjer.....	57
Centerpartiets riktlinjer.....	64
Liberalernas riktlinjer.....	71
Kristdemokraternas riktlinjer.....	78
2.3 Kompletterande information.....	85
2.4 Utskottets ställningstagande.....	87
3 Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget.....	96
3.1 Utgiftstak för staten.....	97
3.2 Utgiftsramar för utgiftsområdena 2018.....	98
3.3 Övriga utgifter i statens budget.....	107
3.4 Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2018.....	108
3.5 Ändringar i skatte- och avgiftsregler.....	117
3.6 Ålderspensionssystemets utgifter 2018.....	150
3.7 Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020.....	150
3.8 Yttranden från andra utskott över utgiftsramar och inkomster.....	160
3.9 Kompletterande information.....	161
3.10 Utskottets ställningstagande.....	162
4 Bemyndiganden om lån och andra ekonomiska åtaganden.....	167
4.1 Bemyndiganden om upplåning.....	167
4.2 Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar.....	168
4.3 Myndigheternas räntekontokrediter.....	168
4.4 Bemyndigande att överskrida ramanslag.....	169
Reservationer.....	171
1. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (M).....	171
2. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (SD).....	175
3. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (C).....	179
4. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (L).....	184

5. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (KD)	188
6. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (M)	193
7. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (SD)	196
8. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (C)	199
9. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (L)	202
10. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (KD)	205
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	209
Propositionen	209
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	213
<i>Bilaga 2</i>	
Utskottets förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2018	223
<i>Bilaga 3</i>	
Reservanternas förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2018	233
<i>Bilaga 4</i>	
Regeringens lagförslag	237
<i>Bilaga 5</i>	
Utskottets lagförslag	357
<i>Bilaga 6</i>	
Utskottets förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019–2020	360
<i>Bilaga 7</i>	
Reservanternas förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019–2020	364

Del 2 av betänkandet

Yttranden från andra utskott (bilaga 8–20)

Tabeller

Tabell 1.1 Nyckeltal för svensk ekonomi	18
Tabell 1.2 BNP-tillväxt i världsekonomin	20
Tabell 1.3 Försörjningsbalans i svensk ekonomi	21
Tabell 1.4 Prognosjämförelse	24
Tabell 2.1 Finansiellt sparande i offentlig sektor och indikatorer för avstämning mot målet för det finansiella sparandet	33
Tabell 2.2 Utgiftstak för staten enligt regeringen	33
Tabell 2.3 Statens budgetsaldo och statsskulden enligt regeringen	36
Tabell 2.4 Inkomster i statens budget enligt regeringen	37
Tabell 2.5 Den offentliga sektorns finansiella sparande enligt regeringen	38
Tabell 2.6 Finansiellt sparande enligt olika bedömare	39
Tabell 2.7 Den offentliga sektorns finanser (M)	51
Tabell 2.8 Kommunsektorns finanser (M)	51
Tabell 2.9 Utgiftstak för staten (M)	52
Tabell 2.10 Statens budgetsaldo och statsskulden (M)	52

Tabell 2.11 Inkomster i statens budget (M)	53
Tabell 2.12 Den offentliga sektorns finanser (SD)	58
Tabell 2.13 Kommunsektorns finanser (SD)	58
Tabell 2.14 Utgiftstak för staten (SD).....	59
Tabell 2.15 Statens budgetsaldo och statsskulden (SD).....	59
Tabell 2.16 Inkomster i statens budget (SD).....	60
Tabell 2.17 Den offentliga sektorns finanser (C).....	65
Tabell 2.18 Kommunsektorns finanser (C).....	65
Tabell 2.19 Utgiftstak för staten (C)	66
Tabell 2.20 Statens budgetsaldo och statsskulden (C)	66
Tabell 2.21 Inkomster i statens budget (C)	67
Tabell 2.22 Den offentliga sektorns finanser (L)	72
Tabell 2.23 Kommunsektorns finanser (L)	72
Tabell 2.24 Utgiftstak för staten (L)	73
Tabell 2.25 Statens budgetsaldo och statsskulden (L)	73
Tabell 2.26 Inkomster i statens budget (L)	74
Tabell 2.27 Den offentliga sektorns finanser (KD).....	79
Tabell 2.28 Kommunsektorns finanser (KD).....	79
Tabell 2.29 Utgiftstak för staten (KD)	80
Tabell 2.30 Statens budgetsaldo och statsskulden (KD)	80
Tabell 2.31 Inkomster i statens budget (KD)	81
Tabell 3.1 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till utgiftstak för staten 2018–2020	98
Tabell 3.2 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till utgiftsramar för 2018	105
Tabell 3.3 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget för 2018.....	115
Tabell 3.4 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till preliminära utgiftsramar för 2019.....	152
Tabell 3.5 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till preliminära utgiftsramar för 2020.....	154
Tabell 3.6 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till preliminär inkomstberäkning för 2019	156
Tabell 3.7 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till preliminär inkomstberäkning för 2020	158
Tabell 3.8 Yttranden från andra utskott	160

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 1 och avslår motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 1,

2017/18:3193 av Jan Björklund m.fl. (L),

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 11,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1,

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 1 och

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (L)

Reservation 5 (KD)

2. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget

a) Målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Riksdagen fastställer målet för den offentliga sektorns finansiella sparande (överskottsmålet) till i genomsnitt en tredjedels procent av bruttonationalprodukten över en konjunkturcykel fr.o.m. 2019.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 4.

b) Ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld

Riksdagen fastställer ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden) till 35 procent av bruttonationalprodukten fr.o.m. 2019.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 5.

c) Utgiftstak för staten 2018–2020

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 337 miljarder kronor 2018, 1 397 miljarder kronor 2019 och till 1 471 miljarder kronor 2020.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 2 och 3 samt avslår motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 2,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 2,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2.

d) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2018

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 enligt utskottets förslag i bilaga 2.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 8 och avslår motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 3,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5 och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

e) Övriga utgifter i statens budget 2018

Riksdagen godkänner beräkningen av förändringen av anslagsbehållningar för 2018, beräkningen av Riksgäldskontorets nettoutlåning för 2018 och beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2018 enligt utskottets förslag i bilaga 2.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 9, 13 och 14 samt avslår motion

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

f) Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2018

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 enligt utskottets förslag i bilaga 2.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 6 och avslår motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 5 i denna del,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del.

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler

Riksdagen

a) antar regeringens förslag i bilaga 4 till

1. lag om skatt på flygresor,
2. lag om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen,
3. lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

4. lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt,
5. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
6. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
7. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
8. lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
9. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
10. lag om ändring i lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
11. lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter,
12. lag om ändring i lagen (1999:673) om skatt på avfall,
13. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229), med den ändringen att 10 kap. 10 § ska ha den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 5,
14. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
15. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
16. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227),
17. lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen,
18. lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat, med den ändringen att förslaget om ändring i 1 kap. 2 § ska utgå ur lagförslaget,
19. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244), med den ändringen i 26 kap. 23 § andra stycket att orden "första stycket" ska införas efter uttrycket "11 kap. 7 §",
20. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
21. lag om ändring i lagen (2015:750) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
22. lag om ändring i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017–2021,
23. lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,
24. lag om ändring i lagen (2016:1073) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
25. lag om ändring i lagen (2016:1077) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
26. lag om ändring i lagen (2016:1079) om ändring i lagen (2016:506) om ändring i lagen (2015:750) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
27. lag om ändring i lagen (2017:387) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
28. lag om ändring i lagen (2017:404) om ändring i lagen (2016:1077) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),
29. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),

30. lag om ändring i lagen (2017:405) om ändring i lagen (2017:387) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),

31. lag om ändring i lagen (2017:410) om ändring i lagen (2016:1073) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,

32. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,

33. lag om ändring i lagen (2017:000) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen,

34. lag om ändring i lagen (2017:000) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen,

b) antar utskottets förslag i bilaga 5 till lag om ändring i lagen (2017:813) om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 18–29, 31–35, 36.1, 36.2 och 37–50, bifaller delvis proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 30 och avslår motionerna 2017/18:84 av Sara-Lena Bjälkö (SD),

2017/18:929 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,

2017/18:1281 av Pål Jonson (M),

2017/18:1311 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2017/18:1333 av Edward Riedl (M),

2017/18:1348 av Edward Riedl (M),

2017/18:1629 av Johan Nissinen (SD) yrkandena 1 och 2,

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del,

2017/18:2523 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4,

2017/18:2609 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2,

2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3,

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 4,

2017/18:2820 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 7, 9, 10, 13, 26, 31 och 35,

2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3182 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 1 och 4,

2017/18:3295 av Maria Malmer Stenergård m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3352 av Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M) yrkande 7,

2017/18:3462 av Nina Lundström m.fl. (L) yrkande 20,

2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 2, 9 och 12,

2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 15,

2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 2–7, 20 och 21,

2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,

2017/18:3640 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,

2017/18:3652 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkandena 3–5, 18 och 51,

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 5 i denna del och 7–19,

2017/18:3682 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 12,
2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3,
2017/18:3685 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 75,
2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 12,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3748 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 7,
2017/18:3749 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3758 av Anders Åkesson m.fl. (C) yrkande 3,
2017/18:3766 av Robert Halef m.fl. (KD) yrkandena 28, 29, 38 och 45,
2017/18:3767 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del,
2017/18:3833 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 38 och 40,
2017/18:3836 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 32 och 37,
2017/18:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–6,
2017/18:3842 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkandena 2 och 5,
2017/18:3863 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 8 och
2017/18:3887 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 18.

h) Övriga inkomster i statens budget 2018

Riksdagen godkänner att regeringen

1. under 2018 genom försäljning överlåter fastigheten Stockholm Silvieberg 3 i Stockholm,

2. från försäljningsintäkterna vid en försäljning av Stockholm Silvieberg 3 i Stockholm får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheten, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten,

3. under 2018 genom försäljning överlåter fastigheten Stockholm Lysbomben 1 i Stockholm,

4. från försäljningsintäkterna vid en försäljning av Stockholm Lysbomben 1 i Stockholm får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheten, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten,

5. under 2018 genom försäljning överlåter fastigheten Stockholm Smyrna 5 i Stockholm,

6. från försäljningsintäkterna vid en försäljning av Stockholm Smyrna 5 i Stockholm får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheten, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten,

7. under 2018 genom försäljning överlåter del av fastigheterna Järnvägen 100:1 i Boden, Gullbergsvass 703:6 i Göteborg, Stora Älberg 2:2 i Hallsberg, Järnvägen 1:1 i Malmö, Butängen 2:1 i Norrköping och Ånge 30:1 i Ånge samt fastigheterna Brynäs 92:4 i Gävle och Tågordningen 1 i Stockholm,

8. från försäljningsintäkterna vid en försäljning av fastigheterna Järnvägen 100:1 i Boden, Gullbergsvass 703:6 i Göteborg, Stora Älberg 2:2 i Hallsberg, Järnvägen 1:1 i Malmö, Butängen 2:1 i Norrköping och Ånge 30:1 i Ånge samt fastigheterna Brynäs 92:4 i Gävle och Tågordningen 1 i Stockholm får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheterna, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 51–58.

i) Ålderspensionssystemets utgifter 2018

Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 308 661 miljoner kronor för 2018.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 10.

j) Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019 och 2020

Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden och den preliminära inkomstberäkningen för 2019 och 2020 som riktlinje för regeringens budgetarbete enligt utskottets förslag i bilaga 6.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 7 och 11 samt avslår motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 4 och 6 samt

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6.

Reservation 6 (M)

Reservation 7 (SD)

Reservation 8 (C)

Reservation 9 (L)

Reservation 10 (KD)

3. Bemyndigande om upplåning

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 12.

4. Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används

i statens verksamhet som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 39 900 miljoner kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 15.

5. Myndigheternas räntekontokrediter

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 13 800 miljoner kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 16.

6. Bemyndigande för ramanslag

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen (2011:203), besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om ett riksdagsbeslut om ändring av anslaget inte hinner inväntas och överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 17.

Stockholm den 16 november 2017

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Maria Plass (M), Ingela Nylund Watz (S), Oscar Sjöstedt (SD), Janine Alm Ericson (MP), Dennis Dioukarev (SD), Mats Persson (L), Ulla Andersson (V), Jakob Forssmed (KD), Niklas Karlsson (S), Björn Wiechel (S), Adnan Dibrani (S), Anette Åkesson (M), Peter Helander (C), Jenny Petersson (M) och Leif Pettersson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens och oppositionspartiernas förslag till rambeslut, dvs. utgiftsramar och beräkningar av inkomsterna i statens budget. Det gäller proposition 2017/18:1 Förslag till statens budget för 2018, finansplan och skattefrågor samt motioner som väckts under allmänna motionstiden 2017 enligt förteckningen i bilaga 1.

Oppositionspartiernas skuggbudgetar över utgiftsramar och inkomster presenteras i partimotion 2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M), partimotion 2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD), partimotion 2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C), partimotion 2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) och partimotion 2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD).

Under beredningen har Regeringskansliet informerat utskottet (dnr 514-2017/18) om en ändring av regeringens förslag till beskattning av förmån av trängselavgift m.m. Frågan behandlas i avsnitt 3.5.

Första steget i rambeslutsprocessen

Riksdagens beslutsordning för nästkommande års budget – rambeslutsprocessen – består av två steg som framgår av 11 kap. 18 § riksdagsordningen. I det första steget, som behandlas i detta betänkande, ska riksdagen i ett och samma beslut fastställa ramarna för de olika utgiftsområdena och godkänna en beräkning av inkomsterna i statens budget. I rambeslutet ingår också att riksdagen ska godkänna en beräkning av andra betalningar som påverkar statens lånebehov, och fatta beslut med anledning av de budgetpolitiska mål som riksdagen har beslutat om att använda. Enligt tilläggsbestämmelse till 11 kap. 18 § fastställs också preliminära inkomstberäkningar och utgiftsramar för det andra och tredje tillkommande budgetåret i rambeslutet. I enlighet med etablerad praxis ingår även ett godkännande av ålderspensionssystemets utgifter. I rambeslutet ingår vidare att ta ställning till olika förslag till ändringar i skatte- och avgiftsregler och beräkna effekterna av dessa ändringar. Effektberäkningarna ger ett underlag för att bedöma hur stora inkomsterna i statens budget kommer att bli. Mot denna bakgrund är alla förslag som avser utgiftsramar m.m. och beräkningen av inkomsterna i statens budget sammanförda i en enda beslutspunkt, det s.k. rambeslutet i utskottets förslag till riksdagsbeslut (förslagspunkt 2, kapitel 3 i betänkandet).

De beslutade utgiftsramarna får inte överskridas i den fortsatta beredningen av anslagen, dvs. i det andra steget i rambeslutsprocessen. Ett utskotts förslag till fördelning av anslagen inom ett utgiftsområde kan inte heller behandlas av riksdagen innan riksdagen fattat beslut om utgiftsramarna. När fackutskotten

bereder och lägger fram förslag till beslut om anslagen inom respektive utgiftsområde får de inte lägga fram förslag som går utöver den fastställda ramen för utgiftsområdet. Inte heller får förslag som överskrider ramen läggas fram i reservationer.

Yttranden från andra utskott

Samtliga utskott har fått tillfälle att senast den 24 oktober 2017 yttra sig över utgiftsramarna och inkomsterna i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. När det gäller skatteutskottets yttrande över skatteförslagen förlängdes tidsfristen för yttrande till den 7 november 2017.

Följande utskott har yttrat sig:

- konstitutionsutskottet (2017/18:KU1y)
- skatteutskottet (2017/18:SkU1y, 2017/18:SkU2y)
- justitieutskottet (2017/18:JuU1y)
- civilutskottet (2017/18:CU1y)
- socialförsäkringsutskottet (2017/18:SfU1y)
- socialutskottet (2017/18:SoU1y)
- kulturutskottet (2017/18:KrU1y)
- utbildningsutskottet (2017/18:UbU1y)
- trafikutskottet (2017/18:TU1y)
- miljö- och jordbruksutskottet (2017/18:MJU1y)
- näringsutskottet (2017/18:NU1y)
- arbetsmarknadsutskottet (2017/18:AU1y).

Utrikesutskottet och försvarsutskottet har avstått från att yttra sig.

Utskottets överväganden

1 Den ekonomiska utvecklingen

Utskottets bedömning i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att konjunkturen i omvärlden under 2017 har stärkts, främst baserat på ökad efterfrågan. Under 2018 väntas tillväxtutsikterna dämpas något i de avancerade ekonomierna och fortsätta att stärkas i de framväxande ekonomierna.

BNP-tillväxten i Sverige har varit hög under de senaste åren och väntas 2017 uppgå till 3,1 procent, främst drivet av investeringar samt hushållens och den offentliga sektorns konsumtion. Även Konjunkturinstitutets barometer indikerar ett mycket starkt läge i svensk ekonomi och att hushållens förtroende för ekonomin ökat. Under 2018 väntas BNP-tillväxten avta något till 2,5 procent, till följd av lägre investeringstakt. Resursutnyttjandet i ekonomin bedöms vara högre än normalt 2017 och 2018, för att därefter gå mot ett mer balanserat läge. Den starka efterfrågan i ekonomin väntas bidra till att arbetslösheten minskar och sysselsättningen ökar.

Utskottet vill i likhet med regeringen framhålla att prognoserna är osäkra. Faktorer som kan leda till en annan utveckling än den som prognostiserats inkluderar det pågående arbetet med utträdesförhandlingarna mellan EU och Storbritannien, innehållet i den amerikanska regeringens ekonomiska politik och den aviserade omställningen i Kinas ekonomi. Dessutom utgör den höga och ökande skuldsättningen hos svenska hushåll och stigande bostadspriser en osäkerhetsfaktor.

1.1 Propositionen

Sverige har de senaste två åren haft en av de högsta BNP-tillväxttakterna i Europa, och regeringen bedömer att aktivitetsnivån i ekonomin är hög. BNP-tillväxten beräknas uppgå till 3,1 procent 2017 och drivs främst av investeringar samt av hushållens och den offentliga sektorns konsumtion. Under 2018 väntas BNP-tillväxten dämpas något till följd av en lägre investeringstakt. Resursutnyttjandet i ekonomin, mätt med BNP-gapet, bedöms vara högre än normalt 2017, och regeringen bedömer att det stiger ytterligare något 2018. Därefter förväntas ekonomin gradvis gå mot ett mer balanserat läge.

Efter en något dämpad ekonomisk utveckling i omvärlden 2016 bedömer regeringen att BNP-tillväxten i världsekonomin ökar till 3,5 procent 2017 och 3,6 procent 2018, främst baserat på stigande efterfrågan och starkare förtroende bland hushåll och företag. Osäkerhetsfaktorer i prognosen utgörs bl.a. av resultatet av brexit-förhandlingarna, inriktningen på den amerikanska regeringens ekonomiska politik och säkerhetspolitik samt risken för en inbromsning i den kinesiska ekonomin. I Sverige bidrar en fortsatt hög efterfrågan på bostäder, i kombination med kapacitetsbegränsningar i byggsektorn, till osäkerhet i prognosen.

Tabell 1.1 Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring. Utfall för 2016, prognos för 2017–2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
BNP ¹	3,2	3,1	2,5	2,0	2,3
BNP-gap ²	–0,2	0,8	1,0	0,8	0,6
Sysselsatta, 15–74 år	1,5	2,3	1,2	0,6	0,5
Arbetade timmar	1,7	2,0	1,3	0,6	0,6
Produktivitet	1,0	1,5	1,4	1,4	1,4
Arbetslöshet ³	6,9	6,6	5,9	5,9	5,9
Timlön ⁴	2,4	2,7	3,0	3,2	3,4
KPI, årsgenomsnitt	1,0	1,6	1,7	2,1	2,5
KPIF ⁵ , årsgenomsnitt	1,4	1,8	1,7	1,9	2,0
Reporänta, årsgenomsnitt	–0,5	–0,5	–0,3	0,0	0,6

¹ Fasta priser, referensår 2016.

² Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

³ I procent av arbetskraften, 15–74 år.

⁴ Nominell löneutveckling. Mätt enligt konjunkturlönestatistiken (prognos även för 2016).

⁵ Mätt på underliggande inflation.

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

Som framgår av tabell 1.1 räknar regeringen med att BNP-tillväxten i Sverige minskar från 3,1 procent 2017 till 2,5 procent 2018, för att minska ytterligare något 2019. Prognosen för 2017 respektive 2018 är högre än vad som presenterades i 2017 års ekonomiska vårproposition. Den främsta anledningen till revideringen för 2017 är en starkare tillväxt av investeringar, framför allt i bostadsbyggande. En något starkare tillväxt av hushållens konsumtion bidrar också. Regeringen bedömer att de aviserade och föreslagna åtgärderna i budgetpropositionen ökar tillväxten i offentlig konsumtion, vilket bidrar till upprevideringen av BNP-tillväxten för 2018.

Regeringen har reviderat ned prognosen för arbetslösheten för 2018–2020, till följd av en fortsatt konjunkturuppgång och de aviserade och föreslagna åtgärderna i budgetpropositionen. Timlönerna bedöms stiga långsammare 2017–2019 än vad som redovisades i vårpropositionen, vilket främst beror på att de avtalade löneökningarna för bl.a. industrisektorn blev lägre än förväntat. Den lägre löneökningstakten bidrar även till att regeringen reviderat ned sin prognos för reporäntan för 2019 och 2020.

Utvecklingen i världsekonomin

Regeringen konstaterar att konjunkturuppgången i omvärlden fortsätter, även om den globala tillväxten är lägre än den i genomsnitt har varit under 2000-talet. Tillväxten i de avancerade ekonomierna stärktes under inledningen av 2017. Enligt regeringen förefaller den ekonomiska utvecklingen inte ha påverkats nämnvärt av den förhöjda politiska osäkerheten i Europa och USA. BNP-tillväxten i euroområdet var jämförelsevis snabb under första halvåret 2017, och den förväntas fortsätta i stadig takt under andra halvåret. Regeringen bedömer att en starkare efterfrågan från omvärlden och stigande kapacitetsutnyttjande bidrar till en något starkare handels- och investeringsutveckling i euroområdet. Under 2018 bedöms BNP-tillväxten avta något. Penningpolitiken i euroområdet förväntas fortsätta att vara expansiv eftersom löner och priser endast bedöms öka i måttlig takt.

Regeringen konstaterar att den brittiska ekonomin hittills har utvecklats bättre än vad de flesta bedömare hade väntat sig efter landets beslut att lämna EU. Den expansiva penningpolitiken har bidragit till att mildra de negativa ekonomiska effekterna av ökad osäkerhet, och en försvagning av pundet understödjer exportsektorn. BNP-tillväxten har dock mattats av något under det första halvåret 2017 till följd av en svagare utveckling av hushållens konsumtion. Även osäkerheten om utgången i brexit-förhandlingarna väntas bidra till en lägre tillväxt 2017 och 2018.

I USA har BNP-tillväxten stärkts efter en svag inledning på året och väntas bli högre 2017 och 2018 jämfört med 2016. Investeringarna har ökat under senare tid, och förtroendet bland hushåll och företag ligger fortfarande på höga nivåer. Ekonomin bedöms vara nära fullt resursutnyttjande. Trots detta har inflationen vänt ned något sedan början av 2017, och löneökningstakten är förhållandevis måttlig. Den påbörjade normaliseringen av penningpolitiken med höjd styrränta väntas dock fortsätta.

Återhämtningen i flera av de framväxande ekonomierna understöds av ökad efterfrågan från Kina och de avancerade ekonomierna. Kinas ekonomi har under 2016 och i inledningen av 2017 stimulerats av en expansiv penning- och finanspolitik. Ökade bostads- och infrastrukturinvesteringar har lett till ökad import, vilket i sin tur har bidragit till uppgången i världshandeln. Samtidigt har bostadspriser och kreditgivning i landet ökat. De kinesiska myndigheternas avisering om att finansiell stabilitet kommer att prioriteras högre framöver innebär sannolikt att politiken blir något mindre expansiv. Det väntas i sin tur bidra till en viss avmattning i BNP-tillväxten 2017 och 2018. Regeringen bedömer att BNP-tillväxten i Ryssland stärks under 2017 och 2018, främst drivet av stigande oljepriser och ökad inhemsk konsumtion. Regeringen väntar sig även en viss återhämtning i Brasilien, där penningpolitiska stimulanser bidragit till att öka efterfrågan. BNP-tillväxten väntas dock bli jämförelsevis dämpad de närmaste åren, eftersom politisk osäkerhet väntas ha negativ effekt på utvecklingen.

Tabell 1.2 BNP-tillväxt i världsekonomin

Procentuell förändring, fasta priser om inget annat anges. Utfall för 2016, prognos för 2017–2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Euroområdet	1,8	2,0	1,8	1,6	1,5
USA	1,5	2,1	2,2	2,0	2,0
Kina	6,7	6,6	6,2	6,0	5,8
Världen ¹	3,1	3,5	3,6	3,7	3,8
Svensk exportmarknad ²	3,0	5,0	4,5	4,3	4,3

¹PPP-vägd, dvs. BNP-prognoser för omvärlden sammanviktade med köpkraftsjusterade BNP-vikter enligt Internationella valutafonden (IMF).

² Den sammanvägda importen i de länder som Sverige exporterar till. Respektive lands vikt utgår av dess andel i svensk varuexport.

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

Utvecklingen i svensk ekonomi

Tabell 1.3 visar försörjningsbalansens utfall 2016 och regeringens prognos för perioden 2017–2020. I detta avsnitt kommenteras utvecklingen för 2017 och 2018. BNP-tillväxten har de senaste åren främst drivits av investeringar samt av hushållens och den offentliga sektorns konsumtion. Regeringen bedömer att tillväxten dämpas något 2018, till följd av en lägre investeringstakt. Det förklaras av att nivån på investeringarna nu är hög, vilket ger en snabbt ökande kapitalstock.

Regeringen bedömer att hushållens konsumtion stärks baserat på låga räntor, ett högt hushållssparande, höga förtroendeindikatorer och en positiv utveckling på arbetsmarknaden. Den kommunala konsumtionen bedöms växa starkt 2017, eftersom behovet av kommunala tjänster väntas öka som en följd av den demografiska utvecklingen. Den statliga konsumtionen väntas krympa något under 2017, bl.a. till följd av minskade kostnader relaterade till migration. Förslagen i budgetpropositionen väntas bidra till ökad statlig konsumtion 2018.

Bostadsinvesteringarna bedöms öka även 2017, till följd av ett fortsatt behov av bostäder, för att sedan plana ut på en hög nivå framöver då resursutnyttjandet i byggsektorn blir alltmer ansträngt. Industrin bedöms kunna möta omvärldens efterfrågan utan omfattande nyinvesteringar, och de offentliga investeringarna bedöms fortsätta öka 2017 men utvecklas långsammare 2018. Sammantaget väntar sig regeringen att investeringarna i hela ekonomin växer i en långsammare takt framöver, när ökningen i bostadsbyggandet dämpas.

Exporten utvecklades svagt under första halvåret 2017, särskilt exporten av tjänster. Enligt regeringen har dock förutsättningarna för varuexporten förbättrats. Under andra halvåret 2017 och för 2018 bedöms den fortsätta gynnas av en global investeringsuppgång i framför allt Europa. Då importen väntas växa måttligt innebär det att nettoexporten förväntas ge ett positivt bidrag till BNP 2017 och 2018.

Tabell 1.3 Försörjningsbalans i svensk ekonomi

	Mdkr	Procentuell förändring, fasta priser				
	2016	2016	2017	2018	2019	2020
Hushållens konsumtion	1 949	2,4	2,4	2,9	3,0	3,0
Offentlig konsumtion	1 144	2,9	0,7	1,4	0,3	0,7
Fasta bruttoinvesteringar	1 055	5,3	7,1	2,7	2,5	2,8
Lagerinvesteringar ¹	25	4,6	-0,1	-0,2	0,0	0,0
Export	1 943	3,5	2,9	3,9	3,3	3,8
Import	1 741	3,8	2,6	3,5	3,7	4,1
BNP	4 375	3,2	3,1	2,5	2,0	2,3
BNP, kalenderkorrigerad		2,9	3,4	2,6	2,0	2,0

¹Bidrag till BNP-tillväxten, procentenheter.

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

Arbetsmarknad

Baserat på indikatorer såsom antalet lediga jobb och företagens anställningsplaner bedöms efterfrågan på arbetskraft vara stark även i fortsättningen. Den starka konjunkturutvecklingen och regeringens åtgärder bedöms medföra att arbetslösheten fortsätter att minska, till 5,9 procent 2018. Regeringen bedömer att antalet sysselsatta fortsätter att öka under andra halvåret 2017 och även under 2018. Arbetskraftsdeltagandet har ökat sedan 2010, särskilt bland utrikes födda, och bedöms framöver stabiliseras på en internationellt sett hög nivå. Arbetskraftsdeltagandet är totalt sett lägre bland kvinnor än bland män, även om skillnaden har minskat eftersom kvinnors arbetskraftsdeltagande ökat. Skillnaden i arbetskraftsdeltagande mellan kvinnor och män väntas dock inte fortsätta minska, vilket förklaras av att befolkningen främst väntas öka bland utomeuropeiskt födda och att arbetskraftsdeltagandet är betydligt lägre bland kvinnor än män i denna grupp.

Resursutnyttjande

Enligt regeringen tyder indikatorer på att resursutnyttjandet har stigit under senare år och att det är högre än normalt. BNP-gapet bedöms vara nära 1 procent av potentiell BNP både 2017 och 2018. Andelen företag som enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer rapporterar om brist på arbetskraft är runt 40 procent, och Arbetsförmedlingens arbetsgivarundersökning visar att bristen på arbetskraft inom den offentligt sektorn är stor. Regeringen bedömer att de höga bristtalen indikerar att resursutnyttjandet på arbetsmarknaden är högre än normalt.

Löner, inflation och ränta

Den totala löneökningstakten 2017 och 2018 väntas bli lägre än genomsnittet 1993–2016, baserat på de avtal som omförhandlats under avtalsrörelsen 2017. Samtidigt väntas det stigande resursutnyttjandet på arbetsmarknaden påverka

löneökningstakten med viss fördröjning och medföra något större löneökningar 2018. Inflationstakten ökade under 2016 och första halvåret 2017, främst drivet av högre priser på tjänster och till viss del även högre energipriser. Ett starkt efterfrågeläge förväntas öka företagens möjligheter att höja sina priser även 2018, men enligt regeringen motverkas de positiva effekter detta kan ha på inflationen av att energipriserna väntas öka i lägre takt. Sammantaget leder det till en något lägre inflationstakt 2018, mätt med KPIF (konsumentprisindex rensat för ränteförändringar). Reporäntan förväntas stiga i långsam takt.

Utvecklingen efter 2018

Regeringens bedömning av utvecklingen 2019–2020 bestäms av utfaktorer, såsom den potentiella produktiviteten och det potentiella antalet arbetade timmar i ekonomin. Vidare antas att inga nya störningar påverkar ekonomin under perioden och att inga regeländringar genomförs utöver de som föreslås och aviseras i budgetpropositionen för 2018.

Potentiell BNP bedöms av regeringen växa med 2,2 procent 2019 och 2020. Det är en något lägre ökningstakt än åren dessförinnan, vilket främst beror på den demografiska utvecklingen. Samtidigt bedöms jämviktsarbetslösheten minska något fram till 2020. Under de närmaste åren träder många nyanlända in på arbetsmarknaden, och ett ökat arbetskraftsutbud skapar förutsättningar för en högre sysselsättning på längre sikt. Det ökade arbetskraftsutbudet väntas bidra till en högre jämviktsarbetslöshet under en period.

I de avancerade ekonomierna väntas BNP 2019 och 2020 växa i linje med den genomsnittliga tillväxttakten 1993–2016, medan tillväxten i de framväxande ekonomierna bedöms bli lägre än genomsnittet. Det beror i huvudsak på en något lägre tillväxt i Kina jämfört med tidigare år. Regeringen bedömer att svensk exportmarknad växer med 4,3 procent under 2019 och 2020, dvs. 1 procentenhet lägre än den genomsnittliga tillväxttakten 1993–2016.

Resursutnyttjandet i svensk ekonomi förväntas bli lägre 2019 och 2020, eftersom den offentliga konsumtionen givet oförändrade regler i finanspolitiken förväntas utvecklas relativt svagt. En penningpolitik som fortsätter att vara expansiv och låga räntor väntas dock bidra till att hålla uppe efterfrågan och resursutnyttjandet. Sysselsättningen väntas växa med i genomsnitt drygt 0,5 procent per år 2019 och 2020. Andelen sysselsatta i befolkningen i åldern 15–74 år väntas stabiliseras på drygt 68 procent. Arbetslösheten förväntas kvarstå på 5,9 procent 2019 och 2020, givet de åtgärder som regeringen hittills genomfört och som aviseras i budgetpropositionen.

Inflationen, mätt med KPIF, bedöms av regeringen nå 2 procent 2020 eftersom det stigande resursutnyttjandet ger möjlighet för företagen att successivt höja sina priser. Riksbanken antas höja reporäntan gradvis, vilket bidrar till stigande statsobligationsräntor. De låga styrräntorna i omvärlden

antas resultera i att reporäntan höjs i jämförelsevis långsam takt för att under 2020 i genomsnitt uppgå till 0,6 procent.

Risker och alternativa utvecklingsscenarier

Regeringen redogör för några faktorer som skulle kunna leda till en utveckling som skiljer sig från regeringens prognos. Internationellt utgörs de i huvudsak av resultatet av brexit-förhandlingarna, inritningen på den amerikanska regeringens ekonomiska politik och säkerhetspolitik samt risken för inbromsning i den kinesiska ekonomin. Även den europeiska banksektorn utgör en källa till osäkerhet. Därtill kan ändrade förväntningar om penningpolitiken leda till en snabb och kraftig korrigerings av tillgångspriser, med minskad konsumtion och minskade investeringar som följd.

Det finns flera osäkra faktorer när det gäller utvecklingen i den svenska ekonomin. Konsumtionsutvecklingen skulle kunna bli starkare än i prognosen om hushållens sparande minskar. Även hushållens höga skuldsättning och stigande bostadspriser kan påverka konsumtionen. Bostadsinvesteringarna kan utvecklas starkare än väntat, detta eftersom efterfrågan på bostäder fortfarande är hög och byggföretagen enligt konjunkturbarometern ser arbetskraftsbrist som det främsta hindret för ökat byggande. Prognosen för hur arbetslösheten utvecklas är också osäker; bl.a. är det svårt att bedöma i vilken takt nyanlända får arbete.

Regeringen redovisar två alternativa scenarier för den ekonomiska utvecklingen. I det första alternativscenariot antas att en åtstramning av penningpolitiken i USA sker snabbare än väntat och leder till låga räntor och stigande riskpremier. Det skulle sammantaget medföra att tillväxten i omvärlden blir lägre än i huvudscenariot. I sin tur skulle det medföra en lägre svensk exportefterfrågan och därmed dämpa BNP-tillväxten. Sammantaget väntas BNP-tillväxten i scenariot bli lägre 2018 och 2019 och arbetslösheten bli något högre.

I det andra alternativscenariot antas att uppgången i euroområdet blir starkare än i huvudscenariot. Enligt regeringen är det möjligt att den expansiva penningpolitiken, i kombination med en starkare efterfrågan, kan leda till en starkare investeringsutveckling än vad som antagits i prognosen. Svensk exporttillväxt skulle stärkas och BNP-tillväxten bli högre. Sammantaget väntas BNP-tillväxten i scenariot bli högre 2018 och 2019 och arbetslösheten lägre än i huvudscenariot.

Jämförelser med andra bedömningar

I tabell 1.4 jämförs regeringens prognos för den svenska ekonomin med Konjunkturinstitutets (Konjunkturuppdatering augusti 2017) och Riksbankens (Penningpolitisk rapport september 2017) bedömningar. Konjunkturinstitutets och Riksbankens prognoser publicerades cirka sex respektive två veckor före regeringens prognos. Riksbankens prognos avser 2017–2019, medan

Konjunkturinstitutets avser 2017–2018. Som framgår av tabellen räknar Konjunkturinstitutet med en något lägre BNP-tillväxt än vad regeringen räknar med 2017 och 2018, medan Riksbanken räknar med en något högre tillväxt. Konjunkturinstitutet har ungefär samma bedömning av arbetslösheten 2017 men beräknar att den stiger mer 2018, jämfört med regeringens bedömning. Riksbanken räknar inte med att arbetslösheten kommer att sjunka lika mycket under 2017 och 2018. Enligt regeringen kan en förklaring till skillnaden i arbetslöshetsprognoserna vara att effekterna av de åtgärder som föreslås och aviseras i budgetpropositionen inte beaktats i de andra prognoserna.

Tabell 1.4 Prognosjämförelse

Årlig procentuell förändring

	2016	2017	2018	2019
BNP, årlig procentuell förändring				
Regeringen	3,2	3,1	2,5	2,0
Konjunkturinstitutet	3,2	3,0	2,2	
Riksbanken	3,2	3,2	2,7	2,0
Inflation (KPIF), årsgenomsnitt				
Regeringen	1,4	1,8	1,7	1,9
Konjunkturinstitutet	1,4	1,9	1,7	
Riksbanken	1,4	2,0	1,9	2,1
Arbetslöshet, procent av arbetskraften				
Regeringen	6,9	6,6	5,9	5,9
Konjunkturinstitutet	6,9	6,6	6,4	
Riksbanken	6,9	6,7	6,5	6,5
Reporänta				
Regeringen	-0,5	-0,5	-0,3	0,0
Konjunkturinstitutet	-0,5	-0,5	-0,25	
Riksbanken	-0,5	-0,5	-0,4	0,0

Anm.: Regeringens prognos presenterades den 20 september, Konjunkturinstitutets den 4 augusti och Riksbankens den 7 september.

1.2 Kompletterande information

Konjunkturinstitutets prognos för den ekonomiska utvecklingen

Konjunkturinstitutet bedömer i sin prognos från oktober 2017 att oväntat starka utfall för näringslivets fasta bruttoinvesteringar och hushållens konsumtion bidrar till att BNP-tillväxten för 2017 revideras upp till 2,8 procent jämfört med juniprognosen (men revideras ned med 0,2 procentenheter jämfört med augustiuppdateringen). Den expansiva finanspolitiken, i kombination med justeringen av de fasta bruttoinvesteringarna, bidrar till att prognosen för BNP-tillväxten för 2018 revideras upp till 2,7 procent. Prognosen för arbetslösheten revideras ned för 2018 till 6,3 procent. Prognosen för inflationen (KPIF) för 2017 uppgår till 2,0 procent 2017, en

upprevidering med 0,1 procentenheter jämfört med augustiuppdateringen 2017.

Riksbankens penningpolitiska rapport

Riksbanken bedömer i sin penningpolitiska rapport från oktober 2017 att världshandeln ökar i god takt och även om det fortfarande finns både politisk och ekonomisk osäkerhet i omvärlden är stämningssläget gott bland såväl hushåll som företag i många länder.

I Sverige visar såväl inhemsk efterfrågan som export styrka, och indikatorer tyder på en fortsatt god tillväxt de närmaste kvartalen. För både 2017 och 2018 väntas BNP-tillväxten uppgå till 2,9 procent (jämfört med 3,2 procent respektive 2,7 procent i septemberprognosen) och växla ned till 2,0 procent 2019 och 1,9 procent 2020. Nedväxlingen beror på att tillväxten på Sveriges exportmarknader dämpas och att bostadsinvesteringarna i Sverige sjunker något. Inflationen mätt med KPIF väntas uppgå till 1,9 procent 2017 och 1,8 procent 2018, en nedrevidering med 1 procentenhet för respektive år jämfört med septemberprognosen. Prognosen för 2019 är oförändrad. Riksbankens prognos för arbetslösheten är oförändrad jämfört med prognosen i september.

IMF:s prognos för världsekonomin

Sammantaget räknar IMF med en BNP-tillväxt i världsekonomin på 3,6 procent 2017 och 3,7 procent 2018, vilket är 0,1 procentenheter högre för respektive år jämfört med IMF:s prognos i april. Starkare tillväxtutsikter för euroområdet, Japan och flera framväxande ekonomier kompenserar för något sämre utsikter för USA och Storbritannien.

Prognosen för BNP-tillväxten i de avancerade ekonomierna har justerats upp med 0,2 procentenheter för 2017, då det första halvåret 2017 utvecklades starkare än förväntat i främst euroområdet, Japan och Kanada. Den största justeringen gäller euroområdet, som väntas växa med 2,1 procent 2017, vilket är 0,4 procentenheter högre än i aprilprognosen. BNP-prognosen 2018 för de avancerade ekonomierna har justerats ned med 0,1 procentenheter, baserat på något sämre utsikter för Storbritannien och USA. Den brittiska ekonomin förväntas växa med 1,7 procent 2017 och 1,5 procent 2018. USA:s BNP-tillväxt förväntas uppgå till 2,2 procent 2017 och 2,3 procent 2018.

EU-kommissionens höstprognos 2017

Enligt kommissionens höstprognos för 2017 väntas ekonomin i euroområdet växa i den snabbaste takt på tio år. BNP-tillväxten beräknas uppgå till 2,2 procent 2017, vilket är en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med vårprognosen. BNP-tillväxten bedöms fortsätta att växa i samma takt 2018 för att dämpas något 2019 till 1,9 procent.

Enligt kommissionen förväntas tillväxten i Sverige fortsätta vara stark 2017 och 2018 för att därefter avta något 2019. BNP väntas växa med 3,2, 2,7 och 2,2 procent för åren 2017–2019. Den inhemska efterfrågan, och då framför allt investeringar från byggsektorn, bedöms främst ligga bakom den starka tillväxten. Investeringarna väntas emellertid komma att avta, och en förstärkt aktivitet i den globala ekonomin bedöms i större utsträckning bidra till den svenska tillväxten.

Kommissionen konstaterar att gynnsamma ekonomiska förutsättningar bidrog till en sysselsättningsnivå på 81,2 procent i Sverige 2016, den högsta nivån i EU. Som en följd av en akut brist på utbildad arbetskraft kommer nedgången i arbetslöshet sannolikt att bromsas, enligt kommissionens bedömning. Arbetslösheten väntas fortsätta att minska från 6,9 procent 2016 till 6,3 procent 2019.

Inflationen förväntas förbli strax under 2 procent över prognoshorisonten som en följd av en försvagad krona och lägre energipriser.

Ny statistik över läget i svensk ekonomi

Regeringens prognos i budgetpropositionen bygger på information som fanns tillgänglig fram till den 22 augusti 2017. Nedan redovisas ett antal indikatorer över den svenska ekonomins utveckling som publicerats efter det datumet.

BNP steg med 1,3 procent under det andra kvartalet 2017 jämfört med första kvartalet och med 3,1 procent jämfört med andra kvartalet 2016. Det visar Statistiska centralbyråns (SCB) andra beräkning av nationalräkenskaperna för andra kvartalet 2017. Enligt den första beräkningen, som publicerades i juli 2017 och som ligger till grund för regeringen prognos, steg BNP med 1,7 procent under det andra kvartalet jämfört med det första kvartalet 2017, och med 4,0 procent jämfört med andra kvartalet 2016. Det var främst export och fasta bruttoinvesteringar som bidrog till uppgången. Den faktiska BNP-utvecklingen för helåret 2016 reviderades upp med 0,1 procentenheter till 3,3 procent. (Källa: SCB, publicerat den 13 september 2017.)

Inflationstakten, mätt enligt konsumentprisindex (KPI), steg till 2,1 procent i september, en ökning med 0,1 procent från augusti. Inflationstakten mätt enligt det underliggande inflationsmättet KPIF (dvs. KPI rensat för ränteförändringar) var i september 2,3 procent, vilket är en oförändrad inflationstakt jämfört med augusti. (Källa: SCB, publicerat den 12 oktober 2017.)

Enligt arbetskraftsundersökningen (AKU) var 5 052 000 personer sysselsatta i september 2017 (inte säsongsrensat), vilket är en ökning med 136 000 personer jämfört med september 2016. Det motsvarar en sysselsättningsgrad på 68,1 procent. Andelen arbetslösa uppgick till 6,2 procent, en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med september 2016. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 95 000 personer arbetslösa, vilket är 9 000 fler jämfört med september 2016. Andelen arbetslösa ungdomar uppgick i september till 16,1 procent, 1,1 procentenheter högre än i september 2016.

Säsongsrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av både antalet och andelen sysselsatta. (Källa: SCB, publicerat den 19 oktober 2017.)

Arbetsförmedlingens månadsstatistik visar att 359 263 personer var inskrivna som öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i september 2017, vilket är 1 650 personer fler jämfört med samma period i fjol. Antalet inskrivna inrikes födda har under året minskat med 7,5 procent till 151 298 personer, medan antalet inskrivna födda utanför Europa ökade med 9,9 procent till 169 854 personer. Enligt Arbetsförmedlingen var 7,4 procent av den s.k. registerbaserade arbetskraften arbetslös, 0,1 procentenheter lägre än september 2016. Arbetslösheten bland inrikes födda uppgick till 3,9 procent, medan den var 22,1 procent bland utrikes födda. Andelen arbetslösa i åldern 18–24 år uppgick till 10,4 procent, 1,3 procentenheter lägre än i fjol. I september varslades 2 547 personer om uppsägning, en minskning med 1 500 personer jämfört med september 2016. Antalet nyanmällda lediga platser var 102 000 i september 2017, mot 104 000 samma månad förra året. (Källa: Arbetsförmedlingen, publicerat den 10 oktober 2017.)

Hushållskonsumtionen ökade med 3,2 procent under augusti 2017 jämfört med motsvarande månad 2016, i kalenderkorrigerade tal. Enligt säsongsrensade uppgifter ökade hushållskonsumtionen med 0,4 procent under perioden juli–augusti 2017. (Källa: SCB, publicerat den 9 oktober 2017.)

Enligt SCB:s småhusbarometer steg huspriserna med nästan 3 procent under tredje kvartalet 2017 jämfört med andra kvartalet. På årsbasis steg huspriserna med nästan 9 procent. (Källa: SCB, publicerat den 12 oktober 2017.)

Tillväxttakten för hushållens lån uppgick till 7,1 procent i september 2017, en oförändrad tillväxttakt jämfört med augusti. Totalt ökade hushållens lån med 263 miljarder kronor i september jämfört med motsvarande månad 2016. Bostadslånen uppgick till 3 057 miljarder kronor i september, en ökning med 204 miljarder kronor jämfört med i fjol. Det innebär att bostadslånens årliga tillväxttakt i september uppgick till 7,3 procent. (Källa: SCB, publicerat den 26 oktober 2017.)

Produktionsvärdeindex för det totala näringslivet ökade med 5,2 procent i september 2017 jämfört med motsvarande månad förra året, i kalenderkorrigerade tal. Produktionsutvecklingen inom byggsektorn ökade med 5,9 procent, tjänstesektorn med 5,9 procent och industrisektorn med 3,6 procent, på årsbasis och i kalenderkorrigerade tal. (Källa: SCB, publicerat den 6 november 2017.)

Antalet nyregistrerade bilar uppgick till 33 226 i oktober 2017, en ökning med 0,1 procent jämfört med oktober i fjol. (Källa: SCB, publicerat den 2 november 2017.)

Enligt Konjunkturinstitutet sjönk konjunkturbarometern, som visar det aktuella stämningläget i den svenska ekonomin, från 113,9 i september till 113,3 i oktober. Det är sjunde månaden i rad som indikatorn överstiger 110, dvs. indikerar betydligt starkare tillväxt än normalt i svensk ekonomi. Den marginella nedgången förklaras av tillverkningsindustrin vars

konfidensindikator backade något från den högstanivå som uppmättes i september. Industriföretagen är fortfarande nöjda med orderstockarna, och produktionskapaciteten har byggts ut ytterligare. Kapaciteten anses trots det inte vara tillräcklig, och det främsta hindret för ökad produktion uppges vara brist på maskin- och anläggningskapacitet. Indikatorerna för samtliga övriga sektorer steg och hushållens förtroende för ekonomin ökade. (Källa: Konjunkturinstitutet, publicerat den 27 oktober 2017.)

1.3 Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar inledningsvis att regeringen i propositionen redovisar en prognos över ekonomins utveckling tillsammans med en utvärdering av olika bedömares prognoser för BNP-tillväxten i enlighet med budgetlagen (9 kap. 3 § och 9 kap. 5 §). Utskottet konstaterar att den prognos som presenteras i propositionen över den ekonomiska utvecklingen också är den som oppositionspartierna baserar sina alternativa beräkningar på.

Förbättrade utsikter i omvärlden

Utskottet noterar att konjunkturen i världsekonomin har stärkts, där utsikterna för euroområdet och flera framväxande ekonomier har förbättrats under 2017. Utskottet kan även notera att Europeiska kommissionen räknar med att ekonomin i euroområdet är på väg att växa i den snabbaste takten på tio år. Under 2018 väntas tillväxtutsikterna dämpas något i de avancerade ekonomierna och fortsätta att stärkas i de framväxande ekonomierna. Enligt regeringens bedömning uppgår den globala BNP-tillväxten till 3,5 procent 2017 och 3,7 procent 2018, främst drivet av ökad efterfrågan och starkare förtroende bland hushåll och företag. Utskottet konstaterar att prognosen är i linje med vad andra bedömare räknar med.

Som en liten öppen ekonomi påverkas Sverige i hög grad av konjunkturutvecklingen i omvärlden. Utskottet noterar regeringens bedömning om att svensk exportmarknad kommer att växa med 5 procent 2017 och 4,5 procent 2018, för att sedan avta något till 4,3 procent under 2019 och 2020, vilket är en procentenhet lägre än den genomsnittliga tillväxttakten 1993–2016.

Stark svensk ekonomi

Utskottet konstaterar att BNP-tillväxten i Sverige har varit hög under de senaste åren. För 2016 uppgick BNP-tillväxten till 3,3 procent, och enligt regeringens prognos uppgår BNP-tillväxten för 2017 till 3,1 procent, främst drivet av investeringar samt hushållens och den offentliga sektorns konsumtion. Prognosen för BNP-tillväxten 2017 är högre än vad som presenterades i 2017 års ekonomiska vårproposition, vilket till stor del beror på starkare tillväxt i investeringar i bostadsbyggande. Även

Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer indikerar ett mycket starkt läge i svensk ekonomi och att hushållens förtroende för ekonomin ökat.

För 2018 väntas BNP-tillväxten avta något till 2,5 procent som en följd av lägre investeringstakt och åren närmast därefter till 2,0–2,3 procent då bidraget från nettoexporten väntas minska något och utvecklingen av den offentliga konsumtionen dämpas.

Baserat på indikatorer såsom antalet lediga jobb och företagens anställningsplaner bedömer regeringen att efterfrågan på arbetskraft fortsätter att vara stark. Antalet sysselsatta väntas öka under 2017 och 2018, och arbetslösheten bedöms av regeringen minska från 6,6 procent 2017 till 5,9 procent under respektive år 2018–2020. Utskottet noterar att andelen arbetslösa i september uppgick till 6,2 procent enligt Arbetsförmedlingens arbetskraftsundersökning.

Resursutnyttjandet, mätt med BNP-gapet, bedöms av regeringen vara högre än normalt 2017 och det bedöms stiga ytterligare något under 2018. Regeringens prognos bygger i enlighet med praxis på en oförändrad politik, och resursutnyttjandet förväntas under 2019–2020 gradvis balanseras eftersom den offentliga konsumtionen utvecklas relativt svagt. Det höga resursutnyttjandet väntas bidra till att företagen successivt kan höja sina priser och enligt regeringens bedömning bidra till att inflationen, mätt med KPIF, går från ett årsgenomsnitt på 1,8 procent 2017 till 2,0 procent 2020.

Utskottet noterar att regeringens prognos för BNP-utvecklingen i stort sett ligger i linje med de bedömningar som gjorts av andra efter det att budgetpropositionen överlämnades. Regeringen är något mer positiva i sin bedömning av BNP-utvecklingen 2017 (3,1 procent jämfört med 2,8–2,9 procent), medan andra bedömare prognostiserar en starkare utveckling under 2018 (2,7–2,9 procent jämfört med 2,5 procent). Regeringens prognos för arbetslösheten för 2017 är i linje med andra bedömares, men något lägre för 2018 (5,9 procent jämfört med 6,3–6,5 procent). Prognosen för inflationsutvecklingen 2017 och 2018 är i huvudsak i linje med andra bedömares.

Utskottet kan notera att den årliga tillväxttakten av hushållens bostadslån uppgick till 7,3 procent i september, vilket var en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med augusti, enligt SCB:s finansmarknadsstatistik. Utskottet noterar även att SCB:s småhusbarometer visar på en ökning i huspriser med nästan 9 procent under det tredje kvartalet jämfört med motsvarande period i fjol.

Utskottet vill i likhet med regeringen framhålla osäkerheten i prognosen för den makroekonomiska utvecklingen. Det finns ett antal faktorer som kan leda till att utvecklingen blir en annan än den som nu prognostiseras, t.ex. det pågående arbetet med utträdesförhandlingarna mellan EU och Storbritannien, innehållet i den amerikanska regeringens ekonomiska politik och den aviserade omställningen i Kinas ekonomi. Dessutom utgör den höga och ökande skuldsättningen hos svenska hushåll och stigande bostadspriser en

osäkerhetsfaktor som kan leda till en annan utveckling än den som nu prognostiseras.

2 Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Utvecklingen för de offentliga finanserna har vänt efter en femårsperiod med underskott, och det strukturella sparandet har stärkts med nästan 2 procent av BNP sedan regeringen tillträdde. Sverige och svensk ekonomi är i en styrkeposition som nu ska användas ansvarsfullt och rättvist så att de ekonomiska framgångarna kommer alla till del, i hela landet. Det ska ske genom kraftfulla investeringar i jobb, skola och klimat som också kommer att bidra till en mer jämlik fördelning. Utgiftstaket för 2020 gör det möjligt att även framöver genomföra prioriterade reformer. Inriktningen på den ekonomiska politiken och budgetpolitiken innebär en lämplig övergång till det nya lägre överskottsmålet som föreslås gälla fr.o.m. 2019.

Målet om att Sverige ska ha den lägsta arbetslösheten i EU 2020 ska vara vägledande för den ekonomiska politiken. Mer ska göras för att få fler i arbete. Vägarna till arbete ska bli fler och enklare genom subventionerade anställningar och genom en omläggning av etableringsuppdraget. Kunskapslyftet ska byggas ut så att människor i hela landet får bättre förutsättningar att utbilda sig och stärka sina möjligheter på arbetsmarknaden. Investeringar i bostadsbyggandet ska fortsätta så att det går att hitta en bostad när man får jobb eller en studieplats. Politiken ska präglas av jämställdhet. För att uppnå en jämlik kunskapsskola behöver både lärare och elever prioriteras.

Sverige ska vara ett ledande välfärdsland och välfärden ska vara generell, omfatta alla och komma alla till del. Vården och omsorgen ska få utökade resurser.

Klimat- och miljöarbetet ska stärkas så att Sverige kan bli ett fossilfritt välfärdsland.

Sverige ska vara ett tryggt land, och en ökad polisenärvaro är angelägen.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (L) och 5 (KD).

I detta kapitel behandlas riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Propositionens förslag till riktlinjer beskrivs i avsnitt 2.1 och oppositionspartiernas förslag i avsnitt 2.2.

2.1 Propositionen

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Finanspolitikens övergripande inriktning

I propositionen framhålls att en ansvarsfull finanspolitik under de tre senaste åren i kombination med tillväxten i svensk ekonomi har gjort det möjligt både att vända det stora underskottet på 60 miljarder kronor 2014 till ett stort överskott och att finansiera angelägna samhällsinvesteringar. Sverige och svensk ekonomi är enligt regeringen i en styrkeposition, och det är nu dags att de ekonomiska framgångarna kommer alla till del i hela landet. Med starka statsfinanser och med allt fler som arbetar kan regeringen nu gå vidare med kraftfulla investeringar i jobb, skola och klimat. Med den svenska modellen som grund och moderniseringen som verktyg vill regeringen bygga ett hållbart samhälle där ingen lämnas efter och ingen heller hålls tillbaka. Den generella och gemensamt finansierade välfärden är en central del i denna modell. Skattepolitikens främsta syfte är att finansiera den gemensamma välfärden, olika samhällsfunktioner och andra offentliga utgifter. Enligt regeringen ska skattepolitiken skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt och hög sysselsättning, ett rättvist fördelat välstånd samt ett miljömässigt och socialt hållbart samhälle.

Det finanspolitiska ramverket är grunden för regeringens ekonomiska politik. Tack vare stärkta offentliga finanser och en förväntad god BNP-tillväxt beräknas den offentliga sektorns skuldkvot minska i snabb takt, och regeringen konstaterar att statsskuldkvoten är på sin lägsta nivå sedan 1977. Regeringen bedömer att det finansiella sparandet 2018 ligger i nivå med överskottsmålet på 1 procent av BNP över en konjunkturcykel. Den finanspolitiska inriktning som presenteras i propositionen anser regeringen innebär en lämplig övergång till det nya lägre överskottsmålet på en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel som föreslås gälla fr.o.m. 2019.

Uppföljning av målet för det finansiella sparandet

Enligt 2 kap. 1 a § budgetlagen ska regeringen vid minst två tillfällen under året redovisa för riksdagen hur målet för det finansiella sparandet uppnås. Regeringen ska då beakta effekterna av beslutade och för riksdagen presenterade budgetpolitiska åtgärder.

I tabell 2.1 redovisas utfall och regeringens prognos för det finansiella sparandet, de indikatorer som ligger till grund för analysen av måluppfyllelsen och de indikatorer som används för att bedöma budgetutrymmet mot målet för det finansiella sparandet i ett framåtblickande perspektiv. Indikatorerna i tabellen utgår från antagandet om oförändrade regler, dvs. fr.o.m. 2019 ingår inga nya regeländringar eller förslag utöver de som föreslås och aviseras i propositionen.

Det genomsnittliga finansiella sparandet uppgick till 0,2 procent av BNP 2007–2016. Enligt regeringen förklaras den låga nivån delvis av den utdragna

lågkonjunktorens effekter på de offentliga finanserna, men också av de ofinansierade skattesänkningar som den förra regeringen genomförde. Sjuårsindikatorn visar att det finansiella sparandet understeg målnivån 2016 men den förbättras med 0,4 procent av BNP till 2017. Regeringen bedömer att både det finansiella och det strukturella sparandet ligger i linje med överskottsmålet fr.o.m. 2016 och framåt.

Tabell 2.1 Finansiellt sparande i offentlig sektor och indikatorer för avstämning mot målet för det finansiella sparandet

Procent av BNP respektive potentiell BNP

Utfallsdata för 2016 och prognoser för 2017–2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Finansiellt sparande	0,9	1,0	0,9	1,0	1,5
Bakåtblickande tioårsnitt	0,2				
Sjuårsindikatorn	0,2	0,6			
Strukturellt sparande	1,0	0,8	0,6	0,7	1,1
BNP-gap	-0,2	0,8	1,0	0,8	0,6

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

Utgiftstaket för staten – uppföljning och förslag

Enligt 9 kap. 3 § ska regeringen i budgetpropositionen redovisa prognoser över utgifterna under utgiftstaket. Om det finns risk för att ett beslutat utgiftstak kommer att överskridas ska regeringen enligt 2 kap. 4 § budgetlagen för att undvika detta vidta sådana åtgärder som den har befogenhet till eller föreslå riksdagen nödvändiga åtgärder.

Tabell 2.2 Utgiftstak för staten enligt regeringen

Miljoner kronor

	2017	2018	2019	2020
Summa utgifter exkl. statsskuldsräntor	936 879	980 680	1 001 593	1 022 548
därav Minskning av anslagsbehållningar	–	–8 479	–5 134	–4 698
Utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	299 062	308 661	318 871	328 877
Takbegränsade utgifter	1 235 941	1 289 351	1 320 474	1 351 435
Budgeteringsmarginal	38 059	47 649	76 526	119 565
<i>Budgeteringsmarginal i procent av takbegränsade utgifter</i>	3,1	3,7	5,8	8,8
Utgiftstak för staten	1 274 000	1 337 000	1 397 000	1 471 000
<i>Utgiftstak för staten i procent av potentiell BNP</i>	27,8	28,0	28,1	28,4

Anm.: Prognos för 2017.

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

I tabell 2.2 redovisas de utgiftstak riksdagen beslutat om fram till 2019 och regeringens förslag till utgiftstakets nivå 2020 tillsammans med prognosen för

de takbegränsade utgifterna. Regeringen bedömer att budgeteringsmarginalens storlek är tillräcklig för att hantera den osäkerhet som finns i prognoserna över utgiftsutvecklingen 2017–2019. Regeringen bedömer också att budgeteringsmarginalen blir något större 2017 jämfört med den prognos som redovisades i 2017 års ekonomiska vårproposition, medan den för 2018 och 2019 blir något mindre. Regeringen anger att detta främst förklaras av de reformer som föreslås i propositionen.

I propositionen lämnar regeringen i enlighet med 2 kap. 2 § budgetlagen förslag till nivå på utgiftstaket för staten för det tredje tillkommande året. Regeringen föreslår att utgiftstakets nivå för 2020 ska uppgå till 1 471 miljarder kronor. Då regeringen i 2016 års ekonomiska vårproposition första gången redovisade en bedömning av nivån för 2020 utgjorde den i det närmaste samma andel av potentiell BNP som utgiftstaket för 2019. Förslaget till nivå innebär att utgiftstakets andel av potentiell BNP växer från 27,8 procent till 28,4 procent 2017–2020.

Efter att hänsyn tagits till regeringens riktlinje för budgeteringsmarginalens minsta storlek vid budgeteringstillfället medger förslaget till utgiftstak enligt regeringen att de takbegränsade utgifterna 2020 blir ca 100 miljarder kronor högre än vad som prognostiseras i dagsläget. Utrymmet för möjliga utgiftsökningar motsvarar ca 1,9 procent av BNP 2020 konstaterar regeringen. Samtidigt betonar man att reformer på utgiftssidan kan göras först efter avstämning mot överskottsmålet och de inkomstförstärkningar som kan komma att krävas.

Förslaget innebär en större årlig ökning av utgiftstaket än den genomsnittliga årliga ökningen av nivån sedan utgiftstaket infördes – 5,3 procent jämfört med 3,1 procent. Till följd av ökningstakten ökar även budgeteringsmarginalens storlek relativt snabbt och uppgår 2020 till 8,8 procent av de takbegränsade utgifterna. Regeringen konstaterar att en budgeteringsmarginal som endast motsvarar säkerhetsmarginalen skulle kunna medföra att möjligheterna att genomföra prioriterade reformer på utgiftssidan under mandatperioden begränsades. Om det under de kommande åren bedöms förenligt med överskottsmålet är det rimligt att reformer kan genomföras på budgetens utgiftssida. Samtidigt betonar regeringen att förekomsten av ett utrymme under utgiftstaket i sig inte betyder att det kommer att användas för att öka de faktiska takbegränsade utgifterna.

Med anledning av tillkännagivandet som riksdagen riktade till regeringen våren 2017 om att utgiftstakets nivå bör sättas så att det återfår sin styrande effekt (bet. 2016/17:FiU20, rskr. 2016/17:349) konstaterar regeringen att nya bedömningar av utgiftstakets nivå normalt lämnas i vårpropositionen, varför regeringen avser att återkomma i frågan i 2018 års ekonomiska vårproposition.

Avslutningsvis föreslår regeringen i propositionen att de sedan tidigare beslutade utgiftstaken för 2018 och 2019 höjs med 5 miljarder kronor respektive år till följd av tekniska justeringar.

Ändringar i det budgetpolitiska ramverket

Regeringen bedömde i 2017 års ekonomiska vårproposition, i enlighet med Överskottsmålskommitténs (SOU 2016:67) förslag, att nivån på överskottsmålet bör ändras till en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel och att det budgetpolitiska ramverket bör kompletteras med ett skuldankare för den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld, den s.k. Maastrichtskulden. I vårpropositionen redogjorde regeringen också närmare för motiven bakom bedömningarna och för remissinstanternas synpunkter. I budgetpropositionen hänvisas till att finansutskottet vid behandlingen av vårpropositionen välkomnade regeringens bedömningar (bet. 2016/17:FiU20 s. 71) och att utskottet i betänkandet framhöll att det medelfristiga perspektivet även i fortsättningen är helt centralt i den statliga budgetprocessen. En förstärkt uppföljning och utvärdering av överskottsmålet förutsatte enligt utskottet en tydlig redovisning i budgetpropositionen av budgeteffekter av regeringens förslag. Regeringen refererar också till att utskottet välkomnade regeringens avsikt att överlämna en skrivelse om det finanspolitiska ramverket i vilken gällande regler och riktlinjer presenteras samlat.

I propositionen föreslår regeringen att målet för den offentliga sektorns finansiella sparande (överskottsmålet) fastställs till i genomsnitt en tredjedels procent av bruttonationalprodukten över en konjunkturcykel fr.o.m. 2019. Regeringen hänvisar till de skäl som anfördes i 2017 års ekonomiska vårproposition om att ett överskottsmål på en tredjedels procent av BNP innebär att den offentliga finansiella nettoförmögenheten och skulden inte förväntas nå kritiska nivåer ens under relativt negativa scenarier, varken under det närmaste decenniet eller på längre sikt. Finanspolitiken kommer därmed att vara långsiktigt hållbar. Statsskulden och Maastrichtskulden kommer även med detta överskottsmål att ligga på nivåer som fortfarande gör det möjligt att aktivt motverka en djup konjunkturavmattning. Regeringen bedömer att förslaget även går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU.

De grundläggande motiven för överskottsmålet, långsiktig offentligfinansiell hållbarhet och stabiliseringspolitiskt handlingsutrymme, är i grunden kopplade till skuld och förmögenhetsnivåer, snarare än till det finansiella sparandet. Den offentliga skuldsättningen är avgörande för den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna. Av den anledningen finns det skäl att ge den offentliga skulden en mer framträdande roll i ramverket. I propositionen föreslår regeringen därför att ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden) fastställs till 35 procent av bruttonationalprodukten fr.o.m. 2019. En sådan nivå på Maastrichtskulden ger enligt regeringen en mycket god marginal till EU:s skuldgräns och de kritiska gränser för skulden som har identifierats i internationella studier inom detta område. Skuldankaret är dock inget operativt mål, utan ska ses som en riktlinje och som ett komplement till överskottsmålet.

Prognoser över statens budget, statsskulden och de offentliga finanserna 2018–2020

Enligt 9 kap. 3 § budgetlagen ska regeringen redovisa prognoser över bl.a. statens inkomster och utgifter, statens lånebehov och den offentliga sektorns inkomster, utgifter och skulder.

Regeringens prognos visar att inkomsterna i statens budget väntas öka med ca 9 procent och utgifterna med ca 5 procent under perioden 2018–2020. Statens budget visar under samma period ett överskott, dvs. ett negativt lånebehov, vilket bidrar till en lägre statsskuld (se tabell 2.3). Statsskulden fortsätter att minska både nominellt och uttryckt som andel av BNP. I slutet av 2020 beräknas statsskuldskvoten, dvs. den konsoliderade statsskulden som andel av BNP, uppgå till knappt 20 procent. Den konsoliderade bruttoskulden, den s.k. Maastrichtskulden, beräknas minska under prognosperioden. År 2020 beräknas bruttoskulden, med nu aviserad politik, uppgå till ca 32 procent av BNP. Referensvärdet i EU:s stabilitets- och tillväxtpakt är 60 procent.

Tabell 2.3 Statens budgetsaldo och statsskulden enligt regeringen

Miljoner kronor

	2018	2019	2020
Inkomster i statens budget	1 042 901	1 095 786	1 139 033
därav Inkomster av försåld egendom	5 000	5 000	5 000
Utgifter i statens budget	998 584	1 024 234	1 049 898
därav Statsskuldsräntor	11 355	25 655	22 155
Riksgäldskontorets nettoutlåning	6 548	–3 014	5 195
Kassamässig korrigerig	0	0	0
Statens budgetsaldo	44 317	71 552	89 135
Statsskuld vid årets slut	1 182 513	1 109 639	1 020 162
<i>Statsskuld i procent av BNP</i>	<i>24,5 %</i>	<i>22,2 %</i>	<i>19,5 %</i>

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

I propositionen redovisar regeringen en dekomponering av prognosen för utgiftsförändringarna när det gäller de takbegränsade utgifterna som visar att utgiftsökningarna 2018–2020 framför allt väntas följa av beslutade, föreslagna och aviserade reformer (+46 miljarder kronor) och av makroekonomiska förändringar (+48 miljarder kronor).¹ Till följd av makroekonomiska förändringar väntas bl.a. utgifterna för ålderspensionssystemet och biståndet öka. Förändringar av volymer i transfereringssystemen väntas minska utgifterna med sammanlagt 22 miljarder kronor 2018–2020. De takbegränsade utgifterna beräknas öka till följd av pris- och löneomräkning med 13 miljarder kronor under samma period.

¹ Någon dekomponering av utgiftsförändringarna på statens budget, dvs. inklusive utgiftsområde 26 och exklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget, redovisas inte i propositionen.

I tabell 2.4 redovisas inkomsterna i statens budget fördelat på olika inkomstslag. Enligt regeringen väntas samtliga skattebaser bidra till ökningen av inkomsterna på statens budget.²

Tabell 2.4 Inkomster i statens budget enligt regeringen

Miljoner kronor

	2018	2019	2020
Direkta skatter på arbete	657 127	677 967	700 318
Indirekta skatter på arbete	581 913	605 005	629 102
Skatt på kapital	255 613	265 423	284 443
Skatt på konsumtion och insatsvaror	580 892	606 232	632 989
Övrigt	15 255	15 164	11 655
Offentliga sektorns skatteintäkter	2 090 800	2 169 790	2 258 506
Avgående poster, skatter till andra sektorer	-998 581	-1 037 648	-1 077 375
Statens skatteintäkter	1 092 220	1 132 142	1 181 131
Periodiseringar	-6 990	8 183	-771
Statens skatteinkomster	1 085 230	1 140 325	1 180 360
Övriga inkomster	-42 328	-44 539	-41 327
Inkomster i statens budget	1 042 901	1 095 786	1 139 033

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

I tabell 2.5 redovisas den offentliga sektorns finansiella sparande och dess fördelning på respektive delsektor. Den gradvisa förstärkningen av den offentliga sektorns finansiella sparande förklaras huvudsakligen av utvecklingen i staten. Från och med 2018 beräknas det finansiella sparandet i staten successivt stärkas till följd av att den aktiva finanspolitiken är något mindre omfattande än det utrymme som enligt regeringen ges utifrån den s.k. automatiska budgetförstärkningen. Tillsammans med att utgifterna för migration och integration successivt väntas minska medför detta att det finansiella sparandet i staten förstärks t.o.m. 2020.

Det finansiella sparandet i ålderspensionssystemet förväntas i stort sett uppvisa balans hela perioden fram t.o.m. 2020. Kommunsektorns finansiella sparande bedöms vara negativt under samma period, men samtidigt uppfylla balanskravet med god marginal. Kommunsektorns inkomster ökar i en något långsammare takt 2018–2020 jämfört med tidigare, och det beror främst på att sysselsättningens tillväxt dämpas och att statsbidrag kopplade till migration minskar. Enligt regeringen gör de ökade statsbidrag som man föreslår i propositionen det möjligt för kommunsektorn att öka konsumtionen i takt med de demografiskt drivna behovens utveckling 2018–2020 utan att höja kommunalskatten.

² Någon redovisning av effekten på statens budget (kassamässigt) av de budgetpolitiska åtgärder som föreslås på inkomstsidan finns inte i propositionen. Den redovisning som finns för vart och ett av förslagen (tabell 6.30) utgår från effekten på det finansiella sparandet av förslagen. I tabell 7.9 redovisas förändringar av skatteintäkter (periodiserat) till följd av regeländringar; där särredovisas inte de förslag som presenteras i budgetpropositionen. Vilken inkomsttitel eller inkomsttyp som påverkas av respektive förslag framgår inte av tabellerna.

Tabell 2.5 Den offentliga sektorns finansiella sparande enligt regeringen*Miljoner kronor*

	2018	2019	2020
Offentlig sektors inkomster	2 357 519	2 444 616	2 546 712
Offentlig sektors utgifter	2 315 155	2 392 124	2 468 490
Finansiellt sparande	42 364	52 492	78 222
Staten	57 105	71 147	95 810
Ålderspensionssystemet	457	222	3 426
Kommunsektorn	-15 198	-18 878	-21 013
<i>Finansiellt sparande i procent av BNP</i>	0,9 %	1,0 %	1,5 %

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

Uppföljning av statens budget och de offentliga finanserna 2017

Enligt 9 kap. 1 § budgetlagen ska regeringen följa hur statens inkomster, utgifter och upplåning utvecklas i förhållande till beräknade och beslutade belopp, och i budgetpropositionen förklara väsentliga skillnader mellan budgeterade belopp och beräknat utfall för det innevarande budgetåret.

Enligt prognosen för 2017 väntas inkomsterna i statens budget att bli ca 5 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statens budget för 2017. I förhållande till prognosen i 2017 års vårproposition väntas inkomsterna bli 14 miljarder kronor högre. Högre kapitalvinster och utdelningsinkomster för hushållen tillsammans med högre skatteinkomster på konsumtion och insatsvaror förklarar till stor del skillnaden.

Utgifterna i statens budget bedöms bli ca 16 miljarder kronor lägre än det som ursprungligen anvisades. Med beaktande av vår- och höständringsbudgetarna bedöms utgifterna bli ca 38 miljarder kronor lägre. De utgiftsområden med de största sammantagna avvikelserna är utgiftsområde 8 Migration (+6 miljarder kronor), utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (-4 miljarder kronor), utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering (-6 miljarder kronor), utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (-3 miljarder kronor), utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. (-5 miljarder kronor) samt utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen (-8 miljarder kronor).

Statens budgetsaldo 2017 beräknas till ett överskott på 24 miljarder kronor, vilket kan sättas i relation till de 7 miljarder kronor som prognosticerades i budgetpropositionen för 2017.

Regeringen har reviderat upp prognosen för den offentliga sektorns finansiella sparande för 2017 till 46 miljarder kronor. I förhållande till prognosen som redovisades i budgetpropositionen för 2017 innebär det att prognosen reviderats upp med 58 miljarder kronor, och i förhållande till prognosen i 2017 års ekonomiska vårproposition handlar det om en upprevidering med 12 miljarder kronor. Regeringen anger att det i huvudsak är intäkterna från skatt på kapitalvinster och konsumtion som beräknas bli högre än i de föregående beräkningarna.

Finansiellt sparande enligt olika bedömare

Regeringen jämför i propositionen olika bedömningar av det finansiella och det strukturella sparandet för den offentliga sektorn, se tabell 2.6. Detta följer av att regeringen enligt 9 kap. 5 § budgetlagen regelbundet ska redovisa en utvärdering av sina prognoser.

Regeringen konstaterar att både Ekonomistyrningsverket och Konjunkturinstitutet bedömer att det finansiella sparandet utvecklas i linje med regeringens prognos för 2017 och att prognoserna är relativt samstämmiga även för 2018. Justerat för skillnader i de båda myndigheternas prognoser till följd av olika antaganden om åtgärder visar deras prognoser på ett svagare finansiellt sparande, vilket i huvudsak förklaras av en försiktigare bedömning av skatteintäkter. EU-kommissionen beräknar att det finansiella sparandet 2017 och 2018 blir lägre än de inhemska bedömarnas beräkning. Skillnaderna i prognoserna beror framför allt på olika förväntningar om den ekonomiska återhämtningen, konsumtionsefterfrågan, utvecklingen på aktiemarknaden och inflationsutvecklingen. När det gäller regeringens bedömning av det strukturella sparandet är skillnaderna i vissa fall större i förhållande till andra bedömare, vilket dels beror på olika prognoser för BNP-gapet, dels på olika beräkningsmetoder.

Tabell 2.6 Finansiellt sparande enligt olika bedömare

Procent av BNP eller potentiell BNP

	2017	2018	2019	2020
<i>Finansiellt sparande</i>				
Regeringen	1,0	0,9	1,0	1,5
Konjunkturinstitutet	0,9	1,0	1,0	0,8
Konjunkturinstitutet exkl. åtgärder	0,9	1,1	1,9	2,5
Ekonomistyrningsverket	1,2	0,9	1,4	2,1
Riksbanken	0,9	0,7	0,8	
EU-kommissionen	0,4	0,7		
OECD	1,0	1,0		
IMF	-0,3	-0,2	0,0	0,3
<i>Strukturellt sparande</i>				
Regeringen	0,8	0,6	0,7	1,1
Konjunkturinstitutet	0,4	0,5	0,5	0,5
Konjunkturinstitutet exkl. åtgärder	0,4	0,7	1,4	2,1
Ekonomistyrningsverket	0,1	0,4	1,1	1,9
EU-kommissionen	0,4	0,8		
OECD	0,1	0,0		
IMF	-0,7	-0,6	-0,2	0,2

Anm.: Publiceringsdatum för Konjunkturinstitutet 2017-08-04, Konjunkturinstitut exkl. åtgärder 2017-06-20, Ekonomistyrningsverket 2017-09-06, Riksbanken 2017-09-07, EU-kommissionen 2017-05-11, OECD 2017-06-07 och IMF 2017-04-18.

Källa: Budgetpropositionen för 2018.

Regeringens inriktning för den ekonomiska politiken

Regeringen vill föra en politik som bidrar till en hållbar utveckling och som minskar klyftorna i samhället. Sverige ska vara ett land som håller ihop. Arbetslösa och nyanlända ska komma i arbete eller utbildning. Sverige ska konkurrera med kunskap och kompetens, inte med låga löner. En växande befolkning, med fler barn och äldre, kräver enligt regeringen gemensamt finansierade investeringar i sjukvården, äldreomsorgen, förskolan och skolan. På så sätt framtidssäkras välfärden. Sverige ska vara ledande i klimat-omställningen. Regeringen anser inte att det är kommande generationers ansvar att hantera dagens miljöproblem. Ambitionen är att Sverige ska bli ett fossilfritt välfärdsland. Samhällsbygget ska vara rättvist och Sveriges framgångar ska komma alla till del, i hela landet. Ojämlikhet ska bekämpas. När Sverige står starkt ska det märkas i vardagen också för pensionärer, barnfamiljer och studenter. Regeringen anser att Sverige behöver framtidsinvesteringar i samhällsbygget – inte skattesänkningar och nedskärningar. Politiken ska vidare inriktas på att skapa ett Sverige som är tryggt.

Fler ska komma i arbete

Målet om att Sverige ska ha den lägsta arbetslösheten i EU 2020 vägleder regeringens ekonomiska politik. Sedan regeringen tillträdde 2014 har sysselsättningen ökat med över 200 000 personer. Sysselsättningsgraden är den högsta i EU och den högsta i Sverige sedan 1992. Arbetsmarknaden bedöms fortsätta att utvecklas starkt. Men fortfarande har alltför många svårt att få ett arbete, särskilt de som är födda utanför Europa eller inte gått ut gymnasieskolan. Regeringen anser därför att vägarna till jobb måste blir fler och enklare. Färre, enklare och mer kraftfulla stöd bedöms bidra till att öka arbetsgivares vilja att anställa med stöd och därigenom minska arbetslösheten. Regeringen avser därför att ersätta vissa tidigare stöd med ett nytt och enhetligt särskilt anställningsstöd – introduktionsjobb. För att skapa fler och enklare vägar till jobb föreslås satsningar inom vissa näringar, t.ex. inom skogsbruket. Taket i lönebidragen föreslås höjas stegvis för att ytterligare stärka möjligheterna till arbete för personer med funktionsnedsättning.

Regeringen vill genomföra ytterligare reformer för utbildning och kompetens som svarar mot arbetsmarknadens behov och föreslår därför att Kunskapslyftet byggs ut med ytterligare ca 18 000 utbildningsplatser. Samtidigt avskaffas traineejobben.

För att rekrytera fler till studier vill regeringen höja bidragsdelen inom studiemedlet med ca 300 kronor per studiemånad.

Kommunerna föreslås få ökade medel för att bättre kunna möta utbildningsbehovet bland nyanlända. Särskilda insatser föreslås för att öka nyanlända och utrikes födda kvinnors möjligheter att lära sig svenska, bl.a. undervisning i svenska under föräldraledigheten och utökat stöd för utrikes födda kvinnors företagande. Så kan enligt regeringen den arbetskraftsbrist som håller tillbaka svensk tillväxt avhjälpas och Sveriges konkurrenskraft stärkas.

Enligt regeringen ska det gå att hitta en bostad när man får ett jobb eller en studieplats. För att upprätthålla en hög takt i bostadsbyggandet vill regeringen fortsätta arbetet med det tidigare beslutade bostadspaketet och det s.k. 22-punktsprogrammet. Regeringen har också för avsikt att arbeta för att effektivisera plan- och byggprocessen. Investeringsstödet för att stimulera byggandet av äldre- och trygghetsboenden föreslås utökas enligt tidigare beslut.

Framgångsrika och innovativa företag i hela landet är enligt regeringen en förutsättning för Sveriges välfärd. Fler och växande företag skapar jobb. Alla regioner ska därför ges möjlighet att växa och utvecklas efter sina egna förutsättningar. Regeringen vill bl.a. att socialförsäkringsskyddet för företagare utvidgas så att fler vågar starta företag. För att få fler företag i de glest befolkade delarna av landet vill regeringen att mervärdesskatten på bl.a. förevisning av naturområden utanför tätort sänks.

För att underlätta för fler enmansföretag att ta steget och anställa vill regeringen utvidga det s.k. växa-stödet till att även omfatta aktiebolag och handelsbolag. Regeringen anser också att förutsättningarna för unga, små företag att rekrytera och behålla nyckelpersoner måste bli bättre, varför en förändring av beskattningen av personaloptioner föreslås.

Sverige ska ha en jämlik kunskapsskola

Regeringens mål är att Sverige ska ha en jämlik kunskapsskola. Alla ska ges goda möjligheter att rustas för vidareutbildning, arbetsmarknaden och samhällslivet. Alla skolor ska vara bra skolor. Enligt regeringen har redan 11 miljarder kronor investerats i en mer jämlik kunskapsskola 2017, och sedan regeringen tillträdde har 20 000 fler anställts i skolväsendet. Medel har också tillförts för bl.a. höjda lärarlöner, och för att säkerställa att alla elever får stöd i tid har medel avsatts för en läsa-skriva-räkna-garanti. För att målet om en jämlik kunskapsskola ska nås krävs enligt regeringen ytterligare åtgärder. Utifrån Skolkommissionens förslag vill regeringen att det införs ett statligt stöd för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen. Resurserna ska gå till just det de är avsedda för och viktas därför med hänsyn till elevernas förutsättningar. Andra åtgärder som regeringen vill genomföra är en förlängning och en förstärkning av Läslyftet samt en förlängning av skolplikten genom att förskoleklassen görs obligatorisk.

Regeringen vill också genomföra ytterligare åtgärder för att få fler att utbilda sig till lärare och för att förbättra genomströmningen och kvaliteten i gymnasieskolan, bl.a. genom att förstärka den pedagogiska utbildningen och genom att återinföra grundläggande behörighet till högskolan för elever på yrkesprogrammen.

Sverige ska bli ett fossilfritt välfärdsland

Målet för miljöpolitiken är att kunna lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. En central del i det moderna

Samhällsbygget är att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria länder och därigenom visa globalt ledarskap. Enligt regeringen har de största satsningarna i svensk historia på miljö och klimat gjorts sedan regeringen tillträdde hösten 2014. Ett klimatpolitiskt ramverk med en klimatlag har införts. Regeringens bedömning är att avståndet till att uppnå Sveriges klimatmål med enbart inhemska åtgärder till 2020 har minskat. För att uppnå målet vill regeringen ytterligare förstärka klimat- och miljöarbetet; man föreslår bl.a. ett s.k. industrikliv, i form av stöd till innovativa processer för att minska industrins utsläpp av växthusgaser, och en förstärkning av det s.k. Klimatklivet. För att minska utsläppen från transportsektorn vill regeringen införa ett reduktionspliktssystem, en premie för elcyklar och lättare elfordon samt ett bonus–malus-system. Åtgärderna ska stimulera användningen av elfordon och hållbara transporter.

Regeringen föreslår att det införs en skatt på flygresor för att bidra till målet att Sverige ska bli en av världens första fossilfria välfärdsnationer.

Regeringens mål är 100 procent förnybar energiproduktion 2040 samt 50 procent effektivare energianvändning 2030 jämfört med 2005. Arbete med att uppnå målet fortsätter, och ytterligare medel föreslås avsättas för energieffektivisering inom industrin, stöd till kommuner för etablering av vindkraftverk samt ett fortsatt och utökat investeringsstöd för solceller.

Regeringen föreslår också att medel avsätts för insatser som syftar till att förbättra havs- och vattenmiljön.

Välfärden ska stärkas

Regeringen vill att den generella välfärden ska fortsätta att utvecklas. Alla ska bidra efter förmåga och alla ska få del av det växande välbefinnandet. Enligt regeringen främjar en väl utformad gemensamt finansierad generell välfärdssektor en god ekonomisk utveckling samtidigt som den utjämnar livsvillkoren och bidrar till en ökad jämställdhet. Den generella välfärden utgör en helt central del i den svenska modellen, och en väl utbyggd barn- och äldreomsorg av god kvalitet bedöms som centralt för kvinnors livsvillkor.

Behoven av välfärdstjänster bedöms öka som en följd av att vi lever allt längre och föder allt fler barn. För att möta det ökande behovet vill regeringen förstärka resurserna till skolan, vården och omsorgen, bl.a. genom att avsätta medel till skolan för att i större utsträckning än tidigare fördela resurserna efter elevernas socioekonomiska bakgrund. För 2019 och 2020 föreslås att de generella statsbidragen till kommuner och landsting höjs permanent med 5 respektive 10 miljarder kronor.

Resurserna i välfärden ska komma brukarna, eleverna och barnen till del. Vinstjakten som incitament hör enligt regeringen inte hemma i välfärdssektorn.

Vården ska vara trygg, behovsanpassad och jämlik i hela landet. Genom bl.a. ökade medel till förlossningsvård, barnhälsovård, psykisk hälsa och

psykiatri vill regeringen skapa bättre förutsättningar för en mer jämlik vård i hela landet.

För att förbättra samordningen inom vården och för att korta köerna föreslås att en patientmiljard införs. Svensk hälso- och sjukvård bedöms hålla en hög kvalitet samtidigt som det på vissa håll råder brist på arbetskraft. Därför vill regeringen att ytterligare medel avsätts för sjukvårdens personal. Medlen ska t.ex. användas för att förbättra personalsituationen och utveckla vårdens verksamheter genom förbättrade arbetsvillkor.

Den ekonomiska familjepolitiken framhålls som en grundläggande del i den svenska modellen. För att förbättra villkoren för familjer med barn föreslås ett flertal åtgärder, bl.a. en höjning av barnbidraget, studiebidraget och underhållsstödet. Regeringen vill också att det skapas förutsättningar för kommuner att kunna erbjuda avgiftsfri simskola för barn och avgiftsfri kollektivtrafik för ungdomar under sommarlovet, och föreslår att medel avsätts för det.

En konsekvens av det jobbskatteavdrag som infördes av den förra regeringen är att pension i flera fall beskattas hårdare än lön. Det bedöms som både principiellt fel och fördelningspolitiskt dåligt. Regeringen avser därför att sluta klyftan i beskattning mellan pension och lön fullt ut till 2020. För 2018 föreslås ändringar som innebär att skillnaden i beskattning försvinner för inkomster upp till ca 17 000 kronor i månaden. För att ytterligare förbättra pensionärernas ekonomiska situation föreslås förbättringar i bostadstillägget.

I propositionen framhålls att personer med sjuk- och aktivitetsersättning varken får jobbskatteavdrag eller det förhöjda grundavdraget för äldre, och de bedöms ofta ha en låg ekonomisk standard. I syfte att förbättra den ekonomiska situationen för dessa personer vill regeringen införa en skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning. Dessutom föreslås att garantinivån i sjuk- och aktivitetsersättningen höjs fr.o.m. 1 juli 2018.

Socialförsäkringarna bedöms vara en central del i den svenska modellen. De ger trygghet och motverkar ekonomisk utsatthet. Regeringen föreslår att taket i sjukförsäkringen höjs.

Regeringen föreslår vidare att det införs en skattereduktion för fackföreningsavgifter, vilket också bedöms stärka den svenska modellen.

Sverige ska vara tryggt

Sverige ska vara ett land där alla kan vara trygga oavsett var de bor. För att öka tryggheten och bekämpa den alltmer komplexa brottsligheten föreslås att Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Kriminalvården tillförs ökade medel. Trafikverket föreslås också få utökade medel för en ökad trygghet och säkerhet på järnvägsstationer.

I propositionen anförts att Sverige ska vara ett öppet och välkomnande land. Sveriges gränser ska vara säkra. För att stoppa illegal handel med narkotika och vapen vill regeringen att Tullverket tillförs ökade medel.

Som en följd av det säkerhetspolitiska läget föreslås att totalförsvarets förmåga stärks genom en resursförstärkning på 2,7 miljarder kronor årligen fr.o.m. 2018.

En hörnsten i svensk säkerhetspolitik är enligt regeringen att bygga samverkan med andra länder och organisationer. Därför föreslås att biståndsramen höjs till 1 procent av bruttonationalinkomsten (BNI), vilket bedöms innebära en betydande förstärkning.

Granskning och ekonomisk styrning

I kapitel 11 i budgetpropositionen lämnar regeringen sin syn på EU:s rekommendationer till Sverige inom ramen för den europeiska planeringsterminen och sina bedömningar med anledning av de rekommendationer och bedömningar som Finanspolitiska rådet framfört i sin årliga rapport 2017. I ett avsnitt redovisar regeringen också det arbete man bedrivit i syfte att utveckla den ekonomiska styrningen i staten.

Den europeiska terminen och EU:s rekommendation till Sverige

Den europeiska terminen är ett ramverk som används inom EU för att öka samstämmigheten i rapporteringen och granskningen av de åtgärder som medlemsstaterna vidtar inom ramen för EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi, stabilitets- och tillväxtpakten samt förfarandet för övervakning av makroekonomiska obalanser. I november 2017 inleddes den sjunde europeiska terminen.

Inom ramen för den ekonomisk-politiska samordningen riktas landsspecifika rekommendationer till medlemsländerna. Rådet för ekonomiska och finansiella frågor antog formellt de landsspecifika rekommendationerna den 11 juni 2017. Sverige rekommenderades att ta itu med risker kopplade till hushållens skuldsättning, framför allt genom att stegvis begränsa avdragsrätten för utgiftsräntor på bostadslån eller genom att höja fastighetsskatten, och att främja bostadsinvesteringar och effektivisera bostadsmarknaden, bl.a. genom att införa större flexibilitet i hyressättningen och genom att se över beskattningen av kapitalvinster.

Regeringen delar Europeiska kommissionens bedömning att hushållens ökade skuldsättning utgör en risk för den makroekonomiska stabiliteten. Ett flertal åtgärder har enligt regeringen vidtagits; t.ex. har bolånetak, höjda riskvikter för bolån, skärpta kapitalkrav och amorteringskrav införts. Ökade amorteringar väntas komma att minska skuldsättningen och förbättra hushållens motståndskraft mot störningar. På förslag av Finansinspektionen skärps amorteringskravet ytterligare. Inom Regeringskansliet pågår ett arbete med att förtydliga Finansinspektionens möjligheter att vidta ytterligare makrotillsynsåtgärder. Regeringen och berörda myndigheter följer utvecklingen av hushållens skuldsättning noga, och regeringen är beredd att vidta ytterligare åtgärder om det skulle krävas.

Regeringen delar rådets bedömning om att utformningen av skattesystemet kan påverka hushållens skuldsättning. Samtidigt framhålls vikten av att upprätthålla stabila och förutsebara regler för så betydelsefulla beslut som köp av bostad. Behovet av åtgärder på området måste enligt regeringen ses långsiktigt och hanteras varsamt. Regeringen framhåller också att den tidigare statliga fastighetsskatten ersattes med det nuvarande systemet med fastighetsavgift då skatten av många ansågs vara orättvis och därför saknade folkligt stöd. För att öka rörligheten på bostadsmarknaden har reglerna för uppskov med kapitalvinst vid avyttring av privatbostad ändrats.

Regeringen delar också rådets bedömning om att det finns stora utmaningar på den svenska bostadsmarknaden. Flera åtgärder har vidtagits för att öka utbudet och ytterligare åtgärder planeras, vilket beskrivs närmare i propositionen.

När det gäller hyressättningssystemet är regeringens bedömning att en övergång till en hyressättning som i högre grad styrs av efterfrågan inte leder till att fler bostäder som ekonomiskt svaga hushåll kan efterfråga blir tillgängliga.

Finanspolitiska rådets bedömningar

I maj 2017 lämnade Finanspolitiska rådet sin rapport om svensk finanspolitik till regeringen. I rapporten redovisar rådet sina bedömningar och rekommendationer. Regeringen delar flera av rådets bedömningar, t.ex. att överskottsmålet inte nåtts under delar av perioden 2006–2015, att nivån på överskottsmålet ska sänkas och ett skuldankare införas, att risken är låg för en finanspolitiskt ohållbar utveckling till 2030, att en högre pensionsålder stärker arbetsutbudet och bidrar till att förbättra finanspolitikens hållbarhet och att situationen på arbetsmarknaden är särskilt svår för personer födda utanför Europa och personer med kort utbildning.

Däremot delar regeringen inte rådets bedömning om att den aktiva finanspolitiken inte är väl avvägd. Regeringen framhåller att det strukturella sparandet stärkts med nästan 2 procent av BNP sedan regeringen tillträdde, vilket anses vara en åtstramande politik. Vidare bedöms det för närvarande finnas få tecken på överhettning i ekonomin som motiverar en ytterligare åtstramning. Regeringen delar inte heller rådets bedömning om att det strukturella sparandet ligger tydligt under vad gällande överskottsmål kräver, eller att regeringen 2017 försvagar de offentliga finanserna. Enligt regeringens beräkningar uppvisar de offentliga finanserna överskott fr.o.m. 2015 och framåt, och både det finansiella och det strukturella sparandet bedöms ligga i linje med överskottsmålet. Regeringen framhåller vidare att det finns marginaler i förhållande till både överskottsmålet och utgiftstaket för att hantera eventuella oförutsedda utgiftsökningar utan att riskera att bryta mot det finanspolitiska ramverket.

När det gäller utgiftstaket anser rådet att det på några års sikt är historiskt högt och att det därför inte utgör något stöd för överskottsmålet. Rådet anser

att regeringen bör redogöra för vad den anser vara en lämplig utgiftsutveckling och ett rimligt skatteuttag de kommande fyra åren. Enligt regeringen betyder ett ledigt utrymme under utgiftstaket i sig inte att det finns ett utrymme för reformer som ökar de takbegränsade utgifterna. Reformerna på utgiftssidan kommer även fortsättningsvis att genomföras först efter avstämning mot överskottsmålet och de eventuella inkomstförstärkningar som kan komma att krävas.

Utvecklingen av den ekonomiska styrningen

Arbetet med utvecklingen av den ekonomiska styrningen i staten bedrivs med utgångspunkt i regeringens behov av att styra olika verksamheter för att genomföra sin politik och nå de beslutade målen för olika områden samt regeringens och riksdagens behov av att följa upp genomförandet av och målpuppfyllelsen i verksamheten.

Regeringen konstaterar att man vidtagit flera åtgärder för att utveckla resultatredovisningen av statens insatser, både vad gäller myndigheternas redovisning till regeringen och regeringens redovisning till riksdagen. De senaste årens utvecklingsarbete har tagit fasta på att synliggöra resultat och att arbeta med rätt information på rätt plats och därmed göra resultatredovisningen mer stringent. Regeringen hänvisar till finansutskottets uttalanden bl.a. om att det är rimligt att utvecklingsarbetet inriktas mot att koncentrera resultatredovisningen till att beskriva och bedöma resultat av statliga insatser i förhållande till de mål riksdagen beslutat.

I propositionen beskriver regeringen att man inför budgetpropositionen 2018 bedrivit ett utvecklingsarbete inom områdena internationell samverkan (utgiftsområde 5), funktionshinderspolitiken (utgiftsområde 9), migration (utgiftsområde 8) och miljö- och naturvård (utgiftsområde 20) för att åstadkomma en utvecklad resultatinformation. Det har bl.a. handlat om utvecklade resultatindikatorer, förlängda tidsserier, förbättrad resultatanalys, ökad läsbarhet, tydligare koppling mellan olika avsnitt och redovisning av resultat i förhållande till anslagsutveckling. Med grund i Ekonomistyrningsverkets (ESV) rapport Resultatuppföljning av statens budget (ESV 2017:46) kommer regeringen att fortsätta sitt arbete med att utveckla resultatanalyser, resultatstyrning och resultatredovisning. I budgetpropositionen har regeringen i syfte att göra den s.k. härledningstabellen mer transparent fr.o.m. denna proposition för vart och ett av förslagen till anslag specificerat vad som är nya beslut (till skillnad från tidigare beslutade och aviserade beslut) och vad som är överföringar mellan anslag.

ESV har utrett konsekvenserna av att slopa det generella kravet på delårsrapport för myndigheter som omfattas av internrevisionsförordningen (2006:1228). Mot bakgrund av utredningen och för att förenkla för myndigheterna har regeringen beslutat om ändringar i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag som innebär att kravet på delårsrapport slopas. Regeringen har också beslutat om ändringar i anslagsförordningen för

att förtydliga reglerna om redovisning mot anslag vad gäller utgifter för avhjälpande av miljöskador på mark, vattenområden eller grundvatten. Vidare har ESV beslutat om ändringar i föreskrifter och allmänna råd till anslagsförordningen och förordningen om årsredovisning och budgetunderlag för att åstadkomma en mer överskådlig och enhetlig redovisning av statens garantier och utlåning.

Intern styrning och kontroll samt internrevision

ESV har i rapporten Redovisning över den statliga internrevisionen och myndigheternas interna styrning och kontroll (ESV 2017:14) redovisat en samlad bedömning av att den statliga internrevisionen fungerar väl. ESV påpekar dock att av de 69 myndigheter som ska inrätta internrevision har nio myndigheter haft en halv årsarbetskraft eller mindre för internrevision under 2016. ESV menar att det finns en risk att tiden inte räcker till för att genomföra internrevisionsuppdraget på det sätt som god internrevisions- och internrevisorssed kräver. Regeringen bedömer, främst mot bakgrund av ESV:s rapport, att internrevisionen i allt väsentligt fungerar tillfredsställande i staten som helhet men är angelägen om att myndigheterna tilldelar internrevisionen tillräckliga resurser för att den ska kunna utföra sitt uppdrag.

I propositionen framhåller regeringen att man ser mycket allvarligt på den senaste tidens händelser som tyder på en bristande intern styrning och kontroll hos vissa myndigheter. Regeringen är också mycket angelägen om att myndigheter vidtar åtgärder för att motverka korruption och andra oegentligheter i förvaltningen och framhåller att Statskontoret bl.a. inrättat ett nätverk mot korruption.

Tillkännagivande om åtgärder för att förenkla skattesystemet

Riksdagen har i ett tillkännagivande förklarat att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet för företagen (bet. 2016/17:SkU27, rskr. 2016/17:257). Regeringen anför i budgetpropositionen att den snabba samhällsutvecklingen ställer allt större krav på lagstiftarens förmåga att anpassa lagstiftningen så att reglerna blir verkningsfulla och rättssäkra. Att samtidigt se till att regelverket är möjligt att förstå och inte leder till onödigt stora administrativa kostnader för företagen som tillämpar reglerna är avgörande för legitimiteten och förtroendet för skattesystemet. Regeringen överväger därför alltid noggrant möjligheterna till förenklingar i varje enskilt lagstiftningsarbete.

Regeringen konstaterar att det vid utformningen av skatteregler ofta uppstår målkonflikter mellan önskemålet att åstadkomma förenklingar och andra principer och värden. I vissa fall kan de skäl som talar för ett förslag såsom behovet av att värna skatteintäkterna och att motverka skattefusk och skatteundandragande, eller avsikten att skapa goda villkor för företag väga så tungt att reglerna får anses motiverade trots att de medför en viss ökad komplexitet av skattesystemet. Förslagen i budgetpropositionen om

utvidgning av växa-stödet och lättnader i beskattningen av personaloptioner innebär viss ökad komplexitet, men förenklar vardagen för företagen genom att det dels blir billigare för aktiebolag och handelsbolag att anställa en första person, dels underlättar för små, unga företag att rekrytera och behålla nyckelpersoner.

För att förenkla för företag med mycket liten omsättning infördes den 1 januari 2017 en omsättningsgräns för mervärdesskatt. Åtgärden innebär att det är frivilligt för företag att registrera sig för mervärdesskatt om företagets omsättning understiger 30 000 kronor per år. Vidare har regeringen gett en särskild utredare i uppdrag att göra en strukturell översyn av hela mervärdesskattelagen (dir. 2016:58). Målsättningen är dels att regelverket ska få en tydligare struktur och bli mer överskådligt, dels att det strukturellt och begreppsmässigt ska stämma bättre överens med EU:s mervärdesskattedirektiv. I budgetpropositionen aviseras även en översyn av kupongskattelagen. Dagens reglering är mycket föråldrad vilket skapar oklarhet och osäkerhet för många företag. Reglerna behöver bl.a. anpassas till EU-rätten i flera avseenden. Syftet med översynen av kupongskattelagen är att ta fram förslag till ett effektivt, modernt och förutsägbart regelverk som är förenligt med EU-rätten. Genom dessa ytterligare åtgärder ökar regeringen takten för att göra det enklare för företagen, samtidigt som regeringen beaktar de motstående intressen som också måste värnas.

Regeringen anser att tillkännagivandet härmed är slutbehandlat.

2.2 Motionerna

Allianspartiernas gemensamma riktlinjer för den ekonomiska politiken

I de fyra partimotionerna från Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna presenterar motionärerna en samsyn kring den ekonomiska politiken i form av alliansgemensamma riktlinjer. Det görs i partimotionerna 2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M), 2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C), 2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) och 2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD).

Alliansen sätter människan i centrum, och politiken syftar till att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa och skapa sin egen väg och där man gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Det krävs en ansvarsfull ekonomisk politik som bygger upp motståndskraft mot kriser och det kräver reformer som leder till att fler kommer i arbete.

Alliansen ser i huvudsak fem områden där regeringen styr Sverige i fel riktning. För det första lever en av sju svenskar i arbetsför ålder på bidrag i stället för arbete. För det andra måste finanspolitiken utformas utifrån den högkonjunktur som nu råder och de risker som byggs upp. För det tredje har Sverige flera problem som hotar den långsiktiga förmågan att skapa jobb och välstånd. Produktivitetsutvecklingen har varit svag under det senaste decenniet

och bostadsbristen skapar problem. Skolresultaten och kunskapsnivåerna i den svenska skolan är otillräckliga. Miljö- och klimatutmaningarna kräver kraftfulla och effektiva svar. För det fjärde minskar en alltmer utbredd otrygghet tilltron till samhället och till varandra. För det femte måste samhället hålla ihop. Med stora grupper som står långt från arbetsmarknaden riskerar Sverige att glida isär. Alla barn och vuxna måste få samma chans att lyckas. Det kräver att välfärdens kärna – skola, vård, omsorg och rättsstat – är av så hög kvalitet att den ger alla möjlighet till trygghet och utveckling. Dessutom måste flit, ambition, studier och hårt arbete alltid löna sig.

Alliansen välkomnar överenskommelsen om ett nytt finanspolitiskt ramverk. Alliansen vill se permanenta budgetförstärkningar på motsvarande 0,2 procent av BNP, eller 10 miljarder kronor, fr.o.m. 2018. Alliansens utgiftstak är betydligt lägre än regeringens, och minskar som andel av BNP.

Alliansen vill få fler i arbete genom stärkta drivkrafter och sänkta trösklar in på arbetsmarknaden. Anställningskostnaderna måste sänkas för att öka efterfrågan på arbetskraft med lägre kvalifikationer. Inträdesjobb, en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen, bör därför införas.

RUT-avdraget ska utvecklas så att fler jobb med enklare kvalifikationer blir möjliga. Taket i RUT-avdraget bör tredubblas och RUT-avdraget vidgas till fler tjänster.

Arbetsförmedlingen bör läggas ned i sin nuvarande form. Andra, mer framgångsrika, matchningsaktörer bör ta vid för att matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare ska bli mer effektiv. Det är fortfarande viktigt att det lönar sig att arbeta vid låga inkomster i Sverige. Drivkrafterna att arbeta måste vara starkare än drivkrafterna att vara frånvarande från arbetsmarknaden. Drivkrafterna för utbildning och entreprenörskap måste vännas. Den statliga inkomstskatten bör omfatta färre än i dag och företagsskatterna bör värna drivkrafterna för entreprenörskap.

För att företag ska kunna växa måste tillgången på kompetens och kapital vara god. För att förbättra tillgången på kompetens krävs en bättre fungerande bostadsmarknad. Ett genomgripande regelförenklingsarbete hör till det som bör genomföras. De byggsubventioner som regeringen infört bör avskaffas. Bättre regler för personaloptioner i tillväxtföretag krävs.

Systemet för arbetskraftsinvandring bör ses över i syfte att förenkla och snabba på internationella rekryteringar. Tillgången på kapital är också en nyckelfråga för att företag ska kunna växa. En av flera åtgärder är fond-i-fond-lösningar som bör användas brett för att effektivisera det offentliga riskkapitalet. Alliansen vill vidare se över och förenkla regelverken för att främja delningsekonomin.

Sverige måste vara pådrivande i omställningen till en klimatneutral ekonomi och ett giftfritt samhälle. Miljö och tillväxt kan gå hand i hand. Genom att förorenaren betalar kan skatten i gengäld sänkas på jobb och företagande. Den svenska fordonsflottan ska bli mer hållbar och utsläppen från transportsektorn minska. Nya styrmedel för att minska användningen av gifter

i vardagen krävs också. Därtill måste krafttag tas för att värna havsmiljön. Sverige måste arbeta oförtröttligt på den internationella arenan för att bidra till de globala utsläppsreduktioner som behöver uppnås.

Tryggheten är en förutsättning för människors frihet och välmående. När tryggheten utmanas både på hemmaplan och i omvärlden krävs kraftfulla åtgärder. Alliansen har krävt en snabb ökning av antalet poliser och skärpta straff för grova brott. Samtidigt måste samhällets förebyggande insatser utvecklas och Sveriges försvar stärkas.

Alliansen står för en trygg och tillgänglig välfärd. Skola, vård och omsorg måste värnas och utvecklas. En mångfald av aktörer är en förutsättning för valfrihet. Rätten att själv få välja var och hur man tar del av vård, skola och omsorg är en viktig del i att kunna utforma sitt eget liv och sin egen tillvaro. Alliansen vill införa ett nytt ramverk för kvalitet i välfärden. All kommunal och fristående välfärdsverksamhet ska kräva tillstånd och styras med tydliga kvalitetskrav och sanktionsmöjligheter.

Alliansens mål för skolan är att Sverige inom tio år ska ligga på topp tio i PISA-mätningarna. För att nå dit bör antalet timmar i skolbanken öka, fler karriärlärartjänster införas och mer resurser tillföras till utsatta skolor och svaga elever. Dessutom bör lärarutbildningen reformeras med ökat fokus på kunskap och inläring. Alliansen vill stärka sjukvården och förkorta vårdköerna. Incitament för landstingen att stärka vårdgarantin måste återinföras. Äldreomsorgen ska präglas av valfrihet, hög kvalitet och ett värdigt bemötande.

Sverige ska bedriva en långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen värnar asylrätten, underlättar rörlighet över gränser och inte ställer upp byråkratiska hinder för arbetskraftsinvandring. För att uppfylla ett sådant åtagande krävs genomgripande reformer som skapar hållbara förutsättningar för migration och integration på både kort och lång sikt. På kort sikt måste det först och främst säkerställas att mottagandet fungerar och är kostnadseffektivt. På medellång sikt krävs genomgripande strukturella reformer av arbetsmarknaden, utbildningssystemet och bostadsmarknaden så att alla människor som ska etableras i Sverige har en möjlighet att få ett arbete, egenförsörjning och frihet över sitt eget liv.

Moderaternas riktlinjer

I partimotion 2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. De alliansgemensamma riktlinjerna har redovisats inledningsvis i avsnitt 2.2.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Motionärerna konstaterar att även om den nuvarande högkonjunkturen följer det normala mönstret i många delar, avviker den också i vissa avseenden från tidigare högkonjunkturer. På flera områden syns stora brister, t.ex. att

arbetslösheten för utomeuropeiska invandrare är kvar på över 20 procent, samtidigt som penningpolitiken och finanspolitiken är expansiv. Motionärerna kritiserar regeringen som i budgetpropositionen föreslår ofinansierade åtgärder på 40 miljarder kronor 2018 och konstaterar att det är den största medvetna försvagningen av de offentliga finanserna sedan det nuvarande finanspolitiska ramverket infördes. Man ifrågasätter regeringens argument att ungefär lika mycket sparas, dvs. att de offentliga finanserna visar ett överskott på 0,9 procent av BNP.

Av tabell 2.7 framgår beräkningen av de offentliga finanserna med Moderaternas budgetalternativ jämfört med regeringens budgetförslag. Det finansiella sparandet är ca 10 miljarder kronor högre än vad regeringen redovisar för åren 2018–2020, vilket motsvarar ett starkare finansiellt sparande i procent av BNP på ca 0,2 procentenheter för vart och ett av åren.

Tabell 2.7 Den offentliga sektorns finanser (M)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Offentlig sektors inkomster	-25 132	-24 575	-27 529
Offentlig sektors utgifter	-35 133	-34 647	-37 541
Finansiellt sparande	+10 001	+10 072	+10 012
Staten	+12 205	+12 846	+12 686
Ålderspensionssystemet	-1 947	-2 157	-2 057
Kommunsektorn	-257	-617	-617
<i>Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)</i>	1,1 %	1,2 %	1,7 %

Källa: Moderaternas partimotion 2017/18:3681.

De effekter som Moderaternas budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 2.8. Effekterna förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se utökade medel till kommunsektorn för bl.a. en jobbstimulans i försörjningsstödet, mer undervisningstid i lågstadiet, utökad lovskola och obligatorisk läxhjälp. Samtidigt avvisar man gratis tandvård från 22 till 23 år och regeringens förslag till läsa-skriva-räkna-garanti.

Tabell 2.8 Kommunsektorns finanser (M)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Kommunernas inkomster	+2 822	+3 082	+1 532
Kommunal inkomstskatt	-2 557	-2 917	-2 717
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	±0	±0
Statsbidrag inom utg.omr. 25	+5 379	+5 999	+4 249
därav ekonomiska regleringar	±0	±0	±0
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	±0	±0	±0
Utgifter	+3 079	+3 699	+2 149
Finansiellt sparande i kommunsektorn	-257	-617	-617

Källa: Moderaternas partimotion 2017/18:3681.

Moderaternas förslag till utgiftstak framgår av tabell 2.9. Det är 52 miljarder kronor lägre än det beslutade utgiftstaket för 2018, 77 miljarder kronor lägre än det beslutade utgiftstaket för 2019 och 106 miljarder kronor lägre än det utgiftstak som regeringen föreslår för 2020. Tillsammans med Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna vänder man sig mot regeringens mycket kraftiga höjning av utgiftstaken som möjliggör regeringens expansiva ekonomiska politik. Allianspartiernas utgiftstak minskar som andel av BNP. Om de kraftigt ökade skatteintäkterna som finansierar de ökade utgifterna skulle visa sig vara tillfälliga befarar motionärerna att detta kommer att kräva åtstramningar längre fram som kan riskera att leda till neddragningar i välfärden eller skattehöjningar som i sin tur slår mot jobb och företagande.

Tabell 2.9 Utgiftstak för staten (M)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Takbegränsade utgifter	-34 780	-34 504	-37 498
Budgeteringsmarginal	-17 220	-42 496	-68 502
Utgiftstak för staten	-52 000	-77 000	-106 000

Källa: Moderaternas partimotion 2017/18:3681.

I tabell 2.10 redovisas effekterna av inkomster och utgifter i statens budget i Moderaternas budgetalternativ jämfört med regeringens budgetförslag. Till följd av att man vill sänka skatten ytterligare med 22 miljarder kronor för de som arbetar är inkomsterna lägre än i regeringens förslag. Samtidigt vill man se lägre utgifter på många utgiftsområden jämfört med regeringens budgetförslag. Budgetsaldo blir därmed högre. Statsskulden minskar på samma sätt med ett högre belopp än vad som blir fallet med regeringens förslag.

Tabell 2.10 Statens budgetsaldo och statsskulden (M)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Inkomster i statens budget	-22 575	-21 588	-24 812
därav Inkomster av försäld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	-34 780	-34 504	-37 498
därav Statsskuldsräntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigering	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	+12 205	+12 916	+12 686
Statsskuld vid årets slut	-12 205	-25 121	-37 807

Källa: Moderaternas partimotion 2017/18:3681.

Av tabell 2.11 framgår inkomsterna i statens budget med Moderaternas budgetalternativ jämfört med regeringens beräkningar fördelat på olika inkomsttyper. Ytterligare sänkta skatter för de som arbetar förklarar till stor

del varför de direkta skatterna på arbete beräknas bli lägre i Moderaternas budgetalternativ jämfört med regeringens. Skatten på kapital beräknas till ett lägre belopp än i regeringens budgetförslag, vilket förklaras av att motionärerna avvisar en höjd beskattning på investeringssparkonto. Eftersom motionärerna vill att livsmedelsmomsen ska höjas från 12 procent till 14 procent är beräkningen av skatteinkomsterna på konsumtion och insatsvaror högre än i regeringens förslag. Motionärerna avvisar också regeringens förslag om en flygskatt, vilket även det ingår i beloppet för skatt på konsumtion och insatsvaror.

Tabell 2.11 Inkomster i statens budget (M)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Direkta skatter på arbete	-27 582	-29 122	-31 222
Indirekta skatter på arbete	+1 735	+461	-93
Skatt på kapital	-698	-147	-207
Skatt på konsumtion och insatsvaror	+1 643	+4 543	+4 233
Offentliga sektorns skatteintäkter	-24 832	-24 205	-27 229
Avgår skatter från andra sektorer	+2 557	+2 917	+2 717
Statens skatteintäkter	-22 275	-21 288	-24 512
Periodiseringar	±0	±0	±0
Statens skatteinkomster	-22 275	-21 288	-24 512
Övriga inkomster	-300	-300	-300
Inkomster i statens budget	-22 575	-21 588	-24 812

Källa: Moderaternas partimotion 2017/18:3681.

Moderaternas riktlinjer för den ekonomiska politiken

I Moderaternas budgetmotion anförts att högkonjunkturen bör användas för reformer. För att lösa problemen med integrationen och trygghetsutmaningen och förbättra välfärden krävs ett målinriktat arbete.

Det ska alltid löna sig att arbeta

I motionen föreslås reformer som varaktigt ökar sysselsättningen och pressar ned utanförskapet. Skatten ska sänkas ytterligare för de som arbetar genom ett nytt jobbskatteavdrag. För att sänka skatten för alla som jobbar, med särskild förstärkning för dem med låga inkomster, satsas 22 miljarder kronor per år.

Moderaterna har som mål att ingen lärare eller sjuksköterska ska betala statlig skatt. Det första steget tas genom att brytpunkten för statlig skatt höjs från dagens knappa 38 000 kronor per månad till 43 000 kronor per månad. Vidare bör det förhöjda jobbskatteavdraget för äldre förstärkas ytterligare. Dessutom bör detta avdrag gälla redan från 64 års ålder.

Motionärerna vill se en genomgripande bidragsreform för att stärka arbetslinjen och göra det mer lönsamt att arbeta för de som står längst ifrån jobb. Ett

bidragstak bör införas i försörjningsstödet och etableringsersättningen. Socialtjänstlagen bör skärpas så att alla kommuner ställer krav på motprestation, normalt på heltid, för den som får försörjningsstöd. Jobbstimulansen i försörjningsstödet bör förstärkas från 25 till 40 procent. En jobbstimulans bör införas för asylsökande som går från bidrag till arbete.

Det är viktigt att värna a-kassans roll som omställningsförsäkring, och tiden för a-kassa bör därför förkortas. Nivån på taket i a-kassan, samt ersättningens avtrappning, bör tydligt uppmuntra till att söka och skaffa jobb. Aktivitetsstödet bör upphöra vid arbetslöshet längre än tre år. Även sjukförsäkringen bör reformeras så att den i högre utsträckning stöder återgången till arbete, genom att avtrappningen av sjukpenningen ökas och en karenssdag införs vid övergången från sjuklön till sjukpenning.

Motionärerna anser att man bör få full tillgång till svenska bidrag och ersättningar enbart genom eget arbete, eller genom permanent och laglig bosättning i Sverige.

Ökade jobbchanser för alla

En ny förenklad anställning – inträdesjobb – för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen bör införas. För att ta till vara sysselsättningspotentialen i RUT-sektorn ska taket tredubblas och RUT-avdraget breddas till nya tjänster.

Subventionerade anställningar är en viktig väg in för nyanlända och arbetslösa eftersom de sänker arbetsgivarnas kostnader för att anställa. Dagens subventioner fungerar för dåligt och är för krångliga och administrativ tungrodda. Nystartsjobben är det stöd som fungerar bäst i dag, och därför vill Moderaterna att fler företag ska kunna använda dem.

Arbetsförmedlingen bör läggas ned till förmån för en struktur där andra aktörer på arbetsmarknaden spelar en betydligt större roll. En bortre parentes för den statliga arbetsmarknadspolitiken bör införas och kommunerna ta över huvudansvaret för personer som varit arbetslösa under en längre tid.

Motionärerna vill göra det möjligt för alla människor att skaffa sig en utbildning som motsvarar arbetsmarknadens efterfrågan för att skapa fler chanser till jobb. Fler ska kunna skaffa sig en relevant gymnasial yrkesutbildning. En valfrihetsreform bör genomföras i vuxenutbildningen där den studerande fritt ska få välja att läsa inom kommunal eller annan regi. Det bör finnas bättre möjligheter att finansiera högre utbildning senare i livet.

För att förbättra rörligheten och matchningen på arbetsmarknaden och ge fler möjlighet att få ett arbete bör turordningsreglerna reformeras. En turordning som i högre grad är baserad på kompetens gör det möjligt för arbetsgivare att behålla dem som är bäst lämpade för arbetsuppgifterna, vilket stärker företagets konkurrenskraft.

En sjukförsäkring som stöder återgång till arbete

Den som har eller får tillbaka sin arbetsförmåga måste alltid få stöd och hjälp att komma tillbaka i arbete. En särskild rehabiliteringskedja bör införas för vissa lättare psykiska diagnoser. Också i övrigt bör dagens rehabiliteringskedja stärkas med tidsgränser och regelbunden uppföljning. Vidare bör en förebyggandegaranti mot psykisk ohälsa införas.

Bättre integration med fokus på jobben

Det bör för medborgarskap i Sverige ställas krav på grundläggande kunskaper i svenska och om det svenska samhället, liksom på en utbildningsplikt som motsvarar grundskoleutbildning. Det bör införas en särskild integrationsbonus som innebär att den som har jobb och egen försörjning, samt uppfyller krav på grundläggande kunskaper i svenska och om det svenska samhället, kan beviljas medborgarskap tre år tidigare än vad som annars hade varit fallet.

Bekämpa brott och otrygghet

Sverige har en nationell polis- och trygghetskris. Till 2025 ska det finnas minst 5 000 fler poliser och därutöver lika många fler civilanställda, dvs. 10 000 fler anställda inom polisen. Polisyrket måste bli mer attraktivt, och trenden att erfarna poliser slutar i förtid måste brytas. Polisen ska ha tillgång till modern utrustning som är anpassad efter respektive tjänstgöring.

Det krävs fler verktyg mot brottsligheten, bland dem zonförbud för personer som stör lag och ordning samt trygghetskameror i utsatta områden. För att fler brott ska motverkas och klaras upp behöver samtliga brottsbekämpande myndigheter inom rättssystemet stärkas. En rad straffskärpningar bör genomföras och den nuvarande mängdrabatten förändras i syfte att höja straffet för den som begått flera brott.

Det försämrade omvärldsläget kräver ökade resurser. Sveriges försvarsbudget behöver byggas ut under en tioårsperiod för att närma sig 2 procent av BNP. Totalt satsar Moderaterna 17,7 miljarder kronor på försvaret 2018–2020, vilket är 9,6 miljarder kronor mer än regeringens förslag. Moderaterna vill att Sverige ska gå med i Nato och vill se en svensk färdplan för Natomedlemskap.

Sveriges förmåga att motverka terrorism måste stärkas. Motionärerna vill därför stärka Säpo, bl.a. genom att öka Säpos förmåga till informationsinhämtning och övervakning. Resurserna till Försvarets radioanstalt (FRA), Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must) och den nationella insatsstyrkan bör öka. Våldsbejakande extremism måste, utöver rättsväsendets insatser, mötas med förebyggande åtgärder och avhopparverksamhet.

Mer kunskap i skolan för ett växande Sverige

Det behövs mer kunskap i skolan och nolltolerans mot dåliga skolor. Skolor som trots hjälp inte lyckas lyfta resultaten ska oavsett huvudman övergå till statligt huvudmannaskap under en övergångsperiod. Vid behov läggs skolan ned. Vidare bör ett aktivt skolval införas i samtliga kommuner. Fler ska kunna lära sig mer i skolan och undervisningstiden ska öka, som ett första steg med en timme per dag i lågstadiet. Undervisningen i matematik bör öka med en timme i veckan på högstadiet. Det bör införas lovskola och läxhjälp till dem som riskerar att halka efter. Högre lön för skickliga lärare ska ges genom en utbyggnad av karriärtjänstsystemet och en utökad satsning på fler förstelärare i utanförskapsområden. Motionärerna förordar en ökning av den lärarledda utbildningstiden på lärarutbildningen. En viktig utgångspunkt när det gäller förskolan är att den ska vara mer än bara barnomsorg och ha höga ambitioner för att ge barnen pedagogisk utveckling och en bra kunskapsmässig grund att stå på inför skolstarten.

En trygg välfärd och bättre sammanhållning

Kommunernas ekonomi kommer att befinna sig under betydande press under kommande år. Motionärerna vill därför se en satsning för att stärka kommunerna när det gäller integrationsinsatser, skola, socialtjänst, välfärd och bostäder.

Fler i arbete skapar bäst förutsättningar för en trygg välfärd och bättre sammanhållning. De största utmaningarna inom hälso- och sjukvården handlar om snabbt växande vårdköer, som i ett första steg ska halveras. Det behövs en utvecklad kömiljard. En nationell primärvårdsreform behöver genomföras. Rätten att själv få välja var och hur man tar del av hälso- och sjukvården är en viktig del i att kunna utforma sitt eget liv och sin egen tillvaro. Det ska finnas tydliga och enhetliga kvalitetskrav på alla offentliga och privata utförare. En generell tillståndsplikt för alla utförare i välfärden bör införas.

Att stärka äldres rätt till ett värdigt liv handlar i grunden om att säkra äldres trygghet och välbefinnande. Bland det som framhålls i motionen finns ett måltidslyft i äldreomsorgen.

För barn till föräldrar som får försörjningsstöd eller som är långtidsarbetslösa bör rätten till förskola utökas till 30 timmar i veckan.

Tillväxt i hela landet

Människor och företag över hela landet ska ges möjligheter att växa och utvecklas, vilket kräver fortsatta ansträngningar. Svenska företag ska möta väl fungerande institutioner och regelverk, minskat krångel, ett gott innovationsklimat, tillgång till arbetskraft och kompetens samt trygga och effektiva system för infrastruktur och energi. Det finns fortfarande stora behov av både utökad kapacitet och förstärkt underhåll av såväl järnväg som väg.

Regeringens politik med höjda skatter gör det svårare att leva i många delar av Sverige. Moderaterna vill t.ex. öka skattenedsättningen för lantbruksdiesel

i syfte att minska skillnaden gentemot våra konkurrentländer och säger nej till överindexering av drivmedelsskatterna.

Moderaterna vill se en blocköverskridande och därmed långsiktigt hållbar överenskommelse om bostadsmarknadens funktionssätt som möjliggör en bättre tillgång till bostäder för fler. Hinder för byggande behöver rivas, och det befintliga bostadsbeståndet behöver användas bättre. Uppskovsräntan bör sänkas.

Det krävs bättre villkor för entreprenörskap och företagande, bl.a. genom att fler företag inkluderas i systemet för personaloptioner. Det ska vara enklare och gå snabbare att anställa utländsk kompetens. Kravet på aktiekapital bör sänkas till 25 000 kronor. Regeringens förslag om höjd skatt på investeringssparkonton avvisas.

En ansvarsfull migrationspolitik

För att skapa ett hållbart mottagande och upprätthålla förtroendet för och legitimiteten i asylsystemet behöver asylprocessen präglas av ordning och reda. Det behövs tydliga regelverk som skapar förutsättningar för ett jämnt flyktigmottagande inom EU och korta och rättssäkra processer. Den som får uppehållstillstånd ska ha goda förutsättningar att etablera sig i Sverige och få arbete och bostad. Den som nekas uppehållstillstånd ska lämna Sverige och återvända till sitt hemland.

Värna miljö och klimat med effektiva insatser

Sverige måste genom både internationellt samarbete och kostnadseffektiva lösningar på hemmaplan bekämpa klimatförändringarna. Med kostnadseffektiva lösningar och marknadsbaserade styrmedel byggda på principen om att förorenaren betalar gör miljö- och klimatpolitiken största möjliga nytta. Satsningarna inom Sveriges program för internationella klimatinvesteringar bör förstärkas.

Sverigedemokraternas riktlinjer

I partimotion 2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Motionärerna konstaterar att överskottsmålet inte nås under den innevarande mandatperioden trots att regeringen tillsammans med allianspartierna är överens om att sänka ambitionsnivån för målet till en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel. Förklaringen är regeringens tidigare ofinansierade reformer. Samtidigt menar motionärerna att vårdköerna växer, att bostadsbristen är akut, att otrygghet och kriminalitet breder ut sig och att många pensionärer har extremt svårt att få pengarna att räcka till. Av tabell 2.12 framgår beräkningen av de offentliga finanserna med

Sverigedemokraternas budgetalternativ jämfört med regeringens budgetförslag. Det finansiella sparandet i procent av BNP ligger någon tiondel högre än regeringens alternativ 2018 och 2019 och är detsamma som regeringens 2020.

Tabell 2.12 Den offentliga sektorns finanser (SD)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Offentlig sektors inkomster	-23 640	-37 973	-36 526
Offentlig sektors utgifter	-27 561	-38 880	-37 795
Finansiellt sparande	+3 921	+907	+1 269
Staten	+3 024	+905	+375
Ålderspensionssystemet	+897	+2	+894
Kommunsektorn	±0	±0	±0
<i>Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)</i>	1,0 %	1,1 %	1,5 %

Källa: Sverigedemokraternas partimotion 2017/18:2487.

De effekter som Sverigedemokraternas budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 2.13. Det finansiella sparandet i kommunsektorn är detsamma som i regeringens budgetförslag. Motionärerna reglerar effekten av sänkt skatt för pensionärer och anser att statsbidragen till kommunerna bör sänkas till följd av de lägre migrationsrelaterade utgifterna för kommunerna.

Tabell 2.13 Kommunsektorns finanser (SD)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Kommunernas inkomster	-2 182	-6 366	-9 126
Kommunal inkomstskatt	+21 465	+25 624	+27 261
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	+200	±0
Statsbidrag inom utg.omr. 25	-23 647	-32 190	-36 387
därav ekonomiska regleringar	-23 586	-31 988	-36 250
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	±0	±0	±0
Utgifter	-2 182	-6 366	-9 126
Finansiellt sparande i kommunsektorn	±0	±0	±0

Källa: Sverigedemokraternas partimotion 2017/18:2487.

Sverigedemokraternas förslag till utgiftstak framgår av tabell 2.14. Utgiftstaket för 2018 och 2019 är ca 56 respektive 101 miljarder kronor lägre än de beslutade utgiftstaken dessa år och ca 144 miljarder kronor lägre än det utgiftstak som regeringen föreslår för 2020.

Tabell 2.14 Utgiftstak för staten (SD)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Takbegränsade utgifter	-48 129	-64 702	-64 162
Budgeteringsmarginal	-7 720	-36 576	-79 624
Utgiftstak för staten	-55 849	-101 278	-143 786

Källa: Sverigedemokraternas partimotion 2017/18:2487.

I tabell 2.15 redovisas effekterna av inkomster och utgifter i statens budget i Sverigedemokraternas budgetalternativ jämfört med regeringens budgetförslag. Inkomsterna i statens budget är lägre än i regeringens budgetförslag, och det förklaras bl.a. av att motionärerna vill sänka skatten för låg- och medelinkomsttagare och avskaffa den s.k. pensionärsskatten. Samtidigt förordar man lägre utgifter framför allt på utgiftsområdena 8 Migration, utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering och när det gäller förslag om en reformerad arbetsförmedling. Budgetsaldot blir därmed något högre än i regeringens förslag.

Tabell 2.15 Statens budgetsaldo och statsskulden (SD)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Inkomster i statens budget	-45 105	-63 797	-63 787
därav Inkomster av försåld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	-48 129	-64 702	-64 162
därav Statsskulsräntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigering	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	+3 024	+905	+375
Statsskuld vid årets slut	-3 024	-3 929	-4 305

Källa: Sverigedemokraternas partimotion 2017/18:2487.

Av tabell 2.16 framgår inkomsterna i statens budget i Sverigedemokraternas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag fördelat på olika inkomsttyper. De direkta skatterna på arbete är lägre än i regeringens budgetförslag till följd av bl.a. den sänkta skatt för låg- och medelinkomsttagare som motionärerna förordar. Den höjning av momsen på restaurang- och cateringtjänster som motionärerna vill införa avspeglar sig i högre beräknade skatteinkomster på konsumtion och insatsvaror.

Tabell 2.16 Inkomster i statens budget (SD)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Direkta skatter på arbete	-30 846	-25 698	-24 154
Indirekta skatter på arbete	-2 542	-19 184	-18 713
Skatt på kapital	-125	+1 072	+935
Skatt på konsumtion och insatsvaror	+13 358	+9 493	+9 327
Offentliga sektorns skatteintäkter	-20 525	-34 687	-32 975
Avgår skatter från andra sektorer	-21 470	-25 994	-27 693
Statens skatteintäkter	-41 995	-60 681	-60 668
Periodiseringar	±0	±0	±0
Statens skatteinkomster	-41 995	-60 681	-60 668
Övriga inkomster	-3 110	-3 116	-3 119
Inkomster i statens budget	-45 105	-63 797	-63 787

Källa: Sverigedemokraternas partimotion 2017/18:2487.

Sverigedemokraternas riktlinjer för den ekonomiska politiken

Sverigedemokraterna vill tillföra mer resurser till områden som är centrala för att medborgaren ska se relevans i samhällskontraktet. De akuta behov som finns inom vård och rättsväsen ska mötas, utan att sabotera för de goda krafter som bär upp samhället genom hårt och idogt arbete. Därtill måste situationen för landets pensionärer förbättras.

Vård och omsorg

Motionärerna anser att den svenska hälso- och sjukvården ska hålla hög internationell kvalitet. Förutsättningar för detta finns, men vården befinner sig under hård press. Personalen är överbelastad, och var tredje patient tvingas vänta på att få vård längre än vårdgarantins 90 dagar. Motionärerna förordar därför en nationell sjukvårdsreform där patientens rätt står i centrum. Det ska vara tydligt vad patienten har rätt att vänta sig av vården och möjligt att fritt kunna välja offentligt finansierad sjukvård och få behandling i tid.

Vårdgarantin ska förkortas, och senast 2021 ska vårdköerna vara borta. Patientansvarig läkare bör återinföras, vilket bidrar till kontinuitet för patienten. För äldre patienter bör det införas ett snabbspår på akuten samt kostnadsfri vård. Därutöver vill motionärerna se en utökad hemsjukvård, stärkt barn- och ungdomspsykiatri och obligatorisk hälsokontroll av nyanlända.

Sjukvårdspersonalen är en av välfärdens viktigaste yrkesgrupper, och det är angeläget att förbättra deras arbetssituation. De vårdanställda ska få stöd för vidareutbildning. De bör ha större inflytande över sitt schema och ha rätt till heltid och deltid. I ljuset av gängrelaterade våldsdåd anser motionärerna vidare att personalens trygghet måste säkras genom att säkerhetsklassade vårdplatser inrättas.

Motionärernas utgångspunkt är att Sveriges välfärdsinstitutioner, inklusive sjukvården, i första hand finns till för svenska medborgare. Därför bör

personer som beviljats uppehållstillstånd kvalificera sig t.ex. genom arbete i minst två år för att få full tillgång till sjukvården. Motionärerna anser att icke-medborgare som uppehåller sig i Sverige utan att arbeta inte ska ha full rätt till det svenska välfärdssystemet.

Trygghet, lag och ordning

I motionen framhålls att en stat som inte upprätthåller lag och ordning är en stat i sönderfall. I Sverige finns flera utsatta områden där anställda inom polisen, ambulanssjukvården, räddningstjänsten och andra viktiga samhällsfunktioner inte kan utföra sina uppgifter på ett normalt sätt. Grovt kriminella har tagit hela bostadsområden som gisslan, och vanliga familjer är de som drabbas hårdast. Motionärerna vill bana väg för de goda och konstruktiva krafterna. För att åstadkomma detta krävs det att fler poliser finns tillgängliga när medborgarna behöver dem, att resurserna finns för att utreda brott snabbt och effektivt och att det finns en styrning som säkrar polisernas arbetsvillkor.

Motionärernas målsättning är att 7 000 nya poliser ska anställas, och de vill skapa incitament för fler poliser att stanna kvar i yrket. Som ett led i att samhället återtar kontrollen över förlorade områden bör beredskapspolisen återinföras och jourdomstolar inrättas. Konsekvenserna av att begå brott måste vara kännbara och motionärerna föreslår därför skärpta straff, bl.a. för attacker mot blåljuspersonal.

Terrorism och extremism utgör ett allt större hot, både i omvärlden och i Sverige. Det behövs krafttag för att bekämpa dessa hot och skydda det svenska samhället. Att garantera medborgarnas säkerhet är en av statens allra viktigaste uppgifter. Resurserna för Säkerhetspolisen bör därför öka. Dessutom vill motionärerna se ökade medel till Åklagarmyndigheten, Kriminalvården och Brottsoffermyndigheten. Motionärerna anser att försvarsanslagen bör höjas. En trygg defensiv linje motverkar anspänningen i Östersjöområdet. För att möjliggöra en alliansfri linje krävs en svensk upprustning och helst ett försvarsförbund med Finland, anser motionärerna.

Migration och internationellt bistånd

Motionärerna anser att svensk migrationspolitik i decennier har präglats av ett stort och svagt kontrollerat mottagande av asylsökande, vilket följts av kostsamma bidragssatsningar och fruktlösa integrationsprojekt. Motionärerna vill lägga grunden för en långsiktigt hållbar politik. De förespråkar att asyl ska beviljas i det första säkra område en asylsökande når. Systemet med temporära uppehållstillstånd bör göras permanent, bidragen för asylsökande stramas åt och asylboenden återförstatligas, vilket enligt motionärerna skulle innebära en påtaglig besparing. Motionärerna förordar även en förändring av nuvarande regler för arbetskraftsinvandring genom att införa ett s.k. blåkortssystem som möjliggör ett mottagande av uteslutande högkvalificerad arbetskraft, kompletterat med ett system för arbetskraftsinvandring för bristyrken.

Mot bakgrund av det stora antalet flyktingar i världen vill motionärerna även öka satsningar på internationell flyktinghjälp. För varje satsad krona går det att hjälpa betydligt fler människor i krisområdenas närhet än vad som är möjligt i Sverige. Den flyktingpolitik som i dag bedrivs med flyktingmottagning i Sverige är därför varken klok, rättvis eller human, menar motionärerna.

Arbetsmarknadspolitik och skatt på arbete

I motionen framhålls att arbetslösheten är hög trots att Sverige befinner sig i en högkonjunktur. Motionärerna konstaterar att en stor grupp arbetssökande inte når upp till kraven på svensk arbetsmarknad. Samtidigt står de svenska företagen inför problem med kompetensförsörjning. Motionärerna anser att problemet inte helt kan lösas genom utbildning och inte heller genom sänkta trösklar till arbetsmarknaden. De vill därför se nya lösningar.

Arbetsförmedlingen måste reformeras eftersom resultaten uteblir. Verksamheten behöver ersättas av andra aktörer som mer effektivt kan genomföra utbildning och matchningsarbete. Det offentliga systemet måste anpassas till företagen, och unga människor måste ges möjlighet att bestämma över sin framtid. Motionärerna vill därför införa yrkesinriktade lärlingsutbildningar och skapa en ny anställningsform, lärlingsanställning. Förutom detta bör bl.a. undantagen i turordningsreglerna utökas.

Sverige har enligt motionärerna ett förhållandevis högt skatteuttag på arbetsinkomster. Därtill börjar skatter tas ut från tämligen låga inkomstnivåer. Sänkta skatter ökar drivkraften för arbete och ökar den individuella friheten. I sitt budgetalternativ föreslår motionärerna därför sänkta inkomstskatter för låg- och medelinkomsttagare på 20 miljarder kronor per år, genom en ökning av det första inkomstintervallet. Motionärerna anser att regeringens marginalskattehöjningar för höginkomsttagare är ineffektiva och att de inte tar hänsyn till Sveriges internationella konkurrenskraft. Motionärerna föreslår därför att utfasningen av jobbskatteavdraget för de högre inkomsterna tas bort. Därutöver vill motionärerna att skiktgränserna för statlig inkomstskatt återställs enligt tidigare uppräkningspraxis.

Motionärerna anser att äldre behöver ges positiva incitament att frivilligt stanna kvar på arbetsmarknaden. Den s.k. särskilda löneskatten för äldre bör därför avskaffas, och det borde vara möjligt för äldre att arbeta deltid efter pensionsåldern. Motionärerna motsätter sig höjningen av den särskilda inkomstskatten för personer som är bosatta utomlands, eftersom en sådan skatt slår extra hårt mot pensionärer. Motionärerna vill även utvidga dagens RUT-avdrag till att omfatta näst intill samtliga tjänster som utförs i eller i angränsning till bostaden.

Övriga skatteförslag

Motionärerna förordar en nedtrappning av ränteavdraget till 25 procent över en femårsperiod. Motionärerna anser vidare att en skatteväxling mellan moms

och arbetsinkomster vore gynnsam för Sverige, eftersom det skulle ha en positiv effekt på sysselsättningen. Motionärerna vill därför återställa momsens på restaurang- och cateringtjänster och på hämtmat.

Motionärerna säger nej till regeringens förslag om en höjning av skatten på investeringssparkonton då det skapar osäkerhet kring en sparform som många ser som ett alternativt pensionssparande.

Näringsliv, miljö, infrastruktur och samhällsplanering

Motionärerna prioriterar ett gott näringslivsklimat. Energipolitiken ska vara både miljö- och industrivänlig. Motionärerna vill se ett flertal reformer när det gäller infrastruktur och transporter. Flyget bedöms som viktigt ur många hänseenden, och motionärerna motsätter sig regeringens förslag om flygskatt. De motsätter sig också införandet av en kilometerskatt. Järnvägen anses orsaka stora merkostnader på grund av bristande funktionalitet och eftersatt underhåll. Därför förordas en marknadspott för investeringar, som användas för att bygga bort flaskhalsar som står i vägen för investeringar i näringslivet.

Balans mellan miljömål och andra samhällsintressen ska sökas och fokus vridas till miljöfrågor inom Sveriges gränser och vårt närområde. Trots goda förutsättningar har den s.k. självförsörjningsgraden i Sverige sjunkit, så att vi endast producerar hälften av det vi konsumerar. För att ändra på detta vill motionärerna bl.a. att skatten på drivmedel sänks till dansk nivå. Motionärerna vill även genomföra insatser för skogsbruket och utveckla svenskt vattenbruk, dvs. fiskodling. Motionärerna är kritiska till att införa en kemikalieskatt, eftersom de anser att det skulle leda till att jobb i Sverige går förlorade. Motionärerna vill även att skattereduktionen på biodrivmedel avskaffas, då det kan ifrågasättas om åtgärden når sitt syfte.

För att komma till rätta med bostadsbristen förordar motionärerna dels en nollvision för asyl- och anhörighetsinvandring, dels en långsiktigt hållbar samhällsplanering. Motionärerna vill införa kulturell planering, avskaffa lagen om eget boende (EBO-lagen) och ta fram en nationell handlingsplan för att identifiera otrygga områden. Motionärerna vill även minska byråkratin vid byggprocesser, bygga fler äldreboenden och studentboenden samt höja bostadsbidraget.

Socialförsäkring och socialpolitik

Motionärerna anser att välfärden ska sträcka sig genom livets alla skeenden. Pension är att betrakta som uppskjuten lön, och motionärerna vill därför att den s.k. pensionärsskatten avskaffas helt. De vill även att garantipensionen och bostadstillägget ska höjas. Motionärerna vill också underlätta situationen för personer med funktionsnedsättning och är därför avvisande till att rätten till assistansersättning måste omprövas för alla efter två år.

Motionärerna anser att uppdelningen av föräldrapenningen mellan föräldrarna görs bäst av föräldrarna själva. Kvoteringen av föräldraförsäkringen bör därför slopas. Motionärerna vill även genomföra ett flertal åtgärder som syftar

till att stödja barnfamiljer, bl.a. återinföra vårdnadsbidraget. Motionärerna anser att arbetslöshetsförsäkringen är så central att den bör betraktas som en del av de generella socialförsäkringssystemen. Staten bör därför ta över ansvaret för arbetslöshetsförsäkringen och den bör vara obligatorisk, helt skattefinansierad och ha ett högre tak. En höjning av barnbidraget avvisas.

Skola och utbildning, kultur och sammanhållning

Motionärerna anser att ett fungerande utbildningssystem är en direkt förutsättning för kultur, demokrati och hela kunskapssamhället. Motionärerna presenterar en rad åtgärder för grundskola, gymnasium och högre utbildning för att lotsa unga människor in i samhället och in på arbetsmarknaden. En förberedelseskola för nyanlända skolungdomar och karriärtjänster för lärare förordas.

Kulturen anses vara kittet som binder samman det svenska majoritetssamhället. Målet är att hela Sverige ska samlas, medborgarskapet uppvärderas och medborgarandan stärkas. Motionärerna vill bl.a. se ”kulturlotsar”, ett Sverigecenter och en Sverigesamling. Reformerna syftar till att stärka invandrades integration i det svenska samhället, kommunernas utveckling och invånares relation till sitt lokala kulturarv samt synliggöra och tillgängliggöra vårt gemensamma kulturarv.

Centerpartiets riktlinjer

I partimotion 2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. I avsnittet redovisas också partimotion 2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) som i yrkande 11 framför ett behov av att verka för en ny skattereform. De alliansgemensamma riktlinjerna har redovisats inledningsvis i avsnitt 2.2.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Motionärerna konstaterar att problemen växer i svensk ekonomi mitt i en stark, internationellt driven högkonjunktur. Tudelningen ökar på den svenska arbetsmarknaden, och det finns en klyvning mellan orter som vunnit på strukturomvandling och global uppgång och orter som ställts utanför. I det läget menar motionärerna att regeringen bedriver en oansvarig löftespolitik som minskar det strukturella sparandet och förstärker obalanserna och riskerna för överhettning. Motionärerna förespråkar sparsamhet i högkonjunktur både för att ha resurser att mota nästa kris och för att inte förstärka riskerna för överhettning som kan leda till en ny kris. Centerpartiets finansiella sparande är 10 miljarder kronor högre för vart och ett av åren 2018–2020 än vad som blir fallet med regeringens politik, vilket framgår av tabell 2.17.

Tabell 2.17 Den offentliga sektorns finanser (C)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Offentlig sektors inkomster	-31 080	-33 373	-36 209
Offentlig sektors utgifter	-41 092	-43 382	-46 718
Finansiellt sparande	+10 012	+10 009	+10 509
Staten	+11 838	+11 768	+12 199
Ålderspensionssystemet	-1 826	-1 759	-1 690
Kommunsektorn	±0	±0	±0
<i>Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)</i>	1,1 %	1,2 %	1,7 %

Källa: Centerpartiets partimotion 2017/18:3716.

De effekter som Centerpartiets budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 2.18. Kommunernas inkomster är lägre än i regeringens förslag, vilket framför allt beror på att motionärerna vill ge dem lägre statsbidrag än vad regeringen vill. Centerpartiet förordar generella statsbidrag framför riktade, varför statsbidragen från andra utgiftsområden än utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner är lägre i deras förslag.

Tabell 2.18 Kommunsektorns finanser (C)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Kommunernas inkomster	-12 384	-13 015	-13 179
Kommunal inkomstskatt	-3 333	-3 194	-3 139
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	±0	±0
Statsbidrag inom utg.omr. 25	+7 010	+8 724	+11 354
därav ekonomiska regleringar	+10	+724	+1 354
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	-16 061	-18 545	-21 394
Utgifter	-12 384	-13 015	-13 179
Finansiellt sparande i kommunsektorn	±0	±0	±0

Källa: Centerpartiets partimotion 2017/18:3716.

Centerpartiets förslag till utgiftstak framgår av tabell 2.19. Det är 52 miljarder kronor lägre än det beslutade utgiftstaket för 2018, 77 miljarder kronor lägre än det beslutade utgiftstaket för 2019 och 106 miljarder kronor lägre än det utgiftstak som regeringen föreslår för 2020. Tillsammans med Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna vänder man sig mot regeringens mycket kraftiga höjning av utgiftstaken som möjliggör regeringens expansiva ekonomiska politik. Allianspartiernas utgiftstak minskar som andel av BNP. Om de kraftigt ökade skatteintäkterna som finansierar de ökade utgifterna skulle visa sig vara tillfälliga befarar motionärerna att detta kommer att kräva åtstramningar längre fram som kan riskera att leda till neddragningar i välfärden eller skattehöjningar som i sin tur slår mot jobb och företagande.

Tabell 2.19 Utgiftstak för staten (C)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Takbegränsade utgifter	-39 585	-41 947	-45 269
Budgeteringsmarginal	-12 415	-35 053	-60 731
Utgiftstak för staten	-52 000	-77 000	-106 000

Källa: Centerpartiets partimotion 2017/18:3716.

I tabell 2.20 redovisas inkomster och utgifter i statens budget i Centerpartiets budgetalternativ jämfört med regeringens förslag. Till följd av att motionärerna bl.a. vill se sänkta skatter för låg- och medelinkomsttagare och förordar ett s.k. ingångsavdrag är inkomsterna lägre än i regeringens budgetförslag. Samtidigt anser man att utgifterna på många utgiftsområden bör sänkas jämfört med regeringens budgetförslag. Budgetsaldo blir därmed högre. Statsskulden minskar på samma sätt med ett högre belopp än vad som blir fallet med regeringens förslag.

Tabell 2.20 Statens budgetsaldo och statsskulden (C)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Inkomster i statens budget	-27 747	-30 179	-33 070
därav Inkomster av försäld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	-39 585	-41 947	-45 269
därav Statsskuldsräntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigering	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	+11 838	+11 768	+12 199
Statsskuld vid årets slut	-11 838	-23 607	-35 806

Källa: Centerpartiets partimotion 2017/18:3716.

Av tabell 2.21 framgår inkomsterna i statens budget med Centerpartiets budgetalternativ jämfört med regeringens beräkningar fördelat på olika inkomsttyper. De direkta och indirekta skatterna är lägre än i regeringens budgetförslag, framför allt till följd av att man vill se sänkta skatter för låg- och medelinkomsttagare och förordar ett s.k. ingångsavdrag. Genom att motionärerna vill införa bl.a. en ytterligare miljödifferenterad fordonsskatt, en sopförbränningsskatt, en skatt på plastpåsar och en kemikalieskatt på kläder beräknas skatten på konsumtion och insatsvaror till ett högre belopp jämfört med regeringens förslag.

Tabell 2.21 Inkomster i statens budget (C)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Direkta skatter på arbete	-16 378	-15 438	-15 768
Indirekta skatter på arbete	-19 536	-22 296	-21 967
Skatt på kapital	+2 270	+2 925	+930
Skatt på konsumtion och insatsvaror	+2 766	+1 672	+849
Offentliga sektorns skatteintäkter	-31 155	-33 710	-36 529
Avgår skatter från andra sektorer	+3 311	+3 138	+3 066
Statens skatteintäkter	-27 844	-30 572	-33 463
Periodiseringar	±0	±0	±0
Statens skatteinkomster	-27 844	-30 572	-33 463
Övriga inkomster	+97	+393	+393
Inkomster i statens budget	-27 747	-30 179	-33 070

Källa: Centerpartiets partimotion 2017/18:3716.

Centerpartiets riktlinjer för den ekonomiska politiken

Centerpartiet vill att det genomförs kraftfulla strukturreformer, kombinerat med ordning och reda i statens finanser. Den kraftiga beskattningen av arbete i Sverige förvärrar enligt motionärerna tadelningen på arbetsmarknaden och bromsar välbästand och tillväxt. Skattesystemet behöver vara bättre utformat för att möta de problem Sverige står inför, varför motionärerna förordar en skattereform för ett mer transparent, enklare och enhetligare system. Det viktigaste en skattereform har att uppnå är att minska skatten på arbete, öka konkurrenskraften och trygga välfärdens framtida finansiering. Lägre skatter på arbete bedöms som grundläggande för att fler människor ska kunna jobba. Om fler personer har ett arbete att gå till ökar också skatteintäkterna till välfärden.

Jobb och företagande

I motionen framhålls att första prioritet bör vara att bryta klyvningen på arbetsmarknaden mellan dem som har ett arbete och dem som inte har något arbete. Trots ett mycket starkt konjunkturläge är utanförskapet fortfarande högt, särskilt bland nyanlända och personer med kort utbildning. För att bryta denna klyvning vill motionärerna se ansvarsfulla reformer med inriktning på jobb och företagande. Efterfrågan på arbetskraft måste fortsätta att stärkas, genom att fler företag startas och växer. Motionärerna vill därför att kostnaderna för att anställa ska sänkas, att reglerna för att starta och driva företag ska förenklas och att åtgärder ska vidtas så att det blir billigare att investera i växande företag. Reformerna som förordas för att fler ska komma in på arbetsmarknaden är inträdesjobb, ingångsavdrag och sommarjobbavdrag. Genom reformerna slopas arbetsgivaravgifterna för olika grupper, och därmed sänks kostnaderna för att anställa. RUT-avdraget bör också enligt motionärerna byggas ut genom att inkludera fler tjänster och höja taket.

Matchningen på arbetsmarknaden behöver enligt motionärerna fungera bättre än i dag. Arbetsförmedlingen bedöms inte ha lyckats med sitt uppdrag, varför motionärerna vill att den avvecklas och ersätts med en arbetsförmedlarpeng där fristående ideella och privata aktörer hjälper till att förmedla jobb. Motionärerna ser också problem med dagens subventionerade anställningar bl.a. i form av det stora antalet stöd och administrativt krångel. Därför förordas färre och enklare regler med större träffsäkerhet och mer kostnadseffektivitet. Motionärerna vill bl.a. att extratjänsterna avskaffas och ersätts av matchningsanställningar och att nystartsjobben utvecklas och ersätter instegsjobb, särskilt anställningsstöd och förstärkt anställningsstöd.

Även utbudet av arbetskraft måste enligt motionärerna fortsätta att stärkas. Det ska alltid löna sig att arbeta. Därför vill motionärerna att skatten på låga inkomster sänks och att trygghetssystemen utformas på ett sätt som uppmuntrar till arbete. Regeringens höjning av a-kassan bedöms inte vara en ansvarsfull prioritering. Arbetslöshetsförsäkringen bör reformeras genom ett höjt tak, en snabb och likformig avtrappning och ett lägre långsiktigt ersättningstak. En borte tidsgräns bör införas i aktivitetsstödet och jobbstimulansen i det ekonomiska biståndet utökas. Motionärerna vill att utfasningen av jobbskatteavdraget tas bort och att regeringens sänkningar av skiktgränserna återställs. Vikten av att fler arbetar längre framhålls i motionen, och mot den bakgrunden vill motionärerna att det förstärkta jobbskatteavdraget tillgängliggörs för personer över 64 år och att den särskilda löneskatten för äldre avskaffas.

I motionen anförts att det är de små och växande företagen som stått för fyra av fem nya jobb på 2000-talet. För att svensk ekonomi och arbetsmarknad ska stå stark även i framtiden behövs ett konsekvent arbete med att sänka skatter, kilar och minska regelhindren för att små och medelstora företag ska kunna växa och anställa. Motionärerna vill bl.a. att ingen arbetsgivaravgift ska betalas när ett företag väljer att anställa sin första medarbetare, att kravet på aktiekapital sänks, att reglerna och beskattningen av personaloptioner förenklas och sänks utöver vad regeringen föreslår och att reglerna för investeringsavdrag kraftigt förenklas. Centerpartiet vill också att en ny företagsform införs för riktigt små företag där en schablonmässigt beräknad skatt ska utgå i stället för inkomstskatt, egenavgift och mervärdesskatt. Regeringens förslag om en höjd beskattning av sparande på investeringssparkonto avvisas.

Miljö och klimat

Världen och Sverige bedöms stå inför stora miljöutmaningar, såsom klimatförändringar, spridning av giftiga kemikalier och nedskräpning av haven. Centerpartiets drivkraft är att uppnå resultat för miljön.

I motionen framhålls att utsläppen av växthusgaser har slutat att minska sedan 2014. För att vända den utvecklingen förordas ett brett reformprogram med kraftfulla styrmedel. Centerpartiet förordar en grön skatteväxling, där

skatten på utsläpp höjs genom att förorenaren betalar och intäkterna används till att sänka skatterna på arbete och företagande. En grön bilbonus införs för att snabba på omställningen till icke fossildrivna bilar. Regeringens förslag bedöms ha brister, vilket i kombination med regeringens saktfärdighet anses ha bromsat omställningen av fordonsflottan. Motionärerna vill också att det införs miljölastbilspremier, reduktionsplikt för att få ned koldioxidutsläppen, förbättrade förutsättningar för såväl stor- som småskalig produktion av förnybar energi, ökade investeringar i laddinfrastruktur och energilagring, avfallsförbränningsskatter och kemikalieskatter. För att snabbare ställa om den tunga trafikens och lantbrukets arbetsmaskiner från fossilbränsle vill motionärerna att det införs en klimatbonus. I stället för regeringens förslag om en flygskatt vill motionärerna att det införs ett krav på obligatorisk inblandning av förnybart bränsle för alla flygplan som tankas i Sverige. Det bedöms som ett mer klimat- och kostnadseffektivt sätt att minska flygets klimatpåverkan.

För att rädda haven och skydda tillgången till dricksvatten vill motionärerna att det avsätts en s.k. blå miljard för rent dricksvatten och förbättrad havsmiljö, utöver de medel som regeringen föreslår.

Tillväxt och utveckling i hela landet

Oavsett var i landet man bor ska man ha likvärdiga möjligheter att leva, arbeta, driva företag och känna trygghet. Enligt motionärerna behöver politiken utformas med en insikt om att förutsättningarna ser olika ut i olika delar av landet, varför en näroddlad politik förordas, där beslut fattas så nära människor som möjligt.

En väl fungerande infrastruktur bedöms vara en förutsättning för att det ska gå att bo, leva och arbeta i hela landet. Därför bör ett ökat underhåll av järnvägen, ökade och tidigare lagda investeringar i transportinfrastrukturen med hjälp av alternativa finansieringslösningar, och ytterligare investeringar i it- och bredbandsutbyggnad prioriteras. De resurser som avsätts för infrastruktur ska fördelas över hela landet, för att värna hela landets utveckling. Motionärerna anser att regeringens förslag om en kilometerskatt är skadlig för den regionala tillväxten och därför inte bör genomföras.

Andra reformer som förordas för att skapa världens modernaste landsbygd är bl.a. avskrivning av studielån på landsbygden, undantag från krav på bygglov för företagslokaler på landsbygden och slopad arbetsgivaravgift för mjölkbönder.

I motionen framhålls vidare att det måste löna sig för kommuner och regioner att förbättra sitt företagsklimat, göra produktiva investeringar och upplåta mark åt viktig infrastruktur och produktion. Motionärerna vill därför att det utreds hur ett antal skatter ska kunna regionaliseras.

Trygghet i hela landet

En av statens viktigaste uppgifter är enligt motionärerna att garantera människor säkerhet och trygghet. Sverige bedöms i grunden vara ett tryggt och

säkert land, men den oro som sprider sig måste tas på allvar. Det kräver en lokalt närvarande polis och ett rättsväsen som står rustat för att hantera kriminalitet. Det bedöms också behövas mer effektiva insatser mot grov brottslighet, vardagsbrott och våld mot kvinnor. Motionärerna vill bl.a. se fler poliser och höjda polislöner och vill att det avsätts ytterligare medel för detta, utöver vad regeringen föreslår. Ökade resurser bör också avsättas för att stärka rättskedjan. För att bekämpa inhemsk och utländsk terrorism vill motionärerna att det bl.a. tillförs ytterligare medel till polisen.

Utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik

Det nya säkerhetspolitiska läget bedöms ställa krav på en skärpning av den svenska försvarsförmågan. Motionärerna vill att försvaret ska finnas i hela landet och vara tränat för att kunna agera i alla väderförhållanden som finns i vårt land och där vi gör insatser. Med det förändrade säkerhetspolitiska läget vill motionärerna också se en intensifiering av totalförsvarsplaneringen och ett utvecklat och fördjupat försvars- och säkerhetspolitiskt samarbete. Enligt motionärerna ska säkerhet byggas solidariskt tillsammans med andra.

Migration och integration

Motionärerna anser att Sveriges integrationspolitik har djupa brister och att det behövs snabba och effektiva reformer som förbättrar mottagningskapaciteten. Det anses vara av största vikt att alla som kommer till Sverige får möjlighet att på riktigt komma in i det svenska samhället, en väg som enligt motionärerna går genom arbetsmarknaden och möjligheten att komma i arbete. Mottagandet måste fokusera mer på att hjälpa människor in i samhället, genom skola och arbete, i stället för att sikta in sig på människors tillgång till bidrag. Motionärerna vill bl.a. att samhällsorientering görs obligatorisk, att utbildningen för nyanlända barn stärks och att kravet på lärarlegitimation slopas för att öka utbudet av lärare. Motionärernas reformer inom ramen för jobb och företagande framhålls också som åtgärder för en förbättrad integration.

Kommunerna bedöms vara nyckelaktörer i den svenska migrationspolitiken, varför ansvaret för mottagande och etablering bör flyttas från staten till kommunerna. För att minska kostnaderna för mottagandet vill motionärerna bl.a. att etableringslån införs genom att vissa ersättningar görs om till lån och att fler välfärdsförmåner görs arbetsbaserade för nyanlända. Motionärerna anser att Arbetsförmedlingens etableringsansvar misslyckats och vill därför att ansvaret på sikt förs tillbaka till kommunerna.

Välfärd

I motionen anförts att vården och omsorgen ska hålla hög kvalitet och finnas tillgänglig för alla i hela landet. Skillnaderna i tillgång till sjukvård bedöms i dag som alltför stora. Nyckeln är enligt motionärerna att bejaka entreprenörskap och möjliggöra små vårdenheter. Fler fristående utförare

framställs som avgörande för öka tillgängligheten där uttag av vinst bedöms som en förutsättning.

För att korta köer och skapa förutsättningar för bättre tillgänglighet vill motionärerna att det införs en tillgänglighetsmiljard i stället för regeringens patientmiljard. Motionärerna vill också att det tillförs ytterligare medel för att stärka arbetet mot psykisk ohälsa.

I motionen anförs ett flertal reformer för att utbildning ska leda till jobb. Motionärerna vill bl.a. att det införs en vuxenutbildningspeng, fler platser på yrkeshögskolan och en utökning av karriärtjänster. Motionärerna vill också att undervisningstiden i matematik på högstadiet utökas och att studiemedelssystemet görs mer flexibelt vid studier högre upp i åldrarna.

För en tryggare ålderdom vill motionärerna bl.a. se sänkt skatt för pensionärer och en höjning av garantipensionen.

Tydliga tidpunkter för kontroll och avstämning bedöms vara fundamentala delar av en väl fungerande sjukförsäkring, varför den bortre tidsgränsen bör återinföras. För att stärka incitamenten att återgå till arbete bör också ytterligare en karensdag införas.

Riktade statsbidrag bör i så stor utsträckning som möjligt omvandlas till generella bidrag. Enligt motionärerna minskar det byråkratin och ökar effektiviteten och förutsägbarheten för Sveriges lokalpolitiker.

En bättre bostadsmarknad

Möjligheten för människor att bo är enligt motionärerna en förutsättning för tillväxt i hela landet. Trots det lider i dag nästan hela Sverige av bostadsbrist. Ett grundläggande problem bedöms vara att det byggs för lite. Motionärerna anser att det befintliga tillståndet inte utnyttjas effektivt och att prisregleringen av hyror skapar köer samtidigt som den minskar incitamenten att bygga fler bostäder. Därför vill motionärerna se omfattande regelförenklingar och förbättrad marktillgång, successivt införa en friare hyressättning, se ett mer energieffektivt byggande och fortsätta arbetet för att värna den finansiella stabiliteten. Motionärerna vill att de statliga byggsubventionerna slopas.

Liberalernas riktlinjer

I partimotion 2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. I avsnittet redovisas också partimotion 2017/18:3193 av Jan Björklund m.fl. (L) med ett yrkande om skattepolitikens inriktning. De alliansgemensamma riktlinjerna har redovisats inledningsvis i avsnitt 2.2.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Motionärerna anför att man till skillnad från regeringen som lånar i högkonjunktur presenterar en budget som skapar arbete, betonar välfärdens kärna och tar ansvar för statsfinanserna. Av tabell 2.22 framgår beräkningen av de offentliga finanserna med Liberalernas budgetalternativ jämfört med

regeringens budgetförslag. Det finansiella sparandet är ca 10 miljarder kronor högre än vad regeringen redovisar för åren 2018–2020, vilket motsvarar ett starkare finansiellt sparande i procent av BNP på ca 0,2 procentenheter för vart och ett av åren.

Tabell 2.22 Den offentliga sektorns finanser (L)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Offentlig sektors inkomster	-15 265	-15 848	-15 287
Offentlig sektors utgifter	-25 490	-26 108	-25 830
Finansiellt sparande	+10 225	+10 260	+10 543
Staten	+9 745	+9 590	+10 073
Ålderspensionssystemet	+480	+670	+470
Kommunsektorn	±0	±0	±0
<i>Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)</i>	1,1 %	1,3 %	1,7 %

Källa: Liberalernas partimotion 2017/18:3752.

De effekter som Liberalernas budgetalternativ väntas få på kommunsektorns finanser framgår av tabell 2.23. Kommunernas inkomster är högre än i regeringens budgetförslag för 2018. Det förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se utökade medel till kommunsektorn för att skapa förutsättningar för bl.a. en förlängd skolplikt för nyanlända elever och för fler undervisningstimmar i grundskolan. Samtidigt avvisar man ett antal riktade statsbidrag på andra utgiftsområden, vilket sammanlagt leder till att kommunernas inkomster 2019 och 2020 är lägre än i regeringens budgetförslag.

Tabell 2.23 Kommunsektorns finanser (L)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Kommunernas inkomster	+1 074	-738	-1 762
Kommunal inkomstskatt	+1 878	+1 838	+2 208
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	±0	±0
Statsbidrag inom utg.omr. 25	+3 310	+3 647	+5 148
därav ekonomiska regleringar	±0	+200	+200
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	-4 114	-6 223	-9 118
Utgifter	+1 074	-738	-1 762
Finansiellt sparande i kommunsektorn	±0	±0	±0

Källa: Liberalernas partimotion 2017/18:3752.

Liberalernas förslag till utgiftstak framgår av tabell 2.24. Det är 52 miljarder kronor lägre än det beslutade utgiftstaket för 2018, 77 miljarder kronor lägre än det beslutade utgiftstaket för 2019 och 106 miljarder kronor lägre än det utgiftstak som regeringen föreslår för 2020. Tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna vänder man sig mot regeringens mycket

kraftiga höjning av utgiftstaken som möjliggör regeringens expansiva ekonomiska politik. Allianspartiernas utgiftstak minskar som andel av BNP. Om de kraftigt ökade skatteintäkterna som finansierar de ökade utgifterna skulle visa sig vara tillfälliga befarar motionärerna att detta kommer att kräva åtstramningar längre fram som kan riskera att leda till neddragningar i välfärden eller skattehöjningar som i sin tur slår mot jobb och företagande.

Tabell 2.24 Utgiftstak för staten (L)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Takbegränsade utgifter	-26 941	-27 430	-27 858
Budgeteringsmarginal	-25 059	-49 570	-78 142
Utgiftstak för staten	-52 000	-77 000	-106 000

Källa: Liberalernas partimotion 2017/18:3752.

I tabell 2.25 redovisas inkomster och utgifter i statens budget i Liberalernas budgetalternativ jämfört med regeringens förslag. Till följd av att motionärerna vill se bl.a. en höjd brytpunkt för statlig skatt, avskaffad värnskatt och slopad avtrappning av jobbskatteavdraget beräknas inkomsterna till ett lägre belopp än i regeringens budgetförslag. Samtidigt förordar man minskade utgifter på många utgiftsområden jämfört med regeringens budgetförslag. Budgetsaldot blir därmed högre. Statsskulden minskar på samma sätt med ett högre belopp än vad som blir fallet med regeringens förslag.

Tabell 2.25 Statens budgetsaldo och statsskulden (L)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Inkomster i statens budget	-17 143	-17 686	-17 495
därav Inkomster av försäld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	-26 888	-27 276	-27 568
därav Statsskuld räntor	+53	+154	+290
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigering	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	+9 745	+9 590	+10 073
Statsskuld vid årets slut	-9 745	-19 335	-29 408

Källa: Liberalernas partimotion 2017/18:3752.

Av tabell 2.26 framgår inkomsterna i statens budget med Liberalernas budgetalternativ jämfört med regeringens beräkningar fördelat på olika inkomsttyper. De direkta skatterna på arbete beräknas till ett lägre belopp till följd av att motionärerna bl.a. förordar en höjd brytpunkt och avskaffad värnskatt. Genom att man vill se en höjd fastighetsskatt på kommersiella lokaler beräknas skatteinkomsterna för kapital bli högre jämfört med regeringens förslag. Även skatteinkomsterna på konsumtion och insatsvaror är

högre än i regeringens förslag, vilket bl.a. förklaras av att man förordar en skatt på plastpåsar och att man avvisar ett förslag om sänkt moms på naturguider.

Tabell 2.26 Inkomster i statens budget (L)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Direkta skatter på arbete	-19 332	-19 732	-19 982
Indirekta skatter på arbete	-133	+7	+107
Skatt på kapital	+1 680	+1 898	+2 740
Skatt på konsumtion och insatsvaror	+2 920	+2 369	+2 228
Offentliga sektorns skatteintäkter	-14 865	-15 458	-14 907
Avgår skatter från andra sektorer	-1 878	-1 828	-2 188
Statens skatteintäkter	-16 743	-17 286	-17 095
Periodiseringar	±0	±0	±0
Statens skatteinkomster	-16 743	-17 286	-17 095
Övriga inkomster	-400	-400	-400
Statsbudgetens inkomster	-17 143	-17 686	-17 495

Källa: Liberalernas partimotion 2017/18:3752.

Liberalernas riktlinjer för den ekonomiska politiken

I Liberalernas budgetmotion anføres att det är högkonjunktur och att många människor får det allt bättre, men också att det inte är högkonjunktur för alla i Sverige. Tvärtom växer klyftorna mellan den som har jobb och den som står utanför, mellan den som levt länge i Sverige och den som nyss kommit hit, mellan bostadsområden och landsändar. Det handlar nu om att skapa möjligheter, reparera tryggheten och försvara friheten.

Skapa möjligheter

Skolan ska göra klassresor möjliga med hjälp av kunskap, förväntningar och studiero. För att ge alla elever en bra skolgång bör staten ta tillbaka ansvaret för det offentliga skolväsendet. Kvaliteten och valfriheten ska värnas och det fria skolvalet försvaras. Medel avsätts för en skolkommision för ökad studiero och införandet av skriftliga ordningsomdömen. Skolstarten bör ske vid sex års ålder även i Sverige. Därmed förlängs skolplikten till tio år, och den tidigare förskoleklassen blir den första av tio årskurser i grundskolan. För att ge nyanlända elever chans att nå kunskapsmålen är det rimligt att förlänga skolplikten för dessa och ge dem som behöver mer tid att läsa svenska möjlighet till det. Medel bör föras till kommunerna för att öka kvaliteten, öka undervisningen, se till att nyanlända elever kommer ikapp och säkerställa att varje barn lär sig läsa, skriva och räkna.

Skickliga lärare är den avgörande faktorn för att höja resultaten i skolan. Motionärerna förordar högre lön åt skickliga lärare och en reformerad lärarutbildning som ska göra läraryrket attraktivt. För att minska lärarnas arbetsbörda bör en ny yrkeskategori, lärarassistenter, införas. Lärare och

rektorer som söker sig till tjänster i skolor i utanförskapsområden ska ges bättre löne- och arbetsvillkor.

Gymnasieskolan ska förbereda både för vidare studier och för arbetslivet. En försöksverksamhet kring gymnasial lärlingsutbildning, med s.k. branschlärlingar där branscher och arbetsgivare har ökat inflytande och ansvar, bör genomföras.

Det behövs en stark vuxenutbildning för dem som vill förbättra sina grundkunskaper, specialisera sig inom ett yrke eller förbereda sig för högskolestudier. Alla ska ha rätt till komvux. Motionärerna vill införa en yrkesskola, en yrkesutbildning för vuxna motsvarande gymnasial nivå med ett stort inslag av arbetsplatsförlagt lärande.

Egen försörjning är nyckeln till frihet och en bättre framtid. Det första steget in på arbetsmarknaden är det viktigaste. Nyanlända och unga upp till 23 år som saknar fullständig gymnasieutbildning ska kunna få ett inträdesjobb.

Det krävs ökade drivkrafter att gå från bidrag till jobb. Jobbstimulansen i försörjningsstödet bör därför utökas från 25 till 40 procent. Motprestation för försörjningsstöd bör bli obligatoriskt i kommunerna. Kraven på att delta i etableringsinsatser måste stärkas.

Skatter och arbetsmarknadspolitik

Liberalerna ser behov av en skattereform där inriktningen ska vara att skatter på jobb och sysselsättning sammantaget tydligt sänks. Jämfört med nästan alla andra länder har Sverige både höga marginalsatser redan vid medelhöga inkomster och de högsta marginalsatserna på de högsta inkomsterna. I motionen förordas en höjning av brytpunkten från dagens ca 36 000 kronor per månad till 43 000 kronor per månad. Därmed återställs principen från 1990 års skattereform om att maximalt 15 procent av löntagarna ska betala statlig skatt. Det andra steget i den statliga inkomstskatten, den s.k. värnskatte, bör avskaffas. Avtrappningen av jobbskatteavdraget för månadsinkomster över 50 000 kronor återställs.

Fastighetsbeskattningen behöver reformeras i riktning mot ökad rörlighet på bostadsmarknaden samtidigt som skattepolitiken måste bidra till att dämpa och stabilisera en exceptionell prisutveckling. Motionärerna vill att taket för uppskov av reavinster i samband med fastighetsförsäljning ska avskaffas permanent. Räntan på den uppskjutna reavinstbeskattningen bör avskaffas. Motionärerna förordar att åtgärderna finansieras genom att ränteavdraget sänks från 30 till 20 procent under en tioårsperiod.

Skattereglerna ska underlätta för nystartade och snabbväxande företag – i dag och i framtiden. För att göra personaloptioner enkla att använda bör det inte finnas någon storleksbegränsning på programmet eller behov av att värdera optionerna när de ställs ut. Motionärerna avvisar regeringens skattehöjning på investeringssparkonton.

Åldersgränsen för det förhöjda jobbskatteavdraget bör justeras ned med två år för att även inkludera personer som vid årets ingång är 63 år. Löneskatten för äldre bör slopas.

En grön skatteväxling med lägre skatt på jobb och höjningar av olika former av miljö- och klimatpåverkande skatter och avgifter bör genomföras. Miljöbilsbonusen bör utformas som en förhöjd skatt på bilar med negativ klimatpåverkan. En dubbdäcksavgift bör införas och en regional anpassning av reseavdraget genomföras. Förslaget innebär att reseavdraget görs mer generöst i kommuner där kollektivtrafiken kan antas vara mindre väl utbyggd, medan avdraget stramas åt i kommuner där möjligheten att använda kollektivtrafiklösningar betraktas som större. Nedsättningen av energi- och koldioxidskatt för diesel inom gruvindustriell verksamhet slopas. Liberalerna avvisar regeringens förslag om en flygskatt. Sverige bör driva på för en europeisk flygskatt.

Taket för RUT bör tredubblas och RUT-avdraget vidgas till att omfatta fler tjänster. Motionärerna vill att subventionsgraden för RUT höjs från 50 till 75 procent för alla som vid årets ingång har fyllt 80 år.

Det krävs en ny arbetsmarknadspolitik. Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form måste läggas ned. Fokus ligger i dag på arbetssökande som inte behöver myndighetens hjälp, när alla resurser egentligen behöver läggas på att rusta dem som står längst från arbetsmarknaden för jobb och sysselsättning. Det behövs en ny myndighet som prioriterar de grupper som har det särskilt svårt att komma in på arbetsmarknaden på grund av t.ex. låg utbildning och svag förankring på arbetsmarknaden. Det handlar framför allt om nyanlända, unga och personer med funktionsnedsättning. Dessutom bör myndigheten hantera frågor kring nyanländas etablering.

Flera anställningsstöd slås samman till en ny anställningssubvention, nystartsjobb plus, med ett lönetak på 18 000 kronor i månaden.

I motionen förordas ett nytt sysselsättningsmål med huvudmålet att Sverige ska ha 70 procents sysselsättning i åldrarna 15–74 år 2025. För att skapa fler jobb krävs att politiken inriktas på de grupper där sysselsättningsgraden främst kan öka. Olika förslag att öka sysselsättningen bland grupper med högst förgymnasial utbildning nämns i motionen (utöver vad som redovisats ovan), t.ex. snabbare nedtrappning av ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen och moderna turordningsregler baserade på kompetens. Fler reformer kommer att behövas fram till 2025.

Den svenska bostadsmarknaden behöver fler bostäder, vilket kan bli verklighet genom enklare regler, mindre krångel och kortare planprocesser. Regeringens bygg- och bostadssubventioner avvisas.

För att bryta trenden mot ökad sjukfrånvaro krävs en rad åtgärder. Motionärerna vill att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen återinförs, att en femtonde karensdag införs och att sjukpenningen på fortsättningsnivå betalas ut tidigare än i dag.

Reparera tryggheten

De grundläggande uppgifterna i samhället måste fungera. Dit hör en rättsstat som människor kan lita på. Lika viktigt är det att alla människor känner att det går att klara sin egen försörjning – och att det finns ett skyddsnät när det behövs.

Motionärerna framhåller att den samlade nära vården och primärvården bör stärkas för att öka tillgängligheten och minska väntetiderna. Medel bör satsas på ett primärvårdslyft, med krav på landstingen att bygga ut primärvården för att göra det möjligt att lista sig hos en specifik allmänläkare, och på barn- och ungdomspsykiatri. Vidare bör medel avsättas för karriärtjänster för specialistsjuksköterskor. Kömiljarden bör återinföras för att öka tillgången till vård. Vårdbiträdena ska återinföras i vården, vilket ger en bättre användning av vårdens resurser och gör att fler människor får möjlighet att komma in på arbetsmarknaden.

För att ge barnfamiljer med lägre inkomster en stärkt ställning på bostadsmarknaden bör bostadsbidraget för barnfamiljer höjas.

Det är centralt att öka äldres självbestämmande och makt över sin vardag, och en laga-mat-garanti för hemtjänsten bör införas. Reformen bör genomföras för att förbättra ekonomin för ekonomiskt svaga pensionärer. Motionärerna vill höja ersättningsgraden i bostadstillägget för ålderspensionärer liksom taket för hur höga boendekostnader som kan ersättas.

Det behövs en nystart för att svensk polis ska fungera bättre – i hela Sverige. Anslaget till Polismyndigheten behöver öka för att möjliggöra en förstärkning med 5 000 poliser inom sju år. Utbyggnaden behöver få genomslag i hela Sverige – både på landsbygden och i storstädernas utsatta miljöer. Utbyggnaden av antalet poliser ska åtföljas av en ökning av antalet civila utredare och andra civilanställda. En generell lönesatsning på landets poliser görs. Under en övergångstid ska staten öronmärka bidrag till kommuner så att fler ordningsvakter kan anställas i kommunal regi. Vidare bör Tullverkets brottsbekämpande förmåga stärkas liksom arbetet mot terrorism och våldsbejakande extremism. Motionärerna vill också se rejält höjda ambitioner i arbetet mot hedersförtryck.

Försvara friheten

Motionärerna vill ha ett samhällsklimat där människor får vara som de är, men också bli något annat om de vill. Jämställdhet handlar om att alla ska ha samma frihet att välja sitt eget liv. Flera förslag i motionen stärker jämställdheten och öppnar upp för entreprenörskap i kvinnodominerade sektorer. Motionärerna vill satsa på karriärtjänster för kvinnodominerade yrkesgrupper, såsom lärare och specialistsjuksköterskor.

Ingen ska behöva vara rädd för att bli utsatt för våld i hemmet eller av en närstående. Mer resurser bör läggas på arbetet mot våld mot barn, och landets kvinnojourer bör ges långsiktiga och rimliga ekonomiska villkor.

LSS-reformen (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) var ett stort framsteg i arbetet för full delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning. Det mest uppmärksammade inslaget i reformen var införandet av rätt till personlig assistans. Motionärerna vill förstärka den personliga assistansen så att fler människor får grundläggande frihet i vardagen.

Valfrihet i välfärden ger människor makt över sina egna liv. Regeringen flaggar för förslag om överskottsbegränsningar i välfärden, vars faktiska konsekvenser är att driva bort välfungerande och populära skolor, äldreboenden och hemtjänstföretag. Motionärerna avvisar ett sådant förslag.

Försvarsförmågan måste öka på flera sätt för att möta en ny och mer bister verklighet. Liberalerna föreslår att det satsas ca 25 miljarder kronor mer för åren 2018–2020, vilket är drygt 17 miljarder kronor mer än regeringens förslag. Ambitionen är att försvarsutgifterna till 2026 ska nå 2 procent av BNP. Bland annat flygvapnet ska förstärkas och luftförsvarsförmågan vidmakthållas. Den nationella dimensionen i försvarspolitik ska prioriteras. Försvaret av Sverige måste vara Försvarsmaktens huvuduppgift. Samtidigt måste regeringen omedelbart ansöka om Natomedlemskap.

Kristdemokraternas riktlinjer

I partimotion 2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) föreslås i yrkande 1 att riksdagen godkänner motionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. De alliansgemensamma riktlinjerna har redovisats inledningsvis i avsnitt 2.2.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

En förutsättning för att den ekonomiska politiken ska fungera på lång sikt är enligt motionärerna att det råder ordning och reda i statens och det offentligas ekonomi. Genom att ta ramverket på allvar står Sverige starkare när nästa kris kommer. Motionärerna anser att de stora och dyra reformer som regeringen genomför i en högkonjunktur är en riskabel politik. Till skillnad från regeringen är Kristdemokraterna mer rädd om skattebetalarnas och statens plånböcker, och de vill föra en politik som är 10 miljarder kronor stramare varje år, vilket framgår av tabell 2.27. Det finansiella sparandet i procent av BNP är ca 0,2 procentenheter starkare 2018–2020 än vad regeringen redovisar i budgetpropositionen.

Tabell 2.27 Den offentliga sektorns finanser (KD)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Offentlig sektors inkomster	-5 914	-10 564	-14 626
Offentlig sektors utgifter	-16 405	-21 065	-25 089
Finansiellt sparande	+10 491	+10 501	+10 462
Staten	+10 782	+13 194	+12 473
Ålderspensionssystemet	-888	-2 855	-2 171
Kommunsektorn	+597	+162	+161
<i>Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)</i>	1,1 %	1,3 %	1,7 %

Källa: Kristdemokraternas partimotion 2017/18:3798.

De effekter som Kristdemokraternas budgetalternativ har på kommunsektorns finanser framgår av tabell 2.28. Kristdemokraterna avvisar stora delar av de höjningar av det generella statsbidraget som regeringen genomfört 2017, och föreslagit och aviserat för 2018–2020. Motionärerna anser att medlen behöver styras till mer angelägna områden. På det sättet behålls och förstärks välfärdens resurser samtidigt som skattetrycket kan sänkas. Kristdemokraterna vill att skatten på pension och arbete ska vara lika och att kommuner och landsting inte ska drabbas av skattebortfall till följd av en sådan förändring.

Tabell 2.28 Kommunsektorns finanser (KD)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Kommunernas inkomster	-3 456	-6 266	-8 339
Kommunal inkomstskatt	+22 011	+22 060	+22 987
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	±0	±0
Statsbidrag inom utg. omr. 25	-25 467	-28 326	-31 326
därav ekonomiska regleringar	+200	+200	+200
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	±0	±0	±0
Utgifter	-4 053	-6 428	-8 500
Finansiellt sparande i kommunsektorn	+597	+162	+161

Källa: Kristdemokraternas partimotion 2017/18:3798.

Kristdemokraternas förslag till utgiftstak framgår av tabell 2.29. Det är 52 miljarder kronor lägre än det beslutade utgiftstaket för 2018, 77 miljarder kronor lägre än det beslutade utgiftstaket för 2019 och 106 miljarder kronor lägre än det utgiftstak som regeringen föreslår för 2020. Tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna vänder man sig mot regeringens mycket kraftiga höjning av utgiftstaken som möjliggör regeringens expansiva ekonomiska politik. Allianspartiernas utgiftstak minskar som andel av BNP. Om de kraftigt ökade skatteintäkterna som finansierar de ökade utgifterna skulle visa sig vara tillfälliga befarar motionärerna att detta kommer att kräva

åtstramningar längre fram som kan riskera att leda till neddragningar i välfärden eller skattehöjningar som i sin tur slår mot jobb och företagande.

Tabell 2.29 Utgiftstak för staten (KD)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Takbegränsade utgifter	-38 707	-44 002	-49 175
Budgeteringsmarginal	-13 293	-32 998	-56 825
Utgiftstak för staten	-52 000	-77 000	-106 000

Källa: Kristdemokraternas partimotion 2017/18:3798.

I tabell 2.30 redovisas effekterna på inkomster och utgifter i statens budget i Kristdemokraternas budgetalternativ jämfört med regeringens budgetförslag. Till följd av att motionärerna vill ha både lägre skatter, bl.a. dubbla jobbskatteavdrag för unga, nyanlända och långtidsarbetslösa och en bred skattesänkning för alla hushåll, och lägre utgifter inom flera utgiftsområden jämfört med regeringens förslag blir budgetsaldot högre än i regeringens förslag. Statsskulden minskar på samma sätt med ett högre belopp än vad som blir fallet med regeringens budgetförslag.

Tabell 2.30 Statens budgetsaldo och statsskulden (KD)

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringens förslag

	2018	2019	2020
Inkomster i statens budget	-27 925	-32 624	-37 613
därav Inkomster av försäld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	-37 707	-44 817	-49 086
därav Statsskuld räntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	+1 000	+1 000	+1 000
Kassamässig korrigering	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	+9 782	+12 194	+11 473
Statsskuld vid årets slut	-9 782	-21 976	-33 449

Källa: Kristdemokraternas partimotion 2017/18:3798.

Av tabell 2.31 framgår inkomsterna i statens budget med Kristdemokraternas budgetalternativ jämfört med regeringens beräkningar fördelat på olika inkomsttyper. De skattesänkningar som Kristdemokraterna vill se i form av bl.a. ett dubbelt jobbskatteavdrag för flera grupper och en bred skattelättnad för alla hushåll förklarar till stor del varför de direkta skatterna på arbete blir lägre än i regeringens budgetförslag. Den höjning av momsen med 1 procentenhet som man förordar innebär att skatten på konsumtion och insatsvaror blir ca 19 miljarder kronor högre jämfört med regeringens budgetförslag. Skatten på kapital beräknas bli högre än i regeringens budgetförslag till följd av den avtrappning av ränteavdragen som förordas.

Tabell 2.31 Inkomster i statens budget (KD)*Miljoner kronor**Avvikelse från regeringens förslag*

	2018	2019	2020
Direkta skatter på arbete	-25 926	-30 205	-34 288
Indirekta skatter på arbete	-349	-970	-1 348
Skatt på kapital	+1 521	+1 755	+2 178
Skatt på konsumtion och insatsvaror	+18 641	+18 649	+18 538
Offentliga sektorns skatteintäkter	-6 112	-10 771	-14 919
Avgår skatter från andra sektorer	-21 712	-21 753	-22 594
Statens skatteintäkter	-27 825	-32 524	-37 513
Periodiseringar	±0	±0	±0
Statens skatteinkomster	-27 825	-32 524	-37 513
Övriga inkomster	-100	-100	-100
Inkomster i statens budget	-27 925	-32 624	-37 613

Källa: Kristdemokraternas partimotion 2017/18:3798.

Kristdemokraternas riktlinjer för den ekonomiska politiken

Kristdemokraterna vill ha en ekonomisk politik som stöder ett samhälle där varje människas förmåga kan tas till vara och som underlättar för alla att gå från utanförskap till arbete. Den ekonomiska politiken ska skapa förutsättningar för människor att bygga goda relationer och känna trygghet och tillit. Motionärerna vill skapa förutsättningar för ett samhälle med god ekonomisk tillväxt och ett företagsklimat som står sig starkt i den allt hårdare globala konkurrensen. Motionärerna menar att en väl fungerande ekonomisk politik ger resurser att satsa på välfärden, dvs. en god vård och omsorg och en bra skola. Den ekonomiska politiken ska också stärka familjerna och det civila samhället, vilka enligt motionärerna är grunden för ett samhälle byggt på gemenskap där människor känner tillit till varandra. Kristdemokraterna förespråkar en hållbar flyktingpolitik som präglas av humanism och medmänsklighet, en väl fungerande integration, ett generöst bistånd som når fram och en politik som främjar handel och ökade möjligheter till rörlighet över gränserna. Sverige bör enligt motionärerna vara ett föregångsland när det gäller miljö- och klimatpolitiken genom effektiva miljöåtgärder.

Fler jobb och mer företagande

Att ha ett arbete eller en annan meningsfull sysselsättning att gå till är enligt Kristdemokraterna av största vikt för varje enskild person. Arbete har också en avgörande betydelse för möjligheten att bygga trygga familjer. Arbetsmarknadspolitik handlar därför om förvaltarskap och om att se till att alla får en chans att utveckla sina förmågor.

Motionärerna anser att en av Sveriges mest angelägna utmaningar är att lösa tudelningen på arbetsmarknaden. Att på olika sätt stötta dem som står långt från arbetsmarknaden i deras strävan att få ett arbete och en egen försörjning anses mycket viktigt, och en grundförutsättning för att fler ska komma i arbete är att det lönar sig att gå från utanförskap till arbete.

Motionärerna vill kombinera de inträdesjobb man vill införa med ett dubbelt jobbskatteavdrag för grupper som har svårare att ta sig in på arbetsmarknaden – nyanlända, unga och personer som t.ex. på grund av arbetslöshet eller sjukdom har varit borta länge från arbetsmarknaden. Motionärerna vill också avskaffa löneskatten för äldre.

Motionärerna motsätter sig regeringens inriktning på den ekonomiska politiken som man menar minskar människors frihet och möjlighet att själva välja hur man vill använda sina pengar och också får negativa effekter på arbetskraftsdeltagande och jobbskapande. Med färre som arbetar blir det enligt motionärerna ännu svårare att över tid upprätthålla välfärden.

Motionärerna anser att arbetsmarknadspolitiken behöver en grundlig renovering och vill att Arbetsförmedlingens egen arbetsmarknadsutbildning avskaffas, att Arbetsförmedlingens anslag till förberedande utbildning halveras, att det skapas fler platser inom yrkesvuxutbildningen, att Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag minskas med 10 procent och att de moderna beredskapsjobben och snabbspåren avvecklas. Motionärerna kritiserar regeringens avsikt att slå ihop flera olika arbetsmarknadsprogram och kalla det för introduktionsjobb och menar att det inte löser problemet med de ineffektiva arbetsmarknadsprogrammen. Motionärerna konstaterar att subventionerade anställningar kommer att behövas också i framtiden och vill att trygghets- och lönebidragsanställningarna för personer med funktionsnedsättning utökas.

Ett gott företagsklimat är enligt motionärerna nyckeln till att möta framtida utmaningar och öka resurserna till den gemensamma välfärden. Det behövs en näringspolitik som är inriktad på att underlätta för företag att växa och anställa. En grundförutsättning för detta är att företag har råd och möjlighet att anställa. Det behöver också bli enklare att bli och vara företagare genom enklare regler, ökad tillgång till riskkapital och konkurrenskraftiga skatter. Motionärerna vill också att sektorer där jobb inte utförs på grund av höga skatter och avgifter reformeras så att marknaderna kan växa till. Detta vill man åstadkomma genom att öppna upp för nya tjänstesektorer och genom att bredda RUT-avdraget.

Skattesänkningar för jobb, sparande och givmildhet

Kristdemokraterna förespråkar en inriktning på skattepolitiken med skattesänkningar som uppmuntrar till jobb och som riktar sig till barnfamiljer och pensionärer som halkat efter. Förutom de förslag man har på sänkta skatter för framför allt pensionärer, barnfamiljer och de som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, vill man också se en bred skattesänkning för alla hushåll på sammanlagt ca 11 miljarder kronor från 2018. Genom att avvisa flera av regeringens utgiftsökningar och inkomstminskningar som anses mindre lämpliga finns det enligt motionärerna utrymme för detta. Brytpunkten för den statliga inkomstskatten behöver också höjas och jobbskatteavdraget för de som tjänar över 50 000 kronor i månaden återställas. Eftersom motionärerna anser att sparande och investeringar ska främjas motsätter man sig en höjd skatt på

investeringsparkonto. Motionärerna ser också mycket allvarligt på att regeringen tagit bort möjligheten att göra skatteavdrag för den som skänker pengar till välgörande ändamål, och de vill därför att gåvoskatteavdrag återinförs. Motionärerna eftersträvar en blocköverskridande överenskommelse om en långsam nedtrappning av ränteavdraget och vill att avtrappningen påbörjas redan under nästa budgetår. Att införa en flygskatt och kompensera regionala flygplatser för detta avvisas.

Stärk familjerna

Motionärerna anser att den ekonomiska politiken bör användas för att stödja goda mellanmännsliga relationer. Det handlar främst om att minska den politiska styrningen för att ge både det civila samhället och familjer möjlighet att utvecklas och fatta egna beslut. Det offentliga bör ge stöd, men påtvingade politiska lösningar menar motionärerna hämmar tilliten och riskerar att skada mer än att hjälpa.

Motionärerna konstaterar att barnfamiljernas disponibla inkomst under de senaste 20 åren har varit svagare än andra hushålls. Därför behöver deras ekonomi stärkas, varför motionärerna vill införa ett jobbskatteavdrag för föräldrar. En sådan konstruktion stärker drivkrafterna till arbete, vilket motionärerna tycker är en fördel eftersom den enskilt viktigaste faktorn för ett hushålls välfärd är om de vuxna i hushållet förvärvsarbetar eller inte.

Barns och ungas behov och rättigheter ska vara grunden för hur familjepolitiken och barnomsorgen utformas. Motionärerna anser att ökad psykisk ohälsa hos barn och unga är ett av vår tids största samhällsproblem och att det därför är nödvändigt med reformer som stärker elevhälsan, föräldrastödet samt barn- och ungdomspsykiatri. Motionärerna vill också prioritera de familjer som lever i ekonomisk utsatthet genom ett höjt bostadsbidrag, en barnomsorgspong och minskade barngrupper i förskolan.

En hälso- och sjukvård i världsklass

Kristdemokraternas hälso- och sjukvårdspolitik tar sin utgångspunkt i varje människas absoluta och ocränkbara värde. De som har störst behov ska också ges företräde till den offentligt finansierade hälso- och sjukvården. Motionärerna vill se ökad valfrihet och makt till den enskilde och menar att en mångfald av utförare skapar positiva effekter. Att införa ett s.k. vinsttak för privata aktörer är därför ett reellt hot mot hela välfärden eftersom det i praktiken skulle innebära ett nästan totalt stopp för möjligheterna att långsiktigt driva och utveckla dessa verksamheter. I stället vill motionärerna se ändamålsenliga kvalitetskrav och uppföljning.

Enligt motionärerna är förtroendet för vården lägre i Sverige än i jämförbara länder, och tillgängligheten upplevs dessutom som låg. Vården är inte jämlik och det finns brister med överbeläggningar, patientsäkerhet och vårdköer. Samtidigt håller svensk hälso- och sjukvård mycket hög klass i ett globalt perspektiv. Att det finns brister och hög kvalitet samtidigt kräver enligt

motionärerna en politik som både stärker det som fungerar väl och vågar ompröva invanda föreställningar och strukturer. I partimotionen presenteras en reformagenda som enligt motionärerna gör att det välfärdssvek som den nuvarande regeringen står för kan vändas till ett välfärdslöfte. För att förverkliga detta vill man se en vårdplatsgaranti inom sjukhusvården som, genom prestationsbaserad ersättning till landstingen, kommer att ge fler tillgängliga vårdplatser. Dessutom vill man att den s.k. kömiljarden återinförs. Motionärerna vill stärka primärvården genom ökad tillgänglighet, en skarpare vårdgaranti och genom att återinföra patientansvariga läkare. Staten bör ta huvudansvaret för sjukvården för att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård i hela landet. Att personer med mycket omfattande stödbehov inte längre får det stöd de har rätt till enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), vilket var avsikten när lagen infördes 1994, anser motionärerna också måste åtgärdas.

Att åldras i trygghet och värdighet

Att bygga ett samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet är ett angeläget mål för Kristdemokraterna. Äldres vård och omsorg måste präglas av självbestämmande och valfrihet, och motionärerna anser att ett utökat självbestämmande behöver prägla såväl boende som hemsänd mat och färdtjänst. Motionärerna vill se en ökad tillgång till äldreboenden genom en prestationsbaserad ersättning till de kommuner som klarar att anvisa platser inom tre månader och genom en äldreboendegaranti för den som fyllt 85 år. För att klara det löftet behövs det enligt motionärerna fler och olika typer av äldreboenden, vilket man menar kan åstadkommas med stimulansbidrag till kommunerna.

Motionärerna betonar att en sammanhållen seniorpolitik inte bara får handla om vård och omsorg. Det friska åldrandet, de äldre som en viktig resurs och ett välfungerande samspel mellan generationerna är också viktiga beståndsdelar i Kristdemokraternas seniorpolitik. Därför vill motionärerna se fler möjligheter för äldre på arbetsmarknaden och förbättra pensionärernas ekonomi genom att bl.a. ta bort skillnaden i beskattning mellan arbetsinkomst och pensionsinkomst, införa ett dubbelt jobbskatteavdrag för personer över 64 år samt förbättra bostadstillägget för pensionärer.

Fler poliser för ökad trygghet och ett starkare försvar

Motionärerna anser att tryggheten måste öka och komma alla till del. Det kräver en polis och ett rättsväsen som fungerar, är mer synligt och lokalt förankrat. Tilliten hotas när människor utsätts för brott som inte klaras upp, vilket är resultatet av dagens resurs- och organisationsbrister. Utvecklingen behöver brytas, och på kort sikt ser motionärerna att lösningen är fler poliser och ett förstärkt rättsväsen. På längre sikt behövs också bredare förebyggande insatser. Motionärerna vill att 10 000 fler poliser anställs till 2025 och

konstaterar att den stora utmaningen är att få dem som i dag arbetar som poliser att stanna kvar i yrket. Arbetsvillkoren behöver förbättras.

Motionärerna anser att försvarets huvuduppgift är att värna människors liv, värdighet och frihet. Den svenska försvarsförmågan måste anpassas till en alltmer orolig omvärld. Kristdemokraterna valde att lämna försvarsöverenskommelsen när det stod klart att regeringen inte kunde tänka sig att leverera den höjning av anslagen som försvaret behöver. Den ram som de andra partierna kommit överens om räcker inte för att åtgärda de problem Kristdemokraterna menar finns. Sammanlagt vill motionärerna se en förstärkning av försvarsanslagen med ca 4 miljarder kronor 2018–2020.

En skola där ingen lämnas efter

Skolans uppgift är enligt motionärerna att förmedla kunskap, att stimulera elevernas intellektuella utveckling och att förbereda barn och unga för vuxenlivet. För att fördjupa skolans kunskapsuppdrag vill man öka tillgången på speciallärarkompetens, införa fler karriärlärartjänster och tillföra mer resurser till utsatta skolor. Motionärerna ser både ett behov av att skolan fördjupar sitt kunskapsuppdrag och ett behov av insatser för att vända trenden med barn och unga som mår dåligt och drabbas av psykisk ohälsa. I det arbetet vill man stärka familjer, barn- och ungdomsvården, skolan och den ideella sektorn t.ex. genom evidensbaserade antimobbingsprogram och utbildningsträffar för föräldrar.

2.3 Kompletterande information

Nyligen avlämnade propositioner och utredningsbetänkanden

Proposition 2017/18:22 Ytterligare verktyg för makrotillsyn

Den 1 november överlämnade regeringen proposition 2017/18:22 till riksdagen. I propositionen föreslås lagändringar som innebär att Finansinspektionen ges ytterligare verktyg för makrotillsyn. Förslagen innebär i huvudsak att det införs krav på att kreditinstitut och företag som bedriver verksamhet enligt bolånelagen ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden, att amorteringskravet ska tillämpas också av sådana kreditgivare som bedriver verksamhet enligt bolånelagen och att det införs en möjlighet att i Sverige erkänna krav som ställs upp i en offentlig reglering inom ett annat land inom EES och som motsvarar amorteringskravet eller kravet på att vissa företag ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att de inte bidrar till finansiella obalanser på kreditmarknaden. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2018. Propositionen behandlas i finansutskottet under hösten, och beslutet i kammaren är planerat till den 13 december 2017.

SOU 2017:78 En sammanhållen budgetprocess

Kommittén har haft i uppdrag att analysera och ta ställning till vilka slags lagförslag som ska behandlas inom ramen för budgetprocessen och hur detta ska regleras i lag. I uppdraget ingick även att analysera hur förslag till budgetrelaterade tillkännagivanden ska behandlas i budgetprocessen och hur förslag som väcks inom riksdagen utanför den ordinarie budgetprocessen och som har en tydlig påverkan på statens budget ska hanteras, samt att se över i vilken utsträckning dessa frågor kan regleras i lag. Kommittén föreslår förändringar av vissa bestämmelser i riksdagsordningen och att de nya bestämmelserna ska träda i kraft den 1 september 2018.

Aktuella bedömningar av de offentliga finanserna

Konjunkturinstitutets prognos över offentliga finanser

Enligt Konjunkturinstitutets (KI) senaste prognos över offentliga finanser från den 10 oktober 2017 beräknas det finansiella sparandet till 0,6 procent av BNP 2018, vilket kan jämföras med regeringens beräkning på 0,9 procent av BNP. KI:s prognos utgår från regeringens finanspolitik som den föreslagits i budgetpropositionen för 2018. För 2019 och 2020 beräknas det finansiella sparandet till 1,3 respektive 1,0 procent av BNP, vilket är 0,3 respektive 0,5 procentenheter lägre än vad regeringen beräknar. Enligt KI försvagar budgeten för 2018 det strukturella sparandet med 40 miljarder kronor, eller 0,8 procent av potentiell BNP. Det strukturella sparandet beräknas till 0 procent 2018, vilket kan jämföras med regeringens beräkning på 0,6 procent. KI anser att det strukturella sparandet är lägre än den nivå som är förenlig med både det nuvarande och det nya föreslagna överskottsmålet och konstaterar att den underfinansierade budgeten innebär att finanspolitiken förstärker högkonjunkturen. För att nå det nya överskottsmålet behöver finanspolitiken därför vara åtstramande 2019.

Riksbankens penningpolitiska rapport

I Riksbankens penningpolitiska rapport från den 26 oktober 2017 redovisas en prognos över den offentliga sektorns finansiella sparande på 1,2, 0,9, 1,0 respektive 0,9 procent av BNP för 2017–2020, vilket för 2017–2019 är något högre jämfört med den prognos som redovisades i september. Prognosen för 2020 redovisas för första gången. I rapporten konstaterar Riksbanken att omfattningen av regeringens åtgärder redan var känd i september och då innefattades i prognosen, varför prognosen inte ändrats nämnvärt. Sammansättningen av åtgärderna blev dock lite annorlunda mot vad som antogs i septemberprognosen. Tyngdpunkten ligger nu mer på stimulanser till hushållen och något mindre på offentlig konsumtion. Riksbanken konstaterar att konjunkturen i dagsläget är stark och att skatteintäkterna bedöms öka även nästa år och att de offentliga finanserna väntas visa överskott även 2018.

Samtidigt framhåller man att det offentliga sparandet är något lägre än vad det varit historiskt vid motsvarande starka konjunkturläge.

Riksgäldskontorets prognos över statens lånebehov

I Riksgäldskontorets senaste prognos över statens finanser och upplåning för 2017–2019 från den 25 oktober 2017 konstateras att en starkare tillväxt i svensk ekonomi medför att statens budget kommer att visa ett överskott på 28 miljarder kronor 2017, vilket kan jämföras med regeringens prognos på 24 miljarder kronor. Myndighetens prognos har reviderats upp med närmare 46 miljarder kronor i förhållande till sin tidigare prognos, framför allt på grund av högre skatteinkomster. Den underliggande utvecklingen fortsätter enligt myndigheten att vara stark under prognosperioden, och budgetöverskotten ökar gradvis mellan åren. Enligt prognosen för 2018 väntas budgetens saldo bli 47 miljarder kronor, vilket kan jämföras med regeringens prognos på 44 miljarder kronor. Eftersom Riksgäldskontoret i sin prognos nu räknar med att vidareutlåningen till Riksbanken ska fortsätta tills vidare revideras budgetens saldo ned med 77 miljarder kronor jämfört med föregående prognos. Myndighetens prognos för budgetens saldo 2019 är 55 miljarder kronor, vilket kan jämföras med regeringens prognos 72 miljarder kronor. Riksgäldskontorets prognos innehåller ett antagande om ofinansierad finanspolitik motsvarande 15 miljarder kronor.

Enligt Riksgäldskontorets prognos väntas statsskulden som andel av BNP bli 28, 26 respektive 24 procent för 2017–2019, vilket kan jämföras med regeringens bedömning på 27, 24 respektive 22 procent för 2017–2019.

EU-kommissionens höstprognos 2017

EU-kommissionen har i sin höstprognos reviderat upp sin prognos för den offentliga sektorns finansiella sparande från 0,4 procent av BNP till 0,9 procent av BNP 2017, jämfört med prognosen från i maj. För 2018 är prognosen oförändrad, dvs. 0,7 procent av BNP. För 2019, som är ett nytt prognosår, räknar kommissionen med att det finansiella sparandet som andel av BNP blir 0,6 procent av BNP. Det strukturella sparandet beräknas till 0,6 respektive 0,7 procent av potentiell BNP 2018 och 2019. Maastrichtskulden kommer enligt prognosen att minska från 39,0 procent 2017 till 34,4 procent 2019.

2.4 Utskottets ställningstagande

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Finanspolitikens övergripande inriktning

Utskottet kan i likhet med regeringen konstatera att Sverige och svensk ekonomi är i en styrkeposition. Tack vare den ansvarsfulla finanspolitik regeringen bedrivit sedan den tillträdde har underskott i de offentliga

finanserna vänts till överskott, samtidigt som angelägna samhällsinvesteringar har kunnat genomföras. Det betyder att åtgärder för att minska arbetslösheten, stärka välfärden, öka den ekonomiska jämlikheten och främja investeringar i bostadsbyggande, infrastruktur och klimatanpassning har kommit till stånd. Det är reformer som utskottet anser ha varit mycket angelägna. Sammansättningen av de offentliga utgifterna och intäkterna har sedan 2014 därmed ändrats så att de gynnar tillväxt, sysselsättning och en bättre fördelning. Utskottet håller med regeringen om att styrkan i svensk ekonomi nu ska användas ansvarsfullt och rättvist så att de ekonomiska framgångarna kommer alla till del, i hela landet. Utskottet välkomnar därför att regeringen nu går vidare med kraftfulla investeringar i jobb, skola och klimat med det finanspolitiska ramverket som grund för den ekonomiska politiken.

Utskottet noterar att statsskuldskvoten i slutet av 2017 beräknas uppgå till sin lägsta nivå sedan 1977 och att de offentliga finanserna visat överskott sedan 2015. Regeringens förslag till budget innebär att 40 miljarder kronor eller drygt 1 procent av BNP används för att betala av på statsskulden 2018, vilket utskottet anser vara en stram och ansvarsfull finanspolitik. Det är enligt utskottet också ansvarsfullt att i det här starka ekonomiska läget ta itu med de utmaningar som finns i samhället. Därför välkomnar utskottet regeringens finanspolitiska inriktning med viktiga strukturreformer för att stärka den svenska modellen och avvisar oppositionspartiernas respektive förslag till inriktning på finanspolitiken eftersom de inte gör den prioriteringen. Sverige ska vara ett land i arbete och sammanhållning, i jämlikhet och hållbar utveckling. Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringens samlade politik bidrar till en mer jämlik fördelning och konstaterar att man runt om i världen pekar på den svenska modellen som en förebild för att lyckas kombinera hög sysselsättning, hög tillväxt och hög jämlikhet.

Offentliga finanser och budgetpolitiska mål

Utskottet konstaterar att utvecklingen för de offentliga finanserna har vänt efter en femårsperiod med underskott, vilket som mest uppgick till 60 miljarder kronor eller 1,4 procent av BNP 2014. Förbättringen beror dels på den starka utvecklingen i svensk ekonomi, dels på att regeringen sedan den tillträdde fört en ansvarsfull ekonomisk politik. Utskottet noterar att de offentliga utgifterna vuxit betydligt långsammare än BNP, trots de högre utgifter som uppstod till följd av det mycket stora antalet personer som sökte asyl i Sverige under hösten 2015.

Utskottet noterar att prognosen för de offentliga finanserna har reviderats upp för 2017 och 2018 jämfört med prognosen i 2017 års ekonomiska vårproposition. I huvudsak är det intäkterna från skatt på kapitalvinster och konsumtion som beräknas bli högre. De åtgärder som föreslås i budgetpropositionen för 2018 medför att utgifterna revideras upp men i mindre utsträckning än inkomsterna. I takt med att de åtgärder som aviseras i budgetpropositionen genomförs 2019 och 2020 belastas sparandet i staten,

vilket medför att prognosen för det finansiella sparandet i den offentliga sektorn successivt revideras ned i förhållande till vårpropositionen.

Oppositionspartierna framför att regeringen i rådande konjunkturläge bedriver en för expansiv finanspolitik. Utskottet ställer sig i det sammanhanget bakom det regeringen anför i propositionen som ett svar på Finanspolitiska rådets rapport 2017, dvs. att det strukturella sparandet har stärkts med nästan 2 procent av BNP sedan regeringen tillträdde och att detta enligt gängse kriterier bör anses vara en åtstramande finanspolitik. Utskottet delar också regeringens syn att det för närvarande finns få tecken på överhettning i ekonomin som motiverar ytterligare åtstramning.

Regeringens bedömning är att både det finansiella och det strukturella sparandet ligger i linje med överskottsmålet fr.o.m. 2016. Utskottet delar den bedömningen. Utskottet konstaterar liksom regeringen att den finanspolitiska inriktning som presenteras i propositionen innebär en lämplig övergång till det nya lägre överskottsmålet, en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel, som regeringen i propositionen föreslår ska gälla fr.o.m. 2019.

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till utgiftstak för 2020 och konstaterar att den föreslagna nivån gör det möjligt att genomföra prioriterade reformer i kommande budgetpropositioner. Samtidigt vill utskottet liksom vid flera tillfällen tidigare betona att ett ledigt utrymme under utgiftstaket inte i sig betyder att det finns ett utrymme för reformer som ökar de takbegränsade utgifterna, utan att reformer på utgiftssidan kan genomföras först efter avstämning mot målet för det finansiella sparandet och de inkomstförstärkningar som kan komma att krävas. Utskottet noterar i det här sammanhanget att budgeteringsmarginalen 2020 är 8,8 procent av de takbegränsade utgifterna, dvs. 5,8 procentenheter högre än den minsta säkerhetsmarginal som enligt regeringen bör finnas. Utrymmet för reformer på utgiftssidan kommer enligt utskottet också att begränsas av hur stor del av budgeteringsmarginalen som de närmaste åren behöver tas i anspråk för oförutsedda utgifter, t.ex. volymförändringar i transfereringssystemen. För 2018 och 2019 föreslår regeringen att utgiftstaket till följd av tekniska justeringar fastställs till 1 337 respektive 1 397 miljarder kronor, vilket utskottet ställer sig bakom. Med anledning av riksdagens tillkännagivande till regeringen om att sätta utgiftstak så att de återfår sin styrande effekt (bet. 2016/17:FiU20, rskr. 2016/17:349) noterar utskottet att regeringen i propositionen anger att man har för avsikt att återkomma i den frågan i 2018 års ekonomiska vårproposition.

Ändringar i det finanspolitiska ramverket

Utskottet ställer sig bakom både regeringens förslag om att målet för den offentliga sektorns finansiella sparande fastställs till i genomsnitt en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel fr.o.m. 2019 och förslaget om att

fastställa ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld (ett skuldankare) till 35 procent av BNP fr.om. 2019.

I det här sammanhanget vill utskottet påminna om sitt ställningstagande med anledning av 2017 års ekonomiska vårproposition då regeringen aviserade förslagen (prop. 2016/17:100, bet. 2016/17:FiU20, rskr. 2016/17:349). Utskottet ställde sig då bakom regeringens bedömning om betydelsen av att eftersträva ett brett politiskt stöd för eventuella förändringar för att värna stabiliteten i det finanspolitiska ramverket. Utskottet vidhåller denna uppfattning. Mot bakgrund av att regeringen inte föreslår någon lagreglering när det gäller uppföljningen av skuldankaret, och därmed inte heller någon reglering av regeringens skyldigheter i förhållande till riksdagen i det avseendet, vill utskottet betona vikten av att en uppdaterad beskrivning av både principerna för uppföljningen och regeringens åtagande gentemot riksdagen när det gäller uppföljningen. Med detta sagt står utskottet fortfarande bakom den process för uppföljning av skuldankaret som regeringen beskrev i 2017 års ekonomiska vårproposition.

Inriktningen på den ekonomiska politiken

Utskottet delar regeringens syn att Sverige ska vara ett land i arbete, sammanhållning, jämlikhet och hållbar utveckling. Utskottet vill se ett säkert och tryggt samhälle för alla. Som regeringen framhåller finns det utmaningar och problem som behöver lösas. Fler måste komma i arbete, skolresultaten måste förbättras, fler måste få sjukvård i tid och fler brott måste klaras upp. Byggandet är på en historiskt hög nivå men samtidigt letar många fortfarande efter bostad. För att möta dessa utmaningar behöver Sverige fortsätta att investera i samhällsbygget för fler jobb, en stärkt välfärd och en ökad trygghet: investeringar och reformer som ger alla möjlighet att delta på arbetsmarknaden och minskar klyftorna, ökar tilliten och stärker ekonomin. Sverige ska vara ett land som håller ihop, och utskottet står bakom regeringens förslag om att inriktningen på den ekonomiska politiken ska ligga fast och att ett samhälle för trygghet, hållbar utveckling och minskade orättvisor ska fortsätta att byggas.

Alla som kan ska jobba

Utskottet delar regeringens bedömning att målet om att Sverige ska ha den lägsta arbetslösheten i EU 2020 ska vara vägledande för den ekonomiska politiken. Utskottet noterar att arbetsmarknaden fortsätter att utvecklas starkt, med en sysselsättning som fortsätter att öka och allt fler som deltar i arbetskraften. Sedan 2014 har sysselsättningen ökat med över 200 000 personer. Sysselsättningsgraden är den högsta i EU och den högsta i Sverige sedan 1992. Samtidigt behöver mer göras, särskilt för de som inte gått ut gymnasieskolan och de som är födda utanför Europa. Utskottet delar regeringens syn att det behövs fler och enklare vägar till jobb, kompetenshöjande åtgärder och särskilda insatser för att utrikes födda kvinnor

ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Även arbetsmarknadsutskottet lyfter i sitt yttrande till finansutskottet fram att vägarna till jobb måste bli fler och enklare. Regeringens förslag till förändringar av gällande subventionerade anställningar, där ett flertal stödformer ersätts med ett nytt anställningsstöd – introduktionsjobb, välkomnas av arbetsmarknadsutskottet. Enligt arbetsmarknadsutskottet kan färre, enklare och mer kraftfulla stöd förväntas bidra till att öka arbetsgivares vilja att anställa med stöd och därigenom göra det lättare för grupper med svag ställning att komma in på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsutskottet ser också positivt på regeringens särskilda insatser för att nyanlända ska komma i arbete, som t.ex. omläggningen av regelverket för Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag och införandet av utbildningsplikt för alla nyanlända invandrare. Finansutskottet är inte av någon annan uppfattning.

Allianspartierna argumenterar för sänkta ingångslöner som ett sätt för bl.a. nyanlända invandrare med låg utbildning att lättare komma in på arbetsmarknaden genom s.k. inträdesjobb. Liksom arbetsmarknadsutskottet anser finansutskottet att sänkta ingångslöner riskerar att öka lönespridningen och att ett samhälle med ökande klyftor kommer att resultera i sämre förutsättningar för social rörlighet och omställning på arbetsmarknaden. Finansutskottet anser i likhet med regeringen att Sverige ska konkurrera med kunskap och kompetens, inte med låga löner.

Den svenska arbetsmarknadsmodellen utgår dessutom ifrån att det är parterna på arbetsmarknaden som huvudsakligen sköter lönebildningen. Det skulle vara ett kraftfullt avsteg från partsmodellen att i riksdagen stifta lag om lägre löner än de som parterna kommit överens om.

Finansutskottet anser att investeringar i utbildning och kompetens ger förutsättningar för människor i hela landet att utbilda sig och stärka sina möjligheter på arbetsmarknaden och förutsättningar för omställning under hela livet. Genom att investera i utbildning skapas också bättre förutsättningar för att säkra den framtida kompetensförsörjningen och Sveriges ställning som konkurrenskraftig kunskapsnation. Därför välkomnar utskottet regeringens förslag om att bygga ut Kunskapslyftet. Det är också glädjande att regeringen avser att höja bidragsdelen inom studiemedlet, vilket förväntas få fler att vilja studera.

En bättre etablering uppnås också genom regeringens förslag om att införa en möjlighet för utrikes födda kvinnor att lära sig svenska under föräldraledigheten och om att utöka stödet för deras företagande.

Utskottet kan konstatera att den politik som förts under de senaste åren med bl.a. statliga investeringsbidrag har lett till att bostadsbyggandet ökat, för att 2017 nå rekordnivåer. Byggandet av nya bostäder har inte varit så högt på flera decennier. Trots det har många ändå svårt att hitta en bostad. I likhet med regeringen anser utskottet att det ska gå att hitta en bostad i Sverige när man får jobb eller en studieplats. Utskottet står därför bakom regeringens fortsatta arbete med att genomföra det s.k. 22-punktsprogrammet för att upprätthålla en hög takt i bostadsbyggandet och effektivisera plan- och byggprocessen.

Programmet ligger också i linje med de rekommendationer som regeringen fått av Europeiska kommissionen inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Kommissionen anser att hushållens ökade skuldsättning utgör en risk för den makroekonomiska stabiliteten, en bedömning som utskottet i likhet med regeringen delar. Utskottet kan också notera att ett flertal åtgärder har vidtagits för att minska riskerna, som t.ex. bolånetak, höjda riskvikter för bolån, skärpta kapitalkrav och amorteringskrav. Utskottet noterar att regeringen fortsätter att följa utvecklingen av hushållens skuldsättning noga och är beredd att vidta ytterligare åtgärder om det skulle krävas, vilket utskottet välkomnar.

Goda skattemässiga villkor för att starta och driva företag är en förutsättning för att hela landet ska växa. Därför välkomnar utskottet regeringens förslag om att utvidga det s.k. växa-stödet till att även omfatta aktiebolag och handelsbolag, för att på så sätt underlätta för enmansföretag att ta steget att anställa. Utskottet är också positivt till förslaget om att ändra beskattningen av personaloptioner, så att möjligheten att behålla nyckelpersoner förbättras. Regeringens förslag om att utvidga socialförsäkringsstödet för företagare kan enligt utskottet också förväntas leda till att fler vågar starta företag.

Samtliga oppositionspartier anser att regeringens politiska prioriteringar är felaktiga och att de i flera avseenden riskerar att förstärka problemen i samhället. Regeringens reformer bedöms försvåra och förädla jobbskapande. Flera av oppositionspartierna föreslår att politiken i stället ska inriktas på att få fler i arbete genom lägre skatter, stramare bidragsnivåer och skattesubventioner för enskilda företag och hushåll som delvis ska finansieras av en höjd mervärdesskatt. Utskottet delar inte den inriktningen på politiken utan anser i likhet med regeringen att staten ska fortsätta att understödja jobbtillväxten genom en väl avvägd finanspolitik med åtgärder inom regeringens jobbagenda och med fokus på ett brett kunskapslyft, fler och enklare vägar till arbete, investeringar i klimat, infrastruktur och bostäder samt en aktiv närings- och innovationspolitik. Utskottet noterar också att Konjunkturinstitutets bedömning är att offentliga investeringar är det mest effektiva sättet att snabbt öka tillväxten och sysselsättningen. Den inriktning på politiken som Sverigedemokraterna föreslår bygger i stort på att integrationspolitiken slopas helt. Det är ett synsätt som utskottet tydligt tar avstånd ifrån.

Sverige ska ha en jämlik kunskapsskola

För att elever ska lära sig mer måste ojämlikheten i skolsystemet brytas. Alla skolor ska vara bra skolor. Stora investeringar har gjorts för en mer jämlik kunskapsskola och fler än 20 000 har anställts i skolan sedan regeringen tillträdde, men i likhet med regeringen anser utskottet att det krävs mer för att regeringens mål om en jämlik kunskapsskola ska nås. Utskottet välkomnar därför regeringens förslag om att politiken ska inriktas på att stärka

likvärdigheten och öka möjligheten till en god kunskapsutveckling genom att tillföra ökade medel till kommunsektorn, göra läraryrket mer attraktivt, förstärka och förlänga Läslýftet och förlänga skolplikten. Det finns därför inte skäl att tillstyrka motionärernas förslag, som förordar en annan politik för skolan.

Sverige ska bli ett fossilfritt välfärdsland

I likhet med regeringen anser utskottet att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Därigenom visar Sverige globalt ledarskap, vilket är en central del i det moderna samhällsbygget. Utskottet kan notera att regeringen har genomfört de största satsningarna på miljö och klimat i svensk historia. Sverige är nu närmare att nå klimatmål 2020 med enbart inhemska åtgärder. Utskottet noterar att Sverige rankas som överlägset bäst i EU när det gäller klimatarbetet men vill, i likhet med regeringen, framhålla att ambitionerna behöver höjas ytterligare om vi tillsammans ska klara klimatomställningen. Mot den bakgrunden välkomnar utskottet regeringens förstärkning av klimat- och miljöarbetet med åtgärder för ett renare hav, skydd av dricksvatten, en levande och giftfri stadsmiljö och ett främjande av fossilfria resor och transporter. I trafikutskottets yttrande till finansutskottet framhålls att omställningen till ett långsiktigt hållbart transportsystem är en av de största utmaningarna som politiken står inför och att det är viktigt att prioritera arbetet med att nå målet om en fossiloberoende fordonsflotta 2030. Regeringens förslag om ett reduktionspliktssystem bedöms vara ett långsiktigt och effektivt styrmedel som bör införas utan onödigt dröjsmål. Finansutskottet är inte av någon annan uppfattning. Finansutskottet delar också regeringens bedömning att det behövs skatteförändringar för att minska utsläppen från vägtransportsektorn och flyget. Regeringens förslag om att förstärka Klimatklivet och införa ett industrikliv, ett stöd till innovativa projekt och ny teknik för att minska utsläpp av växthusgaser, är enligt utskottets mening viktiga kostnadseffektiva åtgärder som förstärker klimatarbetet. Utskottet kan konstatera att den politik som regeringen vill föra innebär en ambitionshöjning i den klimatomställning som krävs för att långsiktigt hållbara utsläppsnivåer ska uppnås och anser därför att det inte finns skäl att tillstyrka motionärernas förslag.

Välfärden ska stärkas

Utskottet delar regeringens syn att Sverige ska vara ett ledande välfärdsland. Alla ska bidra och alla ska få ta del av det växande välförståndet. Utskottet kan konstatera att regeringen har genomfört omfattande satsningar på välfärden, t.ex. har pengar avsatts för att öka bemanningen inom äldreomsorgen. Socialstyrelsens utvärdering av dessa medel visar att satsningen gett över 5 000 fler årsarbetskrafter i äldreomsorgen. I likhet med regeringen vill utskottet framhålla vikten av att fortsätta investera i välfärden. Med en växande befolkning kommer behoven av välfärdstjänster att öka. Utskottet kan

också notera att regeringen avsätter ytterligare resurser till skolan, vården och omsorgen, bl.a. höjs det generella statsbidraget till kommuner och landsting. Ökade resurser tillförs också för att korta köerna och förbättra samordningen och arbetsvillkoren inom sjukvården. Förlossningsvården tillförs 1 miljard kronor nästa år, och stora satsningar görs på psykiatri och primärvård. Totalt förstärks vården med ca 5,5 miljarder 2018. Utskottet ser positivt på regeringens fortsatta investeringar i välfärden och anser inte att det finns skäl att tillstyrka motionärernas förslag, som också i varierande grad vill se investeringar i sjukvården. Utskottet delar vidare regeringens syn att välfärden ska vara generell, omfatta alla och komma alla till del. Därför är det också glädjande att regeringen investerar i t.ex. ett jämställt föräldraskap, barn, pensionärer och sjuka genom att bl.a. höja barnbidraget, sänka skatten för pensionärer och höja taket i sjukförsäkringen.

Sverige ska vara tryggt

Utskottet delar regeringens bedömning om att Sverige ska vara ett land där alla är trygga och säkra oavsett var de bor. Fler brott ska förhindras och fler brott ska klaras upp och den illegala handeln ska stoppas. Som regeringen framhåller är det också angeläget att hedersvåldet bekämpas. Mot den bakgrunden välkomnar utskottet regeringens kraftiga tillskott till myndigheter som t.ex. Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kriminalvården och Tullverket. Utskottet kan också notera att totalförsvaret stärks i enlighet med den överenskommelse som gjorts mellan regeringspartierna, Moderaterna och Centerpartiet, vilket utskottet ser positivt på. Den inriktning som regeringen föreslår ligger också i linje med vad flera av oppositionspartierna föreslår om än med varierande belopp, varför utskottet inte finner anledning att tillstyrka motionärernas förslag.

Redovisning av sysselsättningseffekter

I propositionen skriver regeringen, med anledning av Finanspolitiska rådets rapport, att den bedömt att det inte är ändamålsenligt att redovisa detaljerade siffrersatta effektberäkningar av enskilda reformer. Det skulle enligt regeringen riskera att ge en missvisande bild av effekterna, varför den i stället beskriver effekterna av enskilda reformer i kvalitativa ordalag. I detta sammanhang vill utskottet påminna om det tillkännagivande som riksdagen beslutade i juni 2017 om att redovisa sysselsättningseffekter av de reformer som föreslås och aviseras i budgetpropositionen (bet. 2016/17:FiU20, rskr. 2016/17:349). Utskottet förutsätter att regeringen återkommer till riksdagen med anledning av tillkännagivandet.

Tillkännagivande om åtgärder för att förenkla skattesystemet

I propositionen redovisar regeringen, med anledning av ett tillkännagivande från riksdagen, att den alltid noggrant överväger möjligheterna till

förenklingar i varje enskilt lagstiftningsarbete. Vidare redovisar regeringen olika åtgärder den har vidtagit.

Utskottet delar regeringens bedömning att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat.

Finansutskottet tillstyrker propositionens riktlinjer

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet propositionens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. De alternativa förslagen till riktlinjer i oppositionspartiernas budgetmotioner avstyrks liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

3 Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen fastställer målet för den offentliga sektorns finansiella sparande till i genomsnitt en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel fr.o.m. 2019 och riktmärket för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld till 35 procent av BNP fr.o.m. 2019.

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 337, 1 397 och 1 471 miljarder kronor för 2018–2020.

Riksdagen beslutar om ramar för de 27 utgiftsområdena för 2018 i enlighet med regeringens förslag. Utgifterna i statens budget uppgår till 998,6 miljarder kronor 2018.

Riksdagen godkänner regeringens förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget 2018 och antar regeringens förslag till ändringar i skatte- och avgiftsregler med smärre ändringar som utskottet föreslår.

Riksdagen godkänner regeringens beräkning av utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2018.

Riksdagens godkänner de preliminära utgiftsramarna och de preliminära inkomstberäkningarna för 2019 och 2020.

Jämför reservation 6 (M), 7 (SD), 8 (C), 9 (L) och 10 (KD).

I detta kapitel behandlas de förslag som ingår i rambeslutet. I ett och samma beslut fastställer riksdagen utgiftstaken för staten och ramarna för de olika utgiftsområdena samt godkänner en beräkning av inkomsterna i statens budget. I rambeslutet ingår även att riksdagen godkänner ett antal budgetpåverkande utgiftsposter: förändringen i anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringen. I inkomstberäkningen ingår att ta ställning till olika förslag om ändrade regler för skatter och avgifter och att beräkna vad dessa förslag har för effekter på inkomsterna. Skillnaden mellan inkomsterna och utgifterna i statens budget utgör budgetsaldot, vilket är definitionsmässigt lika med statens lånebehov med omvänt tecken. Budgetsaldot och lånebehovet uppkommer således som ett resultat av de delar som bygger upp statens budget. Riksdagen tar inte ställning till saldot som sådant utan till de delar som ingår i rambeslutet. I beslutet ingår också att riksdagen godkänner en beräkning av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. För att säkerställa en helhetssyn på budgetpolitiken i ett medelfristigt perspektiv ingår också beslut

om att godkänna preliminära inkomstberäkningar och utgiftsramar för de tillkommande budgetåren.

Regeringen föreslår i propositionen att riksdagen ska fastställa överskottsmålet till i genomsnitt en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel fr.o.m. 2019. Enligt 11 kap. 18 § riksdagsordningen (RO) ska beslut med anledning av de budgetpolitiska mål som riksdagen har beslutat att använda fastställas i rambeslutet. Regeringen föreslår också att det finanspolitiska ramverket kompletteras med ett s.k. skuldankare på 35 procent av BNP fr.o.m. 2019. Skuldankaret är en ny komponent i det finanspolitiska ramverket och bör ses som en riktlinje och ett komplement till överskottsmålet. Bestämmelsen i RO reglerar inte vilken beslutsform som ska användas i fall som detta, men skuldankarets nära koppling till överskottsmålet talar för att de båda fastställs i rambeslutet. Frågorna om överskottsmål och skuldankare behandlas närmare i kapitel 2.

3.1 Utgiftstak för staten

Enligt 2 kap. 2 § budgetlagen ska regeringen lämna förslag till utgiftstak för det tredje tillkommande budgetåret. Utgiftstaket är en grundläggande del av den medelfristiga budgeteringen och principen om en beslutsordning uppfifrån och ned, där beslut om en övre gräns för de totala utgifterna fattas före besluten om delarna; dvs. utgiftsramarna beslutas före anslagen.

Propositionen

I budgetpropositionen föreslår regeringen att riksdagen fastställer dels utgiftstaken för staten 2018 och 2019 till följd av tekniska justeringar (punkt 2), dels utgiftstaket för det tredje och tillkommande budgetåret 2020 (punkt 3). Regeringen föreslår att nivån på utgiftstaken fastställs till 1 337, 1 397 och 1 471 miljarder kronor för 2018–2020 (se tabell 3.1). De föreslagna nivåerna överensstämmer med den bedömning av nivån för 2020 som gjordes i 2017 års ekonomiska vårproposition och med beslutade nivåer för 2018 och 2019, exklusive tekniska justeringar. De tekniska justeringarna förklaras i huvudsak av en neutralisering av effekten på kommunsektorn av förslaget om ett höjt grundavdrag för pensionärer. Tekniska justeringar görs t.ex. när en förändring inte har samma nettoeffekt på den offentliga sektorns konsoliderade utgifter som på de takbegränsade utgifterna. För att behålla takets stramhet görs därför en teknisk justering av utgiftstakets nivå.

Regeringens förslag till nivå på utgiftstaket för 2020 innebär att nivån ökar med 74 miljarder kronor i förhållande till föregående år. Det innebär en större ökning än den genomsnittliga årliga ökningen sedan utgiftstaket infördes 1997. Den genomsnittliga årliga ökningen i löpande priser 1997–2019 uppgår till 3,1 procent, medan motsvarande ökning för 2020 uppgår till 5,3 procent. Som en följd av utgiftstakets ökningstakt ökar även budgeteringsmarginalens storlek relativt snabbt och uppgår 2020 till 8,8 procent av de takbegränsade utgifterna.

Motionerna

Oppositionspartiernas förslag till utgiftstak framförs i yrkande 2 i deras respektive budgetmotioner. Förslagen till utgiftstak i förhållande till regeringens förslag redovisas i tabell 3.1.

Tabell 3.1 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till utgiftstak för staten 2018–2020

Miljoner kronor

	2018	2019	2020
Regeringens förslag till utgiftstak	1 337 000	1 397 000	1 471 000
<i>Avvikelse från regeringen</i>			
Moderaterna	–52 000	–77 000	–106 000
Sverigedemokraterna	–55 849	–101 278	–143 786
Centerpartiet	–52 000	–77 000	–106 000
Liberalerna	–52 000	–77 000	–106 000
Kristdemokraterna	–52 000	–77 000	–106 000

Källor: Budgetpropositionen för 2018, partimotion 2017/18:3681 (M), partimotion 2017/18:2487 (SD), partimotion 2017/18:3716 (C), partimotion 2017/18:3752 (L) och partimotion 2017/18:3798 (KD).

3.2 Utgiftsramar för utgiftsområdena 2018

I regeringens förslag till statens budget ska utgifterna enligt 9 kap. 5 § i riksdagsordningen hänföras till utgiftsområden som anslagen ska fördelas på.

Propositionen

I budgetpropositionen (punkt 8) föreslår regeringen att utgifterna för 2018 fördelas på utgiftsområden enligt tabell 3.2.

De föreslagna utgiftsramarna beräknas sammantaget öka med ca 14 miljarder kronor 2018 jämfört med 2017, inklusive Vårändringsbudget för 2017 och Höständringsbudget för 2017.

I förslaget till utgiftsramar för 2018 har hänsyn tagits till tidigare beslutade och nu föreslagna utgiftsreformer. Till grund för utgiftsramarna ligger också regeringens prognos för den makroekonomiska utvecklingen, volymantaganden för vissa transfereringssystem samt pris- och löneomräkning av främst förvaltningsanslagen. Andra faktorer som påverkar utgiftsramarna för 2018 är förändringar av nivån på medlemsavgiften till EU och tidsförskjutningar i olika program eller utbetalningar, t.ex. olika investeringar i transportinfrastruktur och olika EU-finansierade program.

De beloppsmässigt största förändringarna av utgiftsramarna 2018 jämfört med 2017 finns inom

- utgiftsområde 4 Rättsväsendet, 1,9 miljarder kronor
- utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap, 3,1 miljarder kronor
- utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, 6,2 miljarder kronor
- utgiftsområde 8 Migration, – 23,7 miljarder kronor

- utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 7,3 miljarder kronor
- utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, –4,6 miljarder kronor
- utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn, 5,2 miljarder kronor
- utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering, –7,1 miljarder kronor
- utgiftsområde 15 Studiestöd, 1,9 miljarder kronor
- utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, 4,9 miljarder kronor
- utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, 1,9 miljarder kronor
- utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner, 5,8 miljarder kronor
- utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m., –5,1 miljarder kronor
- utgiftsområde 27 Avgifter till Europeiska unionen, 9,9 miljarder kronor.

De förslag som lämnas i propositionen om att ge Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Kriminalvården förstärkta resurser medför att utgifterna inom utgiftsområde 4 beräknas öka 2018, jämfört med föregående år.

I enlighet med totalförsvarsöverenskommelsen lämnas förslag om att stärka totalförsvaret från 2018, varför utgifterna inom utgiftsområde 6 beräknas öka 2018, jämfört med föregående år.

Förslag om att höja biståndsramen till 1 procent av BNI beräknas öka utgifterna inom utgiftsområde 7 för 2018, jämfört med föregående år.

Inom utgiftsområde 8 föreslås att medel flyttas till utgiftsområde 13. Därutöver föreslås att anvisade medel minskas som en följd av färre ärenden i migrationsdomstolen och fortsatt effektiviseringsarbete på Migrationsverket. Förslagen beräknas minska utgifterna inom utgiftsområde 8 för 2018, jämfört med föregående år.

Inom utgiftsområde 9 föreslås ett flertal reformer bl.a. inom förlossningsvård, psykisk ohälsa, höjd schablonersättning för assistansersättning och höjt tandvårdsbidrag. Därutöver föreslås anslagsökningar för läkemedelsförmånerna. Förslagen ökar utgifterna inom utgiftsområdet för 2018, jämfört med föregående år.

Regeringens förslag om ett höjt tak i sjukförsäkringen, höjd garantinivå i sjuk- och aktivitetsersättningen och höjt bostadstillägg för ålderspensionärer och personer med sjuk- och aktivitetsersättning beräknas öka utgifterna inom utgiftsområde 10 för 2018, jämfört med föregående år. Varför utgiftsramen ändå minskar 2018 jämfört med 2017 framgår inte på ett tydligt sätt i propositionen.

Förslag om ett höjt barnbidrag och studiebidrag ökar utgifterna inom utgiftsområde 12 för 2018, jämfört med föregående år.

Förslag om statsbidrag till kommuner för mottagande av personer som vidarebosätts i Sverige och förslag om att flytta medel från utgiftsområde 13

till utgiftsområde 14 beräknas medföra att utgifterna inom utgiftsområde 13 minskar 2018, jämfört med föregående år.

Ramen för utgiftsområde 15 ökar 2018 jämfört med föregående år, bl.a. som en följd av regeringens förslag om att höja bidragsdelen inom studiemedlen och en förväntad ökning av antalet studiemedelsberättigade eftersom bl.a. yrkesvux föreslås byggas ut.

Regeringen föreslår ett flertal åtgärder för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen, öka kvaliteten i gymnasieskolan, utöka antalet utbildningsplatser inom vuxenutbildningen och höja kvaliteten i yrkesvux. Förslagen beräknas öka utgifterna 2018 inom utgiftsområde 16, jämfört med föregående år.

Inom utgiftsområde 20 ökar utgifterna 2018 jämfört med föregående år som en följd av regeringens föreslagna reformer, bl.a. förstärkning och förlängning av det s.k. klimatklivet, investeringsstöd för gröna städer och premie vid köp av exempelvis elcyklar och elmopeder.

Regeringens förslag om att sänka skatten för pensionärer medför att kommunsektorns inkomster beräknas minska. Kommunsektorn kompenserar för detta genom en ökning av det generella statsbidraget, vilket i huvudsak förklarar varför utgiftsramen för utgiftsområde 25 ökar 2018, jämfört med föregående år. En del av den ökade ramen förklaras också av förslag om statsbidrag för kommunernas arbete med långtidsarbetslösa.

Det framgår inte med någon tydlighet av propositionen varför utgiftsramen för statsskuldsräntor minskar mellan 2017 och 2018 eller varför utgiftsramen för avgiften till Europeiska unionen ökar med nästan 10 miljarder kronor mellan 2017 och 2018.

Motionerna

Moderaterna

Moderaternas förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 framförs i yrkande 3 i deras budgetmotion. Förslaget till utgiftsramar för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.2.

Moderaternas förslag till utgiftsramar för 2018 är sammanlagt ca 35 miljarder kronor lägre än regeringens förslag till utgiftsramar. I förhållande till regeringens förslag föreslår motionärerna lägre ramar för 20 utgiftsområden, högre ramar för 3 utgiftsområden och oförändrade ramar för 4 utgiftsområden.

Större skillnader i förhållande till regeringens förslag återfinns i förslag till ramar för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (–9,4 miljarder kronor), utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (–8,5 miljarder kronor), utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (+5,1 miljarder kronor), utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (–4,1 miljarder kronor), utgiftsområde 7 Internationellt bistånd (–3,4 miljarder kronor), utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård (–3,3 miljarder kronor)

och utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (–2,6 miljarder kronor).

Den lägre ramen för utgiftsområde 10 förklaras i huvudsak av att motionärerna säger nej till regeringens höjning av taket i sjukförsäkringen och att man vill se en ökad avtrappning av sjukpenningen och införa ytterligare en karensdag. Motionärerna vill sänka ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen, införa en tidsbegränsning av aktivitetsstödet och ersätta befintliga subventionerade anställningsstöd med ett stöd, vilket främst förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 14. Ramen för utgiftsområde 25 ökar bl.a. till följd av att motionärerna vill att det införs en jobbstimulans i försörjningsstödet, mer undervisningstid i lågstadiet, utökad lovskola och obligatorisk läxhjälp samtidigt som gratis tandvård från 22 till 23 år och läsa-skriva-räkna-garantin avvisas. Motionärerna vill att byggsubventionerna ska avskaffas, vilket i huvudsak förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 18. Den lägre ramen för utgiftsområde 7 förklaras av att motionärerna vill se en långsammare återgång till 1 procent av BNI inom biståndet, jämfört med regeringen. Motionärerna avvisar regeringens klimatinvesteringar, vilket bl.a. förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 20. Den lägre ramen för utgiftsområde 16 förklaras bl.a. av att motionärerna säger nej till ett antal av regeringens satsningar t.ex. ”Samverkan för bästa skola”.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraternas förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 framförs i yrkande 5 i deras budgetmotion. Förslaget till utgiftsramar för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.2.

Sverigedemokraternas förslag till utgiftsramar för 2018 är sammanlagt ca 48 miljarder kronor lägre än regeringens förslag till ramar. I förhållande till regeringens förslag föreslår motionärerna lägre ramar för 13 utgiftsområden, högre ramar för 11 utgiftsområden och oförändrade ramar för 3 utgiftsområden.

Större skillnader i förhållande till regeringens förslag återfinns i förslag till ramar för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (–23,6 miljarder kronor), utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering (–15,4 miljarder kronor), utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (–10,5 miljarder kronor), utgiftsområde 8 Migration (–5,8 miljarder kronor), utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (–4,3 miljarder kronor), utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom (+4,1 miljarder kronor), utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (+4 miljarder kronor), utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (+3,5 miljarder kronor), utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård (–3,4 miljarder kronor), utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn (–3,2 miljarder kronor) och utgiftsområde 4 Rättsväsendet (+2,6 miljarder kronor).

Ramen för utgiftsområde 25 minskar i huvudsak som en följd av att motionärerna reglerar effekten av bl.a. sänkt skatt för pensionärer och avvisar regeringens stöd med anledning av flyktingsituationen. Som en följd av Sverigedemokraternas politik på det migrationspolitiska området minskas anslaget för kommunersättning vid flyktingmottagande, och etableringsersättning till vissa nyanlända dras in som helhet, vilket i huvudsak förklarar den minskade ramen för utgiftsområde 13. Motionärerna vill se minskade kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser och vill att instegsjobb och nystartsjobb avvecklas, vilket i huvudsak förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 14. Även ramen för utgiftsområde 8 minskas som en följd av att motionärerna vill se en stramare migrationspolitik. Motionärerna avvisar regeringens byggsubventioner, vilket i huvudsak förklarar den minskade ramen för utgiftsområde 18. Den högre ramen för utgiftsområde 11 förklaras främst av att motionärerna vill se en höjd garantipension och höjt bostadstillägg för pensionärer. Motionärerna förordar höjningar av försvarsanslagen, bl.a. anskaffning av materiel och anläggningar, vilket till stor del förklarar den ökade ramen för utgiftsområde 6. Motionärerna vill se ytterligare förstärkningar inom vård och omsorg, varför ramen för utgiftsområde 9 ökar. Motionärerna avvisar regeringens klimatinvesteringar och skydd av värdefull natur, vilket i huvudsak förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 20. Den lägre ramen för utgiftsområde 12 förklaras främst av att motionärerna avvisar regeringen höjning av barnbidraget och flerbarnstillägget. Motionärerna vill ha ytterligare fler poliser och skärpta straff, vilket i huvudsak förklarar den högre ramen för utgiftsområde 4.

Centerpartiet

Centerpartiets förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 framförs i yrkande 5 i deras budgetmotion. Förslaget till utgiftsramar för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.2.

Centerpartiets förslag till utgiftsramar för 2018 är sammanlagt ca 40 miljarder kronor lägre än regeringens förslag. I förhållande till regeringens förslag föreslår motionärerna lägre ramar för 22 utgiftsområden, högre ramar för 2 utgiftsområden och oförändrade ramar för 3 utgiftsområden.

Större skillnader i förhållande till regeringens förslag återfinns i förslag till ramar för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (–12 miljarder kronor), utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (–8,8 miljarder kronor), utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (–7,8 miljarder kronor), utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (+7 miljarder kronor), utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (–4,1 miljarder kronor), utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (–3,7 miljarder kronor) och utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård (–2,4 miljarder kronor).

Den lägre ramen för utgiftsområde 14 förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se en reformerad arbetslöshetsförsäkring, en tidsgräns i aktivitetsstödet, ett avskaffande av arbetsmarknadsutbildningarna, ett avskaffande av extratjänsterna som ersätts med matchningsanställningar samt färre och enklare anställningsstöd.

Motionärerna vill att det införs en borte tidsgräns i sjukförsäkringen och i aktivitetsstödet, vilket i huvudsak förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 10. Den högre ramen för utgiftsområde 25 förklaras till stor del av att motionärerna vill ersätta riktade statsbidrag med generella statsbidrag. Motionärerna avvisar stöd till kommuner för ökat bostadsbyggande och minskar investeringsstödet för anordnande av hyresbostäder, vilket främst förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 18. Motionärerna avvisar även statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling samt ersätter vissa riktade stöd till kommunsektorn genom att göra dem generella inom utgiftsområde 25, vilket i huvudsak förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 16. Ramen för utgiftsområde 20 minskar bl.a. som en följd av att motionärerna avvisar regeringens s.k. klimatkliv.

Liberalerna

Liberalernas förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 framförs i yrkande 5 i deras budgetmotion. Förslaget till utgiftsramar för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.2.

Liberalernas förslag till utgiftsramar för 2018 är sammanlagt ca 27 miljarder kronor lägre än regeringens förslag. I förhållande till regeringens förslag föreslår motionärerna lägre ramar för 17 utgiftsområden, högre ramar för 8 utgiftsområden och oförändrade ramar för 2 utgiftsområden.

Större skillnader i förhållande till regeringens förslag återfinns i förslag till ramar för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (–12 miljarder kronor), utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (–6,2 miljarder kronor), utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (–4,1 miljarder kronor), utgiftsområde 15 Studiestöd (–3,9 miljarder kronor), utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (+3,3 miljarder kronor), utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård (–3,1 miljarder kronor) och utgiftsområde 4 Rättsväsendet (+2,8 miljarder kronor).

Motionärerna vill att ineffektiva arbetsmarknadspolitiska program ska avvecklas, vilket i huvudsak förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 14. Den lägre ramen för utgiftsområde 10 förklaras bl.a. av att motionärerna säger nej till regeringens höjning av taket i sjukförsäkringen och vill att den borte tidsgränsen i sjukförsäkringen ska återinföras. Motionärerna avvisar regeringens byggsubventioner, vilket i huvudsak förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 18. Motionärerna avvisar också regeringens förslag till utbyggnad av vuxenutbildning och höjning av studiemedel, vilket bl.a. förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 15. Ramen för utgiftsområde 25

ökar i huvudsak som en följd av att motionärerna tillför medel för att skapa förutsättningar för en förlängd skolplikt för nyanlända elever och för fler undervisningstimmar i grundskolan. Motionärerna avvisar regeringens klimatinvesteringar, vilket bl.a. förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 20. Motionärerna vill se ytterligare fler poliser och höja polisernas löner, vilket i huvudsak förklarar den högre ramen för utgiftsområde 4.

Kristdemokraterna

Kristdemokraternas förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 framförs i yrkande 3 i denna del i deras budgetmotion. Förslaget till utgiftsramar för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.2.

Kristdemokraternas förslag till utgiftsramar för 2018 är sammanlagt ca 39 miljarder kronor lägre än regeringens förslag. I förhållande till regeringens förslag föreslår motionärerna lägre ramar för 17 utgiftsområden, högre ramar för 8 utgiftsområden och oförändrade ramar för 2 utgiftsområden.

Större skillnader i förhållande till regeringens förslag återfinns i förslag till ramar för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (–25,5 miljarder kronor), utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (+8,7 miljarder kronor), utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (–8,1 miljarder kronor), utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (–4,1 miljarder kronor), utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning (–3,9 miljarder kronor), utgiftsområde 15 Studiestöd (–3,8 miljarder kronor), utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård (–3,6 miljarder kronor) och utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn (+2,8 miljarder kronor).

Ramen för utgiftsområde 25 minskar i huvudsak som en följd av att motionärerna reglerar effekten på kommunsektorns skatteintäkter av en sänkt skatt för pensionärer. Motionärerna vill se ytterligare reformer inom vård och omsorg, bl.a. förstärkt primärvård, återinförd kömiljard och fler sjukvårdsplatser, vilket förklarar den högre ramen för utgiftsområde 9. Motionärerna avvisar regeringens arbetsmarknadspolitiska program, vilket i huvudsak förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 14. Motionärerna säger nej till regeringens byggsubventioner, vilket i huvudsak förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 18. Motionärerna avvisar regeringens höjning av taket i sjukförsäkringen och vill att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen återinförs, vilket förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 10. Den lägre ramen för utgiftsområde 15 förklaras bl.a. av att motionärerna vill att pensionsrätten för studiemedel slopas. Motionärerna avvisar även flera av regeringens miljö- och klimatreformer, vilket förklarar den lägre ramen för utgiftsområde 20. Den högre ramen för utgiftsområde 12 förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se en stärkt pensionsrätt för barnår.

Tabell 3.2 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till utgiftsramar för 2018*Miljoner kronor*

Utgiftsområde		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
			M	SD	C	L	KD
1	Rikets styrelse	14 531	–171	–636	–423	–100	–251
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	16 286	–101	–12	–329	–157	–240
3	Skatt, tull och exekution	11 399	+45	+354	–142	+9	–51
4	Rättsväsendet	45 777	+361	+2 650	+938	+2 824	+150
5	Internationell samverkan	2 009	±0	+1 011	–64	–12	–46
6	Försvar och samhällets krisberedskap	53 836	±0	+4 000	–3	+1 187	+540
7	Internationellt bistånd	42 985	–3 423	+250	±0	±0	+9
8	Migration	15 748	–576	–5 797	–45	–349	+1 513
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	77 696	–1 457	+3 548	–7 825	+1 115	+8 732
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	102 615	–9 402	+2 774	–8 795	–6 214	–3 946
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 636	–400	+4 145	–785	–357	+1 538
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	94 586	–284	–3 221	–1 303	+473	+2 757
13	Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	25 600	–355	–15 449	–405	+1 299	–932
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	74 084	–8 513	–10 509	–11 995	–11 977	–8 142
15	Studiestöd	24 353	–1 437	–575	–1 522	–3 919	–3 812
16	Utbildning och universitetsforskning	77 966	–2 593	+468	–3 731	–643	+1 372
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	15 880	–1 222	–530	–902	–667	–823
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 952	–4 055	–4 350	–4 057	–4 079	–4 137
19	Regional tillväxt	3 922	–42	±0	–507	–613	–496
20	Allmän miljö- och naturvård	10 773	–3 287	–3 440	–2 430	–3 108	–3 570
21	Energi	3 588	–1 235	–905	–150	–900	–683

Utgiftsområde		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
			M	SD	C	L	KD
22	Kommunikationer	56 419	–386	+2 000	–1 469	–1 454	–606
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 254	–790	+90	–42	–1 011	–798
24	Näringsliv	7 371	–838	–350	–610	–1 598	–1 318
25	Allmänna bidrag till kommuner	111 385	+5 379	–23 647	+7 010	+3 310	–25 467
26	Statsskuldsräntor m.m.	11 355	±0	±0	±0	+53	±0
27	Avgiften till Europeiska unionen	39 511	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgiftsområden		1 000 515	–34 780	–48 129	–39 585	–26 888	–38 707
Minskning av anslagsbehållningar		–8 479	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgifter		992 036	–34 780	–48 129	–39 585	–26 888	–38 707
Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret, netto		6 548	±0	±0	±0	±0	+1 000
Kassamässig korrigering		0	±0	±0	±0	±0	±0
Summa		998 584	–34 780	–48 129	–39 585	–26 888	–37 707

Källor: Budgetpropositionen för 2018, partimotion 2017/18:3681 (M), partimotion 2017/18:2487 (SD), partimotion 2017/18:3716 (C), partimotion 2017/18:3752 (L) och partimotion 2017/18:3798 (KD).

3.3 Övriga utgifter i statens budget

Övriga utgifter i statens budget är Minskning av anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och Kassamässig korrigering. Enligt 3 kap. 3 § budgetlagen ska regeringens förslag till statens budget omfatta alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. För att statens budgetsaldo ska överensstämma med statens lånebehov redovisas Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigering på statens budget.

Minskning av anslagsbehållningar: Statliga myndigheter har vissa möjligheter att omfördela utgifter över tiden genom att spara anslag till efterföljande år (anslagssparande) eller låna av efterföljande år (anslagskredit). Förskjutningar av detta slag redovisas i budgetförslaget som beräkningsposten Minskning av anslagsbehållningar, som är gemensam för alla anslag och utgiftsområden. Beräkningsposten ingår i de takbegränsade utgifterna.

Riksgäldskontorets nettoutlåning: Nettoutlåningen omfattar både löpande statlig verksamhet, som t.ex. studielån, och tillfälliga poster som ofta beslutas med kort varsel och därför är svåra att förutse. På grund av sådana engångseffekter varierar Riksgäldskontorets nettoutlåning kraftigt från år till år.

Kassamässig korrigering: En kassamässig korrigering kan uppstå dels om betalningar respektive anslagsavräkningar görs olika år, dels om det förekommer transaktioner över statsverkets checkräkning som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar, eller omvänt.

Propositionen

Minskning av anslagsbehållningar

I propositionen (punkt 9) föreslår regeringen att riksdagen godkänner beräkningen av förändringen av anslagsbehållningar för 2018. För 2018 beräknar regeringen att posten Minskning av anslagsbehållningar uppgår till ca –8 miljarder kronor. Det innebär ett anslagssparande på 8 miljarder kronor, dvs. att statens utgifter 2018 sammantaget beräknas bli lägre än vad regeringen föreslår budgeteras på anslag.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

I propositionen (punkt 13) föreslår regeringen att riksdagen godkänner beräkningen av Riksgäldskontorets nettoutlåning för 2018. Regeringen beräknar att nettoutlåningen blir ca 7 miljarder kronor 2018.

Kassamässig korrigering

I propositionen (punkt 14) föreslår regeringen att riksdagen godkänner beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2018 till 0 kronor.

Motionen

Kristdemokraterna redovisar i sin budgetmotion (yrkande 3 i denna del) en avvikelse från regeringen när det gäller posten Riksgäldskontorets nettoutlåning (se tabell 3.2). Kristdemokraterna avviker med +1 miljard kronor.

3.4 Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2018

Propositionen

I propositionen (punkt 6) föreslår regeringen att riksdagen godkänner beräkningen av inkomster i statens budget för 2018.

Statens skatteinkomster

För 2018 beräknas statens skatteinkomster (inkomsttitel 1000) till ca 1 085 miljarder kronor 2018 (se tabell 3.3), vilket motsvarar en ökning med 56 miljarder kronor eller ca 5,5 procent jämfört med 2017. Samtliga skattebaser (arbete, kapital och konsumtion) beräknas bidra till ökningen. Lönesumman som utgör underlag för skatt på arbete väntas dock växa långsammare under perioden 2018–2020 jämfört med 2017 (detta som en följd av att timlönens ökningstakt förväntas vara relativt oförändrad samtidigt som antalet arbetade timmar ökar i en lägre takt). Från och med 2018 antas det att hushållens kapitalvinster successivt återgår till den historiskt genomsnittliga nivån på 3,7 procent av BNP. Kapitalvinsterna antas således öka något långsammare än BNP, vilket enligt regeringen är förenligt med en lugnare utveckling på bostadsmarknaden. (Kapitalvinsterna begränsas också av att en ökad andel av hushållens tillgångar väntas vara placerade på investeringssparkonton.) En fortsatt hög ökningstakt för bostadsinvesteringar, låga räntor, högt sparande och sjunkande arbetslöshet väntas bidra till en god utveckling av hushållens konsumtion.

Enligt regeringen beräknas de lagförslag och aviseringar som lämnas i propositionen sammantaget medföra att den offentliga sektorns skatteintäkter brutto minskar med mellan 5 och 16 miljarder kronor 2018–2020.

Regeringens förslag om att sänka skatten för pensionärer genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget bedöms minska intäkterna från skatt på arbete med ca 4,5 miljarder kronor per år fr.o.m. 2018. Förslag om lättnader i beskattningen av personaloptioner bedöms minska intäkterna av skatt på arbete med ca 0,4 miljarder kronor per år. En höjd särskild inkomstskatt för de som är bosatta utomlands beräknas öka intäkterna med 0,8 miljarder kronor per år. Förslag om att införa en skattereduktion för personer med sjuk- och aktivitetsersättning beräknas minska skatteintäkterna med ca 0,5 miljarder kronor. Regeringens förslag om att utvidga det s.k. växa-stödet till att omfatta flera beräknas komma att minska intäkterna från skatt på arbete med 2,3 miljarder kronor 2018. Ett återinförande av skattereduktion för

fackföreningsavgift beräknas minska intäkterna av skatt på arbete med ca 1,3 miljarder kronor 2018.

Förslag om att höja beskattningen av sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring väntas öka intäkterna av skatt på kapital med ca 0,8 miljarder kronor 2018.

Intäkterna från mervärdesskatten väntas minska med 0,3 miljarder kronor 2018 som en följd av regeringens förslag om en sänkning av mervärdesskatten på förevisning av naturområden från 25 procent till 6 procent.

När det gäller punktskatter beräknas de komma att öka med mellan 1 och 3 miljarder kronor per år som en följd av de regeländringar som föreslås och aviseras i propositionen. Det handlar bl.a. om en skatt på flygresor och förändringar av fordonskatten där ett bonus–malus-system införs.

Restförda och övriga skatter beräknas öka med ca 2,7 miljarder kronor mellan 2017 och 2018, vilket främst förklaras av förslaget om ett förändrat avgiftsuttag för resolutionsavgiften.

Övriga inkomster

Posten Övriga inkomster innefattar inkomsttyperna 2000–8000. År 2018 beräknas dessa uppgå till –42,3 miljarder kronor. Jämfört med 2017 ökar avräkningarna i anslutning till skattesystemet, vilket innebär att posten Övriga inkomster sammantaget ökar från –41,4 till –42,3 miljarder kronor mellan 2017 och 2018.

Inkomster av statens verksamhet (inkomsttyp 2000) beräknas uppgå till ca 31 miljarder kronor 2018, vilket är en ökning med 2,7 miljarder kronor jämfört med 2017. Ökningen förklaras av att inkomster från statens aktieinnehav beräknas bli högre.

Inkomster av försäld egendom (inkomsttyp 3000) avser förslag om försäljning av olika slags statlig egendom, framför allt aktier i statligt ägda bolag. För 2018 antas försäljningsinkomsterna beräkningstekniskt uppgå till 5 miljarder kronor.

Återbetalning av lån (inkomsttyp 4000) redovisar bl.a. inbetalda studiemedelsavgifter (för lån upptagna före 1989) och övriga lån. För 2018 beräknas inkomsterna av denna typ uppgå till 0,8 miljarder kronor, vilket är oförändrat jämfört med 2017.

Kalkylmässiga inkomster (inkomsttyp 5000) avser vissa avskrivningar, amorteringar och statliga pensionsavgifter som utgör merparten av inkomsterna. För 2018 beräknas inkomsterna till 11,9 miljarder kronor, en ökning med 0,5 miljarder kronor jämfört med 2017, vilket förklaras av att inkomsterna från statliga pensionsavgifter förväntas öka.

Bidrag m.m. från EU (inkomsttyp 6000) består av bidrag från olika EU-fonder. De största enskilda bidragen kommer från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Inkomsterna för 2018 beräknas sammantaget uppgå

till 12,9 miljarder kronor, vilket är en ökning med ca 1,7 miljarder kronor jämfört med 2017.

Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet (inkomsttyp 7000) består dels av tillkommande inkomster, dels av avräkningar i anslutning till skattesystemet. Statliga och kommunala myndigheters kompensation för betald mervärdesskatt utgör den största delen av avräkningarna. Sammantaget beräknas inkomsttypen uppgå till –103,7 miljarder kronor 2018, vilket innebär en ökning med –5,4 miljarder kronor jämfört med 2017.

Under inkomsttypen 8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto redovisas stöd som enligt nationalräkenskaperna är att likställa med utgifter. Från och med 2016 redovisas och budgeteras inga sådana utgifter på budgetens inkomstsida.

I propositionen lämnar regeringen förslag om försäljning av fastigheter under 2018 som bedöms påverka statens övriga inkomster. Kostnaderna för att lösa lånen på fastigheterna och de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten föreslås avräknas från försäljningsintäkterna innan dessa redovisas mot inkomsttitel.

Motionerna

Moderaterna

Moderaternas förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 framförs i yrkande 5 i denna del i deras budgetmotion. Förslag till beräkning av inkomsterna för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.3.

I Moderaternas förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 är inkomsterna ca 22,6 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsttyp 1100) är ca 27,6 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Det förklaras i huvudsak av att motionärerna vill att det införs ett nytt jobbskatteavdrag med förstärkning för låga inkomster och ett utökat jobbskatteavdrag för äldre. Motionärerna vill också att skiktgränsen för statlig inkomstskatt höjs. Inkomsterna från indirekta skatter på arbete (inkomsttyp 1200) är ca 1,7 miljarder kronor högre än i regeringens förslag, vilket i huvudsak förklaras av att motionärerna avisar regeringen förslag om växa-stöd. De högre inkomsterna motverkas till viss del av att motionärerna vill att det införs s.k. inträdesjobb. Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsttyp 1300) är ca 0,7 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket främst förklaras av att motionärerna vill se en sänkt uppskovsränta. Motionärerna avvisar regeringens förslag om en höjd beskattning av sparande på investeringssparkonto. Inkomsterna från skatt på konsumtion är ca 1,6 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Det förklaras bl.a. av att motionärerna vill att mervärdesskatten på livsmedel höjs från 12 procent till 13 procent 2018. Motionärerna avvisar regeringens förslag på flygskatt, höjd koldioxidskatt i värmesektorn, indexering av miljöskatter och överfinansiering av bonus–malus. Reformerna ökar sammantaget inkomsterna jämfört med regeringens förslag. Inkomsterna från restförda och

övriga skatter (inkomsttyp 1600) är ca 0,07 miljarder kronor högre än i regeringen förslag, vilket bl.a. förklaras av att motionärerna avvisar förslaget om höjd särskild skatt för utomlands bosatta. Övriga inkomster i statens budget (inkomsttyp 2000 Inkomster av statens verksamhet) är ca 0,3 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket i huvudsak förklaras av att motionärerna vill se en sänkt ersättning i arbetslöshetsförsäkringen och i socialförsäkringen.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraternas förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 framförs i yrkande 3 i denna del i deras budgetmotion. Förslag till beräkning av inkomsterna för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.3.

I Sverigedemokraternas förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 är inkomsterna ca 45,1 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsttyp 1100) är ca 30,8 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Det förklaras i huvudsak av att motionärerna vill att skatten sänks för låg- och medelinkomsttagare, att utfasningen av jobbskatteavdraget vid högre inkomster slopas och att uppräkningsgränsen återställs enligt tidigare uppräkningspraxis. Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsttyp 1200) är ca 2,5 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Motionärerna vill att den särskilda löneskatten för äldre slopas och att den allmänna löneavgiften slopas för småföretag, vilket i huvudsak förklarar de lägre inkomsterna jämfört med regeringens förslag. Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsttyp 1300) är ca 0,1 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket bl.a. förklaras av att motionärerna avvisar förslaget om att höja beskattningen av sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring. Inkomsterna från skatt på konsumtion (1400) är ca 13,4 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Det förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se en höjd mervärdesskatt på restaurang- och cateringtjänster samt slopade skattelättnader för drivmedel. Motionärerna vill också att kemikalieskatten slopas och avvisar regeringens förslag om en flygskatt. Inkomsterna från restförda och övriga skatter (inkomsttyp 1600) är ca 0,4 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket bl.a. förklaras av att motionärerna avvisar förslaget om höjd särskild skatt för utomlands bosatta.

Övriga inkomster i statens budget (inkomsttyp 2000 Inkomster av statens verksamhet) är ca 3,1 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket förklaras av att motionärerna vill se en reformerad arbetslöshetsförsäkring som ger lägre intäkter.

Centerpartiet

Centerpartiets förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 framförs i yrkande 3 i denna del i deras budgetmotion. Förslag till beräkning av inkomsterna för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.3.

I Centerpartiets förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 är inkomsterna ca 27,7 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsttyp 1100) är ca 16,4 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Det förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se en sänkt skatt för låg- och medelinkomsttagare samt av att motionärerna avvisar regeringens sänkningar av skiktgränsen och avtrappning av jobbskatteavdraget. Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsttyp 1200) är ca 19,5 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. De lägre inkomsterna förklaras i huvudsak av att motionärerna vill införa ett ingångsavdrag, där arbetsgivaravgiften tas bort för den först anställda, och att den särskilda löneskatten för äldre avskaffas. Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsttyp 1300) är ca 2,3 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Skatteintäkterna på företagsvinsterna ökar därför att det s.k. ingångsavdraget påverkar företagets kostnader och därmed också vinsten. Motionärerna avvisar bl.a. regeringens förslag till höjd skatt på investeringssparkonto, vilket leder till minskade inkomster. Sammantaget ökar inkomsterna från skatt på kapital jämfört med regeringens förslag. Inkomsterna från skatt på konsumtion (1400) är ca 2,8 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. Det förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se en ytterligare miljödifferenterad fordonsskatt och att det införs en sopförbränningsskatt. Inkomsterna från restförda och övriga skatter (inkomsttyp 1600) är ca 0,3 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket bl.a. förklaras av att motionärerna avvisar förslaget om höjd särskild skatt för utomlands bosatta. Övriga inkomster i statens budget (inkomsttyp 2000 Inkomster av statens verksamhet) är ca 0,2 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket förklaras av att motionärerna vill se en reformerad arbetslöshetsförsäkring som ger lägre intäkter. Inkomsttyp 7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet är ca 0,2 miljarder kronor högre än i regeringens förslag och förklaras av att kväveoxidavgiften görs om till en skatt.

Liberalerna

Liberalernas förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 framförs i yrkande 3 i denna del i deras budgetmotion. Förslag till beräkning av inkomsterna för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.3.

I Liberalernas förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 är inkomsterna ca 17,1 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsttyp 1100) är ca 19,3 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. De lägre inkomsterna förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se en höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt, en avskaffad värnskatt och en sänkt gräns för jobbskatteavdraget för äldre. Motionärerna säger nej till avtrappat jobbskatteavdrag och avvisar regeringens förslag om att slopa skattefrihet för förmån av privat hälso- och sjukvård. Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsttyp 1200) är ca 0,1 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. De lägre inkomsterna

förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se en slopad särskild löneskatt för äldre och av ett flertal reformer som ger indirekta effekter på arbetsgivaravgifterna. Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsttyp 1300) är ca 1,7 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. De högre inkomsterna förklaras främst av att motionärerna vill se en höjd fastighetsskatt på kommersiella lokaler. Ökningen motverkas till viss del av att motionärerna vill se en avskaffad uppskovsränta och avvisar regeringens förslag till höjd skatt på investeringssparkonto. Sammantaget ökar inkomsterna från skatt på kapital jämfört med regeringens förslag. Inkomsterna från skatt på konsumtion (1400) är ca 2,9 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. De högre inkomsterna förklaras i huvudsak av att motionärerna vill att det införs en skatt på plastbärkassar, läckagesskatt, slopad gruppregistrering av moms och slopad nedsättning av koldioxidskatt i jordbruket. Motionärerna avvisar regeringens förslag om att införa en flygskatt. Övriga inkomster i statens budget (inkomsttyp 2000 Inkomster av statens verksamhet) är ca 0,4 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket förklaras av att motionärerna vill se en reformerad arbetslöshetsförsäkring som ger lägre intäkter.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 framförs i yrkande 5 i denna del i deras budgetmotion. Förslag till beräkning av inkomsterna för 2018 jämfört med regeringens förslag framgår av tabell 3.3.

I Kristdemokraternas förslag till beräkning av statens inkomster för 2018 är inkomsterna ca 27,9 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsttyp 1100) är ca 25,9 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. De lägre inkomsterna förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se skattesänkning för alla, att skillnaden i beskattning för lön och pension avskaffas och att jobbskatteavdrag breddas t.ex. genom att omfatta fler. Inkomsterna från direkta skatter på arbete (inkomsttyp 1200) är ca 0,3 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag. De lägre inkomsterna förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se en slopad särskild löneskatt för äldre. Motionärerna säger nej till regeringens s.k. växastöd. Sammantaget minskar det inkomsterna jämfört med regeringens förslag. Inkomsterna från skatt på kapital (inkomsttyp 1300) är ca 1,5 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. De högre inkomsterna förklaras i huvudsak av att motionärerna vill se en höjd fastighetsskatt på kommersiella lokaler. Ökningen motverkas till viss del av att motionärerna avvisar regeringens förslag till höjd skatt på investeringssparkonto. Sammantaget ökar inkomsterna från skatt på kapital jämfört med regeringens förslag. Inkomsterna från skatt på konsumtion (1400) är ca 18,6 miljarder kronor högre än i regeringens förslag. De högre inkomsterna förklaras i huvudsak av att motionärerna vill att mervärdesskatten höjs med 1 procentenhet på samtliga nivåer. Motionärerna avvisar regeringens förslag om att införa en flygskatt.

Övriga inkomster i statens budget (inkomsttyp 2000 Inkomster av statens verksamhet) är ca 0,1 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag, vilket förklaras av att motionärerna vill reformera arbetslöshetsförsäkringen, vilket ger lägre intäkter.

Tabell 3.3 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget för 2018*Miljoner kronor*

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1100 Direkta skatter på arbete	657 127	-27 582	-30 846	-16 378	-19 332	-25 926
1111 Statlig inkomstskatt	60 807	-2 415	-1 880	-2 916	-18 010	+186
1115 Kommunal inkomstskatt	726 025	-2 557	+21 465	-3 333	+1 878	+22 011
1120 Allmän pensionsavgift	123 119	±0	+5	+22	±0	-299
1130 Artistskatt	0	±0	±0	±0	±0	±0
1140–1150 Skattereduktioner	-252 823	-22 610	-50 436	-10 151	-3 200	-47 824
1200 Indirekta skatter på arbete	581 913	+1 735	-2 542	-19 536	-133	-349
1210 Arbetsgivaravgifter	564 779	+1 735	-656	-18 210	+2 267	+2 141
1240 Egenavgifter	12 809	±0	±0	-365	+100	+100
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-38 689	±0	+4	-11	±0	+10
1270 Särskild löneskatt	48 668	±0	-1 890	-950	-2 500	-2 600
1280 Nedsättningar	-6 077	±0	±0	±0	±0	±0
1290 Tjänstegruppliv	423	±0	±0	±0	±0	±0
1300 Skatt på kapital	255 613	-698	-125	+2 270	+1 680	+1 521
1310 Skatt på kapital, hushåll	69 434	-1 280	+70	-603	-1 390	-490
1320 Skatt på företagsvinster	129 636	+182	+518	+3 043	-1 330	-277
1330 Kupongskatt	7 261	±0	±0	±0	±0	±0
1340 Avkastningsskatt	4 350	±0	-790	±0	±0	±0
1350 Fastighetsskatt	32 664	+400	+77	-170	+4 400	+2 288
1360 Stämpelskatt	12 268	±0	±0	±0	±0	±0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	580 892	+1 643	+13 358	+2 766	+2 920	+18 641
1410 Mervärdesskatt	450 560	+4 070	+11 246	+161	+1 020	+16 034
1420 Skatt på alkohol och tobak	26 537	±0	±0	±0	±0	+790

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1430 Energiskatt	47 591	-900	+2 366	+423	+90	-62
1440 Koldioxidskatt	23 322	-317	+2 726	-180	+960	+533
1450–1460 Övriga skatter på energi och miljö	4 332	-1 080	+20	+679	+480	+1 346
1470 Skatt på vägtrafik	21 365	-130	±0	+1 683	+400	±0
1480 Övriga skatter	7 186	±0	-3 000	±0	-30	±0
1500 Skatt på import	6 813	±0	±0	±0	±0	±0
1600 Restförda och övriga skatter	15 255	+70	-370	-277	±0	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	-6 813	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	2 090 800	-24 832	-20 525	-31 155	-14 865	-6 112
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-998 581	+2 557	-21 470	+3 311	-1 878	-21 712
Statens skatteintäkter (periodiserat)	1 092 220	-22 275	-41 995	-27 844	-16 743	-27 825
1900 Periodiseringar	-6 990	±0	±0	±0	±0	±0
1000 Statens skatteinkomster	1 085 230	-22 275	-41 995	-27 844	-16 743	-27 825
Övriga inkomster (kassamässigt)	-42 328	-300	-3 110	+97	-400	-100
2000 Inkomster av statens verksamhet	30 834	-300	-3 110	-200	-400	-100
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000	±0	±0	±0	±0	±0
4000 Återbetalning av lån	766	±0	±0	±0	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	11 873	±0	±0	±0	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	12 910	±0	±0	±0	±0	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-103 712	±0	±0	+297	±0	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0	±0	±0	±0	±0	±0
Statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	1 042 901	-22 575	-45 105	-27 747	-17 143	-27 925

Källor: Budgetpropositionen för 2018, partimotion 2017/18:3681 (M), partimotion 2017/18:2487 (SD), partimotion 2017/18:3716 (C), partimotion 2017/18:3752 (L) och partimotion 2017/18:3798 (KD).

3.5 Ändringar i skatte- och avgiftsregler

I detta avsnitt redovisas propositionens och motionernas förslag om ändringar i skatte- och avgiftsregler och övriga regler som ligger till grund för inkomstberäkningen. De förslag som behandlas framgår inledningsvis i betänkandet under utskottets förslag till riksdagsbeslut punkt 2 e Ändringar i skatte- och avgiftsregler.

Propositionen

Regeringen redovisar ett antal förändringar på skatte- och avgiftsområdet med effekt på budgetåret 2018 och framåt. Förändringarna redovisas i avsnitt 6 i propositionen under rubrikerna Skatt på arbetsinkomster, Skatt på kapitaläggande, Skatt på kapitalanvändning, Skatt på konsumtion samt Övriga skattefrågor.

Skatt på arbetsinkomster – förvärvsinkomstbeskattning

Sänkt skatt för pensionärer

Det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år förstärks. Detta sker genom att grundavdragsbeloppet höjs för alla med en fastställd förvärvsinkomst mellan 123 700 och 416 300 kronor per år 2018. Skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension bör tas bort. Av kostnadsskäl måste detta ske i flera steg. Det senaste steget togs den 1 januari 2016 då skatten sänktes för pensionärer med inkomster upp till 20 000 kronor i månaden. Sänkningen skedde genom att det förhöjda grundavdraget förstärktes. Det bedöms lämpligt att i detta ytterligare steg använda samma metod.

Skatten för pensionärer bör sänkas ytterligare så att skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension i sin helhet är borttagen till 2020. Den återstående skattesänkningen bör göras i två steg med den första sänkningen 2019 och den andra 2020.

Av dem som berörs får antalet begränsat skattskyldiga bedömas som ringa. Med beaktande av antalet berörda skattskyldiga och den föreslagna nivån på höjningen av grundavdraget uppskattas förslaget leda till minskade skatteintäkter om 4,42 miljarder kronor per år.

Sänkt skatt för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning

En skattereduktion införs för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning. För arbetsinkomster erhålls i dag en skattelättnad i form av en skattereduktion, jobbskatteavdraget. För dem som vid beskattningsårets inträde har fyllt 65 år finns en skattelättnad i form av förhöjt grundavdrag. Inkomster i form av sjukersättning och aktivitetsersättning omfattas inte av någon av dessa skattelättnader, vilket medför ett högre skatteuttag på dessa

inkomster. Även av fördelningspolitiska skäl finns det anledning att införa en skattelättnad för sjukersättning och aktivitetsersättning.

De som är obegränsat skattskyldiga under någon del av året har rätt till skattereduktion. Sådan rätt till skattereduktion har också de som är begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1, 2 eller 3 inkomstskattelagen om deras överskott av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige.

Underlaget för skattereduktionen utgörs av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken som betalas ut under beskattningsåret och som ska tas upp till beskattning enligt inkomstskattelagen.

En utländsk ersättning enligt lagstiftning om social trygghet som betalas ut enligt grunder som är jämförbara med vad som gäller för sjukersättning och aktivitetsersättning ska på begäran av den skattskyldige medräknas i underlaget för skattereduktionen om ersättningen tas upp till beskattning i Sverige.

Skattereduktionen knyts till kommunalskattesatsen och prisbasbeloppet. Grundavdraget beaktas inte. För den del av underlaget som inte överstiger 2,53 prisbasbelopp uppgår skattereduktionen till 4,5 procent av underlaget multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt. För den del av underlaget som överstiger 2,53 prisbasbelopp uppgår skattereduktionen till 2,5 procent av underlaget, multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

De som är obegränsat skattskyldiga bara under en del av beskattningsåret har rätt till skattereduktionen med en tolfedel av den skattereduktion som skulle ha tillgodoförts dem om de varit obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret, för varje kalendermånad eller del därav under vilken de är obegränsat skattskyldiga. Om de skattskyldigas överskott av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige ska dock denna begränsning inte tillämpas.

Skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning ska räknas av efter skattereduktion för sjöinkomst, allmän pensionsavgift och arbetsinkomst men före skattereduktion för underskott av kapital, hushållsarbete och mikroproduktion av förnybar el. Skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning ska räknas av mot kommunal inkomstskatt. En hänvisning till skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning görs i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt.

Skattetabellerna som ligger till grund för preliminärskatteavdrag ska ta hänsyn till skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning som betalas ut av Försäkringskassan. Den som begär att utländsk ersättning ska medräknas i underlaget för skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen i inkomstdeklarationen.

Att införa den föreslagna skattereduktionen för sjukersättning och aktivitetsersättning beräknas minska statens skatteintäkter med 0,48 miljarder kronor årligen fr.o.m. 2018.

Höjd särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta höjs med 5 procentenheter från 20 till 25 procent av skattepliktig inkomst, som inte utgör sjöinkomst.

Förslaget bedöms öka skatteintäkterna med ca 0,37 miljarder kronor årligen från och med 2018.

Ändrad beräkning av bilförmån

Någon ändring av reglerna om beräkning av bilförmån med anledning av bonusdelen av bonus–malus-systemet behövs inte eftersom nedsättningen av förmånsvärdet enligt befintliga regler om permanent nedsättning för vissa miljöanpassade bilar i allt väsentligt bedöms motsvara de effekter en bonus medför.

Vid beräkning av förmånsvärdet för bilar av tillverkningsår 2018 eller senare som blir skattepliktiga enligt vägtrafikskattelagen för första gången den 1 juli 2018 eller senare ska fordonsskatt inte ingå i prisbasbeloppsdelen vid den schablonmässiga beräkningen av förmånsvärdet. I stället ska bilens fordonsskatt enligt vägtrafikskattelagen tillkomma som ytterligare en post utöver prisbasbeloppsdelen, det ränterelaterade beloppet och det prisrelaterade beloppet. Till följd av detta ska prisbasbeloppsdelen sänkas från 0,317 till 0,29 prisbasbelopp vid beräkning av bilförmån för dessa bilar.

Vid beräkning av förmånsvärdet för vissa miljöanpassade bilar av tillverkningsår 2018 eller senare som blir skattepliktiga enligt vägtrafikskattelagen för första gången den 1 juli 2018 eller senare ska nybilspriset sättas ned till en nivå som motsvarar nybilspriset för närmast jämförbara bil.

Förmån av betald trängselskatt och väg-, bro- och färjeavgift ska inte ingå i det schablonmässigt beräknade bilförmånsvärdet. Den anställde ska anses ha fått förmånen först månaden efter den då förmånen kommit den anställde till del.

Offentliga sektorns intäkter bedöms öka med 84 miljoner kronor 2018 till följd av förslagen.

Lättnader i beskattningen av personaloptioner i vissa fall

För att underlätta för små, unga företag att rekrytera och behålla nyckelpersoner ska lättnader i beskattningen av personaloptioner införas. Förmån av personaloption ska inte tas upp till beskattning om vissa villkor är uppfyllda för såväl det företag från vilket personaloptionen förvärfvas som personaloptionen och optionsinnehavaren. Arbetsgivaren ska därmed inte heller betala arbetsgivaravgifter.

Med personaloption avses en rätt att i framtiden förvärva värdepapper till ett i förväg bestämt pris eller i övrigt på förmånliga villkor. Med företag avses svenska aktiebolag eller motsvarande utländska bolag som har fast driftställe

i Sverige och som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte. Med koncern avses en koncern av sådant slag som anges i årsredovisningslagen. Med intjänandetid avses perioden från tidpunkten då personaloptionen förvärvas och tre år framåt.

Optionsinnehavaren ska utnyttja optionen för förvärv av andel i det företag från vilket personaloptionen har förvärvats tidigast efter intjänandetiden och senast tio år efter tidpunkten då personaloptionen förvärvades.

Under det räkenskapsår som närmast föregår det år personaloptionen förvärvas ska medelantalet anställda och delägare som arbetar i företaget vara lägre än 50, och företagets nettoomsättning eller balansomslutning uppgå till högst 80 miljoner kronor. Om företaget ingår i en koncern, ska gränsvärdena beräknas sammantaget för alla företag i koncernen.

Ett eller flera offentliga organ får inte direkt eller indirekt kontrollera 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i företaget när personaloptionen förvärvas. Ingen andel i företaget får vara upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Om företaget ingår i en koncern gäller kraven för varje företag i koncernen.

Företaget ska under intjänandetiden huvudsakligen bedriva annan rörelse än bank- eller finansieringsrörelse, försäkringsrörelse, produktion av kol eller stål, handel med mark, fastigheter, råvaror eller finansiella instrument, uthyrning för längre tid av lokaler eller bostäder, eller tillhandahållande av tjänster som avser juridisk rådgivning, redovisning eller revision. Om företaget ingår i en koncern gäller kravet sammantaget för alla företag i koncernen.

Företaget får inte ha bedrivit verksamhet i mer än tio år efter utgången av det år då verksamheten påbörjades när personaloptionen förvärvas. Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan, ska personaloptionen förvärvas inom tio år från utgången av det år då den förvärvade verksamheten ursprungligen påbörjades, om den förvärvade verksamheten påbörjades före verksamheten i företaget. Om företaget ingår i en koncern gäller kravet för varje företag i koncernen.

Företaget får inte när personaloptionen förvärvas vara: skyldigt att upprätta kontrollbalansräkning, föremål för företagsrekonstruktion, på obestånd eller föremål för betalningskrav på grund av ett tidigare beslut från Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden. Om företaget ingår i en koncern gäller kravet för varje företag i koncernen.

Värdet på optionsinnehavarens samtliga personaloptioner, som innebär rätt att förvärva andelar i företaget och som har förvärvats från företaget, får inte överstiga 3 miljoner kronor när personaloptionen förvärvas. Värdet på optionsinnehavarens personaloption tillsammans med värdet på övriga personaloptioner, som också innebär rätt att förvärva andelar i företaget och

som har förvärvats från företaget, får inte överstiga 75 miljoner kronor när personaloptionen förvärvas. Om företaget ingår i en koncern ska beloppskraven tillämpas sammantaget för alla företag som ingår i koncernen.

Värdet på en personaloption ska anses motsvara värdet på den andel eller de andelar som optionen ger rätt att förvärva. Om det någon gång under de närmast föregående tolv månaderna innan personaloptionen förvärvas har genomförts marknadsmässiga transaktioner av företagets andelar, ska värdet på en andel bestämmas med ledning av dessa transaktioner. Om det inte har genomförts någon sådan transaktion, ska värdet på samtliga andelar i företaget anses motsvara skillnaden mellan företagets bokförda tillgångar och skulder enligt den senast fastställda balansräkningen. Om företaget inte har någon fastställd balansräkning, ska värdet på en andel bestämmas till andelens kvotvärde.

Optionsinnehavaren ska vara anställd i företaget under intjänandetiden. Arbetstiden ska under denna tid uppgå till i genomsnitt minst 30 timmar per vecka. Som arbetstid räknas semesterledighet med semesterlön och frånvaro till följd av sjukdom, föräldraledighet och andra liknande förhållanden som ersätts inom socialförsäkringssystemet. Om företaget ingår i en koncern gäller kravet på anställning för något av företagen som ingår i koncernen. Kravet på arbetstid gäller sammantaget för alla företag i koncernen.

Optionsinnehavaren ska under intjänandetiden få sådan ersättning från företaget som ska tas upp i inkomstslaget tjänst med ett belopp som uppgår till minst 13 inkomstbasbelopp. Om optionsinnehavaren under intjänandetiden till följd av sjukdom, föräldraledighet eller andra liknande förhållanden får ersättning inom socialförsäkringssystemet, ska kravet på ersättning från företaget minskas i proportion till tiden med sådan ersättning. Med inkomstbasbelopp avses det inkomstbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken som gäller för det år då personaloptionen förvärvas. Som ersättning avses inte kostnadsersättning eller belopp som ska tas upp i inkomstslaget tjänst till följd av reglerna om förbjudet lån eller 3:12-reglerna. Om företaget ingår i en koncern gäller kravet på ersättning sammantaget för alla företag i koncernen.

Optionsinnehavaren får inte tillsammans med närstående, under något av de två åren närmast före det år då personaloptionen förvärvas eller under året då personaloptionen förvärvas fram t.o.m. tidpunkten för förvärvet, direkt eller indirekt kontrollera andelar i företaget som motsvarar mer än 5 procent av kapital- eller röstandelarna i företaget. Om företaget ingår i en koncern gäller begränsningen om kontroll över andelar för varje företag i koncernen.

Om optionsinnehavaren i samband med en fusion eller fission utnyttjar personaloptionen före intjänandetidens utgång, ska förmån av personaloption inte tas upp till beskattning. Detta gäller under förutsättning att personaloptionen utnyttjas för förvärv av andel i det överlåtande företaget tidigast ett år från tidpunkten då optionen förvärvades, att villkoren för det företag från vilket personaloptionen har förvärvats, för personaloptionen och för optionsinnehavaren är uppfyllda fram till tidpunkten för utnyttjandet, att fusionen eller fissionen genomförs på marknadsmässiga villkor, och att det

övertagande företaget huvudsakligen bedriver annan rörelse än undantagen verksamhet. Detta gäller dock inte om en eller flera fysiska personer omedelbart efter fusionen eller fissionen har det bestämmande inflytandet över det övertagande företaget eller de övertagande företagen och personerna eller närstående till dem direkt eller indirekt har innehåft andelar i det överlåtande företaget, eller i ett annat företag inom samma koncern, under det år då fusionen eller fissionen genomförs eller under något av de två föregående åren.

En eller flera fysiska personer tillsammans anses ha bestämmande inflytande över ett företag om detta företag skulle ha varit ett dotterföretag enligt aktiebolagslagen till personen eller personerna tillsammans, om personen eller personerna tillsammans hade varit ett svenskt aktiebolag.

Arbetsgivaren får inte göra avdrag för sådan förmån av personaloption som inte ska tas upp av den anställda.

Förslaget innebär att lättnader i beskattningen av personaloptioner införs i vissa fall. Förslaget bedöms minska skatteintäkterna med 0,21 miljarder kronor årligen fr.o.m. 2018 och varaktigt.

Slopas skattefrihet för förmån av privat hälso- och sjukvård

Skattefriheten bör slopas för förmån av hälso- och sjukvård i Sverige som inte är offentligt finansierad och för förmån av vård och läkemedel utomlands. Som en konsekvens av detta bör även avdragsförbudet slopas för sådana utgifter i en arbetsgivares verksamhet. För förmån av vård och läkemedel utomlands vid insjuknande i samband med tjänstgöring utomlands bör skattefriheten bestå.

Finansdepartementet kommer att remittera ett förslag med angivna ändringar. Regeringen avser att under 2018 återkomma till riksdagen med ett förslag. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2018.

Det kommande förslaget bedöms öka skatteintäkterna med 1,17 miljarder kronor per år. För 2018 är den beräknade effekten hälften så stor, dvs. 0,59 miljarder kronor.

Återinförande av skattereduktion för fackföreningsavgift

En skattereduktion för fackföreningsavgifter bör återinföras. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2018.

Det kommande förslaget bedöms minska statens skatteintäkter med 2,67 miljarder kronor årligen från och med 2019. För 2018 bedöms minskningen uppgå till hälften, 1,34 miljarder kronor, till följd av att skattereduktionen bör införas från halvårsskiftet.

Ett förändrat reseavdragssystem

Det nuvarande systemet för reseavdrag bör ses över. Syftet är att i högre grad gynna resor med låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar, bidra till klimatmålet för transportsektorn 2030 och minska skattefelet kopplat till reseavdragen.

*Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.***Skyldighet för före detta arbetsgivare att betala socialavgifter**

Reglerna i socialavgiftslagen (2000:980) och skatteförfarandelagen (2011:1244) förtydligas så att det framgår att skyldigheten för en svensk arbetsgivare att betala arbetsgivaravgifter, göra skatteavdrag och lämna kontrolluppgift i vissa fall också ska gälla för en före detta anställd. Avsikten är att tydliggöra att även en före detta arbetsgivare under vissa förutsättningar kan bli ansvarig för att betala socialavgifter.

Utvidgat växa-stöd till den först anställda – sänkta arbetsgivaravgifter för aktiebolag och handelsbolag

Definitionen av begreppet enmansföretag utvidgas till att även omfatta aktiebolag som inte har någon anställd eller endast en anställd som också är delägare samt handelsbolag utan anställda och med högst två delägare.

Aktiebolag ska anses bedriva verksamhet med högst en anställd om avgifts- eller löneskattepliktig ersättning inte har betalats till någon annan än en delägare eller närstående till delägare i bolaget efter den 31 december 2016, eller den senare dag då verksamheten startades, och fram till dess en nedsättningsberättigad anställning påbörjas i verksamheten. En sådan anställning kan påbörjas tidigast den 1 april 2017.

Handelsbolag ska anses bedriva verksamhet utan anställda om någon avgiftspliktig ersättning inte har betalats ut under den nämnda tidsperioden. För att ett företag med verksamhet utomlands ska betraktas som ett enmansföretag krävs att företaget inte har betalat ut ersättning till någon person, med undantag för delägare eller närstående till delägare i aktiebolaget, på ett sådant sätt att företaget hade varit skyldigt att betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt i Sverige om ersättningen betalats ut för arbete i Sverige.

Vid bedömningen av om avgiftspliktig ersättning betalas ut ska det bortses från ersättning som sammanlagt under nämnda period uppgår till högst 5 000 kronor till en och samma person.

Företag i intressegemenskap ska ses som en enda arbetsgivare. Med företag i intressegemenskap avses två företag som står under i huvudsak gemensam ledning.

På samma sätt som i dag gäller för enskilda näringsidkare betalar aktiebolag och handelsbolag som är enmansföretag och som anställer sin första person endast ålderspensionsavgift under längst tolv kalendermånader i följd på den ersättning som betalas ut till den anställda. Nedsättningen är tillfällig och gäller t.o.m. 2021.

En anställning ska inte ge rätt till nedsättning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt om den anställda är delägare eller företagsledare i det anställande bolaget eller närstående till en sådan person. En nedsättning ska inte heller ges om anställningen avser en person som sedan den 1 januari 2017 varit anställd i annan verksamhet som bedrivs direkt eller indirekt av samma arbetsgivare eller någon närstående till denne.

Nedsättningen ska inte heller ges om arbetsgivaren redan har fått nedsättning i en annan verksamhet.

På samma sätt som i dag gäller för enskilda näringsidkare gäller som villkor för nedsättning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt att det är fråga om en anställning som avser minst tre månader i följd och som omfattar minst 20 timmars arbete per vecka samt att nedsättningen görs på den del av lönesumman för den anställde som inte överstiger 25 000 kronor per månad. På den lönesumma som överstiger detta belopp görs ingen nedsättning.

Nedsättning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt när enmansföretag som är aktieföretag eller handelsbolag anställer en person får bara göras, på samma sätt som i dag gäller för enskilda näringsidkare, om nedsättningen uppfyller villkoren för att anses vara stöd av mindre betydelse.

Den föreslagna nedsättningen av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och i förekommande fall särskild löneskatt beräknas minska intäkterna med 2,31 miljarder kronor 2018 och 1,84 miljarder kronor per år under perioden 2019 till 2021.

Skatt på kapitaläggande – kapital- och egendomsskatter

Ändrad avyttringstidpunkt vid konkurs

Ett värdepapper som har getts ut av ett utländskt företag som motsvarar ett svenskt aktieföretag eller en svensk ekonomisk förening ska anses avyttrat när företaget försätts i konkurs.

Förslaget innebär i fråga om företag som hör hemma inom EES inte någon skillnad i förhållande till hur Skatteverket tillämpar reglerna i dag. När det gäller företag i tredjeland innebär förslaget att tidpunkten för när ett värdepapper ska anses avyttrat tidigareläggs. För de offentliga finanserna är det fråga om dels en engångseffekt där tidpunkten för när avyttringen vid konkurs anses ha skett påverkar skatteintäkterna året då förslaget träder i kraft, dels en ränteeffekt då statens upplåningsbehov påverkas av engångseffekten av förslaget. Engångseffekten förväntas understiga 50 miljoner kronor. Effekterna på de offentliga finanserna bedöms vara försumbara efter 2018 och varaktigt. Regelförändringarna innebär att skattebetalningarna över tid totalt sett är oförändrade. Realiserade kapitalförluster skjuts dock till en tidigare tidpunkt än vad som tidigare har varit fallet.

Höjd beskattning av sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring

Schablonintäkten för investeringssparkonto respektive skatteunderlaget för kapitalförsäkring bör beräknas genom att kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan ökad med 1 procentenhet.

Finansdepartementet har remitterat ett förslag med angivna ändringar. Regeringen avser att under 2017 återkomma till riksdagen med ett förslag.

Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2018.

Det kommande förslaget bedöms öka skatteintäkterna med 0,79 miljarder kronor per år.

Översyn av kupongskattelagen

Kupongskattelagen bör ses över. Den ökande internationaliseringen ställer nya krav på regleringens utformning. Kupongskattelagen behöver bl.a. anpassas till EU-rätten i flera avseenden.

Skatt på kapitalanvändning – företagsskatter

Nya skatteregler för företagssektorn

Det bör införas en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn. I nuläget förordas att en sådan ränteavdragsbegränsning utformas som en s.k. ebitregel. Den bör kombineras med en justerad bolags- och expansionsfondsskattesats. Det bör även införas ett avdragsförbud för ränta vid vissa gränsoverskridande situationer (hybridregler). Reglerna om begränsning av ränteavdrag för vissa interna skulder bör snävas in, och det bör införas skatteregler om finansiella leasingavtal. Vidare bör ett primäravdrag införas genom ändring av reglerna om värdeminskningsskatt för hyreshus. Vissa förändringar bör också göras i reglerna för periodiseringsfond och säkerhetsreserv. En tillfällig begränsning av underskottsavdrag bör införas.

Regeringen avser att under 2018 återkomma till riksdagen med förslag på de nya skattereglerna för företagssektorn. Reglerna bör träda i kraft den 1 juli 2018.

Sammantaget bedöms de aviserade skattereglerna för företagssektorn medföra minskade skatteintäkter med 0,03 miljarder kronor för 2018 vid införandet den 1 juli 2018 och ökade skatteintäkter med 1,56 miljarder kronor varaktigt.

Skatt på konsumtion m.m. – energi och miljöskatter

Långsiktiga spelregler för hållbara drivmedel

En lag om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen ska införas.

En reduktionsplikt bör införas i syfte att bidra till att minska växthusgasutsläppen från inrikes transporter, utom luftfart, med minst 70 procent jämfört med 2010 senast 2030. Eftersom en reduktionsplikt i nuläget inte kan kombineras med skattenedsättning bör de bränslen som omfattas av plikten beläggas med full skatt. Reduktionsplikten bör kompletteras med fortsatt skattebefrielse, så långt det är möjligt, för höginblandade och rena biodrivmedel samt biogas så att dessa biodrivmedels konkurrenskraft gentemot deras fossila motsvarigheter kan behållas.

Reduktionsplikt innebär en skyldighet att minska utsläppen av växthusgaser per energienhet från reduktionspliktiga drivmedel, dvs. bensin (dock inte alkylatbensin) och dieselbränsle (dock inte dieselbränsle som har

försetts med märk- och färgämnen enligt lagen om skatt på energi), om dessa drivmedel innehåller högst 98 volymprocent biodrivmedel. Reduktionsplikten avser den energimängd som motsvarar de volymer av drivmedlen som skattskyldighet har inträtt för under ett kalenderår enligt lagen om skatt på energi. Reduktionsplikten ska uppfyllas genom inblandning av biodrivmedel. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får utfärda föreskrifter om hur reduktionsplikten ska uppfyllas och om beräkning av den reduktionspliktiga energimängden.

Den som enligt lagen om skatt på energi i egenskap av upplagshavare eller varumottagare är skattskyldig för ett reduktionspliktigt drivmedel har reduktionsplikt och ska anmäla det till tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att reduktionsplikten började.

Den som har reduktionsplikt ska för varje kalenderår se till att utsläppen från den reduktionspliktiga energimängden jämfört med utsläppen från motsvarande energimängd fossil bensin eller fossilt dieselbränsle minskar med minst 2,6 procent för bensin och med minst 19,3 procent för dieselbränsle fr.o.m. den 1 juli 2018, med minst 2,6 procent för bensin och med minst 20 procent för dieselbränsle fr.o.m. den 1 januari 2019, med minst 4,2 procent för bensin och med minst 21 procent för dieselbränsle fr.o.m. den 1 januari 2020. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får utfärda föreskrifter om beräkning av växthusgasutsläpp och av koldioxidekvivalenter.

För att nå reduktionspliktens syfte att bidra till att minska växthusgasutsläppen från inrikes transporter, utom luftfart, med minst 70 procent jämfört med 2010 senast 2030 bör reduktionsnivån för 2030 ligga på 40 procent. Reduktionsnivåerna för åren efter 2020 bör ses över i regelbundna kontrollstationer i syfte att se till att reduktionsnivån och lagstiftningen bidrar kostnadseffektivt och klimateffektivt till målet och ger förutsättningar för klimatpolitiska och budgetpolitiska mål att samverka med varandra.

Den som har reduktionsplikt ska senast den 1 april varje år redovisa till tillsynsmyndigheten i vilken utsträckning och hur reduktionsplikten har uppfyllts under det föregående kalenderåret. Överlåtelse och förvärfv av en utsläppsminskning ska framgå av redovisningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får utfärda föreskrifter om redovisning av reduktionsplikt.

Tillsynsmyndigheten ska ta ut en förseningsavgift av den som har reduktionsplikt och inte redovisar hur reduktionsplikten har uppfyllts senast den 1 april varje år. Avgiften får vara högst 5 000 kronor. Tillsynsmyndigheten får besluta att sätta ned eller avstå från att ta ut avgiften om det finns synnerliga skäl. Tillsynsmyndigheten ska ta ut en reduktionspliktsavgift av den som har reduktionsplikt och inte har uppfyllt plikten för ett kalenderår. Avgiften får vara högst 7 kronor per kilogram koldioxidekvivalenter som i fråga om minskade växthusgasutsläpp kvarstår för att reduktionsplikten ska vara uppfylld. Tillsynsmyndigheten får besluta att sätta ned eller avstå från att ta ut avgiften om det finns synnerliga skäl. Om en förseningsavgift eller en reduktionspliktsavgift inte har betalats efter betalningsuppsmaning, ska

avgiften lämnas för indrivning. Indrivningen får verkställas enligt utsökningsbalken. Regeringen får utfärda ytterligare föreskrifter om förseningsavgiften och reduktionspliktsavgiften.

En förutsättning för att införa ett reduktionspliktssystem som ett långsiktigt styrmedel är att bensen och dieselbränsle beskattas på ett sådant sätt som inte innebär att statligt stöd i EU-rättslig mening anses ges för de andelar av motorbränslet som framställts av biomassa. Reduktionsplikten bör därför inte kombineras med skattebefrielse för dessa andelar.

Punktskatt på bensen och omärkt dieselbränsle bör även i fortsättningen tas ut i form av energiskatt respektive koldioxidskatt, uttryckt i kronor per volymenhet (liter respektive kubikmeter). Vid bestämmandet av koldioxidskattesatserna på bensen och omärkt dieselbränsle bör hänsyn tas till det genomsnittliga innehållet av beståndsdelar som framställts av biomassa i bensen respektive i dieselbränsle som bedöms bli en följd av reduktionspliktssystemet, och en justering av bränslets emissionsfaktorer bör göras för att bättre spegla reella utsläpp. Schablonen för hur stor andel av bensen respektive dieselbränsle som utgörs av biomassa bör uppdateras inför ikraftträdandet av de reduktionsnivåer i pliktssystemet som föreslås gälla fr.o.m. den 1 januari 2020.

Rätten till avdrag i punktskattedeklarationen ska slopas för energiskatt och koldioxidskatt på de beståndsdelar av bensen och dieselbränsle som framställts av biomassa. Koldioxidskatten på den totala volymen motorbränsle som beskattas som bensen ska sänkas med 0,09 kronor per liter, dvs. från 2,66 kronor per liter till 2,57 kronor per liter. Koldioxidskatten på den totala volymen motorbränsle som beskattas som omärkt dieselbränsle ska sänkas med 1 101 kronor per kubikmeter, dvs. från 3 292 kronor per kubikmeter till 2 191 kronor per kubikmeter. Energiskatten ska sänkas med 0,21 kronor per liter, dvs. från 4,08 kronor per liter till 3,87 kronor per liter på bensen och med 307 kronor per kubikmeter från 2 648 till 2 341 kronor per kubikmeter omärkt dieselbränsle, miljöklass 1. Motsvarande sänkningar uttryckt i kronor per liter respektive kronor per kubikmeter ska göras av energi- och koldioxidskatterna för bensen och omärkt dieselbränsle som tillhör övriga miljöklasser. Samtliga sänkningar av energi- och koldioxidskattesatserna anges i förhållande till den skattenivå som genom gällande indexeringsregler för energi- och koldioxidskatterna på bensen och dieselbränsle kommer att gälla fr.o.m. den 1 januari 2018. Energiskatte- och koldioxidskattesatserna för samtliga bränslen ska framgå av lagen om skatt på energi. Detta innebär att de energiskatte- och koldioxidskattesatser på märkt dieselbränsle, gasol, naturgas samt kol och koks som ska anges i lagen om skatt på energi är de som enligt gällande indexeringsregler kommer att gälla fr.o.m. den 1 januari 2018. Indexomräkning av energiskatte- och koldioxidskattesatserna på samtliga bränslen ska för kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår göras genom en förordning som regeringen ska utfärda med stöd av bestämmelser i lagen om skatt på energi.

Befrielsen från energiskatt ska ökas för höginblandad etanol som används i gnisttända motorer (E85) från 92 procent till 100 procent av den energiskatt som gäller för bensen. Befrielsen från energiskatt ska ökas för höginblandad Fame från 63 procent till 100 procent av den energiskatt som gäller för dieselbränsle. För motorbränsle som utgör bensen eller dieselbränsle och som till mer än 98 volymprocent framställts av biomassa ska 100 procent befrielse från koldioxidskatt och 100 procent befrielse från energiskatt medges för den andel av bränslet som utgörs av en eller flera beståndsdelar som framställts av biomassa.

Den ökade skattebefrielsen för E85 och höginblandad Fame som likställer dessa biodrivmedel med ED95 och HVO100 ska träda i kraft den 1 januari 2018. Övriga ändringar ska träda i kraft den 1 juli 2018.

Den sammanlagda effekten av förändringarna bedöms vara att skatteintäkterna minskar med 0,51 miljarder kronor 2018.

Ett bonus–malus-system för nya lätta fordon

Det nya bonus–malus-systemet ska omfatta alla nya lätta fordon. Med nya fordon avses fordon av fordonsår 2018 eller senare som blir skattepliktiga för första gången den 1 juli 2018 eller senare. I begreppet lätta fordon inkluderas personbilar klass I och II samt lätta bussar och lätta lastbilar med en totalvikt på maximalt 3 500 kilogram. Motorcyklar bör inte inordnas i systemet.

För bensen- och dieseldrivna lätta fordon föreslås ett förhöjt koldioxidbelopp under de tre första åren från det att fordonet blir skattepliktigt för första gången. Koldioxidbeloppet ska då vara summan av 82 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 95 gram och upp t.o.m. 140 gram och 107 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 140 gram. Från år fyra och därefter är koldioxidbeloppet 22 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 111 gram. För fordon som kan drivas med etanol eller annan gas än gasol tas inget förhöjt koldioxidbelopp ut, vilket innebär att dessa fordon för samtliga år de är i trafik har ett koldioxidbelopp på 11 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 111 gram. Någon viktdifferentiering av beskattningen föreslås inte.

Ingen höjning av fordonsskatten görs för befintliga lätta fordon i det koldioxidbaserade systemet. Nuvarande gräns för när koldioxidbeloppet tas ut vid blandad körning och nuvarande belopp på 22 respektive 11 kronor som ingår vid beräkningen av koldioxidbeloppet lämnas därmed oförändrade. Fordonsskatten för dieseldrivna lätta fordon i bonus–malus-systemet justeras genom att nuvarande bränslefaktor görs om till ett bränsletillägg. Befintliga lätta dieselfordon behåller nuvarande utformning av bränslefaktor.

Den femåriga fordonsskattebefrielsen för fordon med bättre miljöegenskaper slopas. De hänvisningar, dels om att uppgift om fordonets utsläpp av koldioxid vid blandad körning hämtas i vägtrafikregistret, dels om vilket koldioxidutsläppsvärde som ska användas för alternativ-

bränslefordonen, som tidigare fanns på flera ställen i vägtrafikskattelagen samlas i en ny paragraf.

Om det finns flera uppgifter om ett fordon's utsläpp av koldioxid vid drift med en bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol, eller helt eller delvis med annan gas än gasol, eller vid viktad/blandad körning, ska det högsta värdet av dessa beaktas vid bestämmande av fordonsskatt. Om det för andra fordon, dvs. de som enbart kan drivas med bensin eller diesel, finns flera uppgifter om blandad körning i vägtrafikregistret, ska det högsta värdet av dessa beaktas vid bestämmande av fordonsskatt.

Fordonsskatten för motorcyklar samt personbilar, lätta bussar och lätta lastbilar i det viktbaserade systemet lämnas oförändrad.

Ändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2018. Den femåriga skattebefrielsen gäller fortfarande för bilar som blivit skattepliktiga för första gången före den 1 juli 2018. För fordon som blir skattepliktiga för första gången före den 1 januari 2020 ska, i stället för vad som sägs i 1 kap. 6 b § om det högsta värdet, det lägsta värdet beaktas vid bestämmande av fordonsskatt. En utvärdering bör göras i ett tidigt skede efter att bonus–malus-systemet trätt i kraft.

Sammantaget bedöms förslagen öka skatteintäkterna 2018 med 0,45 miljarder kronor (halvårseffekt), 1,34 miljarder kronor 2019 och 2,22 miljarder kronor 2020.

Indexering av miljöskatter

För kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår ska det göras en årlig omräkning av skattesatserna i lagen om skatt på naturgrus och lagen om skatt på avfall motsvarande den allmänna prisutvecklingen med ett tillägg av 2 procentenheter. Omräkningen av skattesatserna ska grunda sig på förändringen i konsumentprisindex (KPI) mellan juni månad året närmast före det år beräkningen avser och juni 2017. Den årliga omräkningen av skattesatserna ska även beakta utvecklingen av bruttonationalprodukten (BNP). Detta sker genom ett tillägg av 2 procentenheter till KPI-omräkningen. Beloppen ska avrundas till hela kronor. Före november månads utgång varje år ska regeringen fastställa de omräknade skattebelopp som efter den årliga omräkningen ska betalas för påföljande kalenderår.

En årlig omräkning av skattesatserna, inkluderat det högsta belopp som skatt betalas med, i lagen om skatt på kemikalier i viss elektronik ska göras för kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår. Omräkningen av skattesatserna ska grunda sig på förändringen i konsumentprisindex (KPI) mellan juni månad året närmast före det år beräkningen avser och juni 2017. Beloppen ska avrundas till hela kronor. Före november månads utgång varje år ska regeringen fastställa de omräknade skattebelopp som efter den årliga omräkningen ska betalas för påföljande kalenderår.

Indexeringen bedöms sammantaget innebära en offentligfinansiell bruttoeffekt på 60 miljoner kronor och en offentligfinansiell nettoeffekt på 50 miljoner kronor 2019. Effekterna av indexeringen förväntas öka något för

efterföljande år. I reala termer innebär KPI-indexering inga förändringar av skatteintäkterna. För naturgrusskatten och avfallsskatten innebär förslagen ökade skatteintäkter på 4,2 respektive 2,7 miljoner kronor realt, netto.

Höjd koldioxidskatt i värmesektorn

Koldioxidskatt för bränslen som förbrukas i kraftvärmeanläggningar som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsätter (EU ETS) tas ut med 11 procent av den generella koldioxidskattenivån. För bränslen som förbrukas vid annan värmeproduktion inom EU ETS än den som sker i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller i kraftvärmeproduktion höjs koldioxidskatten från 80 procent till 91 procent av den generella koldioxidskattenivån.

Förslaget bedöms innebära att skatteintäkterna ökar med sammanlagt 0,08 miljarder kronor per år.

Skattenedsättning på energiskatt på el för värmeföretag

Dagens regler om en nedsatt energiskattenivå om 0,5 öre per kilowattimme utvidgas till att även gälla för el som förbrukas vid framställning av värme och kyla för leverans till datorhallar. Den lägre skattenivån om 0,5 öre per kilowattimme ska också gälla för s.k. hjälpförbrukning av el som skett i samband med produktionen av värme och kyla för leverans till såväl datorhallar som vissa andra ändamål, bl.a. tillverkningsprocessen i industriell verksamhet. Den lägre skattenivån för energiskatt på el som förbrukats för vissa externa leveranser av värme eller kyla uppnås genom återbetalning. Skattenedsättningarna för el och bränsle som förbrukats för framställning av värme och kyla för leverans till datorhallar och vissa andra ändamål tas upp som en stödordning i lagen om skatt på energi. Stödmottagare i dessa fall är den aktör som förbrukat el eller bränsle för framställningen av värme eller kyla. För återbetalning av skatt på såväl el som bränsle sätts en gräns om 2 000 kronor per kalenderkvartal för sådan förbrukning som skett för framställningen av värme eller kyla inom stödordningen. Endast belopp som överstiger denna gräns återbetalas. Vid beräkningen av återbetalning, när både el och bränsle har använts samtidigt för produktionen av värme eller kyla för leverans till datorhallar och vissa andra ändamål, ska en fördelning av de insatta energimängderna göras proportionellt i förhållande till respektive energislag. Fördelningen av såväl bränslen som el får dock väljas fritt. I likhet med andra stödmottagare ska aktörerna lämna vissa uppgifter för att få del av skattenedsättningen. Kraven på uppgiftslämnande begränsas så att de endast får betydelse om nedsättningen för den enskilda stödmottagaren inom stödordningen under ett kalenderår uppgår till minst 50 000 euro. En stödmottagare får inte heller vara ett företag utan rätt till statligt stöd.

Sammantaget bedöms förslagen leda till en offentligfinansiell bruttoeffekt på –0,04 miljarder kronor per år och en nettoeffekt på –0,03 miljarder kronor per år.

Sänkt skatt på datorhallar och andra förändringsförslag på elskatteområdet

Möjligheten att köpa el utan energiskatt mot lämnande av försäkran tas bort. Den som är skattskyldig och förbrukar el för sådant ändamål som avses i 11 kap. 9 § första stycket 1–5 lagen (1994:1776) om skatt på energi får även i fortsättningen göra skatteavdrag för egen elförbrukning för dessa ändamål. Den som inte är skattskyldig men som förbrukar el för dessa ändamål ges i stället möjlighet till återbetalning av skatten.

Likalydande villkor som förekommer i flera återbetalningsbestämmelser flyttas från dessa paragrafer för att i stället samlas i två nya paragrafer med gemensamma återbetalningsbestämmelser. I den ena paragrafen behandlas villkor som hör samman med reglerna för statliga stöd medan den andra innehåller villkor som är gemensamma för flera återbetalningsregler och berör den administrativa hanteringen av återbetalningar. Motsvarande ändring för villkor som rör statliga stöd görs även för avdrag på energiskatt på el. Möjligheten till kvartalsvis återbetalning av energiskatt på el i 11 kap. lagen om skatt på energi ersätts med en möjlighet till månadsvis återbetalning. För nya återbetalningar införs en återbetalningsgräns som innebär att återbetalning endast medges för den del av återbetalningsbeloppet som under kalenderåret överstiger 2 000 kronor. Det ska framgå direkt av lagen om skatt på energi att beskattningsmyndigheten får bevilja månatlig återbetalning om sökanden beräknas förbruka minst 150 000 kilowattimmar per kalenderår för ned-sättningsberättigande ändamål. Denna nivå innebär en lättnad för dem som förbrukar el som landström, i industriell verksamhet i tillverkningsprocessen eller i datorhall.

Möjligheten att godkännas som frivilligt skattskyldig för energiskatt på el utvidgas till att omfatta ytterligare förbrukningsändamål. Det rör sig om elförbrukning för de ändamål som föreslås omfattas av återbetalningsbestämmelsen, 11 kap. 13 a §, dvs. elförbrukning i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning, i huvudsak för kemisk reduktion eller i elektrolytiska processer, vid sådan framställning av produkter som avses i 6 a kap. 1 § 6, eller i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning förbrukningen inte omfattas av föregående punkter. Förbrukningsgränsen för godkännande som frivilligt skattskyldig ska framgå direkt av lagen om skatt på energi. Som frivilligt skattskyldig får den godkännas som beräknas förbruka mer än 10 gigawattimmar el per kalenderår för de i bestämmelsen uppräknade ändamålen.

Den lägre skattenivån om 0,5 öre per kilowattimme som gäller för förbrukning i datorhallar utvidgas genom att kravet på att anläggningens sammanlagda installerade effekt för annan utrustning än kyl- och fläktanläggningar sänks till 20 procent av den tidigare nivån, dvs. den sammanlagda installerade effekten i anläggningen behöver endast uppgå till

minst 0,1 megawatt. Återbetalningen av energiskatt på el som förbrukas i datorhall regleras i en ny separat paragraf i stället för gemensamt med förbrukning i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet.

Sammantaget bedöms förslagen leda till en offentligfinansiell bruttoeffekt på -0,21 miljarder kronor per år och en nettoeffekt på -0,16 miljarder kronor per år.

Skatt på flygresor

En punktskatt på flygresor införs. Skatt på flygresor (flygskatt) ska betalas till staten. Skatt på flygresor ska betalas för kommersiella flygresor och för flygresor med svenskt statsflyg. Privatflyg omfattas inte av lagen om skatt på flygresor. Inte heller omfattas bruksflyg (aerial works), fraktflyg, militärflyg, annan stats statsflyg, ambulansflyg, eftersöknings- och räddningsflyg, humanitärt flyg, tull- och polisflyg eller skolflyg av lagens tillämpningsområde.

Skatteplikt ska gälla för flygresor med flygplan som är godkända för transport av fler än tio passagerare. Flygskatt ska tas ut för passagerare som reser i flygplan från en flygplats i Sverige. Resor med helikoptrar ska inte omfattas av lagen om skatt på flygresor.

Flygskatt ska inte betalas för barn under två år, passagerare som på grund av teknisk störning, väderförhållanden eller annan oförutsedd händelse inte har nått destinationsflygplatsen och som medföljer vid en förnyad avgång, flygande personal som är i tjänst under flygningen eller transit- och transferpassagerare.

Olika skattenivåer ska tillämpas beroende på flygresans slutdestination. Skatt ska tas ut med 60 kronor per passagerare som reser till en slutdestination i ett land som anges i bilaga 1 till lagen, med 250 kronor per passagerare som reser till en slutdestination i ett land som anges i bilaga 2 till lagen och med 400 kronor per passagerare som reser till en slutdestination i övriga länder. Skatten bör inte differentieras utifrån vilken serviceklass passageraren reser i.

En årlig omräkning av skattesatserna i lagen om skatt på flygresor ska göras för kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår. Omräkningen av skattesatserna ska grunda sig på förändringen i konsumentprisindex (KPI) mellan juni månad året närmast före det år beräkningen avser och juni 2017. Beloppen ska avrundas till hela kronor. Före november månads utgång varje år ska regeringen fastställa de omräknade skattebelopp som efter den årliga omräkningen ska tas ut för påföljande kalenderår.

Det flygföretag som utför flygningen ska vara skattskyldigt. Skattskyldigheten inträder när ett flygplan med beskattningsgrundande passagerare lyfter från en flygplats i Sverige.

Bestämmelserna i skatteförfarandelagen ska vara tillämpliga på skatten på flygresor, vilket bl.a. innebär att Skatteverket blir beskattningsmyndighet. Ett skattskyldigt flygföretag ska vara registrerat hos Skatteverket och deklarerar en gång per månad. Några nya bestämmelser är inte nödvändiga för att Skatteverket ska få tillgång till uppgifter från Transportstyrelsen eller någon annan myndighet för kontroll av eller beslut om flygskatt. Någon ändring är

inte nödvändig i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för att möjliggöra behandling i beskattningsdatabasen av uppgifter som behövs inom Skatteverket för handläggning av flygskatten. Det bör inte införas någon skyldighet för en skattskyldig fysisk person som inte är bosatt i Sverige, eller en skattskyldig juridisk person som inte har fast driftställe i Sverige, att företrädas av en representant som är godkänd av Skatteverket.

Ett införande av en skatt på flygresor innebär att skatteintäkterna ökar. Som en följd av de justeringar som regeringen har föreslagit i förhållande till betänkandets förslag justeras de offentligfinansiella effekterna jämfört med utredningen till preliminärt 1,03 miljarder kronor 2018 och 1,37 miljarder kronor för efterföljande år (exklusive indexering), beaktat indirekta effekter på mervärdesskatt och bolagsskatt.

Omräkning av koldioxid- och energiskattesatserna efter prisutveckling respektive reala inkomstökningar

Koldioxid- och energiskattesatserna på bränslen följer av 2 kap. 1 och 1 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE. På motsvarande sätt följer energiskattesatsen på elektrisk kraft av 11 kap. 3 § LSE. Sedan 1994 har en årlig indexomräkning skett av skattesatserna i syfte att realvärdesäkra dem. Senast i november varje år ska regeringen, med stöd av bestämmelser i LSE, i förordning lägga fast det kommande kalenderårets koldioxid- och energiskattesatser med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen. För bensin och dieselbränsle görs för 2017 och framåt även en årlig omräkning av skattesatserna som beaktar utvecklingen av bruttonationalprodukten.

Skattesatserna läggs fast i den förordning som regeringen enligt reglerna i LSE ska utfärda före november månads utgång 2017. Regeringens förslag i denna proposition om att samordna beskattningen av bensin och dieselbränsle med reduktionspliktssystemet innebär dock bl.a. att nya skattesatser för samtliga bränslen läggs fast i 2 kap. 1 § LSE. Dessa nya skattesatser föreslås träda i kraft den 1 juli 2018. Detta innebär alltså att de omräknade skattesatserna på bränslen endast kommer att tillämpas i de fall då skattskyldighet inträder under perioden den 1 januari–30 juni 2018. I de fall då skattskyldighet inträder fr.o.m. den 1 juli 2018 gäller de skattesatser som framgår av den föreslagna lydelsen i 2 kap. 1 § LSE. Energiskattesatsen på elektrisk kraft fr.o.m. den 1 juli 2017 följer av 11 kap. 3 § LSE. För energiskattesatsen på elektrisk kraft sker beräkningen av 2018 års skattesats utifrån den faktiska förändringen i KPI under perioden juni 2016 till juni 2017. Index har under perioden ökat med 1,72 procent. En mervärdes-skatteeffekt tillkommer om priset på elektrisk kraft i motsvarande mån förändras och om köparen är en privatperson. För företag som har rätt av dra av denna ingående mervärdesskatt tillkommer inte någon sådan effekt. Jämfört med den energiskattesats på elektrisk kraft som gäller fr.o.m. den 1 juli 2017 medför indexomräkningen av energiskattesatsen på elektrisk kraft för 2018 en höjning för hushåll och tjänstesektor med 0,6 öre per kilowattimme (kWh) (0,75 öre

inklusive mervärdesskatt). I vissa kommuner i norra Sverige är skattenivån för hushåll och tjänstesektor nedsatt med 9,6 öre per kWh jämfört med normalnivån.

Skatt på konsumtion m.m. – övriga punktskatter

Redovisningsskyldighetens inträde samt vissa andra förfarandefrågor på punktskatteområdet

Huvudregeln är att punktskatter ska redovisas i punktskattedeklarationen för den redovisningsperiod då redovisningsskyldigheten inträder. När det gäller energiskatt på elektrisk kraft införs en särskild bestämmelse om att skatten i vissa fall ska redovisas för redovisningsperioden som inleds en månad efter utgången av den redovisningsperiod då skattskyldigheten inträder. Detta gäller dock inte om redovisningsperioden är beskattningsår.

Hänvisningen i bestämmelsen i skatteförfarandelagen om registrering av lagerhållare för vissa tobaksprodukter ändras så att den omfattar alla sådana lagerhållare.

Generella bestämmelser om att ansökningar om återbetalning av och kompensation för punktskatt ska undertecknas införs för huvuddelen av alla ansökningar.

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av eller kompensation för punktskatt att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt. En dokumentationsskyldighet införs för den sökande i samband med en ansökan om återbetalning eller kompensation.

Om varor som flyttas under ett uppskovsförfarande inte når angiven destination och ingen oegentlighet som innebär att varorna släpps för konsumtion har konstaterats under flyttningen, ska i vissa fall en oegentlighet anses ha begåtts i Sverige och varorna beskattas här. Skatteverket får i dessa fall besluta om skatt för den som har ställt säkerhet för flyttningen. Beskattningsår ska vid sådana beslut definieras som vid motsvarande beslut om oegentlighetsbeskattning.

En mottagare av varor som avsänds från en sådan liten vinproducent som i sitt hemland har beviljats undantag från vissa bestämmelser i uppskovsförfarandet ska underrätta Skatteverket skriftligen om mottagandet av varorna. Vissa förtydliganden görs vidare om villkoren för flyttning av sådana varor under uppskovsförfarandet. Det klargörs även att uppskovsflyttningar av vin som omfattas av de särskilda bestämmelserna om små vinproducenter omfattas av bestämmelserna om transportkontroll. En förare är därmed skyldig att se till att det följedokument för flyttning av vinprodukter som föreskrivs för dessa fall följer med transporten och tillhandahålls Tullverket vid en transportkontroll.

Ett utrymme som används som eller är avsett att användas som bostad får inte godkännas som skatteupplag.

Uppgift om godkännande som registrerad avsändare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi får i vissa fall lämnas ut till enskilda.

Skatteverket får möjlighet att förelägga någon annan än den som är föremål för kontroll att lämna uppgifter som behövs för att kontrollera att riktiga och fullständiga uppgifter har lämnats i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt och lagen om skatt på energi.

Förslaget bedöms öka skatteintäkterna 2018 till 2021 med ungefär 1 miljon kronor och beräknas som skillnaden mellan nuvärdet av betalnings-strömmen före och efter lagändringen.

Höjt transporttillägg

Nivån för transporttillägg höjs från 20 procent till 40 procent av de punktskatter som belöper på eller kan antas belöpa på de varor för vilka aktuella bestämmelser inte har iakttagits.

Det finns i nuläget inget behov av att införa olika nivåer av transporttillägg. Några förändringar av reglerna för transporttillägg behöver inte göras med anledning av förändringar i synen på skattetillägg i förhållande till Europakonventionen.

Sammantaget bedöms förslaget stärka de offentliga finanserna med 1 miljon kronor 2018, liksom för åren därefter.

Slopade reklamskatt för annonsörer i periodiska publikationer

Reklamskatten för annons i periodisk publikation som inte utgör annonsblad, katalog eller program slopas.

Förslaget medför minskade skatteintäkter för staten. Skattebortfallet för 2018 beräknas brutto uppgå till 15 miljoner kronor och netto till 12 miljoner kronor. För 2019 och åren därefter har ett reformsteg redan aviserats i budgetpropositionen för 2016, som innebär minskade skatteintäkter om 10 miljoner kronor per år. För 2019 och åren därefter behöver i denna proposition därför endast 4 miljoner kronor netto avsättas för slopandet.

Omräkning av tobaksskatt efter prisutveckling (indexering)

Enligt bestämmelserna i lagen (1994:1563) om tobaksskatt, förkortad LTS, ska det sedan den 1 januari 2011 ske en årlig indexomräkning av tobaksskattesatserna. Syftet är att realvärdesäkra skattesatserna. Senast i november varje år ska regeringen, med stöd av en bestämmelse i LTS, i en förordning lägga fast det kommande kalenderårets tobaksskattesatser med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen. Skattesatserna bestäms genom att de i LTS angivna skattebeloppen multipliceras med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan konsumentprisindex i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni 2014. När det gäller cigaretter ska omräkningen endast avse styckeskatten. Konsumentprisindex har mellan juni 2014 och juni 2017 ökat med 2,31 procent. En mervärdesskatteeffekt tillkommer om priset på tobak i motsvarande mån

förändras och om köparen är en privatperson. För företag som har rätt att dra av denna ingående mervärdesskatt tillkommer inte någon sådan effekt. Tobaksskattesatserna för 2018 kommer att framgå av en förordning som regeringen utfärdar senast i november 2017.

Beskattnings av e-cigaretter

En punktskatt på e-cigaretter bör införas och träda i kraft den 1 juli 2018.

Eftersom något förslag om skattens utformning och nivå ännu inte har tagits fram är det svårt att beräkna skattens offentligfinansiella effekter. Som en jämförelse kan anges att skatteintäkterna skulle öka med i storleksordningen 20 miljoner kronor 2018 (halvårseffekt) vid ett införande av en punktskatt på e-cigaretter motsvarande den som Finland har infört.

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

Sänkt mervärdesskatt på förevisning av naturområden

Mervärdesskatten på förevisning av naturområden utanför tätort samt av nationalparker, naturreservat, nationalstadsparker och Natura 2000-områden sänks från 25 procent till 6 procent.

Sänkt mervärdesskatt på naturguidning från 25 procent till 6 procent bedöms minska skatteintäkterna med 0,32 miljarder kronor 2018 och 0,28 miljarder kronor efterföljande år.

Övriga skattefrågor

Personalliggare i fler verksamheter

I syfte att minska skattefusk och skatteundandragande bör krav på att föra personalliggare införas i kropps- och skönhetsvårdsverksamhet, fordons-serviceverksamhet samt livsmedels- och tobaksgrossistverksamhet. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2018.

För 2018 bedöms de offentligfinansiella effekterna uppgå till ca 60 miljoner kronor.

Skattetillägg vid rättelse på eget initiativ

Bestämmelsen om att skattetillägg inte får tas ut vid rättelser på eget initiativ bör ses över. Om det är lämpligt, bör skattetillägg kunna tas ut vid rättelser efter det att Skatteverket har informerat om myndighetens generella kontrollaktioner. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 augusti 2018.

Vid en försiktig bedömning skulle ett sådant förslag kunna ha positiva offentligfinansiella effekter om ca 15 miljoner kronor per år fr.o.m. 2019. För 2018 bedöms de offentligfinansiella effekterna uppgå till ca 6 miljoner kronor. Beräkningarna är förenade med stor osäkerhet på grund av bristfälligt underlag.

Beskattning av betalning av skatt vid tillfälligt arbete i Sverige

Bestämmelser om beskattning och betalning av skatt vid tillfälligt arbete i Sverige bör införas. Utländska företag som saknar fast driftställe i Sverige och som bedriver viss verksamhet här bör omfattas av bestämmelserna om skatteavdrag, registreringskyldighet, F-skatt och uppgiftsskyldighet på samma sätt som svenska företag som bedriver motsvarande verksamhet. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2019.

Regeringen bedömer därför att de samlade offentligfinansiella effekterna av Skatteverkets förslag uppgår till ca 420 miljoner kronor per år.

Motionerna

Under denna rubrik redovisas motionärernas förslag om förändringar på skatte- och avgiftsområdet. Förslagen återfinns i de motioner som behandlas i utskottets förslag till riksdagsbeslut punkt 2 e Ändringar i skatte- och avgiftsregler.

Moderaterna

Skatt på arbetsinkomster

I motionen framhålls att det alltid ska löna sig att arbeta, för alla. Därför vill motionärerna att skatten ska sänkas ytterligare för de som arbetar genom att jobbskatteavdraget utökas med 22 miljarder kronor.

För att fler ska välja att stanna kvar i arbetslivet lite längre förstärker Moderaterna det förhöjda jobbskatteavdraget för äldre, en åtgärd som gör det mer lönsamt att arbeta efter 65 år och som visat stora jobbskapande effekter tidigare. På sikt ska inga sjuksköterskor och lärare betala statlig inkomstskatt. Som ett steg mot detta höjer Moderaterna brytpunkten för statlig inkomstskatt med 6 miljarder kronor till 2020, från dagens knappa 38 000 kronor per månad till drygt 43 000 kronor per månad (–2 miljarder kronor 2018, –4 miljarder kronor 2019 och –6 miljarder kronor 2020).

Taket i RUT-avdraget tredubblas till 75 000 kr per år och person. Avdraget breddas till tillsyn av hem vid resa eller frånvaro, tvätt av kläder utanför hemmet och flytt av bohag inom bostaden, hämtning och lämning av återvinning, bortforsling av trädgårdsavfall samt planering av trädgård (–0,73 miljarder kronor per år 2018–2020).

Moderaterna föreslår att företag med maximalt 250 anställda inkluderas i systemet för personaloptioner i stället för den nu liggande utredningens förslag om 50 anställda. Moderaterna vill att gränsen för bruttotillgångar ska uppgå till maximalt 350 miljoner kronor samt ta bort utredningens förslag om tidsgränser för hur länge företaget har funnits (–0,6 miljarder kronor per år 2018–2020).

Vidare avvisas regeringens förslag på sänkt skatt för sjuk- och aktivitetsersättning, skattereduktion för fackföreningsavgift, slopad

skattefrihet för förmån av privat hälso- och sjukvård, höjd särskild inkomstskatt för utlandsbosatta och ändrad beräkning av bilförmån.

Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.

Moderaterna avvisar regeringens förslag på utvidgat växa-stöd till den först anställda.

Skatt på kapitaläande – kapital- och egendomsskatter

Moderaterna vill att uppskovstaket slopas och att uppskovsräntan sänks. På sikt vill man se över möjligheten att all beskattning skjuts upp till utträdet från bostadsrätten och villamarknaden. Moderaterna vill även se över hur reavinstbeskattningen långsiktigt kan sänkas för att undvika inlåsnings effekter och överväga att ta bort uppskovsräntan helt (–0,5 miljarder kronor 2018, –0,6 miljarder kronor 2019 och –0,7 miljarder kronor 2020).

Den statliga fastighetsskatten på obebyggd tomtmark bör höjas till 2 procent av taxeringsvärdet för sådan mark som är avsatt för byggnation av hyresfastigheter (+0,2 miljarder kronor per år från 2018).

Moderaterna avvisar regeringens förslag på höjd beskattning av sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring.

Skatt på kapitalanvändning – företagsskatter

Moderaterna vill införa ett skatteavdrag för företag som klimatkompenserar genom att investera i olika typer av klimatåtgärder, exempelvis CDM (clean development mechanism) eller EU:s system med handelsrätter (–15 miljoner kronor per år).

Skatt på konsumtion m.m. – energi och miljöskatter

Konkurrenskraften i jord- och skogsbruket behöver värnas och stärkas genom sänkta kostnader, minskat regelkrångel och färre särkrav. Moderaterna föreslår därför en ökad nedsättning av koldioxidskatten på diesel i jordbruket. Moderaterna avsätter 140 miljoner kronor per år för att utöka den nedsatta dieselskatten för jordbruket med 50 öre per liter utöver regeringens nivå.

Moderaterna säger nej till avståndsbaserad vägsitageavgift, även kallad lastbilsskatt, som regeringen avser att införa.

Moderaterna vill på sikt se en annan utformning av kemikalieskatten än den som regeringen har infört.

Ett teknik- och kostnadsneutralt bonus–malus-system bör införas där mer miljöanpassade fordon premieras vid inköpstillfället genom en bonus, medan fordon med höga koldioxidutsläpp får högre fordonsskatt.

Moderaterna vill avskaffa regeringens överindexering av drivmedelsskatter och satsar 800 miljoner kronor 2018 för att avskaffa överindexeringen.

Utformningen av kemikalieskatten fungerar som en straffskatt på vitvaror och hemelektronik. Moderaterna vill därför på sikt se en annan utformning av kemikalieskatten än den föreslagna.

Regeringens förslag på indexering av miljöskatter, höjd koldioxidskatt i värmesektorn, skatt på flygresor och överfinansiering av bonus–malus-systemet avvisas.

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

I dag är vissa företag, framför allt inom den finansiella sektorn, undantagna från mervärdesskatt. Beskattningen bör göras mer neutral, och därför föreslås att reglerna i mervärdesskattelagen om gruppregistrering slopas (+320 miljoner kronor 2018, 340 miljoner kronor 2019 och 360 miljoner kronor 2020).

För att skapa utrymme för prioriterade reformer bör den reducerade momsen höjas från 12 procent till 14 procent, vilket bedöms stärka de offentliga finanserna med ca 3,3 miljarder kronor 2018 då momsen höjs till 13 procent.

Moderaterna avvisar regeringens förslag på sänkt moms för naturguider.

Övriga skattefrågor

Sveriges skattesystem bygger till stor del på uppgifter som enskilda individer själva lämnar in. Skattetillägg är en administrativ avgift som påförs den som undanhåller skatt, och som uppgår till 40 procent av den undanhållna inkomstskatten och 20 procent av annan undanhållen skatt. Konsekvenserna för den som väljer bort att betala skatt ska vara tydliga. Moderaterna höjer skatte- och tulltilläggen med 450 miljoner kronor per år.

Moderaterna avvisar regeringens förslag på skattetillägg vid rättelse på eget initiativ.

Sverigedemokraterna

Skatt på arbetsinkomster

Sverigedemokraterna motsätter sig höjningen av den särskilda inkomstskatten för individer som är bosatta utomlands (SINK) från 20 procent till 25 procent. Skatten slår särskilt hårt mot många pensionärer som uppburit sin pension från arbete i offentlig sektor, eller som får tjänstepension från privat sektor, och på ålderns höst väljer att tillbringa tid utomlands (–0,4 miljarder kronor per år från 2018).

Sverigedemokraterna vill utvidga dagens RUT-avdrag till att omfatta nästintill samtliga tjänster som utförs i eller i angränsning till bostaden. Sverigedemokraterna avser även att höja taket på avdraget till 50 000 kronor per år för personer under 65 år samt till 100 000 kronor per år för personer över 65 år (–0,2 miljarder kronor per år från 2018).

Det första inkomstintervallet i jobbskatteavdraget ökas för att sänka skatten för låg- och medelinkomsttagare (–20 miljarder kronor per år från 2018).

Marginalskatterna ska sänkas (–5,5 miljarder kronor 2018, –5,8 miljarder kronor 2019 och –6 miljarder kronor 2020).

Ett ROT-avdrag öronmärks för kulturhistoriska bebyggelsemiljöer.

Sverigedemokraternas budget syftar till att främst bemöta de akuta behov som finns inom vård och rättssystem utan att samtidigt sabotera för de goda krafter som bär upp samhället genom hårt och idogt arbete. Det är också vår plikt att förbättra situationen för landets pensionärer. Sverigedemokraterna vill slopa den särskilda löneskatten för äldre som arbetar (–1,1 miljarder kronor 2018, –0,9 miljarder kronor 2019 och 0,8 miljarder kronor 2020).

Skatt på kapitalälagande – kapital- och egendomsskatter

Regeringens straffbeskattning på vanligt folks småsparande genom en höjning av schablonbeloppet för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring är olycklig ur flera perspektiv. Sverigedemokraterna säger därför nej till den föreslagna skattehöjningen.

Sverigedemokraterna vill trappa ned ränteavdragen från nuvarande 30 till 25 procent under en femårsperiod (+0,8 miljarder kronor 2018, +1,9 miljarder kronor 2019 och +3,3 miljarder kronor 2020).

Skatt på konsumtion m.m. – energi och miljöskatter

Följden av kemikalieskatten blir att svenska arbetstillfällen går förlorade, vilket innebär mindre intäkter från arbetsgivaravgifter, inkomstskatt, moms och bolagsskatt, vilket enligt allt sunt förnuft kommer att göra Sverige fattigare. Sverigedemokraterna säger nej till kemikalieskatten (–2,3 miljarder kronor 2018 och –2 miljarder kronor per år 2019 och 2020).

Flera rapporter pekar ut vissa av de alternativ som åtnjuter skattenedsättning i Sverige som orsakande högre växthusgasutsläpp än de fossila drivmedel de ersätter. Den svenska skattenedsättningen är ur detta perspektiv både orimlig och kontraproduktiv och bör omedelbart avskaffas. Eftersom skattenedsättningen innebär stöd till biodrivmedel som enligt vetenskapliga rapporter ökar utsläppen relativt deras fossila motsvarighet samt eftersom skattenedsättningen ändå kommer att upphöra 2020, tar Sverigedemokraterna bort den fr.o.m. budgetåret 2018 (+5,8 miljarder kronor 2018, +2,4 miljarder kronor 2019 och +2,8 miljarder kronor 2020).

Sverigedemokraterna säger nej till flygskatten (–1 miljard kronor 2018 och –1,4 miljarder kronor per år 2019 och 2020).

Mot bakgrund av att svenska och danska bönder verkar på en gemensam europeisk marknad föreslår Sverigedemokraterna att återbetalningen av drivmedelsskatt för jord- och skogsbruk ska höjas till dansk nivå.

Sverigedemokraterna motsätter sig införandet av en kilometerskatt.

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

Sverigedemokraterna återställer momssatserna på restaurang- och cateringtjänster samt på hämtmat och använder i stället utrymmet åt att sänka skatten på arbetsinkomster för främst låg- och medelinkomsttagare. Sverigedemokraterna föreslår även en parlamentarisk utredning om att ytterligare växla skatter mellan konsumtion och arbetsinkomster som främst tar sikte på fördelningspolitiska effekter (+11,2 miljarder kronor 2018, +9,6 miljarder kronor 2019 och +10 miljarder kronor 2020).

Centerpartiet

Skatt på arbetsinkomster – förvärvsinkomstbeskattning

Den kraftiga beskattningen av arbete i Sverige förvärrar tudelningen på arbetsmarknaden och bromsar välbefinnande och tillväxt. Det finns därför ett behov av att återigen göra en grundlig skattereform, med ett mer transparent, enklare och enhetligare system.

Det förhöjda grundavdraget förstärks 2018 för inkomster mellan 120 000 kr och 360 000 kr och dessutom proportionellt över hela inkomstskalan med 3 700 kr (–4,6 miljarder kronor 2018). Ytterligare sänkningar åren därefter med totalt samma belopp som regeringen föreslår.

Centerpartiet vill införa en bred skattesänkning som stimulerar arbetsutbudet i hela ekonomin, men som främst riktar sig till de med de allra lägsta inkomsterna. Avtrappningen av jobbskatteavdraget slopas.

Centerpartiet motsätter sig fortfarande de redan genomförda sänkningarna av skiktgränserna för statlig inkomstskatt. Att ta bort utfasningen av jobbskatteavdraget och återställa de av regeringen genomförda sänkningarna av skiktgränserna beräknas, på kort sikt, medföra ett inkomstbortfall på drygt 6 miljarder kronor.

Skatten för äldre sänks i flera steg, genom att det förhöjda grundavdraget förstärks, i syfte att stärka pensionärernas ekonomi. Dessutom slopas den särskilda löneskatten för äldre som arbetar, och det förstärkta jobbskatteavdraget tillgängliggörs för personer som är över 64 år. Sammantaget väntas dessa förslag leda till en offentligfinansiell kostnad om 750 miljoner kronor 2018.

Nedsättningen av förmånsvärdet för miljöbilar förlängs och taket höjs till 13 000 kr, och förmånsvärdet för bilar som inte är miljöbilar höjs (–63 miljoner kronor 2018). För att stärka den skattemässiga miljöstyrningen av tjänstebilar föreslås att förmånsvärdet för bilar som inte klassificeras som miljöbilar höjs (+1,6 miljarder kronor 2018).

Parkerings- och trängselskatter avskaffas som skattebefriad förmån.

I Storbritannien får företag med upp till 250 anställda och upp till 30 miljoner brittiska pund, motsvarande ungefär 350 miljoner kronor, i bruttotillgångar ta del av Storbritanniens motsvarighet till förbättrade personal-optionsregler. Centerpartiet anser att åtminstone de gränser Storbritannien använder för optionsbeskattning ska gälla även i Sverige. Därtill bör fler branscher kunna använda kvalificerade personaloptioner. Slutligen bör det inte finnas en gränsregel om att endast företag som är sju år eller yngre får använda kvalificerade personaloptioner (–700 miljoner kronor 2018).

Centern avvisar vidare regeringens förslag på sänkt skatt för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning, höjd särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, slopad skattefrihet för förmån av privat hälso- och sjukvård och återinförande av skattereduktion för fackföreningsavgift.

Taket i RUT-avdraget tredubblas till 75 000 kr per år och person. Avdraget breddas till tillsyn av hem vid resa eller frånvaro, tvätt av kläder utanför hemmet och flytt av bohag inom bostaden, hämtning och lämning av återvinning, bortforsling av trädgårdsavfall samt planering av trädgård (–0,73 miljarder kronor från 2018).

Centerpartiet föreslår att avdrag för övriga utgifter avskaffas. Detta väntas medföra en förstärkning av de offentliga finanserna med 800 miljoner kronor 2018.

Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.

Centern avvisar regeringens förslag på utvidgat växa-stöd till den först anställda (+2,01 miljarder kronor 2018, +1,65 miljarder kronor per år 2019 och 2020).

Skatt på kapitaläggande – kapital- och egendomsskatter

Centern säger nej till regeringens förslag på höjd beskattning av sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring (–790 miljoner kronor per år från 2018).

Skatt på kapitalanvändning – företagsskatter

Centerpartiet föreslår att en ny företagsform införs, s.k. ingångsföretag, för riktigt små företag med högst 250 000 kronor i omsättning. Ingångsföretagen ska inte betala vare sig inkomstskatt, egenavgifter eller moms. I stället för vanliga skatter och avgifter betalas en schablonmässigt beräknad skatt, baserad på omsättningen, med en skattesats på 25 procent (–600 miljoner kronor per år från 2018).

Skatt på konsumtion m.m. – energi och miljöskatter

För Centerpartiet är grön skatteväxling en central del av både miljöpolitiken och den ekonomiska politiken. Högre skatter på miljöpåverkan matchas med skattesänkningar på jobb, företagande och investeringar. Centerpartiet föreslår därför att nedsättningen av koldioxid- och energiskatt på diesel för fordon som används i gruvindustriell verksamhet slopas (+300 miljoner kronor per år från 2018), att återbetalningen av kväveoxidavgiften helt fasas ut under kommande två år och att avgiften därmed görs om till en skatt (+214 miljoner kronor 2018).

För att styra mot en ökad återvinning och mer resurseffektivitet föreslår Centerpartiet att en punktskatt på förbränning av avfall ska införas. En sådan skatt bör omfatta allt avfall, exklusive farligt avfall, och utformas på ett sätt som garanterar att kostnaden tydliggörs för den som först lämnar ifrån sig avfallet (+641 miljoner kronor 2018).

För att öka den närproducerade elproduktionen vill Centerpartiet slopa skatten på solenergi som produceras för eget bruk och införa en möjlighet till skatteavdrag för den som är bosatt i en lägenhet men är andelsägare i en mikro-produktionsanläggning.

Undantaget från energiskatt är inte anpassat för nationell sjöfartsnäring, bilfärjor och pendelbåtar, vilket hämmar omställningen från fossila drivmedel till förnybar el inom sjötrafiken. Centerpartiet föreslår därför att nedsättningen av energiskatten på el även ska gälla för mindre fartyg.

Centerpartiet föreslår att en kemikalieskatt på kläder och skor ska införas. Skatten föreslås uppgå till 75 kronor per kilo för kläder och skor som innehåller ett farligt beskattningsämne. Skatten ökas till 100 kronor per kilo om tre beskattningsbara ämnen förekommer eller om innehållet är okänt. Skatten väntas inbringa 220 miljoner kronor per år.

Centerpartiet föreslår att den utsläppsbaserade delen av fordonsskatten ska förstärkas och att grundbeloppet ska sänkas. Vidare föreslås att fordonsskatten förlängs genom att det år från vilket bilar befrias från fordonsskatt låses vid 1987 (+13 miljoner kronor 2018).

I dag är elektricitet för busstrafik skattepliktig, till skillnad från kollektivtrafik på spår, såsom järnväg, pendeltåg, tunnelbana och spårvagn, där elektriciteten är skattebefriad. För att påskynda introduktionen av eldrivna bussar i kollektivtrafiken föreslår Centerpartiet att elburen kollektivtrafik ska skattebefrias. Sedan 2011 finns i lagen om skatt på energi en möjlighet till nedsättning av energiskatten för el för större fartyg vars bruttodräktighet, ett jämförelsetal för fartygs storlek, överstiger 400. Centern anser att nedsättningen av energiskatten på el även bör gälla för mindre fartyg. Dessa båda förslag beräknas medföra en offentligfinansiell kostnad om 30 miljoner kronor.

Centerpartiet anser att de åkerier som aktivt väljer att ställa om sina transporter till minskade koldioxidutsläpp med fossilfria drivmedel ska premieras. För att stimulera en omställning till mer fossilfria drivmedel vill Centerpartiet därför införa en klimatbonus som kan dras av mot vinsten för den som kan visa att man minskat koldioxidutsläppen genom sin tankning (–120 miljoner kronor 2018).

För att stimulera en ökad användning av förnybar metangas, s.k. biogas, föreslår Centerpartiet vidare att naturgasen som används i transportsektorn ska beskattas enligt samma princip som för bensin och diesel, med koldioxidskatt efter innehåll av fossilt kol, och med energiskatt efter energiinnehåll (+170 miljoner kronor 2018).

Istället för regeringens ineffektiva flygskatt vill Centerpartiet införa ett krav på obligatorisk inblandning av förnybart flygbränsle för alla flygplan som tankas i Sverige (–1 miljard kronor 2018, –1,4 miljarder kronor 2019 och –1,42 miljarder kronor 2020).

Vidare föreslår Centerpartiet att återbetalningen av dieselskatten höjs med 50 öre (–0,19 miljarder kronor 2018, –0,29 miljarder kronor per år 2019 och 2020).

Centerpartiet säger nej till en kilometerskatt.

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

Momsen på biobesök höjdes i januari 2017. Detta gör det dyrare för besökare att gå på bio och ökar risken att biografer på mindre orter slås ut. Centerpartiet vill skyndsamt se en utredning av en alternativ finansiering av filmpolitiken med utgångspunkt i att återställa den tidigare mervärdesskattesatsen.

Övriga skattefrågor

Centerpartiet vill höja skatte- och tulltilläggen för den som lämnar felaktiga uppgifter i sin skatte- eller tulldeklaration. Det beräknas leda till en ökad intäkt på 340 miljoner årligen.

För att finansiera andra prioriterade satsningar föreslås att förseningsavgifterna enligt skatteförfarandelagen höjs. Detta väntas medföra intäkter om 50 miljoner kronor 2018.

Liberalerna

Skatt på arbetsinkomster – förvärvsinkomstbeskattning

Liberalernas viktigaste skattepolitiska prioritering är att skatterna på arbete, både på kort och lång sikt, ska sänkas. Det är centralt för att utveckla arbetslinjen, öka antalet arbetade timmar i den svenska ekonomin och stärka den svenska konkurrenskraften. Ambitionen måste vara att återgå till den förra skattereformens princip där enbart 15 procent av löntagarna betalade statlig skatt. Liberalerna föreslår därför en kraftig höjning av brytpunkten från dagens cirka 36 000 kronor per månad till 43 000 kronor per månad (–12,6 miljarder kronor 2018).

Liberalerna föreslår att det andra steget i den statliga inkomstskatten, den s.k. värns-katten, avskaffas. Det är en prioriterad reform för att öka utbytet av att utbilda sig och ta ansvar (–6,1 miljarder kronor 2018).

Liberalerna återställer den avtrappning av jobbskatteavdraget för månadsinkomster över 50 000 kronor som trädde i kraft 2016 (–3,4 miljarder kronor 2018).

Liberalerna föreslår att RUT-avdraget vidgas till att omfatta tvättjänster samt hämt- och trygghetstjänster (–60 miljoner kronor 2018). Liberalerna föreslår också att taket i RUT-avdraget höjs till det tredubbla (–130 miljoner kronor 2018).

Liberalerna avvisar regeringens förslag på ändrade regler för personaloptioner. För att göra optionerna enkla att använda bör det inte finnas någon storleksbegränsning på programmet eller behov av att värdera optionerna när de ställs ut. Liberalerna anser att den absoluta huvudparten av onoterade bolag ska omfattas genom att det inte införs några storleksbegränsningar. Ju längre tid som har gått mellan det att optionen ställs ut och den löses in, desto högre del av värdet ska beskattas som kapitalinkomst. Bortom fem till sju år bör hela inkomsten beskattas som kapital.

I syfte att fler ska välja att arbeta kvar länge i arbetslivet införde Alliansen ett förhöjt jobbskatteavdrag för äldre. Liberalerna föreslår nu att åldersgränsen

justeras ned med två år för att även inkludera personer som vid årets ingång är 63 år. Det betyder att denna grupp får starkare drivkrafter att förlänga arbetslivet genom att de gynnas skattemässigt (–600 miljoner kronor 2018).

Liberalerna föreslår att löneskatten för äldre slopas. Förändringen beräknas försvaga statens finanser med 2,1 miljarder kronor.

Liberalerna välkomnar att regeringen sänker skatten för pensionärerna. Det krävs dock ytterligare skattelättnader för att underlätta vardagen för Sveriges pensionärer. Därför föreslår Liberalerna ett utökat RUT-avdrag för äldre och att subventionsgraden för RUT-avdraget höjs från 50 procent till 75 procent för alla som vid årets ingång fyllt 80 år (–100 miljoner kronor 2018).

Liberalerna avvisar sänkningen av skatten för personer med sjuk- och aktivitetsersättning. En sådan skattesänkning, i kombination med regeringens skattehöjningar på arbete, bidrar till att göra det mindre lönsamt att återgå till arbete (+480 miljoner kronor 2018).

Regeringen aviserar i budgetpropositionen att man avser att se över det nuvarande systemet för reseavdrag, vilket Liberalerna välkomnar. Liberalerna vill dock gå fram med ett skarpt förslag om ett nytt reseavdrag redan i höst. Reseavdraget bör dock reformeras för att huvudsakligen inriktas mot de glesare befolkade delarna av landet. Liberalerna föreslår därför en regional anpassning av reseavdraget (+1,4 miljarder kronor 2018).

Regeringen förlänger nedsättningen av förmånsvärdet för vissa miljöanpassade bilar. Liberalerna vill gå längre och höjer förmånsvärdet för bilar som inte är miljöbilar med 20 procent eller högst 16 000 kronor per år.

Liberalerna avvisar regeringens förslag om att återinföra avdragsrätt för fackföreningsavgiften, och om höjd särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (–1,34 miljarder kronor 2018).

Vidare säger Liberalerna nej till den slopade skattefriheten för förmån av privat hälso- och sjukvård, och till förslaget om ökad beskattning vid tillfälligt arbete i Sverige. Förslaget försvagar statens finanser med 590 miljoner kronor för 2018.

Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.

Liberalerna föreslår att den regionala nedsättningen av arbetsgivaravgifterna slopas. Detta ökar sammantaget skatteintäkterna 2017 med 500 miljoner kronor, men har även indirekt effekt på intäktssidan.

Liberalerna föreslår bl.a. riktade statsbidrag för karriärtjänster för specialistsjuksköterskor och lärare, inklusive en särskild satsning på karriärtjänster i utanförskapsområden. Reformen leder till ökade intäkter för staten från arbetsgivaravgifter om sammanlagt 274 miljoner kronor.

Skatt på kapitaläggande – kapital- och egendomsskatter

Liberalerna avvisar regeringens skattehöjning på investeringssparkonton (–790 miljoner kronor 2018).

Reavinstbeskattningen vid fastighetsförsäljningar ska sänkas för att öka rörligheten på bostadsmarknaden. Avskaffandet av taket för uppskov av

reavinster i samband med fastighetsförsäljning måste permanentas. Samtidigt bör räntan på den uppskjutna reavinstbeskattningen avskaffas.

Sänkt flyttskatt bör kompenseras med en gradvis nedtrappning av ränteavdraget. Under en tioårsperiod bör ränteavdraget sänkas från 30 till 20 procent av räntebeloppet.

Liberalerna föreslår vidare en höjning av fastighetsskatten för kommersiella lokaler med 0,5 procent.

Skatt på kapitalanvändning – företagsskatter

Liberalerna föreslår förändringar av systemet med periodiseringsfonder från och med den 1 januari 2019. Förslaget innebär ett införande av en gemensam maxgräns för periodiseringar på 30 procent för alla företag. För ett företags fem första verksamhetsår höjs avdraget för periodiseringsfonder till 50 procent. Den sammantagna effekten av förslaget blir att statens intäkter ökar med 38 miljoner kronor 2020.

Skatt på konsumtion m.m. – energi och miljöskatter

Liberalerna föreslår att förmånsvärdet av bilar som inte är miljöbilar höjs med 20 procent eller maximalt 16 000 kronor per år. Förändringen beräknas stärka statens finanser med sammanlagt 600 miljoner kronor för 2018.

Vidare avvisas också förslaget om att sätta ned förmånsvärdet för miljöanpassade bilar (+100 miljoner kronor för 2018).

Liberalerna föreslår vidare en reformering av miljöbilsbonusen. Enligt principen om att förorenaren ska betala föreslås en omvänd miljöbilsbonus. Miljöbilsbonusen bör utformas som en förhöjd skatt på bilar med negativ klimatpåverkan, i stället för en särskild premie på bilar med låg klimatpåverkan (+210 miljoner kronor 2018).

Liberalerna föreslår dessutom att en dubbdäcksavgift enligt norsk modell införs för att minska det utsläpp av partiklar som användningen av dubbdäck medför (+130 miljoner kronor).

Liberalerna föreslår ett slopande av nedsättningen av energi- och koldioxidskatt för diesel inom gruvindustriell verksamhet. Dieselsubventionerna inom jordbruket bör också successivt avskaffas, och en europeisk flygskatt måste införas. Slopandet av nedsättningen av energi- och koldioxidskatten på diesel i gruvindustriell verksamhet innebär att statens skatteintäkter ökar med 440 miljoner kronor.

Liberalerna är positiva till ett reduktionspliktssystem med krav på drivmedelsleverantörer att leverera en viss andel biodrivmedel och viss klimatprestanda per år men anser att det bör ha en tydlig styrning mot just tung trafik. Sammanlagt innebär Liberalernas förslag inom området dieselbeskattning att statens finanser stärks med 1 080 miljoner kronor för 2018.

Liberalerna föreslår att skattefriheten för småskalig elproduktion återställs. Detta försvagar statens finanser med 190 miljoner kronor för 2018.

En ny läckageskatt för jordbruket bör införas. Skatten beräknas stärka statens finanser med 300 miljoner kronor jämfört med regeringens proposition.

Regeringens förslag på en flygskatt avvisas. Liberalerna anser att en framtida europeisk flygskatt bör vara utformad på ett sätt så att den inte träffar all flygtrafik lika utan att den i stället främjar flyg med lägre klimat- och miljöpåverkan, t.ex. genom att vara differentierad med avseende på bränsle, flygplansvikt och bullernivåer. Att avvisa införandet av en flygskatt leder till att statens finanser försvagas med 1 020 miljoner kronor 2018.

Liberalerna föreslår att en skatt på plastpåsar införs, som leder till att statens finanser förstärks med sammanlagt 1,5 miljarder kronor 2018.

Skatt på konsumtion m.m. – övriga punktskatter

Liberalerna avvisar regeringens skattehöjning på e-cigarett. Utifrån målet att minska tobaksanvändningen i samhället är det inte visat att höjd skatt på tobaksfria alternativ är den mest ändamålsenliga reformen. Förslaget försvagar statens finanser med 30 miljoner kronor för 2018.

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

Liberalerna avvisar förslag på sänkning av mervärdesskatten på förevisning av naturområden (–320 miljoner kronor 2018).

Reglerna om gruppregistrering av mervärdesskatt för företag inom den finansiella sektorn bör slopas. Även möjligheten till gruppregistrering av mervärdesskatt för företag i inkomstskatterättsliga kommissionärsförhållanden bör slopas (+400 miljoner kronor 2018).

Kristdemokraterna

Skatt på arbetsinkomster – förvärvsinkomstbeskattning

Kristdemokraterna föreslår ett jobbskatteavdrag för föräldrar. Satsningen är omfattande och införandet sker stegvis. Fullt utbyggt 2020 ger skattereduktionen 500 kronor per förälder och månad.

Vidare vill man införa dubbelt jobbskatteavdrag för unga upp till 23 år, för nyanlända de första fem åren, för personer långt från arbetsmarknaden och för den som tar akademisk examen och börjar jobba före 25. Till detta föreslår Kristdemokraterna dubbelt avdrag för inkomster upp till 18 000 kr och nedtrappning därutöver upp till 26 000 kr och ordinarie avdrag däröver. Dessutom föreslås ett jobbskatteavdrag för 64-åringar.

Jobbskatteavdrag för föräldrar föreslås i form av en fast skattereduktion per förälder eller vårdnadshavare per månad. Reformen införs under tre år med början 2018. Vidare föreslår man ett avdragsgillt bospärande mellan 18 och 34 års ålder upp till en fjärdedels prisbasbelopp per år.

Regeringens förändring av skiktgränserna för statlig inkomstskatt avvisas.

Hela skillnaden i beskattning av förvärvsinkomst och pensionsinkomst som blev en effekt av jobbskatteavdraget ska slopas fr.o.m. den 1 januari 2018. För den som har en pension på 19 000 kronor sänks skatten med 513 kr.

Kristdemokraterna säger nej till regeringens förslag om sänkt skatt för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning (+480 miljoner kronor per år).

Vidare föreslås höjt förmånsvärde på bilar som inte är miljöbilar, höjt tak i reseavdraget och höjd ersättning (+200 miljoner kronor per år 2018–2020).

Kristdemokraterna anser att regeringens förslag på lättnader i beskattning av personaloptioner i vissa fall bör förenklas och göras mer konkurrenskraftigt samtidigt som grundläggande skatterättsliga principer beaktas, så att det blir lättare för växande företag att attrahera och behålla centrala medarbetare.

Taket i RUT-avdraget tredubblas till 75 000 kr per år och person och vidgas till flytt-, tvätt- och trygghetstjänster. Kristdemokraterna vill göra en översyn av möjligheten att bredda avdraget ytterligare för personer över 70 år.

Gåvoskatteavdraget återinförs 2018. Ansöknings- och årsavgifterna för organisationer som tar emot gåvor avskaffas. På sikt höjs takbeloppet, och en breddning av avdraget utreds.

Regeringens förslag på återinförande av skattereduktion för fackföreningsavgift, samt på särskild löneskatt för äldre som arbetar, avvisas (+1,34 miljarder kronor 2018, +2,12 miljarder kronor 2019 och +2,28 miljarder kronor 2020).

Skatt på arbetsinkomster – socialavgifter m.m.

Idrottsrörelsen har förmånliga skatteregler för sina föreningar som innebär att föreningen inte behöver betala arbetsgivaravgifter för idrottsutövare, tränare eller tävlingsfunktionärer om ersättningen understiger ett halvt prisbasbelopp. Övriga ideella organisationer borde inkluderas i samma regelverk.

Kristdemokraterna avvisar regeringens förslag på utvidgat växa-stöd till den först anställda (+1,62 miljarder kronor 2018, +1,44 miljarder kronor per år 2019 och 2020).

Skatt på kapitaläggande – kapital- och egendomsskatter

Kristdemokraterna vill utreda en alternativ modell för bosparande, som kan fungera inom systemet för investeringssparkonto. Det ska möjliggöra att insättningarna kan ske i, företrädesvis, fonder. Bosparandet ska kunna ske mellan 18 och 34 års ålder och är avdragsgillt upp till en fjärdedels prisbasbelopp, vilket innebär ca 11 200 kr per år i sparande. En person kan därmed göra avdragsgilla insättningar på drygt 180 000 kr i bosparsystemet. Används sparandet till andra inköp än bostad sker en retroaktiv beskattning. Fullt utbyggt kostar förslaget 2,2 miljarder kronor.

Kristdemokraterna föreslår höjd skatt på kommersiella lokaler med 0,2 procentenheter (+1,9 miljarder kronor per år) samt höjd fastighetsskatt på hyresrättstomter (+400 miljoner kronor per år).

Kristdemokraterna vill att taket för uppskov på reavinstskatten tas bort om man köper ny bostad. Även betalningen av räntan på uppskovet ska kunna skjutas på framtiden vid köp av ny bostad. Den ökade kostnad med förslaget

som uppstår för statskassan kompenseras genom att räntan för uppskovet höjs något, motsvarande statens kreditkostnad.

Sveriges avdragssystem för räntor är sprunget ur en tid av höga räntor och höga marginalskatter. Kristdemokraterna eftersträvar en blocköverskridande överenskommelse om en långsam nedtrappning, under förutsättning att statens ökade inkomster oavkortat går tillbaka till hushållen samt under förutsättning att reformer samtidigt genomförs så att fler hushåll med stabila inkomster kan etablera sig på den ägda bostadsmarknaden (+1 miljard kronor 2018, +2,3 miljarder kronor 2019 och +4 miljarder kronor 2020).

Kristdemokraterna säger nej till regeringens förslag om höjd skatt på investeringssparkonto.

Skatt på konsumtion m.m. – energi och miljöskatter

Kristdemokraterna tillbakavisar regeringens förslag om införande av flygskatt och också regeringens förslag att kompensera regionala flygplatser för införandet av skatten.

Kristdemokraterna föreslår att en råvaruskatt på icke återvunna textilier införs på 10 000 kronor per ton. Detta skulle innebära ökade skatteintäkter på omkring 1,3 miljarder kronor 2018 och ca 1,1 miljarder kronor per år 2019–2020.

Kristdemokraterna föreslår en ny skatt på plastpåsar i detaljhandeln på 1 krona per påse. Reformen innebär ökade skatteintäkter med 0,8 miljarder kronor 2018.

Vidare föreslås höjt förmånsvärde på bilar som inte är miljöbilar (+1,6 miljarder kronor per år).

Kristdemokraterna inför också en skatt på avfallsförbränning på 100 kronor per ton förbränt avfall (+650 miljoner kronor per år).

För att stärka jordbrukets konkurrenskraft och påskynda omställningen till en klimatneutral produktion föreslår Kristdemokraterna att skatten på diesel som används i jordbruket ska sänkas med 1,34 kronor per liter (–312 miljoner kronor per år).

Kristdemokraterna vill slopa skattebefrielsen på torv och införa en koldioxidskatt på råvaran (+450 miljoner kronor).

Vidare föreslås höjd skatt på avfall (+651 miljoner kronor 2018, +621 miljoner kronor 2019 och +609 miljoner kronor 2020).

Skatt på konsumtion m.m. – övriga punktskatter

Kristdemokraterna föreslår att skatterna på alkohol och tobak höjs (+990 miljoner kronor 2018, +860 miljoner kronor per år 2019 och 2020).

Skatt på konsumtion m.m. – mervärdesskatt

Reglerna om gruppregistrering av mervärdesskatt bör avskaffas (+400 miljoner kronor 2018, +320 miljoner kronor 2019 och +340 miljoner kronor 2020).

Kristdemokraterna vill vidare genomföra en höjning av momsen (+14,65 miljarder kronor 2018, +15,2 miljarder kronor 2019 och +15,3 miljarder kronor 2020).

3.6 Ålderspensionssystemets utgifter 2018

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget omfattar ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension och premiepension samt administrationskostnader.

Propositionen

I propositionen (punkt 10) föreslår regeringen att riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 308 661 miljoner kronor 2018.

3.7 Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020

Enligt 2 kap. 3 § budgetlagen ska regeringen i budgetpropositionen lämna förslag till preliminära inkomstberäkningar och utgiftsramar för det andra och tredje tillkommande budgetåret.

Propositionen

I propositionen (punkt 11) föreslår regeringen att riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av utgifter på utgiftsområden för 2019 och 2020 som riktlinje för regeringens budgetarbete. I tabellerna 3.4 och 3.5 redovisas regeringens förslag till preliminära utgiftsramar för 2019 och 2020.

I propositionen (punkt 7) föreslår regeringen att riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2019 och 2020 som riktlinje för regeringens budgetarbete. I tabellerna 3.6 och 3.7 redovisas regeringens förslag till preliminära inkomstberäkningar för 2019 och 2020.

För 2019 och 2020 beräknas ramarna för utgiftsområdena sammantaget uppgå till ca 1 032 miljarder kronor respektive ca 1 049 miljarder kronor. Det är en ökning med ca 32 respektive ca 17 miljarder kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av den makroekonomiska utvecklingen, beslutade och aviserade reformer samt av volymförändringar. En stor del av ökningen 2019 förklaras av ökade statsskuldsräntor (14,3 miljarder kronor).

Inkomsterna i statens budget beräknas preliminärt till ca 1 095,8 miljarder kronor respektive 1 139 miljarder kronor 2019 och 2020. De lagförslag och aviseringar som regeringen lämnar i propositionen beräknas sammantaget

medföra att skatteintäkterna ökar med mellan 5 och 16 miljarder kronor 2018–2020.

Motionerna

Samtliga oppositionspartier lämnar förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för det andra och tredje tillkommande budgetåret. Förslagen återfinns i yrkande 4 och 6 i respektive partis budgetmotion.

Oppositionspartiernas förslag till preliminära utgiftsramar och preliminära inkomstberäkningar i förhållande till regeringens beräkningar för 2019 och 2020 framgår av tabellerna 3.4–3.7.

Tabell 3.4 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till preliminära utgiftsramar för 2019*Miljoner kronor*

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1 Rikets styrelse	14 510	-166	-749	-394	-195	+79
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	16 703	-26	+247	-301	-108	-356
3 Skatt, tull och exekution	11 654	+80	+496	-167	+24	-104
4 Rättsväsendet	47 418	+1 261	+3 228	+1 006	+2 981	+137
5 Internationell samverkan	2 012	±0	+1 026	-65	-14	-47
6 Försvar och samhällets krisberedskap	56 057	+3 300	+5 000	+1 097	+6 025	+1 040
7 Internationellt bistånd	45 684	-3 026	+250	±0	±0	+9
8 Migration	10 556	-18	-6 946	-79	-352	+469
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	75 775	-1 519	+3 598	-5 983	+2 741	+9 460
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	101 876	-10 357	+3 016	-9 311	-6 795	-3 807
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 279	-400	+4 082	-785	-59	+1 635
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	98 496	-747	-4 123	-1 390	+612	+3 514
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	18 754	-433	-14 140	-760	+357	-954
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	75 419	-11 368	-17 117	-13 744	-11 819	-10 564
15 Studiestöd	25 659	-1 428	-594	-2 221	-4 334	-4 122
16 Utbildning och universitetsforskning	80 307	-1 872	+437	-5 769	-2 897	+1 616
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	15 900	-1 178	-493	-886	-438	-843
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	7 038	-4 190	-4 375	-4 159	-4 159	-4 272
19 Regional tillväxt	5 019	-48	±0	-1 513	-1 625	-1 496
20 Allmän miljö- och naturvård	13 207	-4 297	-4 981	-4 155	-5 241	-4 750
21 Energi	3 715	-1 290	-930	-127	-972	-684
22 Kommunikationer	59 487	-389	+1 000	-289	-1 579	-816

Utgiftsområde	Regeringens förslag		Avvikelse från regeringen			
	M	SD	C	L	KD	
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 737	-1 415	+90	-83	-1 616	-1 199
24 Näringsliv	7 493	-978	-534	-594	-1 614	-1 436
25 Allmänna bidrag till kommuner	116 929	+5 999	-32 190	+8 724	+3 647	-28 326
26 Statsskuldsräntor m.m.	25 655	±0	±0	±0	+154	±0
27 Avgiften till Europeiska unionen	43 043	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgiftsområden	1 032 382	-34 504	-64 702	-41 947	-27 276	-45 817

Källor: Budgetpropositionen för 2018, partimotion 2017/18:3681 (M), partimotion 2017/18:2487 (SD), partimotion 2017/18:3716 (C), partimotion 2017/18:3752 (L) och partimotion 2017/18:3798 (KD).

Tabell 3.5 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till preliminära utgiftsramar för 2020*Miljoner kronor*

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1 Rikets styrelse	14 435	-159	-842	-409	-280	+157
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 359	+123	+521	-316	-126	-491
3 Skatt, tull och exekution	11 816	+80	+589	-226	+35	-163
4 Rättsväsendet	48 990	+1 612	+4 258	+1 039	+4 376	+137
5 Internationell samverkan	2 017	±0	+1 043	-66	-14	-48
6 Försvar och samhällets krisberedskap	58 068	+6 300	+9 000	+1 097	+9 938	+2 440
7 Internationellt bistånd	47 161	-1 429	+250	±0	±0	+9
8 Migration	9 571	-254	-6 073	-116	-510	-58
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	75 575	-694	+4 098	-5 631	+3 611	+12 081
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	101 723	-10 661	+3 119	-9 615	-6 945	-3 833
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 034	-400	+4 028	-687	+439	+1 733
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	101 447	-849	-4 062	-1 383	+630	+3 613
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	14 691	-651	-14 275	-997	-410	-1 168
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	77 749	-13 608	-17 927	-14 995	-13 091	-11 977
15 Studiestöd	27 043	-1 420	-634	-2 246	-3 423	-4 155
16 Utbildning och universitetsforskning	84 056	-2 783	+552	-7 281	-5 294	+2 472
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	15 906	-1 129	-390	-905	-461	-640
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggnad samt konsumentpolitik	7 052	-5 746	-4 275	-5 725	-5 727	-5 839
19 Regional tillväxt	5 997	-48	±0	-2 513	-2 625	-2 496
20 Allmän miljö- och naturvård	14 692	-5 567	-6 371	-4 686	-6 636	-5 850
21 Energi	3 819	-1 525	-935	-71	-1 489	-676
22 Kommunikationer	60 833	-391	+1 000	-437	-1 753	-1 112
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 497	-1 465	+90	-151	-1 561	-1 306

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
24 Näringsliv	7 218	–1 083	–539	–303	–1 690	–1 590
25 Allmänna bidrag till kommuner	122 003	+4 249	–36 387	+11 354	+5 148	–31 326
26 Statsskuldsräntor m.m.	22 155	±0	±0	±0	+290	±0
27 Avgiften till Europeiska unionen	44 491	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgiftsområden	1 049 401	–37 498	–64 162	–45 269	–27 568	–50 086

Källor: Budgetpropositionen för 2018, partimotion 2017/18:3681 (M), partimotion 2017/18:2487 (SD), partimotion 2017/18:3716 (C), partimotion 2017/18:3752 (L) och partimotion 2017/18:3798 (KD).

Tabell 3.6 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till preliminär inkomstberäkning för 2019*Miljoner kronor*

Inkomsttitel	Regeringens förslag		Avvikelse från regeringen			
		M	SD	C	L	KD
1100 Direkta skatter på arbete	677 967	-29 122	-25 698	-15 438	-19 732	-30 205
1111 Statlig inkomstskatt	62 464	-4 625	-1 100	-3 007	-18 730	-3 439
1115 Kommunal inkomstskatt	754 866	-2 917	+25 624	-3 194	+1 838	+22 060
1120 Allmän pensionsavgift	127 861	±0	+370	+56	-10	-307
1130 Artistskatt	0	±0	±0	±0	±0	±0
1140–1150 Skattereduktioner	-267 225	-21 580	-50 592	-9 293	-2 830	-48 519
1200 Indirekta skatter på arbete	605 005	+461	-19 184	-22 296	+7	-970
1210 Arbetsgivaravgifter	586 737	+461	-13 255	-20 103	+2 497	+1 415
1240 Egenavgifter	13 387	±0	-3 930	-370	+100	+100
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-40 175	±0	-219	-23	+10	+15
1270 Särskild löneskatt	50 427	±0	-1 780	-1 800	-2 600	-2 500
1280 Nedsättningar	-5 748	±0	±0	±0	±0	±0
1290 Tjänstegruppliv	377	±0	±0	±0	±0	±0
1300 Skatt på kapital	265 423	-147	+1 072	+2 925	+1 898	+1 755
1310 Skatt på kapital, hushåll	68 133	-1 310	+860	-563	-990	-290
1320 Skatt på företagsvinster	136 396	+763	+930	+3 658	-1 512	-243
1330 Kupongskatt	7 625	±0	±0	±0	±0	±0
1340 Avkastningsskatt	9 473	±0	-790	±0	±0	±0
1350 Fastighetsskatt	31 321	+400	+72	-170	+4 400	+2 288
1360 Stämpelskatt	12 476	±0	±0	±0	±0	±0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	606 232	+4 543	+9 493	+1 672	+2 369	+18 649
1410 Mervärdesskatt	471 422	+7 650	+11 149	+161	+900	+16 428
1420 Skatt på alkohol och tobak	26 790	±0	±0	±0	±0	+830
1430 Energiskatt	49 533	-900	+471	+423	+99	-62

Inkomsttitel	Regeringens förslag		Avvikelse från regeringen			
	M	SD	C	L	KD	
1440 Koldioxidskatt	23 484	-317	+1 263	-310	+960	+547
1450–1460 Övriga skatter på energi och miljö	4 762	-1 510	+20	+542	+230	+906
1470 Skatt på vägtrafik	22 915	-380	±0	+856	+230	±0
1480 Övriga skatter	7 325	±0	-3 410	±0	-50	±0
1500 Skatt på import	7 084	±0	±0	±0	±0	±0
1600 Restförda och övriga skatter	15 164	+60	-370	-573	±0	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	-7 084	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	2 169 790	-24 205	-34 687	-33 710	-15 458	-10 771
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 037 648	+2 917	-25 994	+3 138	-1 828	-21 753
Statens skatteintäkter (periodiserat)	1 132 142	-21 288	-60 681	-30 572	-17 286	-32 524
1900 Periodiseringar	8 183	±0	±0	±0	±0	±0
1000 Statens skatteinkomster	1 140 325	-21 288	-60 681	-30 572	-17 286	-32 524
Övriga inkomster (kassamässigt)	-44 539	-300	-3 116	+393	-400	-100
2000 Inkomster av statens verksamhet	30 041	-300	-3 116	-200	-400	-100
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000	±0	±0	±0	±0	±0
4000 Återbetalning av lån	723	±0	±0	±0	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	13 083	±0	±0	±0	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	12 316	±0	±0	±0	±0	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-105 702	±0	±0	+593	±0	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0	±0	±0	±0	±0	±0
Statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	1 095 786	-21 588	-63 797	-30 179	-17 686	-32 624

Källor: Budgetpropositionen för 2018, partimotion 2017/18:3681 (M), partimotion 2017/18:2487 (SD), partimotion 2017/18:3716 (C), partimotion 2017/18:3752 (L) och partimotion 2017/18:3798 (KD).

Tabell 3.7 Regeringens och oppositionspartiernas förslag till preliminär inkomstberäkning för 2020*Miljoner kronor*

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1100 Direkta skatter på arbete	700 318	-31 222	-24 154	-15 768	-19 982	-34 288
1111 Statlig inkomstskatt	64 075	-6 725	-852	-2 985	-19 150	-3 451
1115 Kommunal inkomstskatt	784 036	-2 717	+27 261	-3 139	+2 208	+22 987
1120 Allmän pensionsavgift	132 679	±0	+432	+73	-20	-393
1130 Artistskatt	0	±0	±0	±0	±0	±0
1140–1150 Skattereduktioner	-280 473	-21 780	-50 995	-9 717	-3 020	-53 431
1200 Indirekta skatter på arbete	629 102	-93	-18 713	-21 967	+107	-1 348
1210 Arbetsgivaravgifter	610 069	-93	-12 803	-19 813	+2 697	+1 133
1240 Egenavgifter	14 011	±0	-3 930	-370	+100	+100
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-41 744	±0	-250	-24	+10	+19
1270 Särskild löneskatt	52 329	±0	-1 730	-1 760	-2 700	-2 600
1280 Nedsättningar	-5 899	±0	±0	±0	±0	±0
1290 Tjänstegruppliv	335	±0	±0	±0	±0	±0
1300 Skatt på kapital	284 443	-207	+935	+930	+2 740	+2 178
1310 Skatt på kapital, hushåll	70 412	-1 480	+860	-563	-190	+110
1320 Skatt på företagsvinster	146 398	+873	+795	+1 663	-1 470	-220
1330 Kupongskatt	7 948	±0	±0	±0	±0	±0
1340 Avkastningsskatt	15 682	±0	-790	±0	±0	±0
1350 Fastighetsskatt	31 315	+400	+70	-170	+4 400	+2 288
1360 Stämpelskatt	12 688	±0	±0	±0	±0	±0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	632 989	+4 233	+9 327	+849	+2 228	+18 538
1410 Mervärdesskatt	493 881	+7 670	+11 152	+161	+920	+16 455
1420 Skatt på alkohol och tobak	27 053	±0	±0	±0	±0	+830
1430 Energiskatt	51 564	-900	+513	+423	+98	-62

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1440 Koldioxidskatt	23 643	–317	+1 052	–310	+960	+559
1450–1460 Övriga skatter på energi och miljö	4 846	–1 600	+20	+536	+230	+756
1470 Skatt på vägtrafik	24 523	–620	±0	+39	+70	±0
1480 Övriga skatter	7 479	±0	–3 410	±0	–50	±0
1500 Skatt på import	7 410	±0	±0	±0	±0	±0
1600 Restförda och övriga skatter	11 655	+60	–370	–573	±0	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	–7 410	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	2 258 506	–27 229	–32 975	–36 529	–14 907	–14 919
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	–1 077 375	+2 717	–27 693	+3 066	–2 188	–22 594
Statens skatteintäkter (periodiserat)	1 181 131	–24 512	–60 668	–33 463	–17 095	–37 513
1900 Periodiseringar	–771	±0	±0	±0	±0	±0
1000 Statens skatteinkomster	1 180 360	–24 512	–60 668	–33 463	–17 095	–37 513
Övriga inkomster (kassamässigt)	–41 327	–300	–3 119	+393	–400	–100
2000 Inkomster av statens verksamhet	31 877	–300	–3 119	–200	–400	–100
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000	±0	±0	±0	±0	±0
4000 Återbetalning av lån	690	±0	±0	±0	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	13 949	±0	±0	±0	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	12 024	±0	±0	±0	±0	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	–104 868	±0	±0	+593	±0	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0	±0	±0	±0	±0	±0
Statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	1 139 033	–24 812	–63 787	–33 070	–17 495	–37 613

Källor: Budgetpropositionen för 2018, partimotion 2017/18:3681 (M), partimotion 2017/18:2487 (SD), partimotion 2017/18:3716 (C), partimotion 2017/18:3752 (L) och partimotion 2017/18:3798 (KD).

3.8 Yttranden från andra utskott över utgiftsramar och inkomster

Sammanlagt har 12 utskott yttrat sig över förslaget till utgiftsramar och inkomstberäkning för 2018 och preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020. Två utskott, utrikesutskottet och försvarsutskottet, har avstått från att yttra sig.

Tabell 3.8 ger en översiktlig sammanställning över de yttranden som lämnats. Av tabellen framgår om regeringens förslag tillstyrks eller avstyrks i yttrandet och om det innehåller avvikande meningar. Yttrandena återfinns i sin helhet som bilagor i del 2 av betänkandet (bilaga 8–20). Samtliga 12 utskott som yttrat sig tillstyrker regeringens förslag.

Tabell 3.8 Yttranden från andra utskott

Utskott/yttrande Yttrar sig över		Bilaga i betänkandet	Ställning till propositionen	Avvikande meningar
KU (KU1y)	UO 1	Bilaga 8	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
SkU (SkU1y)	Skatter och avgifter, inkomstberäkning	Bilaga 9	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
SkU (SkU2y)	UO 3	Bilaga 10	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
JuU (JuU1y)	UO 4	Bilaga 11	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
CU (CU1y)	UO 18	Bilaga 12	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
UU	Avstår			
FöU	Avstår			
SfU (SfU1y)	UO 8, UO 10, UO 11, UO 12, ÅP-systemet, ink.ber.	Bilaga 13	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
SoU (SoU1y)	UO 9	Bilaga 14	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
KrU (KrU1y)	UO 17	Bilaga 15	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
UbU (UbU1y)	UO 15, UO 16	Bilaga 16	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
TU (TU1y)	UO 22	Bilaga 17	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
MJU (MJU1y)	UO 20, UO 23	Bilaga 18	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
NU (NU1y)	UO 19, UO 21, UO 24	Bilaga 19	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD
AU (AU1y)	UO 13, UO 14	Bilaga 20	Tillstyrks	M, SD, C, L, KD

Skatteutskottet har i sitt yttrande över skattefrågorna i budgetpropositionen för 2018 (yttr. 2017/18:SkU1y) tillstyrkt regeringens förslag till ändrade regler på olika områden och tillstyrker som en följd av detta att de lagförslag som lagts fram av regeringen antas av riksdagen. Enligt skatteutskottet bör dock två lagtekniska justeringar genomföras. I förslaget till lag om ändring i 26 kap. 23 § andra stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) bör orden ”första stycket” skjutas in efter uttrycket 11 kap. 7 § (propositionen s. 141). Vidare bör förslaget om ändring i 1 kap. 2 § lagen (2011:1200) om elcertifikat ges formen av en ändring i lagen (2017:813) om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat (propositionen s. 133). Ändringarna är av så enkel art att det inte behövs något yttrande från Lagrådet.

3.9 Kompletterande information

Andra avlämnade propositioner med budgetpåverkan

Proposition 2016/17:216 Åldersdifferentierat underhållsstöd och höjt grundavdrag för bidragsskyldiga föräldrar

Den 29 juni 2017 överlämnade regeringen proposition 2016/17:216 till riksdagen. I propositionen föreslås att underhållsstödet ska höjas med 150 kronor per månad för barn som har fyllt 15 år. I propositionen föreslås också att det inkomstbelopp som den bidragsskyldiga föräldern får förbehålla sig för egna levnadskostnader ska höjas från 100 000 kronor till 120 000 kronor per år. Vidare föreslås att det belopp för barns inkomster som inte påverkar underhållsstödet ska höjas från 48 000 kronor till 60 000 kronor per år. Enligt propositionen innebär det en ökning av anslaget för underhållsstöd på ca 250 miljoner kronor (prop. 2016/17:216 s. 37). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. Riksdagen antog propositionens förslag den 25 oktober 2017 (bet. 2017/18:SfU9, rskr. 2017/18:16). I budgetpropositionen för 2018 (utg.omr. 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn) har anslagsökningen beräknats på anslaget 1:3 Underhållsstöd. Budgetförslaget behandlas i socialförsäkringsutskottet under hösten (bet. 2017/18:SfU3), och beslut i kammaren planeras till den 12 december 2017.

Proposition 2017/18:6 Nytt särskilt bidrag inom bostadsbidraget för barn som bor växelvis

Den 14 september 2017 överlämnade regeringen proposition 2017/18:6 till riksdagen. Förslaget i propositionen innebär att stödet vid växelvist boende införs i bostadsbidraget och avvecklas i underhållsstödet. De pengar som frigörs används till att höja inkomstgränserna och att höja umgängesbidraget inom bostadsbidraget. Enligt propositionen medför förslaget såväl utgiftsökningar som utgiftsminskningar inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn. Utgifterna för bostadsbidraget beräknas öka med 54, 74 respektive 130 miljoner kronor 2018–2020 medan utgifterna för underhållsstöd minskar med 67, 144 respektive 217 miljoner kronor 2018–2020 (prop. 2017/18:6 s. 55). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2018. Riksdagen antog propositionens förslag den 15 november 2017 (bet. 2017/18:SfU6, rskr. 2017/18:46). I budgetpropositionen för 2018 (utg.omr. 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn) har anslagsförändringarna beräknats på anslaget 1:3 Underhållsstöd respektive 1:8 Bostadsbidrag. Budgetförslaget behandlas i socialförsäkringsutskottet under hösten (bet. 2017/18:SfU3), och beslut i kammaren planeras till den 12 december 2017.

Proposition 2017/18:28 Höjd beskattning av sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring

Den 19 oktober överlämnade regeringen proposition 2017/18:28 till riksdagen. I propositionen föreslår regeringen att beskattningen av sparande på

investeringssparkonto och i kapitalförsäkring höjs. Vid beräkningen av schablonintäkten för investeringssparkonto respektive skatteunderlaget för kapitalförsäkring ska kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan ökad med 1 procentenhet. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. Propositionen aviserades i årets budgetproposition och ingår i regeringens beräkning av inkomsterna för 2018. Propositionen behandlas i skatteutskottet under hösten.

3.10 Utskottets ställningstagande

Ändringar i det finanspolitiska ramverket

Utskottet har i kapitel 2 redogjort för sin syn på regeringens förslag till ändringar i det finanspolitiska ramverket. Mot bakgrund av det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till ändringar i det ramverket.

Utgiftstak för staten 2018, 2019 och 2020

Regeringens förslag till utgiftstak för 2018–2020 är 1 337, 1 397 och 1 471 miljarder kronor. Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna föreslår utgiftstak som är 52, 77 respektive 106 miljarder kronor lägre jämfört med regeringens förslag för 2018–2020. Sverigedemokraterna föreslår utgiftstak som är 56, 101 respektive 144 miljarder kronor lägre än i regeringens förslag för 2018–2020.

De utgiftstak för staten inklusive ålderspensionssystemet som regeringen föreslår att riksdagen ska fastställa för 2018 och 2019 skiljer sig från dem som riksdagen redan tidigare beslutat. Skillnaden är dock endast hänförlig till tekniska justeringar av utgiftstaket, främst till följd av förslaget om att ytterligare höja grundavdraget för pensionärer fr.o.m. 2018. Förslaget minskar skatteintäkterna för kommuner och landsting. För att neutralisera denna effekt föreslår regeringen att motsvarande belopp tillförs anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner fr.o.m. 2018. För att behålla utgiftstakets ursprungliga begränsande effekt på de statliga utgifterna föreslås de tidigare beslutade taknivåerna justeras. De tekniska justeringarna innebär en höjning av utgiftstaken med 4,76 miljarder kronor per år för 2018 och 2019 jämfört med de utgiftstak som riksdagen tidigare har beslutat.

Utskottet har i kapitel 2 redogjort för sin syn på regeringens förslag till utgiftstak. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till utgiftstak för 2018–2020 och avstyrker oppositionspartiernas alternativa förslag till utgiftstak för samma år.

Utgiftsramar för utgiftsområden 2018

Samtliga utskott som yttrat sig över utgiftsramarna för sina respektive utgiftsområden tillstyrker regeringens förslag till ramar. Utskottet anser att

regeringens förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden är väl förenliga med de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som regeringen föreslår och som utskottet ställt sig bakom i kapitel 2.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till utgifter på utgiftsområden för 2018 och avstyrker oppositionspartiernas alternativa förslag. Utskottets förslag på utgiftsramar för 2018 framgår av bilaga 2 i betänkandet.

Övriga utgifter i statens budget 2018

För 2018 räknar regeringen med att Riksgäldskontorets nettoutlåning kommer att uppgå till ca 6,5 miljarder kronor. Som en konsekvens av studiemedelsreformer beräknar Kristdemokraterna Riksgäldskontorets nettoutlåning till 1 miljard kronor högre jämfört med regeringens förslag. Utskottet ställer sig bakom regeringens beräkning av Riksgäldskontorets nettoutlåning. Utskottet har heller inget att invända mot regeringens beräkning av förändring av anslagsbehållningar eller den kassamässiga korrigeringen.

Utskottet tillstyrker regeringens beräkningar av förändringen av anslagsbehållningar, myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret och den kassamässiga korrigeringen för 2018. Kristdemokraternas alternativa förslag avstyrks.

Utskottets förslag om övriga utgifter i statens budget 2018 framgår av bilaga 2 i betänkandet.

Beräkningen av inkomster i statens budget 2018

Regeringen föreslår i propositionen att riksdagen ska godkänna beräkningen av inkomsterna i statens budget till sammanlagt ca 1 043 miljarder kronor för 2018. Oppositionspartiernas respektive beräkning av inkomsterna i statens budget är mellan 17 och 45 miljarder kronor lägre än regeringens beräkning. Utskottet anser att regeringens beräkning av inkomsterna i statens budget är väl förenlig med de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som regeringen föreslår och som utskottet ställt sig bakom i kapitel 2.

Utskottet tillstyrker regeringens beräkning av inkomsterna i statens budget för 2018 och avstyrker motionsyrkanden om att godkänna oppositionspartiernas respektive inkomstberäkningar.

Utskottets förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget för 2018 framgår av bilaga 2 i betänkandet.

Övriga inkomster i statens budget

I propositionen lämnar regeringen förslag om försäljning av fastigheter under 2018 som bedöms påverka statens övriga inkomster. Kostnaderna för att lösa lånen på fastigheterna och de direkta försäljningskostnader som uppkommer

för staten föreslås avräknas från försäljningsintäkterna innan dessa redovisas mot inkomsttitel.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om försäljning av fastigheter.

Ändringar i skatte- och avgiftsregler

Finansutskottet har i likhet med skatteutskottet, socialförsäkringsutskottet, trafikutskottet och miljö- och jordbruksutskottet inte någon invändning mot de förslag om ändrade skatte- och avgiftsregler som regeringen lägger fram.

Regeringskansliet har informerat finansutskottet (dnr 514-2017/18) om att vissa praktiska problem kan uppkomma för arbetsgivare som ska hantera förmån av betald trängselskatt. Beskattningsbeslut för trängselskatt ska fattas senast den 20 i kalendermånaden efter den månad som beslutet avser (11 § lagen [2004:629] om trängselskatt). Brytpunkten för löneadministrationen är enligt Skatteverket normalt mellan dag 5 och 10 i kalendermånaden för att löner ska kunna betalas ut till den 25 i kalendermånaden. Arbetsgivaren skulle behöva få del av beskattningsbesluten för trängselskatt under första veckan i månaden för att hinna beräkna förmånens värde. Arbetsgivare brukar dock få beskattningsbesluten först omkring dag 20 i månaden.

För att arbetsgivare ska kunna göra en riktig värdering av förmån av trängselskatt bör beskattningsstidpunkten flyttas fram ytterligare en månad. Motsvarade bör även gälla för förmån av betald infrastrukturavgift.

Av tydlighetsskäl bör beskattningsstidpunkten för drivmedel respektive trängselskatt och infrastrukturavgift regleras i var sitt stycke. Ett nytt andra stycke i 10 kap. 10 § inkomstskattelagen bör därför införas som anger att förmån av väg-, bro- och färjeavgifter samt trängselskatt ska räknas till andra månaden efter den då förmånen kommit den skattskyldige till del.

Ändringen har ingen offentligfinansiell effekt.

Ändringarna är av så enkel art att det inte behövs något yttrande från Lagrådet.

Finansutskottet tillstyrker att regeringens lagförslag antas med den justering av tidpunkten för beskattning av förmån av betald trängselskatt som utskottet föreslår.

Som skatteutskottet föreslår i sitt yttrande till finansutskottet bör också två lagtekniska justeringar genomföras. I förslaget till lag om ändring i 26 kap. 23 § andra stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) bör orden ”första stycket” skjutas in efter uttrycket 11 kap. 7 § (propositionen s. 141). Vidare bör förslaget om ändring i 1 kap. 2 § lagen (2011:1200) om elcertifikat ges formen av en ändring i lagen (2017:813) om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat (propositionen s. 133). Även dessa ändringar är av så enkel art att det inte behövs något yttrande från Lagrådet.

Ålderspensionssystemets utgifter 2018

För 2018 räknar regeringen med att utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget uppgår till 308,7 miljarder kronor. Inga alternativa beräkningar har lämnats av oppositionspartierna. Utskottet har inget att invända mot regeringens beräkning av utgifterna i ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2018.

Utskottet tillstyrker regeringens beräkning av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2018.

Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020

Preliminära utgiftsramar för 2019 och 2020

Förslagen till preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2019 och 2020 utgår från fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2018. Tidigare i betänkandet har utskottet avstyrkt oppositionspartiernas förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken och i linje med detta även avstyrkt oppositionspartiernas förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att godkänna den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2019 och 2020 och avstyrker oppositionspartiernas alternativa förslag till preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2019 och 2020.

Utskottets förslag till preliminära utgiftsramar för 2019 och 2020 framgår av bilaga 6 i betänkandet.

Preliminära inkomstberäkningar för 2019 och 2020

Förslagen till preliminär beräkning av inkomster i statens budget för 2019 och 2020 utgår från beräkningen av inkomster för 2018. Tidigare i betänkandet har utskottet avstyrkt oppositionspartiernas förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken och i linje med detta även avstyrkt oppositionspartiernas förslag till beräkning av inkomster i statens budget för 2018.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att godkänna den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2019 och 2020 och avstyrker oppositionspartiernas alternativa förslag till preliminär beräkning av inkomster i statens budget för 2019 och 2020.

Utskottets förslag till preliminära inkomstberäkningar för 2019 och 2020 framgår av bilaga 6 i betänkandet.

Redovisning av budgeteffekter

Utskottet har vid tidigare tillfällen påtalat behovet av en ökad transparens och tydlighet i regeringens redovisning av budgeteffekter, bl.a. i betänkande

2014/15:FiU1 s. 113. Utskottet har inte ändrat sin uppfattning i denna fråga utan står fast vid sin tidigare bedömning av riksdagens behov av en tydligare och mer transparent redovisning av budgeteffekter. Mot bakgrund av att regeringen i budgetpropositionen för vart och ett av de förslag som presenteras på utgiftssidan anger budgeteffekterna på enskilda anslag, förutsätter utskottet att regeringen vidareutvecklar redovisningen av budgeteffekter för förslag på inkomstsidan så att det framöver också framgår vilken inkomstittel som berörs av inkomstförslagen.

I sammanhanget kan det påpekas att redovisningen i budgetpropositionen, som utgör underlag för riksdagens beslut om utgiftsramarna, tar sin utgångspunkt i de takbegränsade utgifterna, vilka är viktiga för uppföljningen av de budgetpolitiska målen. Regeringen redovisar de förändringar som sker i en härledningstabell i form av beslut om reformer, pris- och löneomräkning, makroekonomiska förändringar, volymer, tekniska justeringar och övrigt. Tabellen avser dock de takbegränsade utgifterna och således inte enbart statens utgifter, vilka riksdagen fattar beslut om. Utskottet anser att redovisningen även bör utgå från statens utgifter för att den ska bli tydligare, mer transparent och anpassad efter riksdagens behov. Motsvarande otydligheter i redovisningen finns även på inkomstsidan. Förändringen av inkomsterna i statens budget presenteras i form av intäkter och inte i form av inkomster. För en tydligare och mer transparent redovisning som också är anpassad efter riksdagens behov bör det finnas en redovisning av förändringar som avser statens inkomster.

Ett samlat prioriteringstillfälle

Utskottet har uppmärksammat att regeringen i juni lämnade en proposition till riksdagen med lagförslag om att höja underhållsstödet fr.o.m. den 1 januari 2018. I budgetpropositionen har regeringen sedan föreslagit att 250 miljoner kronor ska anvisas för ändamålet. Utskottet kan inte utesluta att det kan förekomma situationer där förslag med budgetpåverkan behöver lämnas vid sidan av budgetpropositionen. En sådan ordning utgör dock en avvikelse i förhållande till det önskvärda om ett samlat prioriteringstillfälle där regeringens och oppositionens budgetalternativ ställs mot varandra som helheter. Därför vill utskottet liksom tidigare, t.ex. i betänkande 2016/17:FiU1, framhålla betydelsen av att regeringen lämnar lagförslag med budgetpåverkan så att syftet med rambeslutsprocessen och det samlade prioriteringstillfället värnas.

4 Bemyndiganden om lån och andra ekonomiska åtaganden

4.1 Bemyndiganden om upplåning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203) under 2018 ta upp lån (punkt 12). Statens budgetsaldo visar statens lånebehov med omvänt tecken. Statens budget visade ett underskott 2012–2015, som vändes till ett överskott i utfallet för 2016. Även prognosen för 2017–2020 visar på ett överskott. För 2017 beräknas ett budgetöverskott på 24 miljarder kronor.

År 2017–2020 finns huvudsakligen två sinsemellan motverkande faktorer som påverkar ränteutgifterna: stigande marknadsräntor och en minskande statsskuld. För 2017 förväntas överkurser och kursförluster ha en motverkande effekt, och utgifterna beräknas uppgå till ca 12 miljarder kronor. Ränteutgifterna 2018 beräknas bli i stort sett oförändrade jämfört med föregående år. År 2019 väntas ränteutgifterna öka till 26 miljarder kronor, främst beroende på kursförluster. År 2020 väntas utgifterna minska till 22 miljarder kronor med endast marginell påverkan av kurseffekter.

Den s.k. stabilitetsavgiften, som betalades av banker och finansiella institut, ersattes under 2016 av en resolutionsavgift. Avgiftsuttaget för resolutionsavgiften beräknas 2017 vara ungefär dubbelt så högt som avgiftsuttaget för stabilitetsavgiften. Behållningen på resolutionsreserven ökar över prognosperioden, dels på grund av större inbetalningar, dels till följd av ränteintäkter på behållningen, vilket bidrar till en lägre nettoutlåning. Förslaget i budgetpropositionen om nya avgiftsnivåer ökar intäkterna från resolutionsavgiften med 2,5 miljarder kronor 2018 och minskar intäkterna med 3,9 miljarder kronor 2020.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att under 2018 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203).

4.2 Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet till ett belopp av högst 39,9 miljarder kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 39,9 miljarder kronor (punkt 15). Förslaget innebär att låneramen för 2018 är 1 miljard kronor högre än för 2017. Låneramen har under perioden 2008–2017 i genomsnitt ökat med 3,2 procent per år.

Myndigheternas totala skuld när det gäller investeringar i anläggnings-tillgångar uppgick den 31 december 2016 till 30,6 miljarder kronor. Av den begärda låneramen kommer knappt 0,2 miljarder kronor inledningsvis inte att fördelas till myndigheterna, för att regeringen ska kunna hantera oförutsedda händelser.

Myndigheternas nyttjande av låneramen uppgick till 79 procent för 2016, vilket innebär att nyttjandegraden var oförändrad jämfört med 2015. Nyttjandegraden vid halvårsskiftet 2017 uppgick till 77 procent.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att nyttjandegraden varit relativt oförändrad sedan 2011 och förutsätter att regeringen arbetar aktivt för att nå målsättningen om att nyttjandegraden ska öka.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet till högst 39,9 miljarder kronor under 2018.

4.3 Myndigheternas räntekontokrediter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret till ett belopp av högst 13,8 miljarder kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som

inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 13,8 miljarder kronor (punkt 16). Det är 0,2 miljarder kronor lägre jämfört med den ram som riksdagen beslutade för 2017.

De beslutade krediterna för myndigheternas räntekonton uppgick sammanlagt till 12,4 miljarder kronor för 2016 och 14,0 miljarder kronor för 2017. Av den föreslagna kreditramen för 2018 kommer ca 0,1 miljarder kronor inledningsvis inte att fördelas till myndigheterna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har återkommande haft synpunkter på myndigheternas låga nyttjandegrad av räntekontokrediter och därmed begränsade kreditbehov i förhållande till den föreslagna kreditramen.

Utskottet konstaterar att regeringens förslag till kreditram för myndigheterna för 2018 är 0,2 miljarder lägre jämfört med 2017 och tillstyrker med detta regeringens förslag till myndigheternas räntekontokrediter i Riksgäldskontoret för 2018.

4.4 Bemyndigande att överskrida ramanslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om vissa villkor är uppfyllda.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen (2011:203), besluta om överskridande av vissa anslag (punkt 17).

Enligt 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen får regeringen efter riksdagens bemyndigande besluta att ett anslag får överskridas om det är nödvändigt för att i en verksamhet täcka särskilda utgifter som inte var kända då anslaget anvisades eller för att ett ändamål med anslaget som riksdagen beslutat ska kunna uppfyllas. För de flesta anslag kan oundvikliga utgiftsökningar i förhållande till anvisade medel rymmas inom den högsta tillåtna anslagskrediten om 10 procent som föreskrivs i 3 kap. 8 § första stycket budgetlagen. Det finns ytterst sällan behov av att överskrida anslag för förvaltningsändamål med mer än 10 procent. Regeringen behöver därför inte begära in något särskilt bemyndigande som ger den befogenhet att besluta om överskridande av anslag som anvisats för förvaltningsändamål. Vid behov kommer regeringen i stället att föreslå ändringar i budgeten.

När det däremot gäller anslag som anvisats för regelstyrd verksamhet, icke påverkbara EU-relaterade utgifter och oförutsedda utgifter kan så stora

förändringar inträffa att utgifterna inte ryms inom den högsta tillåtna anslagskrediten. Regeringen avser i sådana fall att i första hand återkomma till riksdagen med förslag om ändrade anslag. Förändringarna kan dock inträffa snabbt, och betalningarna kan behöva göras utan dröjsmål. Regeringen bör därför bemyndigas att, om beslut om ändring i budgeten inte hinner inväntas, besluta om överskridande när de förutsättningar som anges i 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen är uppfyllda. Överskridandet får inte vara större än att det ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten. Bemyndigandet begärs för ett år i taget. Regeringens avsikt är liksom tidigare att föreslå ändringar av berörda anslag som ersätter eventuella medgivna överskridanden.

Under 2017 har regeringen hittills inte medgivit några överskridanden som innebär att anslagen behöver tillföras ytterligare medel. Ett eventuellt utnyttjande av bemyndigandet senare under året kommer att redovisas i årsredovisningen för staten 2017.

Kompletterande information

Enligt Årsredovisningen för staten 2016 (skr. 2016/17:101) beslutade regeringen om sex medgivna överskridanden för 2016, varav fyra utnyttjades: anslaget 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden inom utgiftsområde 8 med 102 miljoner kronor, anslaget 1:6 Bekämpande av smittsamma husdjurssjukdomar inom utgiftsområde 23 med 12 miljoner kronor, anslaget 1:12 Finansiella korrigeringar m.m. inom utgiftsområde 23 med 31 miljoner kronor samt anslaget 1:21 Finansiering av rättegångskostnader inom utgiftsområde 24 med 0,5 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till bemyndigande att överskrida anslag som inte avser förvaltningsändamål under 2018 enligt 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen (2011:203).

Reservationer

1. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (M)

av Elisabeth Svantesson (M), Maria Plass (M), Anette Åkesson (M) och Jenny Petersson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som Moderaterna föreslår i reservationen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3681 av Ulf KristerSSon m.fl. (M) yrkande 1,
bifaller delvis motionerna

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1,

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 1 och

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 1 och motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 1,

2017/18:3193 av Jan Björklund m.fl. (L) och

2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 11.

Ställningstagande

Moderaterna har tillsammans med Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna en samsyn kring riktlinjerna för den ekonomiska politiken och en gemensam väg framåt för Sverige.

Alliansen sätter människan i centrum, och politiken syftar till att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa och skapa sin egen väg och där man gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Vi i Alliansen ser i huvudsak fem områden där regeringen styr Sverige i fel riktning. För det första lever en av sju svenskar i arbetsför ålder på bidrag i stället för arbete. För det andra måste finanspolitiken utformas utifrån den högkonjunktur som nu råder och de risker som byggs upp. För det tredje har Sverige flera problem som hotar den långsiktiga förmågan att skapa jobb och välbästand. Produktivitetens utveckling har varit svag under det senaste decenniet och bostadsbristen skapar problem. Skolresultaten och kunskapsnivåerna i den svenska skolan är otillräckliga. Miljö- och klimatutmaningarna kräver kraftfulla och effektiva svar. För det fjärde minskar en alltmer utbredd otrygghet tilltron till samhället och till varandra.

För det femte måste samhället hålla ihop. Med stora grupper som står långt från arbetsmarknaden riskerar Sverige att glida isär.

Alliansen välkomnar överenskommelsen om ett nytt finanspolitiskt ramverk. Alliansens utgiftstak är betydligt lägre än regeringens, och minskar som andel av BNP.

Vi i Alliansen vill få fler i arbete genom stärkta drivkrafter och sänkta trösklar in på arbetsmarknaden. Anställningskostnaderna måste sänkas för att öka efterfrågan på arbetskraft med lägre kvalifikationer. RUT-avdraget ska utvecklas så att fler jobb med enklare kvalifikationer blir möjliga.

Andra, mer framgångsrika, matchningsaktörer än Arbetsförmedlingen bör ta vid för att matchningen mellan arbetsökande och arbetsgivare ska bli mer effektiv. Det ska löna sig att arbeta vid låga inkomster i Sverige. Drivkrafterna att arbeta måste vara starkare än drivkrafterna att vara frånvarande från arbetsmarknaden. För att företag ska kunna växa måste tillgången på kompetens och kapital vara god. För att förbättra tillgången på kompetens krävs en bättre fungerande bostadsmarknad.

Systemet för arbetskraftsinvandring bör ses över i syfte att förenkla och snabba på internationella rekryteringar. Tillgången på kapital är också en nyckelfråga för att företag ska kunna växa. En av flera åtgärder är fond-i-fond-lösningar som bör användas brett för att effektivisera det offentliga riskkapitalet.

Vi i Alliansen anser att Sverige måste vara pådrivande i omställningen till en klimatneutral ekonomi och ett giftfritt samhälle. Miljö och tillväxt kan gå hand i hand. Genom att förorenaren betalar kan skatten i gengäld sänkas på jobb och företagande. Krafttag måste tas för att värna havsmiljön. Sverige måste arbeta oförtröttligt på den internationella arenan för att bidra till de globala utsläppsreduktioner som behöver uppnås.

Tryggheten är en förutsättning för människors frihet och välmående. Alliansen har krävt en snabb ökning av antalet poliser och skärpta straff för grova brott. Samtidigt måste samhällets förebyggande insatser utvecklas och Sveriges försvar stärkas.

Alliansen står för en trygg och tillgänglig välfärd. Skola, vård och omsorg måste värnas och utvecklas. En mångfald av aktörer är en förutsättning för valfrihet. Alliansen vill införa ett nytt ramverk för kvalitet i välfärden. Alliansens mål för skolan är att Sverige inom tio år ska ligga på topp tio i PISA-mätningarna. För att nå dit bör antalet timmar i skolbänken öka, fler karriärlärartjänster införas och mer resurser tillföras till utsatta skolor och svaga elever. Dessutom bör lärarutbildningen reformeras. Alliansen vill stärka sjukvården och förkorta vårdköerna. Incitament för landstingen att stärka vårdgarantin måste återinföras. Äldreomsorgen ska präglas av valfrihet, hög kvalitet och ett värdigt bemötande.

Sverige ska bedriva en långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen värnar asylrätten, underlättar rörlighet över gränser och inte ställer upp byråkratiska hinder för arbetskraftsinvandring. På kort sikt måste det först och främst säkerställas att mottagandet

fungerar och är kostnadseffektivt. På medellång sikt krävs genomgripande strukturella reformer av arbetsmarknaden, utbildningssystemet och bostadsmarknaden så att alla människor som ska etableras i Sverige har en möjlighet att få ett arbete, egenförsörjning och frihet över sitt eget liv.

Regeringen redovisar i budgetpropositionen (finansplanen s. 229) att den anser att ett tillkännagivande om åtgärder för att förenkla skattesystemet är slutbehandlat med det som redovisas. Vi delar inte den bedömningen. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet för företagen.

Vi moderater grundar våra prioriteringar på de alliansgemensamma riktlinjerna för den ekonomiska politiken. För att lösa problemen med integrationen och trygghetsutmaningen och förbättra välfärden krävs ett målinriktat arbete. Vi förordar reformer som varaktigt ökar sysselsättningen och pressar ned utanförskapet. Skatten ska sänkas ytterligare för de som arbetar genom ett nytt jobbskatteavdrag. Moderaterna har som mål att ingen lärare eller sjuksköterska ska betala statlig skatt. Vidare bör det förhöjda jobbskatteavdraget för äldre förstärkas ytterligare.

Vi vill se en genomgripande bidragsreform för att stärka arbetslinjen och göra det mer lönsamt att arbeta för de som står längst ifrån jobb. Ett bidragstak bör införas i försörjningsstödet och etableringsersättningen. Socialtjänstlagen bör skärpas så att alla kommuner ställer krav på motprestation för den som får försörjningsstöd. Jobbstimulansen i försörjningsstödet bör förstärkas. Det är viktigt att värna a-kassans roll som omställningsförsäkring, och tiden för a-kassa bör därför förkortas. Även sjukförsäkringen bör reformeras så att den i högre utsträckning stöder återgången till arbete.

Man bör få full tillgång till svenska bidrag och ersättningar enbart genom eget arbete, eller genom permanent och laglig bosättning i Sverige.

Subventionerade anställningar är en viktig väg in för nyanlända och arbetslösa eftersom de sänker arbetsgivarnas kostnader för att anställa. Dagens subventioner fungerar för dåligt och är för krångliga och administrativt tungrodda. Vi moderater vill göra det möjligt för alla människor att skaffa sig en utbildning som motsvarar arbetsmarknadens efterfrågan för att skapa fler chanser till jobb. Fler ska kunna skaffa sig en relevant gymnasial yrkesutbildning. En valfrihetsreform bör genomföras i vuxenutbildningen där den studerande fritt ska få välja att läsa inom kommunal eller annan regi. För att förbättra rörligheten och matchningen på arbetsmarknaden och ge fler möjlighet att få ett arbete bör turordningsreglerna reformeras.

Den som har eller får tillbaka sin arbetsförmåga måste alltid få stöd och hjälp att komma tillbaka i arbete. En särskild rehabiliteringskedja bör införas för vissa lättare psykiska diagnoser.

Det bör för medborgarskap i Sverige ställas krav på grundläggande kunskaper i svenska och om det svenska samhället, liksom på en utbildningsplikt som motsvarar grundskoleutbildning.

Sverige har en nationell polis- och trygghetskris, och fler poliser krävs. Polisen ska ha tillgång till modern utrustning som är anpassad efter respektive

tjänstgöring. Vi moderater anser att det behöver användas fler verktyg mot brottsligheten. För att fler brott ska motverkas och klaras upp behöver samtliga brottsbekämpande myndigheter inom rättssystemet stärkas. En rad straffskärpningar bör genomföras och den nuvarande mängdrabatten förändras för att höja straffet för den som begått flera brott.

Det försämrade omvärldsläget kräver ökade resurser. Sveriges försvarsbudget behöver byggas ut under en tioårsperiod för att närma sig 2 procent av BNP. Vi moderater vill att Sverige ska gå med i Nato.

Sveriges förmåga att motverka terrorism måste stärkas. Våldsbejakande extremism måste, utöver rättsväsendets insatser, mötas med förebyggande åtgärder och avhoppbarverksamhet.

Det behövs mer kunskap i skolan och nolltolerans mot dåliga skolor. Vi anser att ett aktivt skolval bör införas i samtliga kommuner. Fler ska kunna lära sig mer i skolan, och undervisningstiden ska öka. Högre lön för skickliga lärare ska ges genom en utbyggnad av karriärtjänstsystemet och en utökad satsning på fler förstelärare i utanförskapsområden. Förskolan ska vara mer än bara barnomsorg och ha höga ambitioner för att ge barnen pedagogisk utveckling.

Kommunernas ekonomi kommer att befinna sig under betydande press under kommande år. Vi moderater vill därför se en satsning för att stärka kommunerna när det gäller integrationsinsatser, skola, socialtjänst, välfärd och bostäder. Fler i arbete skapar bäst förutsättningar för en trygg välfärd och bättre sammanhållning. De största utmaningarna inom hälso- och sjukvården handlar om snabbt växande vårdköer, som i ett första steg ska halveras. Rätten att själv få välja var och hur man tar del av hälso- och sjukvården är en viktig del i att kunna utforma sitt eget liv och sin egen tillvaro. Det ska finnas tydliga och enhetliga kvalitetskrav på alla offentliga och privata utförare.

Vi moderater anser att människor och företag över hela landet ska ges möjligheter att växa och utvecklas, vilket kräver fortsatta ansträngningar. Svenska företag ska möta väl fungerande institutioner och regelverk, minskat krångel, ett gott innovationsklimat, tillgång till arbetskraft och kompetens samt trygga och effektiva system för infrastruktur och energi. Regeringens politik med höjda skatter gör det svårare att leva i många delar av Sverige. Vi moderater vill t.ex. öka skattenedsättningen för lantbruksdiesel för att minska skillnaden gentemot våra konkurrentländer, och fryser överindexeringen av drivmedelsskatterna 2018.

Moderaterna vill se en blocköverskridande och därmed långsiktigt hållbar överenskommelse om bostadsmarknadens funktionssätt som möjliggör en bättre tillgång till bostäder för fler.

För att skapa ett hållbart mottagande och upprätthålla förtroendet för och legitimiteten i asylsystemet behöver asylprocessen präglas av ordning och reda. Det behövs tydliga regelverk som skapar förutsättningar för ett jämnt flyktmottagande inom EU och korta och rättssäkra processer.

Sverige måste genom både internationellt samarbete och kostnadseffektiva lösningar på hemmaplan bekämpa klimatförändringarna. Med

kostnadseffektiva lösningar och marknadsbaserade styrmedel byggda på principen om att förorenaren betalar gör miljö- och klimatpolitiken största möjliga nytta.

Vi tillstyrker sammanfattningsvis motion 2017/18:3681 av Ulf KristerSSon m.fl. med Moderaternas förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Vi tillstyrker också delvis Centerpartiets, Liberalernas och Kristdemokraternas respektive förslag till riktlinjer. Regeringens förslag till riktlinjer avstyrks, liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

2. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (SD)

av Oscar Sjöstedt (SD) och Dennis Dioukarev (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som Sverigedemokraterna föreslår i reservationen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 1 och
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 1 och motionerna

2017/18:3193 av Jan Björklund m.fl. (L),

2017/18:3681 av Ulf KristerSSon m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 11,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1,

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 1 och

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Sverigedemokraterna anser att samhällskontraktet måste bevaras. Mer resurser ska tillföras till områden som är centrala för att medborgaren ska se relevans i samhällskontraktet. De akuta behov som finns inom vård och rättsväsen ska mötas, utan att sabotera för de goda krafter som bär upp samhället genom hårt och idogt arbete. Det är också en fråga om plikt att förbättra situationen för landets pensionärer.

Den svenska hälso- och sjukvården ska hålla hög internationell kvalitet. Förutsättningarna för detta finns, men vården befinner sig under hård press. Personalen är överbelastad, och var tredje patient tvingas vänta längre än vårdgarantins 90 dagar på att få vård. Det behövs därför en nationell sjukvårdsreform där patientens rätt står i centrum. Det ska vara tydligt vad patienten har rätt att vänta sig av vården och möjligt att fritt kunna välja offentligt finansierad sjukvård och få behandling i tid. Vårdgarantin ska förkortas och senast 2021 ska vårdköerna vara borta. Kontinuiteten för

patienten måste förbättras, och därför bör patientansvarig läkare återinföras. För äldre patienter bör det införas ett snabbspår på akuten, och viss vård ska vara kostnadsfri. Därutöver bör hemsjukvården utökas och barn- och ungdomspsykiatrien stärkas. Det bör även införas obligatorisk hälsokontroll av nyanlända.

Sjukvårdspersonalen är en av välfärdens viktigaste yrkesgrupper, och det är angeläget att förbättra deras arbetssituation. De vårdanställda ska få stöd för vidareutbildning och de bör ha större inflytande över sitt schema, med rätt till heltid och deltid. I ljuset av gängrelaterade våldsdåd måste personalens trygghet säkras, varför säkerhetsklassade vårdplatser bör inrättas.

Sveriges välfärdsinstitutioner, inklusive sjukvården, ska i första hand finnas till för svenska medborgare. Därför bör personer som beviljats uppehållstillstånd kvalificera sig, t.ex. genom arbete i minst två år, för att få full tillgång till sjukvården. Icke-medborgare som uppehåller sig i Sverige utan att arbeta ska inte ha full rätt till det svenska välfärdssystemet.

En stat som inte upprätthåller lag och ordning är en stat i sönderfall. I Sverige finns flera utsatta områden där anställda inom polisen, ambulanssjukvården, räddningstjänsten och andra viktiga samhällsfunktioner inte kan utföra sina uppgifter på ett normalt sätt. Grovt kriminella har tagit hela bostadsområden som gisslan, och vanliga familjer är de som drabbas hårdast. Det måste banas väg för de goda och konstruktiva krafterna. För att åstadkomma detta krävs att fler poliser finns tillgängliga när medborgarna behöver dem, att resurserna finns för att utreda brott snabbt och effektivt och att det finns en styrning som säkrar polisernas arbetsvillkor. Målsättningen är att anställa 7 000 nya poliser och stärka incitamenten för att fler poliser ska stanna kvar i yrket. Som ett led i att samhället återtar kontrollen över förlorade områden bör beredskapspolisen återinföras och jourdomstolar inrättas. Konsekvenserna av att begå brott måste vara kännbara, och straffen, bl.a. för attacker mot blåljuspersonal, måste därmed skärpas.

Terrorism och extremism utgör ett allt större hot, både i omvärlden och i Sverige. Det behövs krafttag för att bekämpa dessa hot och skydda det svenska samhället. Att garantera medborgarnas säkerhet är en av statens allra viktigaste uppgifter. Resurserna för Säkerhetspolisen bör därför öka. Dessutom bör Åklagarmyndigheten, Kriminalvården och Brottsoffermyndigheten tillföras mer medel. Även försvarsanslagen bör höjas. En trygg defensiv linje motverkar anspänningen i Östersjöområdet. För att möjliggöra en alliansfri linje krävs en svensk upprustning och helst ett försvarsförbund med Finland.

Svensk migrationspolitik har i decennier präglats av ett stort och svagt kontrollerat mottagande av asylsökande, vilket följts av kostsamma bidragssatsningar och fruktlösa integrationsprojekt. Grunden för en långsiktigt hållbar politik måste läggas. Asyl ska beviljas i det första säkra område en asylsökande når, och systemet med temporära uppehållstillstånd bör göras permanent. Att strama åt bidragen till asylsökande och att återförstatliga asylboenden skulle dessutom innebära en påtaglig besparing. De nuvarande reglerna för arbetskraftsinvandring behöver också förändras. Sverige bör

införa ett s.k. blåkortssystem som möjliggör ett mottagande av uteslutande högkvalificerad arbetskraft, kompletterat med ett system för arbetskraftsinvandring för bristyrken.

Mot bakgrund av det stora antalet flyktingar i världen behöver satsningarna på internationell flyktinghjälp öka. För varje satsad krona går det att hjälpa betydligt fler människor i krisområdenas närhet än vad som är möjligt i Sverige. Dagens politik med flyktingmottagning i Sverige är därför varken klok, rättvis eller human.

Trots att Sverige befinner sig i en högkonjunktur är arbetslösheten hög. Arbetsmarknaden är tudelad, där en stor grupp arbetssökande inte når upp till kraven på svensk arbetsmarknad. Samtidigt står de svenska företagen inför problem med kompetensförsörjning. Problemet kan inte helt lösas genom utbildning eller sänkta trösklar till arbetsmarknaden, utan det måste till helt nya lösningar. Arbetsförmedlingen behöver ersättas av aktörer som mer effektivt kan genomföra utbildning och matchningsarbete. Det offentliga systemet måste anpassas till företag, och unga människor ges möjlighet att bestämma över sin framtid. Det bör därför införas yrkesinriktade lärlingsutbildningar och en särskild anställningsform, lärlingsanställning. För att utöka rörligheten på arbetsmarknaden bör bl.a. undantagen i turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd utökas. Det krävs även en rad åtgärder för grundskola, gymnasium och högre utbildning. Bland annat behövs en förberedelseskola för nyanlända skolungdomar och karriärtjänster för lärare.

Arbetslöshetsförsäkringen är så central att den bör betraktas som en del av de generella socialförsäkringssystemen. Staten bör därför ta över ansvaret för a-kassan och den bör vara obligatorisk, helt skattefinansierad och ha ett högre tak.

Sverige har ett förhållandevis högt skatteuttag på arbetsinkomster, och skatter börjar tas ut från tämligen låga inkomstnivåer. Sänkta skatter ökar drivkraften för arbete, och genom mer pengar kvar i plånboken ökar den individuella friheten. Inkomstskatterna för låg- och medelinkomsttagare bör därför sänkas genom att öka det första inkomstintervallet för när skatt tas ut. Det innebär en skattesänkning på 20 miljarder kronor per år. Vidare är regeringens marginalskattehöjningar för höginkomsttagare ineffektiva. Utfasningen av jobbskatteavdraget för de högre inkomsterna bör därför tas bort och skiktgränserna för statlig inkomstskatt bör återställas enligt tidigare uppräkningspraxis. Dessutom skulle en skatteväxling mellan moms och arbetsinkomster vara gynnsam för Sverige, eftersom det skulle ha en positiv effekt på sysselsättningen.

Äldre människor behöver ges positiva incitament att frivilligt stanna kvar på arbetsmarknaden. Därför bör den s.k. särskilda löneskatten för äldre avskaffas, och äldre bör få utökade möjligheter att arbeta deltid efter pensionsåldern. Den särskilda inkomstskatten för personer bosatta utomlands bör inte höjas, eftersom en sådan skatt slår extra hårt mot pensionärer. Därtill bör dagens RUT-avdrag utvidgas till att omfatta näst intill samtliga tjänster

som utförs i eller i angränsning till bostaden. Regeringens förslag om straffbeskattning på vanligt folks småsparande genom en höjning av skatten på investeringssparkonto är olyckligt ur flera perspektiv och bör inte genomföras. Dels blir det mindre lönsamt att spara samtidigt som lånande subventioneras genom ränteavdragen, dels skapas en osäkerhet kring en sparform som många ser som ett alternativt pensionssparande. Den nuvarande utformningen av ränteavdraget är också problematisk och bör trappas ned till 25 procent över en femårsperiod.

Välfärden ska sträcka sig genom livets alla skeenden. Pension är att betrakta som uppskjuten lön, och det finns varken logik eller rättvisa i att pensionärer ska straffbeskattas. Pensionärsskatten bör därför helt avskaffas. Därutöver bör garantipensionen och bostadstillägget höjas. Situationen för personer med funktionsnedsättning måste underlättas, och regeringen bör se över möjligheten att implementera ett system som inte innebär att alla efter två år måste ompröva sin rätt till assistansersättning. Uppdelningen av föräldrapenningen mellan föräldrarna görs bäst av föräldrarna själva, och kvoteringen av föräldraförsäkringen bör därför slopas. För att föräldrarna själva ska kunna välja att stanna hemma längre med sina barn bör vårdnadsbidraget återinföras. Barnbidraget bör inte höjas eftersom det inte ligger i samhällets intresse att rikta resurser utan behovsprövning.

För att komma till rätta med bostadsbristen behövs dels en nollvision för asyl- och anhörighetsinvandring, dels en långsiktigt hållbar samhällsplanering. För att åstadkomma detta bör det införas kulturell planering, och det bör utvecklas en handlingsplan för att identifiera otrygga områden. Byråkratin vid byggprocesser måste också minska och lagen om eget boende (EBO-lagen) avskaffas.

Ett gott näringslivsklimat bör prioriteras, där såväl nya som gamla företag ska kunna verka och växa. Energipolitiken ska vara både miljö- och industrivänlig. Mycket står och faller med en fungerande infrastruktur: människors vardag, fungerande myndigheter och kommersiell verksamhet. Järnvägen orsakar stora merkostnader på grund av bristande funktionalitet och eftersatt underhåll. Det bör införas en marknadspott för investeringar, som kan användas för att bygga bort flaskhalsar som hindrar investeringar i näringslivet. Regeringens förslag om en flygskatt bör avvisas eftersom flyget är viktigt ur många hänseenden och nyttan med skatten inte står i proportion till de negativa konsekvenserna. Regeringens förslag om en kilometerskatt bör också avvisas. Balans mellan miljömål och andra samhällsintressen ska sökas och fokus vridas till miljöfrågor inom Sveriges gränser och vårt närområde. Trots goda förutsättningar har den s.k. självförsörjningsgraden i Sverige sjunkit, så att vi endast producerar hälften av det vi konsumerar. För att ändra på detta bör bl.a. skatten på drivmedel sänkas till dansk nivå. Skattereduktionen på biodrivmedel bör avskaffas, eftersom det kan ifrågasättas om syftet verkligen nås.

Kulturen är kittet som binder samman det svenska majoritetssamhället. Hela Sverige ska samlas, medborgarskapet uppvärderas och medborgarandan

stärkas. För att uppnå detta bör det införas s.k. kulturlotsar och ett Sverigecenter. Syftet är att stärka invandrares integration i det svenska samhället, kommunernas utveckling och invånarnas relation till sitt lokala kulturarv och att synliggöra och tillgängliggöra vårt gemensamma kulturarv.

Vi tillstyrker sammanfattningsvis motion 2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. med Sverigedemokraternas förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Regeringens förslag till riktlinjer avstyrks, liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

3. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (C)

av Peter Helander (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som Centerpartiet föreslår i reservationen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 11 och

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1,

bifaller delvis motionerna

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 1 och

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 1 och motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 1 och

2017/18:3193 av Jan Björklund m.fl. (L).

Ställningstagande

Centerpartiet har tillsammans med Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna en samsyn kring riktlinjerna för den ekonomiska politiken och en gemensam väg framåt för Sverige.

Alliansen sätter människan i centrum, och politiken syftar till att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa och skapa sin egen väg och där man gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Vi i Alliansen ser i huvudsak fem områden där regeringen styr Sverige i fel riktning. För det första lever en av sju svenskar i arbetsför ålder på bidrag i stället för arbete. För det andra måste finanspolitiken utformas utifrån den högkonjunktur som nu råder och de risker som byggs upp. För det tredje har Sverige flera problem som hotar den långsiktiga förmågan att skapa jobb och välbstånd. Produktivitetsutvecklingen har varit svag under det senaste decenniet och bostadsbristen skapar problem. Skolresultaten och

kunskapsnivåerna i den svenska skolan är otillräckliga. Miljö- och klimatutmaningarna kräver kraftfulla och effektiva svar. För det fjärde minskar en alltmer utbredd otrygghet tilltron till samhället och till varandra. För det femte måste samhället hålla ihop. Med stora grupper som står långt från arbetsmarknaden riskerar Sverige att glida isär.

Alliansen välkomnar överenskommelsen om ett nytt finanspolitiskt ramverk. Alliansens utgiftstak är betydligt lägre än regeringens, och minskar som andel av BNP.

Vi i Alliansen vill få fler i arbete genom stärkta drivkrafter och sänkta trösklar in på arbetsmarknaden. Anställningskostnaderna måste sänkas för att öka efterfrågan på arbetskraft med lägre kvalifikationer. RUT-avdraget ska utvecklas så att fler jobb med enklare kvalifikationer blir möjliga.

Andra, mer framgångsrika, matchningsaktörer än Arbetsförmedlingen bör ta vid för att matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare ska bli mer effektiv. Det ska löna sig att arbeta vid låga inkomster i Sverige. Drivkrafterna att arbeta måste vara starkare än drivkrafterna att vara frånvarande från arbetsmarknaden. För att företag ska kunna växa måste tillgången på kompetens och kapital vara god. För att förbättra tillgången på kompetens krävs en bättre fungerande bostadsmarknad.

Systemet för arbetskraftsinvandring bör ses över i syfte att förenkla och snabba på internationella rekryteringar. Tillgången på kapital är också en nyckelfråga för att företag ska kunna växa. En av flera åtgärder är fond-i-fond-lösningar som bör användas brett för att effektivisera det offentliga riskkapitalet.

Vi i alliansen anser att Sverige måste vara pådrivande i omställningen till en klimatneutral ekonomi och ett giftfritt samhälle. Miljö och tillväxt kan gå hand i hand. Genom att förorenaren betalar kan skatten i gengäld sänkas på jobb och företagande. Krafttag måste tas för att värna havsmiljön. Sverige måste arbeta oförtröttligt på den internationella arenan för att bidra till de globala utsläppsreduktioner som behöver uppnås.

Tryggheten är en förutsättning för människors frihet och välmående. Alliansen har krävt en snabb ökning av antalet poliser och skärpta straff för grova brott. Samtidigt måste samhällets förebyggande insatser utvecklas och Sveriges försvar stärkas.

Alliansen står för en trygg och tillgänglig välfärd. Skola, vård och omsorg måste värnas och utvecklas. En mångfald av aktörer är en förutsättning för valfrihet. Alliansen vill införa ett nytt ramverk för kvalitet i välfärden. Alliansens mål för skolan är att Sverige inom tio år ska ligga på topp tio i PISA-mätningarna. För att nå dit bör antalet timmar i skolbänken öka, fler karriärlärartjänster införas och mer resurser tillföras till utsatta skolor och svaga elever. Dessutom bör lärarutbildningen reformeras. Alliansen vill stärka sjukvården och förkorta vårdköerna. Incitament för landstingen att stärka vårdgarantin måste återinföras. Äldreomsorgen ska präglas av valfrihet, hög kvalitet och ett värdigt bemötande.

Sverige ska bedriva en långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen värnar asylrätten, underlättar rörlighet över gränser och inte ställer upp byråkratiska hinder för arbets-krafts-invandring. På kort sikt måste det först och främst säkerställas att mottagandet fungerar och är kostnadseffektivt. På medellång sikt krävs genomgripande strukturella reformer av arbetsmarknaden, utbildningssystemet och bostadsmarknaden så att alla människor som ska etableras i Sverige har en möjlighet att få ett arbete, egenförsörjning och frihet över sitt eget liv.

Regeringen redovisar i budgetpropositionen (finansplanen s. 229) att den anser att ett tillkännagivande om åtgärder för att förenkla skattesystemet är slutbehandlat med det som redovisas. Vi delar inte den bedömningen. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet för företagen.

Vi i Centerpartiet grundar våra prioriteringar på de alliansgemensamma riktlinjerna för den ekonomiska politiken och förordar en politik med reformer som bryter klyvningen på arbetsmarknaden och som underlättar för små och växande företag att skapa jobb och öka tryggheten i hela landet. Efterfrågan på arbetskraft måste fortsätta att stärkas, kostnaderna för att anställa måste sänkas, reglerna för att starta och driva företag förenklas och åtgärder vidtas så att det blir billigare att investera i växande företag. Därför bör arbetsgivaravgiften slopas när ett företag väljer att anställa sin första medarbetare, kravet på aktiekapital sänkas, reglerna för personaloptioner förenklas och skatten på dem sänkas mer än vad regeringen föreslår och reglerna för investeringsavdrag förenklas kraftigt. En ny företagsform för riktigt små företag bör också införas där en schablonmässigt beräknad skatt utgår i stället för inkomstskatt, egenavgift och mervärdesskatt.

För att fler ska komma in på arbetsmarknaden bör det införas inträdesjobb, ingångsavdrag och sommarjobsavdrag. Genom reformerna slopas arbetsgivaravgifterna för olika grupper, och därmed sänks kostnaderna för att anställa. RUT-avdraget bör också byggas ut genom att inkludera fler tjänster och höja taket.

Trots regeringens förändringar av dagens subventionerade anställningar är det fortfarande för många stöd och för mycket administrativt krångel. Reglerna måste bli enklare, och stöden måste få en större träffsäkerhet och vara mer kostnadseffektiva. Därför bör extratjänsterna avskaffas och ersättas av matchningsanställningar samtidigt som nystartsjobben utvecklas och ersätter instegsjobb, särskilt anställningsstöd och förstärkt anställningsstöd.

Även utbudet av arbetskraft måste fortsätta att stärkas. Det ska alltid löna sig att arbeta. Skatten på låga inkomster bör därför sänkas och trygghetssystemen utformas på ett sätt som uppmuntrar till arbete. Regeringens höjning av a-kassan är inte en ansvarsfull prioritering. Arbetslöshetssättningen bör reformeras och ges ett högt tak, en snabb och likformig avtrappning och ett lägre långsiktigt ersättningstak. En borte tidsgräns bör införas i aktivitetsstödet och jobbstimulansen i det ekonomiska biståndet bör utökas. Utfasningen av jobbskatteavdraget bör tas bort och de

sänkningar av skiktgränserna som regeringen genomfört bör återställas. Vi inom Centerpartiet anser att det är viktigt att fler arbetar längre varför det förstärkta jobbskatteavdraget bör tillgängliggöras för personer över 64 år och den särskilda löneskatten för äldre avskaffas.

Världen och Sverige står inför stora miljöutmaningar, som t.ex. klimatförändringar, spridning av giftiga kemikalier och nedskräpning av haven. Centerpartiets drivkraft är att uppnå resultat för miljön. En grön skatteväxling bör genomföras, där skatten på utsläpp höjs genom att förorenaren betalar och intäkterna används till att sänka skatterna på arbete och företagande. En grön bilbonus bör också införas. För att snabba på omställningen till icke fossildrivna bilar bör det också införas miljölastbilspremier, reduktionsplikt för att få ned koldioxidutsläppen, förbättrade förutsättningar för såväl stor- som småskalig produktion av förnybar energi, ökade investeringar i laddinfrastruktur och energilagring, avfallsförbränningsskatter och kemikalieskatter. För att snabbare ställa om den tunga trafikens och lantbrukets arbetsmaskiner från fossilbränsle bör en klimatbonus införas. I stället för regeringens förslag om en flygskatt bör det införas ett krav på obligatorisk inblandning av förnybart bränsle för alla flygplan som tankas i Sverige. Det är ett mer klimat- och konstadseffektivt sätt att minska flygets klimatpåverkan.

För att rädda haven och skydda tillgången till dricksvatten bör det avsättas en s.k. blå miljard för rent dricksvatten och förbättrad havsmiljö.

Vi inom Centerpartiet anser att man ska ha likvärdiga möjligheter att leva, arbeta, driva företag och känna trygghet oavsett var i landet man bor. Politiken behöver därför utformas med en insikt om att förutsättningarna ser olika ut i olika delar av landet. Därför bör politiken bedrivas i form av en s.k. närodlad politik där beslut fattas så nära människor som möjligt.

En väl fungerande infrastruktur är en förutsättning för att det ska gå att bo, leva och arbeta i hela landet. Därför bör ett ökat underhåll av järnvägen, ökade och tidigare lagda investeringar i transportinfrastrukturen med hjälp av alternativa finansieringslösningar, och ytterligare investeringar i it- och bredbandsutbyggnad prioriteras. De resurser som avsätts för infrastruktur bör fördelas över hela landet, för att värna hela landets utveckling.

Det måste också löna sig bättre för kommuner och regioner att förbättra sitt företagsklimat, göra produktiva investeringar och upplåta mark åt viktig infrastruktur och produktion. Därför bör det utredas hur ett antal skatter kan regionaliseras.

En av statens viktigaste uppgifter är att garantera människors säkerhet och trygghet. Sverige är i grunden ett tryggt och säkert land, men den oro som sprider sig måste tas på allvar. Därför bör det avsättas medel för fler poliser och högre polislöner. Ökade resurser bör också avsättas för att stärka rättskedjan.

Med det förändrade säkerhetspolitiska läget bör det också ske en intensifiering av totalförsvarsplaneringen och ett utvecklat och fördjupat

försvars- och säkerhetspolitiskt samarbete. Säkerhet byggs solidariskt tillsammans med andra.

Sveriges integrationspolitik har djupa brister, och det behövs snabba och effektiva reformer som förbättrar mottagningskapaciteten. Mottagandet bör fokusera mer på att hjälpa människor in i samhället genom skola och arbete, i stället för att sikta in sig på människors tillgång till bidrag. Därför bör bl.a. samhällsorientering göras obligatorisk, utbildningen för nyanlända barn stärkas och kravet på lärarlegitimation slopas för att öka utbudet av lärare.

Kommunerna är nyckelaktörer i den svenska migrationspolitiken, varför ansvaret för mottagande och etablering bör flyttas från staten till kommunerna. För att minska kostnaderna för mottagandet bör etableringslån införas genom att göra om vissa ersättningar till lån och göra fler välfärdsförmåner arbetsbaserade för nyanlända. Arbetsförmedlingens etableringsansvar har misslyckats, och därför bör ansvaret på sikt föras tillbaka till kommunerna.

Vi i Centerpartiet anser att vården och omsorgen ska hålla hög kvalitet och finnas tillgänglig för alla i hela landet. Skillnaderna i tillgång till sjukvård är i dag alltför stora. Nyckeln är att bejaka entreprenörskap och möjliggöra små vårdenheter. Fler fristående utförare är avgörande för att öka tillgängligheten där uttag av vinst är en förutsättning. För att korta köer och skapa förutsättningar för bättre tillgänglighet bör det införas en tillgänglighetsmiljard i stället för regeringens patientmiljard. Ytterligare medel bör också tillföras för att stärka arbetet mot psykisk ohälsa.

Vidare behövs ett flertal reformer för att utbildning ska leda till jobb; bl.a. bör det införas en vuxenutbildningspeng, fler platser på yrkeshögskolan och en utökning av karriärtjänster. Undervisningstiden i matematik på högstadiet bör också utökas och studiemedelssystemet bör göras mer flexibelt vid studier högre upp i åldrarna.

För en tryggare ålderdom bör skatten för pensionärer sänkas och garantipensionen höjas.

Tydliga tidpunkter för kontroll och avstämning är fundamentala delar av en väl fungerande sjukförsäkring, varför den bortre tidsgränsen bör återinföras. För att stärka incitamenten att återgå till arbete bör också ytterligare en karensdag införas.

Riktade statsbidrag bör i så stor utsträckning som möjligt omvandlas till generella bidrag. Det minskar byråkratin och ökar effektiviteten och förutsägbarheten för Sveriges lokalpolitiker.

Möjligheten för människor att bo är en förutsättning för tillväxt i hela landet. Trots det lider i dag nästan hela Sverige av bostadsbrist. Politiken bör bl.a. inriktas på att förenkla regler för bostadsbyggande och underlätta tillgången till mark. En friare hyressättning bör också införas.

Jag tillstyrker sammanfattningsvis motion 2017/18:3716 och 2017/18:3683, båda av Annie Lööf m.fl., med Centerpartiets förslag till riktlinjer. Jag tillstyrker också delvis Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas respektive förslag till riktlinjer. Regeringens förslag till riktlinjer avstyrks, liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

4. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (L)

av Mats Persson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som Liberalerna föreslår i reservationen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:3193 av Jan Björklund m.fl. (L) och

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 1,
bifaller delvis motionerna

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1 och

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 1 och motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 1 och

2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 11.

Ställningstagande

Liberalerna har tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna en samsyn kring riktlinjerna för den ekonomiska politiken och en gemensam väg framåt för Sverige.

Alliansen sätter människan i centrum, och politiken syftar till att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa och skapa sin egen väg och där man gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Vi i Alliansen ser i huvudsak fem områden där regeringen styr Sverige i fel riktning. För det första lever en av sju svenskar i arbetsför ålder på bidrag i stället för arbete. För det andra måste finanspolitiken utformas utifrån den högkonjunktur som nu råder och de risker som byggs upp. För det tredje har Sverige flera problem som hotar den långsiktiga förmågan att skapa jobb och välbefinnande. Produktivitetens utvecklingen har varit svag under det senaste decenniet och bostadsbristen skapar problem. Skolresultaten och kunskapsnivåerna i den svenska skolan är otillräckliga. Miljö- och klimatutmaningarna kräver kraftfulla och effektiva svar. För det fjärde minskar en alltmer utbredd otrygghet tilltron till samhället och till varandra. För det femte måste samhället hålla ihop. Med stora grupper som står långt från arbetsmarknaden riskerar Sverige att glida isär.

Alliansen välkomnar överenskommelsen om ett nytt finanspolitiskt ramverk. Alliansens utgiftstak är betydligt lägre än regeringens, och minskar som andel av BNP.

Vi i Alliansen vill få fler i arbete genom stärkta drivkrafter och sänkta trösklar in på arbetsmarknaden. Anställningskostnaderna måste sänkas för att öka efterfrågan på arbetskraft med lägre kvalifikationer. RUT-avdraget ska utvecklas så att fler jobb med enklare kvalifikationer blir möjliga.

Andra, mer framgångsrika, matchningsaktörer än Arbetsförmedlingen bör ta vid för att matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare ska bli mer effektiv. Det ska löna sig att arbeta vid låga inkomster i Sverige. Drivkrafterna att arbeta måste vara starkare än drivkrafterna att vara frånvarande från arbetsmarknaden. För att företag ska kunna växa måste tillgången på kompetens och kapital vara god. För att förbättra tillgången på kompetens krävs en bättre fungerande bostadsmarknad.

Systemet för arbetskraftsinvandring bör ses över i syfte att förenkla och snabba på internationella rekryteringar. Tillgången på kapital är också en nyckelfråga för att företag ska kunna växa. En av flera åtgärder är fond-i-fond-lösningar som bör användas brett för att effektivisera det offentliga riskkapitalet.

Vi i Alliansen anser att Sverige måste vara pådrivande i omställningen till en klimatneutral ekonomi och ett giftfritt samhälle. Miljö och tillväxt kan gå hand i hand. Genom att förorenaren betalar kan skatten i gengäld sänkas på jobb och företagande. Krafttag måste tas för att värna havsmiljön. Sverige måste arbeta oförtröttligt på den internationella arenan för att bidra till de globala utsläppsreduktioner som behöver uppnås.

Tryggheten är en förutsättning för människors frihet och välmående. Alliansen har krävt en snabb ökning av antalet poliser och skärpta straff för grova brott. Samtidigt måste samhällets förebyggande insatser utvecklas och Sveriges försvar stärkas.

Alliansen står för en trygg och tillgänglig välfärd. Skola, vård och omsorg måste värnas och utvecklas. En mångfald av aktörer är en förutsättning för valfrihet. Alliansen vill införa ett nytt ramverk för kvalitet i välfärden. Alliansens mål för skolan är att Sverige inom tio år ska ligga på topp tio i PISA-mätningarna. För att nå dit bör antalet timmar i skolbanken öka, fler karriärlärartjänster införas och mer resurser tillföras till utsatta skolor och svaga elever. Dessutom bör lärarutbildningen reformeras. Alliansen vill stärka sjukvården och förkorta vårdköerna. Incitament för landstingen att stärka vårdgarantin måste återinföras. Äldreomsorgen ska präglas av valfrihet, hög kvalitet och ett värdigt bemötande.

Sverige ska bedriva en långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen värnar asylrätten, underlättar rörlighet över gränser och inte ställer upp byråkratiska hinder för arbetskraftsinvandring. På kort sikt måste det först och främst säkerställas att mottagandet fungerar och är kostnadseffektivt. På medellång sikt krävs genomgripande strukturella reformer av arbetsmarknaden, utbildningssystemet och bostadsmarknaden så att alla människor som ska etableras i Sverige har en möjlighet att få ett arbete, egenförsörjning och frihet över sitt eget liv.

Regeringen redovisar i budgetpropositionen (finansplanen s. 229) att den anser att ett tillkännagivande om åtgärder för att förenkla skattesystemet är slutbehandlat med det som redovisas. Vi delar inte den bedömningen. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet för företagen.

Vi liberaler grundar våra prioriteringar på de alliansgemensamma riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Det handlar om att skapa möjligheter, reparera tryggheten och försvara friheten.

Skolan ska göra klassresor möjliga med hjälp av kunskap, förväntningar och studiero. För att ge alla elever en bra skolgång bör staten ta tillbaka ansvaret för det offentliga skolväsendet. Kvaliteten och valfriheten ska värnas och det fria skolvalet försvaras. Skolstarten bör ske vid sex års ålder även i Sverige. Medel bör föras till kommunerna för att öka kvaliteten, öka undervisningen, se till att nyanlända elever kommer i kapp och säkerställa att varje barn lär sig läsa, skriva och räkna.

Skickliga lärare är den avgörande faktorn för att höja resultaten i skolan. Vi liberaler förordar högre lön åt skickliga lärare och en reformerad lärarutbildning som ska göra läraryrket attraktivt. För att minska lärarnas arbetsbörda bör en ny yrkeskategori, lärarassistenter, införas. Lärare och rektorer som söker sig till tjänster i skolor i utanförskapsområden ska ges bättre löne- och arbetsvillkor.

Gymnasieskolan ska förbereda både för vidare studier och för arbetslivet. En försöksverksamhet kring gymnasial lärlingsutbildning, med s.k. branschlärningar där branscher och arbetsgivare har ökat inflytande och ansvar, bör genomföras.

Det behövs en stark vuxenutbildning för dem som vill förbättra sina grundkunskaper, specialisera sig inom ett yrke eller förbereda sig för högskolestudier. Alla ska ha rätt till komvux. Liberalerna vill införa en yrkesskola, en yrkesutbildning för vuxna motsvarande gymnasial nivå med ett stort inslag av arbetsplatsförlagt lärande.

Egen försörjning är nyckeln till frihet och en bättre framtid. Det första steget in på arbetsmarknaden är det viktigaste. Nyanlända och unga upp till 23 år som saknar fullständig gymnasieutbildning ska kunna få ett inträdesjobb.

Det krävs ökade drivkrafter att gå från bidrag till jobb. Jobbstimulansen i försörjningsstödet bör därför utökas från 25 till 40 procent. Motprestation för försörjningsstöd bör bli obligatoriskt i kommunerna. Kraven på att delta i etableringsinsatser måste stärkas.

Liberalerna ser behov av en skattereform där inriktningen ska vara att skatter på jobb och sysselsättning sammantaget tydligt sänks. Principen från 1990 års skattereform om att maximalt 15 procent av löntagarna ska betala statlig skatt bör återställas. Det andra steget i den statliga inkomstskatten, den s.k. värnskatten, bör avskaffas. Avtrappningen av jobbskatteavdraget för månadsinkomster över 50 000 kronor återställs.

Taket för RUT bör tredubblas och RUT-avdraget vidgas till att omfatta fler tjänster.

Fastighetsbeskattningen behöver reformeras i riktning mot ökad rörlighet på bostadsmarknaden samtidigt som skattepolitiken måste bidra till att dämpa och stabilisera en exceptionell prisutveckling.

Skattereglerna ska underlätta för nystartade och snabbväxande företag – i dag och i framtiden.

Åldersgränsen för det förhöjda jobbskatteavdraget bör justeras ned med två år för att även inkludera personer som vid årets ingång är 63 år. Löneskatten för äldre bör slopas.

En grön skatteväxling med lägre skatt på jobb och höjningar av olika former av miljö- och klimatpåverkande skatter och avgifter bör genomföras. Miljöbilsbonusen bör utformas som en förhöjd skatt på bilar med negativ klimatpåverkan.

Det krävs en ny arbetsmarknadspolitik. Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form måste läggas ned. Fokus ligger i dag på arbetssökande som inte behöver myndighetens hjälp, när alla resurser egentligen behöver läggas på att rusta dem som står längst från arbetsmarknaden för jobb och sysselsättning. Det behövs en ny myndighet som prioriterar de grupper som har det särskilt svårt att komma in på arbetsmarknaden. Flera anställningsstöd slås samman till en ny anställningssubvention, nystartsjobb plus, med ett lönetak på 18 000 kronor i månaden.

Vi liberaler föreslår ett nytt sysselsättningsmål med huvudmålet att Sverige ska ha 70 procents sysselsättning i åldrarna 15–74 år 2025. För att skapa fler jobb krävs att politiken inriktas på de grupper där sysselsättningsgraden främst kan öka.

Den svenska bostadsmarknaden behöver fler bostäder, vilket kan bli verklighet genom enklare regler, mindre krångel och kortare planprocesser. Regeringens bygg- och bostadssubventioner avvisas.

För att bryta trenden mot ökad sjukfrånvaro krävs en rad åtgärder. Liberalerna vill att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen återinförs, att en femtonde karensdag införs och att sjukpenningen på fortsättningsnivå betalas ut tidigare än i dag.

De grundläggande uppgifterna i samhället måste fungera. Dit hör en rättsstat som människor kan lita på. Lika viktigt är det att alla människor känner att det går att klara sin egen försörjning – och att det finns ett skydds nät när det behövs.

Den samlade nära vården och primärvården bör stärkas för att öka tillgängligheten och minska väntetiderna. Medel bör satsas på ett primärvårdslyft och på barn- och ungdomspsykiatri. Vidare bör medel avsättas för karriärtjänster för specialistsjuksköterskor. Kömiljarden bör återinföras för att öka tillgången till vård. Vårdbiträdena ska återinföras i vården.

För att ge barnfamiljer med lägre inkomster en stärkt ställning på bostadsmarknaden bör bostadsbidraget för barnfamiljer höjas.

Det är centralt att öka äldres självbestämmande och makt över sin vardag, och en laga-mat-garanti för hemtjänsten bör införas. Reformen bör genomföras

för att förbättra ekonomin för ekonomiskt svaga pensionärer. Det behövs en nystart för att svensk polis ska fungera bättre – i hela Sverige. Anslaget till Polismyndigheten behöver öka och utbyggnaden få genomslag i hela Sverige. Utbyggnaden av antalet poliser ska åtföljas av en ökning av antalet civila utredare och andra civilanställda. En generell lönesatsning på landets poliser görs. Under en övergångstid ska staten öronmärka bidrag till kommuner så att fler ordningsvakter kan anställas i kommunal regi. Vidare bör Tullverkets brottsbekämpande förmåga stärkas liksom arbetet mot terrorism och våldsbejakande extremism.

Jämställdhet handlar om att alla ska ha samma frihet att välja sitt eget liv. Liberalerna vill stärka jämställdheten och öppna upp för entreprenörskap i kvinnodominerade sektorer.

Ingen ska behöva vara rädd för att bli utsatt för våld i hemmet eller av en närstående. Mer resurser bör läggas på arbetet mot våld mot barn, och landets kvinnojourer bör ges långsiktiga och rimliga ekonomiska villkor.

LSS-reformen (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) var ett stort framsteg i arbetet för full delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning. Det mest uppmärksammade inslaget i reformen var införandet av rätt till personlig assistans, en rätt som bör stärkas.

Valfrihet i välfärden ger människor makt över sina egna liv. Regeringen flaggar för förslag om överskottsbegränsningar i välfärden, vars faktiska konsekvenser är att driva bort välfungerande och populära skolor, äldreboenden och hemtjänstföretag. Liberalerna avvisar ett sådant förslag.

Försvarsförmågan måste öka på flera sätt för att möta en ny och mer bister verklighet. Ambitionen är att försvarsutgifterna till 2026 ska nå 2 procent av BNP. Regeringen måste omedelbart ansöka om Natomedlemskap.

Jag tillstyrker sammanfattningsvis motionerna 2017/18:3193 och 2017/18:3752, båda av Jan Björklund m.fl. (L), med Liberalernas förslag till riktlinjer. Jag tillstyrker också delvis Moderaternas, Centerpartiets och Kristdemokraternas respektive förslag till riktlinjer. Regeringens förslag till riktlinjer avstyrks, liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

5. Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, punkt 1 (KD)

av Jakob Forssmed (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som Kristdemokraterna föreslår i reservationen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1, bifaller delvis motionerna

2017/18:3681 av Ulf KristerSSon m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1 och
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 1 och
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 1 och motionerna
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 1,
2017/18:3193 av Jan Björklund m.fl. (L) och
2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 11.

Ställningstagande

Kristdemokraterna har tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna en samsyn kring riktlinjerna för den ekonomiska politiken och en gemensam väg framåt för Sverige.

Alliansen sätter människan i centrum, och politiken syftar till att bygga ett samhälle som tar till vara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa och skapa sin egen väg och där man gemensamt skapar trygghet och sammanhållning. Vi i Alliansen ser i huvudsak fem områden där regeringen styr Sverige i fel riktning. För det första lever en av sju svenskar i arbetsför ålder på bidrag i stället för arbete. För det andra måste finanspolitiken utformas utifrån den högkonjunktur som nu råder och de risker som byggs upp. För det tredje har Sverige flera problem som hotar den långsiktiga förmågan att skapa jobb och välförstånd. Produktivitetsutvecklingen har varit svag under det senaste decenniet och bostadsbristen skapar problem. Skolresultaten och kunskapsnivåerna i den svenska skolan är otillräckliga. Miljö- och klimatutmaningarna kräver kraftfulla och effektiva svar. För det fjärde minskar en alltmer utbredd otrygghet tilltron till samhället och till varandra. För det femte måste samhället hålla ihop. Med stora grupper som står långt från arbetsmarknaden riskerar Sverige att glida isär.

Alliansen välkomnar överenskommelsen om ett nytt finanspolitiskt ramverk. Alliansens utgiftstak är betydligt lägre än regeringens, och minskar som andel av BNP.

Vi i Alliansen vill få fler i arbete genom stärkta drivkrafter och sänkta trösklar in på arbetsmarknaden. Anställningskostnaderna måste sänkas för att öka efterfrågan på arbetskraft med lägre kvalifikationer. RUT-avdraget ska utvecklas så att fler jobb med enklare kvalifikationer blir möjliga.

Andra, mer framgångsrika, matchningsaktörer än Arbetsförmedlingen bör ta vid för att matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare ska bli mer effektiv. Det ska löna sig att arbeta vid låga inkomster i Sverige. Drivkrafterna att arbeta måste vara starkare än drivkrafterna att vara frånvarande från arbetsmarknaden. För att företag ska kunna växa måste tillgången på kompetens och kapital vara god. För att förbättra tillgången på kompetens krävs en bättre fungerande bostadsmarknad.

Systemet för arbetskraftsinvandring bör ses över i syfte att förenkla och snabba på internationella rekryteringar. Tillgången på kapital är också en nyckelfråga för att företag ska kunna växa. En av flera åtgärder är fond-i-fond-

lösningar som bör användas brett för att effektivisera det offentliga riskkapitalet.

Vi i Alliansen anser att Sverige måste vara pådrivande i omställningen till en klimatneutral ekonomi och ett giftfritt samhälle. Miljö och tillväxt kan gå hand i hand. Genom att förorenaren betalar kan skatten i gengäld sänkas på jobb och företagande. Krafttag måste tas för att värna havsmiljön. Sverige måste arbeta oförtröttligt på den internationella arenan för att bidra till de globala utsläppsreduktioner som behöver uppnås.

Tryggheten är en förutsättning för människors frihet och välmående. Alliansen har krävt en snabb ökning av antalet poliser och skärpta straff för grova brott. Samtidigt måste samhällets förebyggande insatser utvecklas och Sveriges försvar stärkas.

Alliansen står för en trygg och tillgänglig välfärd. Skola, vård och omsorg måste värnas och utvecklas. En mångfald av aktörer är en förutsättning för valfrihet. Alliansen vill införa ett nytt ramverk för kvalitet i välfärden. Alliansens mål för skolan är att Sverige inom tio år ska ligga på topp tio i PISA-mätningarna. För att nå dit bör antalet timmar i skolbanken öka, fler karriärlärartjänster införas och mer resurser tillföras till utsatta skolor och svaga elever. Dessutom bör lärarutbildningen reformeras. Alliansen vill stärka sjukvården och förkorta vårdköerna. Incitament för landstingen att stärka vårdgarantin måste återinföras. Äldreomsorgen ska präglas av valfrihet, hög kvalitet och ett värdigt bemötande.

Sverige ska bedriva en långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen värnar asylrätten, underlättar rörlighet över gränser och inte ställer upp byråkratiska hinder för arbetskraftsinvandring. På kort sikt måste det först och främst säkerställas att mottagandet fungerar och är kostnadseffektivt. På medellång sikt krävs genomgripande strukturella reformer av arbetsmarknaden, utbildningssystemet och bostadsmarknaden så att alla människor som ska etableras i Sverige har en möjlighet att få ett arbete, egenförsörjning och frihet över sitt eget liv.

Regeringen redovisar i budgetpropositionen (finansplanen s. 229) att den anser att ett tillkännagivande om åtgärder för att förenkla skattesystemet är slutbehandlat med det som redovisas. Vi delar inte den bedömningen. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ytterligare åtgärder för att öka takten i regelförenklingsarbetet för företagen.

Kristdemokraterna vill ha en ekonomisk politik som stöder ett samhälle där varje människas förmåga kan tas till vara och som underlättar för alla att gå från utanförskap till arbete. En väl fungerande ekonomisk politik skapar ökade resurser för bättre vård och omsorg och en bättre skola med ett fördjupat kunskapsuppdag. Den ska också skapa förutsättningar för ett samhälle med god ekonomisk tillväxt och ett företagsklimat som står sig starkt i den allt hårdare globala konkurrensen. Familjernas självbestämmande och det civila samhällets ställning ska stärkas. En väl fungerande ekonomisk politik ger resurser till en god vård och omsorg och en bra skola med ett fördjupat kunskapsuppdag.

En förutsättning för att den ekonomiska politiken ska fungera på lång sikt är att det råder ordning och reda i den statliga och offentliga ekonomin. Genom att ta det finanspolitiska ramverket på allvar kommer Sverige att stå starkare när nästa kris kommer. Därför är en expansiv politik i högkonjunktur en riskabel politik, och i stället krävs en politik som är rädd om statens finanser och värnar skattebetalarna.

En av Sveriges mest angelägna utmaningar är att lösa tadelningen på arbetsmarknaden. De som står långt från arbetsmarknaden behöver stöttas i sin strävan att få ett arbete och en egen försörjning. Det måste löna sig att gå från utanförskap till arbete. Det skulle kunna genomföras genom ett dubbelt jobbskatteavdrag för grupper som har svårare att ta sig in på arbetsmarknaden, dvs. nyanlända, unga och personer som t.ex. på grund av arbetslöshet eller sjukdom varit borta länge från arbetsmarknaden. Att kombinera detta med en förenklad anställningsform för nyanlända och unga utan gymnasieexamen skulle bidra till att fler får värdefulla erfarenheter för att kunna gå vidare i arbetslivet. Arbetsmarknadspolitiken behöver helt läggas om så att ineffektiva arbetsmarknadsprogram som inte löser de faktiska problemen avskaffas. Yrkesvuxutbildningar ska ersätta icke fungerande utbildningar hos Arbetsförmedlingen, och myndighetens förvaltningsanslag behöver dras ned.

Ett gott företagsklimat är nyckeln till att möta framtida utmaningar och att öka resurserna till den gemensamma välfärden. En grundförutsättning för att underlätta för företag att växa och anställa är att de ska ha råd och möjlighet att anställa. Det behövs också enklare regler, ökad tillgång till riskkapital och konkurrenskraftiga skatter. Genom breddat RUT-avdrag och förbättrade förutsättningar för nya tjänstesektorer kan nya marknader uppstå och växa sig starka.

Skattepolitiken behöver inriktas på skattesänkningar som uppmuntrar till jobb och som riktar sig till barnfamiljer och pensionärer som halkat efter. Ett jobbskatteavdrag för föräldrar bör införas liksom ett jobbskatteavdrag för personer över 64 år. Skillnaden i beskattning mellan arbetsinkomst och pensionsinkomst behöver tas bort, och inte heller ska det finnas en särskild löneskatt för äldre. Det är också möjligt att genomföra en bred skattesänkning för samtliga hushåll genom att prioritera bland statens utgifter och inkomster. För att förstärka inkomsterna i statens budget kan momsen höjas med 1 procentenhet. Vidare behövs en blocköverskridande överenskommelse om en långsam nedtrappning av ränteavdraget, en nedtrappning som bör kunna påbörjas redan under nästa år och att ränteavdraget också begränsas genom att taket sänks till 75 000 kronor från dagens 100 000 kronor.

Familjer och det civila samhället behöver stärkas utan påtvingade politiska lösningar som hämmar tilliten och riskerar att skada mer än hjälpa. Förutom ett jobbskatteavdrag för föräldrar, behöver familjer som lever i utsatthet prioriteras, t.ex. genom höjda bostadsbidrag och genom en barnomsorgspong som ger möjlighet till omsorg om egna barn i hemmet. Barns och ungas behov och rättigheter ska vara grunden för hur familjepolitiken och barnomsorgen utformas. Därför är det bl.a. nödvändigt med reformer som stärker elevhälsan,

föräldrastödet och barn- och ungdomspsykiatri. Det måste vara möjligt att göra skatteavdrag för den som skänker pengar till välgörande ändamål.

Förtroendet för vården är lägre i Sverige än i andra jämförbara länder, och tillgängligheten är låg. Vården är inte jämlik och det finns brister med överbeläggningar, patientsäkerhet och vårdköer. Kombinationen av brister och en erkänt hög kvalitet i svensk hälso- och sjukvård kräver en politik som både stärker det som fungerar väl och vågar ompröva invanda föreställningar och strukturer. För att återupprätta välfärdsloftet gentemot medborgarna behöver resurser avsättas till en prestationsbaserad vårdplatsgaranti inom sjukhusvården och kömiljarden återinföras. Primärvården måste stärkas genom ökad tillgänglighet, en skarpare vårdgaranti och genom att återinföra systemet med patientansvarig läkare. För att säkra en god, effektiv och jämlik sjukvård i hela landet bör staten ta huvudansvaret för sjukvården. En mångfald av utförare behövs för ökad valfrihet och makt till den enskilde. Något vinsttak för privata aktörer ska inte införas. I stället behövs ändamålsenliga kvalitetskrav och uppföljning.

Samhället behöver byggas så att alla kan åldras i trygghet och värdighet. Äldres vård och omsorg måste präglas av självbestämmande och valfrihet. Den som fyllt 85 år ska ha en lagstadgad rätt att få flytta till ett anpassat boende, och en prestationsbaserad ersättning bör införas till de kommuner som klarar att anvisa platser inom tre månader. För att klara ett sådant löfte till de äldre behövs fler och olika typer av äldreboenden. Detta kan åstadkommas med stimulansbidrag till kommunerna.

Tryggheten måste öka och komma alla till del. Det kräver en polis och ett rättsväsen som fungerar, är mer synligt och lokalt förankrat. Medborgarnas tillit till rättssamhället hotas när människor utsätts för brott som inte klaras upp. För att bryta den utvecklingen behöver resurserna förstärkas. Polisen behöver resurstillskott för att med uthållighet kunna stävja utvecklingen särskilt vad gäller gängrelaterad brottslighet. Fram till 2025 behöver 10 000 fler poliser anställas och deras arbetsvillkor förbättras. Den svenska försvarsförmågan måste anpassas till en alltmer orolig värld, och förstärkningen av försvarsanslagen behöver gå långt utöver den ram som den nuvarande försvarsöverenskommelsen garanterar.

För att fördjupa skolans kunskapsuppdrag behöver tillgången på speciallärarkompetens öka, antalet karriärlärartjänster öka och mer resurser tillföras skolor i utsatta områden. Det behövs också insatser för att vända trenden med barn och unga som mår dåligt och drabbas av psykisk ohälsa.

Den migrationspolitiska utgångspunkten ska vara att värna asylrätten och att Sverige har ett moraliskt ansvar att hjälpa medmänniskor i nöd. Asylprövningen ska samtidigt vara rättssäker. Den som saknar skyddsskäl och får nej på sin asylansökan ska också lämna landet. Familjens betydelse och barns rätt till sina föräldrar är grundläggande, varför rätten till familjeåterförening måste stärkas.

Jag tillstyrker sammanfattningsvis motion 2017/18:3798 av Andreas Carlsson m.fl. med Kristdemokraternas förslag till riktklinjer för den

ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Jag tillstyrker också delvis Moderaternas, Centerpartiets och Liberalernas respektive förslag till riktlinjer. Regeringens förslag till riktlinjer avstyrks, liksom övriga här aktuella motionsyrkanden.

6. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (M)

av Elisabeth Svantesson (M), Maria Plass (M), Anette Åkesson (M) och Jenny Petersson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Målet för den offentliga sektorns finansiella sparande
= utskottet

b) Ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld
= utskottet

c) Utgiftstak för staten 2018–2020

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 285 miljarder kronor för 2018, 1 320 miljarder kronor för 2019 och 1 365 miljarder kronor 2020.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 2,
bifaller delvis motionerna

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2,

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 och

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2 och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 2 och 3 samt motion

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 2.

d) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2018

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 i enlighet med Moderaternas förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 3 och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 8 och motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5,

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5 och

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

e) Övriga utgifter i statens budget 2018

= utskottet

f) Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2018

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 i enlighet med Moderaternas förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 5 i denna del och avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 6 och motionerna 2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del, 2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del, 2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del och 2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del.

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler

Riksdagen antar regeringens lagförslag och ställer sig bakom det som anförs i Moderaternas budgetmotion om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med Moderaternas inkomstberäkning och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 18–29, 31–35, 36.1, 36.2 och 37–50 samt motionerna

2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) yrkandena 4 och 6, 2017/18:3182 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 1 och 4, 2017/18:3295 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1, 2017/18:3352 av Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M) yrkande 7, 2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 2, 9 och 12, 2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 5 i denna del, 2017/18:3682 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 12, 2017/18:3833 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 38 och 40, 2017/18:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–6 och 2017/18:3863 av Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M) yrkande 8, bifaller delvis proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 30 och motion 2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 7–19 och avslår motionerna 2017/18:84 av Sara-Lena Bjälkö (SD), 2017/18:929 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1, 2017/18:1281 av Pål Jonson (M), 2017/18:1311 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1, 2017/18:1333 av Edward Riedl (M), 2017/18:1348 av Edward Riedl (M), 2017/18:1629 av Johan Nissinen (SD) yrkandena 1 och 2, 2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del, 2017/18:2523 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4, 2017/18:2609 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2, 2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3,

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 4,
2017/18:2820 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 7, 9, 10, 13, 26, 31 och 35,
2017/18:3462 av Nina Lundström m.fl. (L) yrkande 20,
2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 15,
2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 2–7, 20 och 21,
2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,
2017/18:3640 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:3652 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkandena 3–5, 18 och 51,
2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3,
2017/18:3685 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 75,
2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 12,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3748 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 7,
2017/18:3749 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3758 av Anders Åkesson m.fl. (C) yrkande 3,
2017/18:3766 av Robert Halef m.fl. (KD) yrkandena 28, 29, 38 och 45,
2017/18:3767 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del,
2017/18:3836 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 32 och 37,
2017/18:3842 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkandena 2 och 5 samt
2017/18:3887 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 18.

h) Övriga inkomster i statens budget 2018

= utskottet

i) Ålderspensionssystemets utgifter 2018

= utskottet

j) Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019 och 2020

Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden och den preliminära inkomstberäkningen för 2019 och 2020 i enlighet med Moderaternas förslag i bilaga 7.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 4 och 6 samt avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 7 och 11 samt motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 4 och 6,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 4 och 6 samt
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Vi anser att Moderaternas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken bör ligga till grund för beslutet om utgiftstak för 2018–2020, utgiftsramar och inkomstberäkning för 2018 och ändringar i skatte- och avgiftsregler som ligger till grund för inkomstberäkningen. De preliminära utgiftsramarna och inkomstberäkningen för 2019 och 2020 bör också utgå från dessa riktlinjer.

Fördelningen av utgifter på utgiftsområden liksom övriga utgifter och beräkning av inkomster för 2018 ska göras i enlighet med vårt förslag i bilaga 3 i betänkandet.

I bilaga 7 i betänkandet redovisar vi vårt förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020.

Med hänvisning till detta tillstyrker vi Moderaternas förslag till rambeslut.

7. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (SD)

av Oscar Sjöstedt (SD) och Dennis Dioukarev (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

= utskottet

b) Ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld

= utskottet

c) Utgiftstak för staten 2018–2020

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 281 151 miljoner kronor för 2018, 1 296 722 miljoner kronor för 2019 och 1 327 214 miljoner kronor för 2020.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 2 och avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 2 och 3 samt motionerna 2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 2, 2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2, 2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 och 2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2.

d) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2018

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 i enlighet med Sverigedemokraternas förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5 och
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 8 och motionerna
2017/18:3681 av Ulf KristerSSon m.fl. (M) yrkande 3,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5 och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

e) Övriga utgifter i statens budget 2018

= utskottet

f) Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2018

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 i
enlighet med Sverigedemokraternas förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del och
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 6 och motionerna
2017/18:3681 av Ulf KristerSSon m.fl. (M) yrkande 5 i denna del,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del.

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler

Riksdagen antar regeringens lagförslag och ställer sig bakom det som anförs i
Sverigedemokraternas budgetmotion om att regeringen ska återkomma med
lagförslag i överensstämmelse med Sverigedemokraternas inkomstberäkning
och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna

18–29, 31–35, 36.1, 36.2 och 37–50 samt motionerna
2017/18:929 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del,
2017/18:2523 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 3 och
2017/18:3887 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 18,
bifaller delvis proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 30 och motionerna
2017/18:2523 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 4 och
2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 4 och
avslår motionerna
2017/18:84 av Sara-Lena Bjälkö (SD),
2017/18:1281 av Pål Jonson (M),
2017/18:1311 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,
2017/18:1333 av Edward Riedl (M),
2017/18:1348 av Edward Riedl (M),
2017/18:1629 av Johan Nissinen (SD) yrkandena 1 och 2,
2017/18:2609 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3,
2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 4,

2017/18:2820 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 7, 9, 10, 13, 26, 31 och 35,
 2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 6,
 2017/18:3182 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 1 och 4,
 2017/18:3295 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1,
 2017/18:3352 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 7,
 2017/18:3462 av Nina Lundström m.fl. (L) yrkande 20,
 2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 2, 9 och 12,
 2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 15,
 2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 2–7, 20 och 21,
 2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,
 2017/18:3640 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,
 2017/18:3652 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkandena 3–5, 18 och 51,
 2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 5 i denna del och 7–19,
 2017/18:3682 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 12,
 2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3,
 2017/18:3685 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 75,
 2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 12,
 2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del,
 2017/18:3748 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 7,
 2017/18:3749 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2,
 2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del,
 2017/18:3758 av Anders Åkesson m.fl. (C) yrkande 3,
 2017/18:3766 av Robert Halef m.fl. (KD) yrkandena 28, 29, 38 och 45,
 2017/18:3767 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,
 2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del,
 2017/18:3833 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 38 och 40,
 2017/18:3836 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 32 och 37,
 2017/18:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–6,
 2017/18:3842 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkandena 2 och 5 samt
 2017/18:3863 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 8.

h) Övriga inkomster i statens budget 2018

= utskottet

i) Ålderspensionssystemets utgifter 2018

= utskottet

j) Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019 och 2020

Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden och den preliminära inkomstberäkningen för 2019 och 2020 i enlighet med Sverigedemokraternas förslag i bilaga 7.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 4 och 6 samt avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 7 och 11 samt motionerna

2017/18:3681 av Ulf KristerSSon m.fl. (M) yrkandena 4 och 6,
 2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6,
 2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 4 och 6 samt
 2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Vi anser att Sverigedemokraternas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken bör ligga till grund för beslutet om utgiftstak för 2018–2020, utgiftsramar och inkomstberäkning för 2018 och ändringar i skatte- och avgiftsregler som ligger till grund för inkomstberäkningen. De preliminära utgiftsramarna och inkomstberäkningen för 2019 och 2020 bör också utgå från dessa riktlinjer.

Fördelningen av utgifter på utgiftsområden liksom övriga utgifter och beräkning av inkomster för 2018 ska göras i enlighet med vårt förslag i bilaga 3 i betänkandet.

I bilaga 7 i betänkandet redovisar vi vårt förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020.

Med hänvisning till detta tillstyrker vi Sverigedemokraternas förslag till rambeslut.

8. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (C)

av Peter Helander (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Målet för den offentliga sektorns finansiella sparande
 = utskottet

b) Ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld
 = utskottet

c) Utgiftstak för staten 2018–2020

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 285 miljarder kronor för 2018, 1 320 miljarder kronor för 2019 och 1 365 miljarder kronor 2020.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2,
 bifaller delvis motionerna

2017/18:3681 av Ulf KristerSSon m.fl. (M) yrkande 2,
 2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 och
 2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2 och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 2 och 3 samt motion 2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 2.

d) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2018

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 i enlighet med Centerpartiets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 och
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 8 och motionerna
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 3,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5 och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

e) Övriga utgifter i statens budget 2018

= utskottet

f) Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2018

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 i enlighet med Centerpartiets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del och
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 6 och motionerna
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 5 i denna del,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del.

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler

Riksdagen antar regeringens lagförslag och ställer sig bakom vad som anförs i Centerpartiets budgetmotion om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med Centerpartiets inkomstberäkning och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna

18–29, 31–35, 36.1, 36.2 och 37–50 samt motionerna
2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) yrkandena 4 och 6,
2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3,
2017/18:3685 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 75,
2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 12,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del och
2017/18:3758 av Anders Åkesson m.fl. (C) yrkande 3,
bifaller delvis proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 30 och avslår motionerna

2017/18:84 av Sara-Lena Bjälkö (SD),
2017/18:929 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,
2017/18:1281 av Pål Jonson (M),
2017/18:1311 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2017/18:1333 av Edward Riedl (M),
2017/18:1348 av Edward Riedl (M),
2017/18:1629 av Johan Nissinen (SD) yrkandena 1 och 2,
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del,
2017/18:2523 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4,
2017/18:2609 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3,
2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 4,
2017/18:2820 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 7, 9, 10, 13, 26, 31 och 35,
2017/18:3182 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 1 och 4,
2017/18:3295 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3352 av Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M) yrkande 7,
2017/18:3462 av Nina Lundström m.fl. (L) yrkande 20,
2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 2, 9 och 12,
2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 15,
2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 2–7, 20 och 21,
2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,
2017/18:3640 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:3652 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkandena 3–5, 18 och 51,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 5 i denna del och 7–19,
2017/18:3682 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 12,
2017/18:3748 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 7,
2017/18:3749 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3766 av Robert Halef m.fl. (KD) yrkandena 28, 29, 38 och 45,
2017/18:3767 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del,
2017/18:3833 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 38 och 40,
2017/18:3836 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 32 och 37,
2017/18:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–6,
2017/18:3842 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkandena 2 och 5,
2017/18:3863 av Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M) yrkande 8 och
2017/18:3887 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 18.

h) Övriga inkomster i statens budget 2018

= utskottet

i) Ålderspensionssystemets utgifter 2018

= utskottet

j) Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019 och 2020

Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden och den preliminära inkomstberäkningen för 2019 och 2020 i enlighet med Centerpartiets förslag i bilaga 7.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6 samt avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 7 och 11 samt motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 4 och 6 samt

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Jag anser att Centerpartiets riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken bör ligga till grund för beslutet om utgiftstak för 2018–2020, utgiftsramar och inkomstberäkning för 2018 och ändringar i skatte- och avgiftsregler som ligger till grund för inkomstberäkningen. De preliminära utgiftsramarna och inkomstberäkningen för 2019 och 2020 bör också utgå från dessa riktlinjer.

Fördelningen av utgifter på utgiftsområden liksom övriga utgifter och beräkning av inkomster för 2018 ska göras i enlighet med vårt förslag i bilaga 3 i betänkandet.

I bilaga 7 i betänkandet redovisar vi vårt förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020.

Med hänvisning till detta tillstyrker jag Centerpartiets förslag till rambeslut.

9. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (L)

av Mats Persson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

= utskottet

b) Ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld

= utskottet

c) Utgiftstak för staten 2018–2020

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 285 miljarder kronor 2018, 1 320 miljarder kronor 2019 och 1 365 miljarder kronor 2020.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,

bifaller delvis motionerna

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 2,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2 och
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 2 och 3 samt motion
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 2.

d) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2018

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 i
enlighet med Liberalernas förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5 och
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 8 och motionerna
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 3,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

e) Övriga utgifter i statens budget 2018

= utskottet

f) Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2018

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomster i statens budget för 2018 i
enlighet med Liberalernas förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del och
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 6 och motionerna
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 5 i denna del,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del och
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del.

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler

Riksdagen antar regeringens lagförslag och ställer sig bakom det som anförs i
Liberalernas budgetmotion om att regeringen ska återkomma med lagförslag i
överensstämmelse med Liberalernas inkomstberäkning och tillkännager detta
för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna
18–29, 31–35, 36.1, 36.2 och 37–50 samt motionerna
2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3,
2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 4,
2017/18:2820 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 7, 9, 10, 13, 26, 31 och
35,
2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) yrkandena 4 och 6,
2017/18:3462 av Nina Lundström m.fl. (L) yrkande 20,
2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 och
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del,
bifaller delvis proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 30 och avslår
motionerna

2017/18:84 av Sara-Lena Bjälkö (SD),
2017/18:929 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,
2017/18:1281 av Pål Jonson (M),
2017/18:1311 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,
2017/18:1333 av Edward Riedl (M),
2017/18:1348 av Edward Riedl (M),
2017/18:1629 av Johan Nissinen (SD) yrkandena 1 och 2,
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del,
2017/18:2523 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4,
2017/18:2609 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3182 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 1 och 4,
2017/18:3295 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3352 av Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M) yrkande 7,
2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 2, 9 och 12,
2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 15,
2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 2–7, 20 och 21,
2017/18:3640 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:3652 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkandena 3–5, 18 och 51,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 5 i denna del och 7–19,
2017/18:3682 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 12,
2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3,
2017/18:3685 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 75,
2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 12,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3748 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 7,
2017/18:3749 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3758 av Anders Åkesson m.fl. (C) yrkande 3,
2017/18:3766 av Robert Halef m.fl. (KD) yrkandena 28, 29, 38 och 45,
2017/18:3767 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del,
2017/18:3833 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 38 och 40,
2017/18:3836 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 32 och 37,
2017/18:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–6,
2017/18:3842 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkandena 2 och 5,
2017/18:3863 av Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M) yrkande 8 och
2017/18:3887 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 18.

h) Övriga inkomster i statens budget 2018

= utskottet

i) Ålderspensionssystemets utgifter 2018

= utskottet

j) Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019 och 2020

Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden och den preliminära inkomstberäkningen för 2019 och 2020 i enlighet med Liberalernas förslag i bilaga 7.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 4 och 6 samt avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 7 och 11 samt motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6 samt

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Jag anser att Liberalernas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken bör ligga till grund för beslutet om utgiftstak för 2018–2020, utgiftsramar och inkomstberäkning för 2018 och ändringar i skatte- och avgiftsregler som ligger till grund för inkomstberäkningen. De preliminära utgiftsramarna och inkomstberäkningen för 2019 och 2020 bör också utgå från dessa riktlinjer.

Fördelningen av utgifter på utgiftsområden liksom övriga utgifter och beräkning av inkomster för 2018 ska göras i enlighet med vårt förslag i bilaga 3 i betänkandet.

I bilaga 7 i betänkandet redovisar vi vårt förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020.

Med hänvisning till detta tillstyrker jag Liberalernas förslag till rambeslut.

10. Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna i statens budget, punkt 2 (KD)

av Jakob Forssmed (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

= utskottet

b) Ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld

= utskottet

c) Utgiftstak för staten 2018–2020

Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 285 miljarder kronor för 2018, 1 320 miljarder kronor för 2019 och 1 365 miljarder kronor 2020.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2,

bifaller delvis motionerna

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 2,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 och

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 2 och 3 samt motion

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 2.

d) Utgiftsramar för utgiftsområdena 2018

Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 i enlighet med Kristdemokraternas förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 8 och motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 5,

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 3,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 5 och

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5.

e) Övriga utgifter i statens budget 2018

Riksdagen godkänner beräkningen av Riksgäldskontorets nettoutlåning för 2018 i enlighet med Kristdemokraternas förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 9 och 14 samt motion

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 13.

f) Beräkningen av inkomsterna i statens budget 2018

Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 i enlighet med Kristdemokraternas förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del och

avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 6 och motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del,

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 5 i denna del,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del och

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del.

g) Ändringar i skatte- och avgiftsregler

Riksdagen antar regeringens lagförslag och ställer sig bakom det som anförs i Kristdemokraternas budgetmotion om att regeringen ska återkomma med

lagförslag i överensstämmelse med Kristdemokraternas inkomstberäkning och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 18–29, 31–35, 36.1, 36.2 och 37–50 samt motionerna

2017/18:2609 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) yrkandena 4 och 6,
2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 15,
2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 2–7, 20 och 21,
2017/18:3652 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkandena 3–5, 18 och 51,
2017/18:3748 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 7,
2017/18:3749 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3766 av Robert Halef m.fl. (KD) yrkandena 28, 29, 38 och 45,
2017/18:3767 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 2,
2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del,
2017/18:3836 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 32 och 37 samt
2017/18:3842 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkandena 2 och 5,
bifaller delvis proposition 2017/18:1 finansplanen punkt 30 och avslår motionerna

2017/18:84 av Sara-Lena Bjälkö (SD),
2017/18:929 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,
2017/18:1281 av Pål Jonson (M),
2017/18:1311 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,
2017/18:1333 av Edward Riedl (M),
2017/18:1348 av Edward Riedl (M),
2017/18:1629 av Johan Nissinen (SD) yrkandena 1 och 2,
2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 3 i denna del,
2017/18:2523 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4,
2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3,
2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L) yrkande 4,
2017/18:2820 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 7, 9, 10, 13, 26, 31 och 35,
2017/18:3182 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 1 och 4,
2017/18:3295 av Maria Malmer Stenergård m.fl. (M) yrkande 1,
2017/18:3352 av Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M) yrkande 7,
2017/18:3462 av Nina Lundström m.fl. (L) yrkande 20,
2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 2, 9 och 12,
2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,
2017/18:3640 av Betty Malmberg (M) yrkandena 1 och 2,
2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 5 i denna del och 7–19,
2017/18:3682 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 12,
2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3,
2017/18:3685 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 75,
2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 12,
2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 3 i denna del,
2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 3 i denna del,

2017/18:3758 av Anders Åkesson m.fl. (C) yrkande 3,
2017/18:3833 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkandena 38 och 40,
2017/18:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–6,
2017/18:3863 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 8 och
2017/18:3887 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD) yrkande 18.

h) Övriga inkomster i statens budget 2018

= utskottet

i) Ålderspensionssystemets utgifter 2018

= utskottet

j) Preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019 och 2020

Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden och den preliminära inkomstberäkningen för 2019 och 2020 i enlighet med Kristdemokraternas förslag i bilaga 7.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 6 samt
avslår proposition 2017/18:1 finansplanen punkterna 7 och 11 samt
motionerna

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3681 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 4 och 6,

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 4 och 6 samt

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Jag anser att Kristdemokraternas riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken bör ligga till grund för beslutet om utgiftstak för 2018–2020, utgiftsramar och inkomstberäkning för 2018 och ändringar i skatte- och avgiftsregler som ligger till grund för inkomstberäkningen. De preliminära utgiftsramarna och inkomstberäkningen för 2019 och 2020 bör också utgå från dessa riktlinjer.

Fördelningen av utgifter på utgiftsområden liksom övriga utgifter och beräkning av inkomster för 2018 ska göras i enlighet med vårt förslag i bilaga 3 i betänkandet.

I bilaga 7 i betänkandet redovisar vi vårt förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2019 och 2020.

Med hänvisning till detta tillstyrker jag Kristdemokraternas förslag till rambeslut.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:1 Budgetpropositionen för 2018 finansplanen:

1. Riksdagen godkänner riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (avsnitt 1).
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till följd av tekniska justeringar till 1 337 miljarder kronor för 2018 och 1 397 miljarder kronor för 2019 (avsnitt 5.2).
3. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 1 471 miljarder kronor för 2020 (avsnitt 5.2).
4. Riksdagen fastställer målet för den offentliga sektorns finansiella sparande (överskottsmålet) till i genomsnitt en tredjedels procent av bruttonationalprodukten över en konjunkturcykel fr.o.m. 2019 (avsnitt 5.6).
5. Riksdagen fastställer ett riktmärke för nivån på den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden) till 35 procent av bruttonationalprodukten fr.o.m. 2019 (avsnitt 5.6).
6. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomster i statens budget för 2018 (avsnitt 7.1 och bilaga 1 avsnitt 2).
7. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2019 och 2020 som riktlinje för regeringens budgetarbete (avsnitt 7.1 och tabell 7.3).
8. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 (avsnitt 8.1 och tabell 8.2).
9. Riksdagen godkänner beräkningen av förändringen av anslagsbehållningar för 2018 (avsnitt 8.1 och tabell 8.2).
10. Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2018 (avsnitt 8.1 och tabell 8.2).
11. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2019 och 2020 som riktlinje för regeringens budgetarbete (avsnitt 8.2 och tabell 8.3).
12. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203) (avsnitt 9.2).
13. Riksdagen godkänner beräkningen av Riksgäldskontorets nettoutlåning för 2018 (avsnitt 9.2 och tabell 9.10).
14. Riksdagen godkänner beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2018 (avsnitt 9.2 och tabell 9.10).

15. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 39 900 000 000 kronor (avsnitt 10.2).
16. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 13 800 000 000 kronor (avsnitt 10.2).
17. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen (2011:203), besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om ett riksdagsbeslut om ändring av anslaget inte hinner inväntas och överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten (avsnitt 10.7).
18. Riksdagen antar förslaget till lag om skatt på flygresor (avsnitt 3.1 och 6.21).
19. Riksdagen antar förslaget till lag om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensen och dieselbränslen (avsnitt 3.2 och 6.15).
20. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam (avsnitt 3.3 och 6.25).
21. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt (avsnitt 3.4 och 6.3).
22. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (avsnitt 3.5 och 6.4).
23. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200) (avsnitt 3.6 och avsnitt 6.27).
24. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt (avsnitt 3.7 och 6.23).
25. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt (avsnitt 3.8 och 6.23).
26. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 3.9, 6.15, 6.19, 6.20 och 6.23).
27. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus (avsnitt 3.10 och 6.17).
28. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter (avsnitt 3.11, 6.23 och 6.24).
29. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1999:673) om skatt på avfall (avsnitt 3.12 och 6.17).
30. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) (avsnitt 3.13, 6.2, 6.3, 6.5, 6.6 och 6.11).
31. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980) (avsnitt 3.14 och 6.6).

32. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet (avsnitt 3.15 och 6.23).
33. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227) (avsnitt 3.16 och 6.16).
34. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (avsnitt 3.17 och avsnitt 6.15).
35. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat (avsnitt 3.18 och 6.20).
- 36.1. Riksdagen antar förslagen till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) (avsnitt 3.19, 3.20, 6.3, 6.6 och 6.23).

Förslaget behandlas i den del som avser förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen med ikraftträdande den 1 januari 2018.

- 36.2. Riksdagen antar förslagen till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) (avsnitt 3.19, 3.20, 6.3, 6.6 och 6.23).

Förslaget behandlas i den del som avser förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen med ikraftträdande den 1 januari 2019.

37. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2015:750) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 3.21, 6.18 och 6.19).
38. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017–2021 (avsnitt 3.22 och 6.10).
39. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik (avsnitt 3.23 och 6.17).
40. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1073) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 3.24, 6.19 och 6.20).
41. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1077) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) (avsnitt 3.25, 6.19, 6.20 och 6.25).
42. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1079) om ändring i lagen (2016:506) om ändring i lagen (2015:750) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 3.26 och 6.18).
43. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2017:387) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) (avsnitt 3.27 och 6.6).
44. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2017:404) om ändring i lagen (2016:1077) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) (avsnitt 3.28, 6.20 och 6.23).
45. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) (avsnitt 3.29 och 6.21).

46. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2017:405) om ändring i lagen (2017:387) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244) (avsnitt 3.30, 6.20, 6.21 och 6.23).
47. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2017:410) om ändring i lagen (2016:1073) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 3.31, 6.19 och 6.20).
48. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 3.32 och 6.15).
49. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2017:000) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen (avsnitt 3.33 och 6.15).
50. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2017:000) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen (avsnitt 3.34 och 6.15).
51. Riksdagen godkänner att regeringen under 2018 genom försäljning överlåter fastigheten Stockholm Silvieberg 3 i Stockholm (avsnitt 7.4).
52. Riksdagen godkänner att regeringen från försäljningsintäkterna vid en försäljning enligt 51 får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheten, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten (avsnitt 7.4).
53. Riksdagen godkänner att regeringen under 2018 genom försäljning överlåter fastigheten Stockholm Lysbomben 1 i Stockholm (avsnitt 7.4).
54. Riksdagen godkänner att regeringen från försäljningsintäkterna vid en försäljning enligt 53 får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheten, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten (avsnitt 7.4).
55. Riksdagen godkänner att regeringen under 2018 genom försäljning överlåter fastigheten Stockholm Smyrna 5 i Stockholm (avsnitt 7.4).
56. Riksdagen godkänner att regeringen från försäljningsintäkterna vid en försäljning enligt 55 får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheten, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer (avsnitt 7.4).
57. Riksdagen godkänner att regeringen under 2018 genom försäljning överlåter del av fastigheterna Järnvägen 100:1 i Boden, Gullbergsvass 703:6 i Göteborg, Stora Älberg 2:2 i Hallsberg, Järnvägen 1:1 i Malmö, Butängen 2:1 i Norrköping och Ånge 30:1 i Ånge samt fastigheterna Brynäs 92:4 i Gävle och Tågordningen 1 i Stockholm (avsnitt 7.4).
58. Riksdagen godkänner att regeringen från försäljningsintäkterna vid en försäljning enligt 57 får avräkna dels det belopp som behövs för att lösa lån i Riksgäldskontoret som hör till fastigheterna, dels de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten (avsnitt 7.4).

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:84 av Sara-Lena Bjälkö (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa ränteavdragen och återföra medel till hushållen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:929 av Josef Fransson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kemikalieskatten och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1281 av Pål Jonson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flygskatt och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1311 av Mikael Oscarsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra gåvoskatteavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1333 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa remissinstansernas samlade rekommendationer gällande flygskatten och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1348 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell flygskatt och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1629 av Johan Nissinen (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett utökat RUT och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett återställande av maxbeloppet för RUT-avdraget och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2487 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget 2018–2020 enligt förslaget i kapitel 18.1 i motionen.

3. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 enligt förslaget i kapitel 18.8 i motionen och tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning.
4. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2019 och 2020 enligt förslaget i kapitel 18.9 i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.
5. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden och övriga utgifter för 2018 enligt förslaget i kapitel 18.6 i motionen.
6. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2019 och 2020 enligt förslaget i kapitel 18.7 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

2017/18:2523 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skattereduktionen för mikroproducenter av el ska tas bort och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen beslutar att 3 § f lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt ska tas bort.

2017/18:2609 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utfasning av subventioner av fossila bränslen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla och bredda RUT-reformen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2819 av Lars Tysklind m.fl. (L):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om användningen av handelsgödsel som måste minska och införandet av en läckageskatt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:2820 av Jan Björklund m.fl. (L):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en omvänd miljöbilsbonus och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjt förmånsvärde för bilar som inte är miljöbilar och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftigt begränsa reseavdraget där det finns en fungerande kollektivtrafik i

- förhållande till de delar av landet där människor på ett helt annat sätt är beroende av bilen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort dieselsubventioner i gruvnäringen och jordbruket och tillkännager detta för regeringen.
 26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att skydda våra hav inklusive hållbart fiske och införandet av en läckageskatt och tillkännager detta för regeringen.
 31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en plastpåseavgift och tillkännager detta för regeringen.
 35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en läckageskatt samt ta bort dieselsubventioner i jord- och skogsbruket och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja framväxten av fler RUT-jobb och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av åtgärder för att fler ska arbeta längre och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3182 av Jessica Polfjärd m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka skatten på arbete för alla som jobbar, med tyngdpunkt på låga inkomster, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förstärkt och utvecklat RUT-avdrag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3193 av Jan Björklund m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skattepolitikens inriktning och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3295 av Maria Malmer Stenergård m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa regeringens överindexering av drivmedelsskatter och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3352 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett system med reduktionsplikt för fordonsflottan i syfte att minska koldioxidutsläppen från transportsektorn och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3462 av Nina Lundström m.fl. (L):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om dubbdäcksavgift och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3592 av Ulf KristerSSon m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka drivkrafterna att arbeta genom att sänka skatten på arbete för alla som jobbar, med tyngdpunkten på låga inkomster, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa Inträdesjobb, en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förstärkt och utvecklat RUT-avdrag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3625 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka omfattningen av RUT-avdraget till att omfatta fler tjänster och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett jobbskatteavdrag för unga upp till 23 år och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett jobbskatteavdrag för nyanlända under deras fem första år efter uppehållstillståndet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett jobbskatteavdrag som examenspremie för två år och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett jobbskatteavdrag för den som går från långtidsarbetslöshet till arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jobbskatteavdrag för personer över 64 år och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återställa jobbskatteavdraget så att det inte reduceras vid månadsinkomster kring 50 000 kronor och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort den särskilda löneskatten för äldre arbetstagare och tillkännager detta för regeringen.

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka möjligheten till jobbskatteavdrag för äldre så att det gäller från 64 år och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla RUT-reformen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3640 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det att överindexera skattehöjningen på bensin och diesel är ett hårt slag mot företagande och Sveriges konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det att överindexera skattehöjningen på bensin och diesel är en straffskatt för boende på landsbygden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:3652 av Caroline Szyber m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skjuta på betalningen av räntan på uppskovet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja räntan på uppskovet motsvarande statens kreditkostnader och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nedtrappning av ränteavdragen och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en modell för bosparande inom systemet för investeringssparkonto och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avdrag för gåvor till ideella organisationer bör återinföras och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3681 av Ulf KristerSSon m.fl. (M):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget 2018–2020 enligt förslaget i bilaga E i motionen.
3. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2018 enligt förslaget i bilaga A i motionen.

4. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2019–2020 enligt förslaget i bilaga B som riktlinje för regeringens budgetarbete.
5. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 enligt förslaget i bilaga C i motionen och tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning.
6. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2019–2020 enligt förslaget i bilaga D i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.
7. Riksdagen avslår regeringens förslag om sänkt skatt för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning, vilket beskrivs i kapitel 6.3 i budgetpropositionen.
8. Riksdagen avslår regeringens förslag om höjd särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, vilket beskrivs i kapitel 6.4 i budgetpropositionen.
9. Riksdagen avslår regeringens förslag om ändrad beräkning av bilförmån, vilket beskrivs i kapitel 6.5 i budgetpropositionen.
10. Riksdagen avslår regeringens förslag om lättnader i beskattningen av personaloptioner i vissa fall, vilket beskrivs i kapitel 6.6 i budgetpropositionen.
11. Riksdagen avslår regeringens förslag om slopad skattefrihet för förmån av privat hälso- och sjukvård, vilket beskrivs i kapitel 6.7 i budgetpropositionen.
12. Riksdagen avslår regeringens förslag om återinförande av skattereduktion för fackföreningsavgift, vilket beskrivs i kapitel 6.8 i budgetpropositionen.
13. Riksdagen avslår regeringens förslag om utvidgat Växa-stöd, vilket beskrivs i kapitel 6.9 i budgetpropositionen.
14. Riksdagen avslår regeringens förslag om ett bonus–malus-system för nya lätta fordon, vilket beskrivs i kapitel 6.16 i budgetpropositionen.
15. Riksdagen avslår regeringens förslag om skatt på flygresor, vilket beskrivs i kapitel 6.21 i budgetpropositionen.
16. Riksdagen avslår regeringens förslag om sänkt mervärdesskatt på förevisning av naturområden, vilket beskrivs i kapitel 6.27 i budgetpropositionen.
17. Riksdagen avslår regeringens förslag om skattetillägg vid rättelse på eget initiativ, vilket beskrivs i kapitel 6.30 i budgetpropositionen.
18. Riksdagen avslår regeringens förslag om höjd skatt för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring.
19. Riksdagen avslår regeringens förslag om indexering av miljöskatter.

2017/18:3682 av Olof Lavesson m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa reklamskatten och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att utveckla RUT-avdraget och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att verka för att genomföra en ny skattereform och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3685 av Annie Lööf m.fl. (C):

75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för förlängt arbetsliv t.ex. genom dubbla jobbskatteavdrag för personer över 64 år och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3686 av Annie Lööf m.fl. (C):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att systemet med reduktionsplikt för drivmedel är ambitiöst och långsiktigt och att kvoterna ligger i linje med målet om en fossiloberoende fordonsflotta, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:3716 av Annie Lööf m.fl. (C):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget 2018–2020 enligt förslaget i tabell 71 i kapitel 18 i motionen.
3. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 enligt förslaget i tabell 11 i kapitel 16 i motionen och tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning.
4. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2019 och 2020 enligt förslaget i tabell 12 i kapitel 16 i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.
5. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden och övriga utgifter för 2018 enligt förslaget i tabell 15 i kapitel 17 i motionen.
6. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2019 och 2020 enligt förslaget i tabell 16 i kapitel 17 i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.

2017/18:3748 av Penilla Gunther m.fl. (KD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skattebefrielsen från koldioxidskatt för torv bör tas bort och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3749 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att återinföra gåvoskatteavdraget och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3752 av Jan Björklund m.fl. (L):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget 2018–2020 enligt förslaget i tabell 3 i motionen.
3. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 enligt förslaget i bilaga 1 i motionen och tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning.
4. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2019 och 2020 enligt förslaget i bilaga 1 i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.
5. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden och övriga utgifter för 2018 enligt förslaget i bilaga 1 i motionen.
6. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2019 och 2020 enligt förslaget i bilaga 1 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

2017/18:3758 av Anders Åkesson m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska utsläppen från flyget och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3766 av Robert Halef m.fl. (KD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om modernisering av reseavdraget och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjd milersättning samt höjd beloppsgräns för arbetsresor och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa kvotplikt för drivmedel inom den tunga vägtrafiken och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten för arbetsgivare att subventionera cykel- och kollektivtrafikresor till och från arbetet utan att det räknas som skattepliktig löneförmån och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3767 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sänkt dieselskatt inom jordbruket och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3798 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i avsnitt 4–21 i motionen.
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget 2018–2020 enligt förslaget i tabell 3 i motionen.
3. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden och övriga utgifter för 2018 enligt förslaget i tabell 15 i motionen.
4. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2019 och 2020 enligt förslaget i tabell 16 som riktlinje för regeringens budgetarbete.
5. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2018 enligt förslaget i tabell 42 i motionen och tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning.
6. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2019 och 2020 enligt förslaget i tabell 43 i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.

2017/18:3833 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M):

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett system med reduktionsplikt för fordonsflottan i syfte att minska koldioxidutsläppen från transportsektorn och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att ett teknik- och kostnadsneutralt bonus–malus-system införs och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3836 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en skattereduktion för föräldrar till barn mellan 0 och 18 år och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka RUT-avdraget och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3839 av Maria Malmer Stenergård m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka skatten på arbete för alla som jobbar, med tyngdpunkt på låga inkomster, och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka marginalskatterna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det förhöjda jobbskatteavdraget bör ges till personer som fyllt 64 år, i stället för dagens 65 år, och att man på sikt bör öka skattereduktionen ytterligare och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka skatten för pensionärer så att det lönar sig att ha jobbat och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tredubbla det nuvarande taket för RUT-avdrag till 75 000 kronor per år och person och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga RUT-avdraget och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3842 av Aron Modig m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skillnaden i beskattning av pension och arbete ska slopas och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att tidigarelägga etableringsåldern på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3863 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skatteavdrag för klimatkompensering och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3887 av Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att noga utreda villkoren för en reduktionsplikt i enlighet med EU:s direktiv och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Utskottets förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2018

Utskottets förslag till utgiftsramar 2018

Tusental kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1 Rikets styrelse	±0	14 531 335
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	±0	16 285 547
3 Skatt, tull och exekution	±0	11 399 384
4 Rättsväsendet	±0	45 776 783
5 Internationell samverkan	±0	2 009 032
6 Försvar och samhällets krisberedskap	±0	53 835 520
7 Internationellt bistånd	±0	42 985 209
8 Migration	±0	15 748 230
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	±0	77 696 041
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	±0	102 615 229
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	±0	34 635 669
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	±0	94 586 418
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	±0	25 600 209
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	±0	74 083 840
15 Studiestöd	±0	24 352 692
16 Utbildning och universitetsforskning	±0	77 965 638
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	±0	15 879 752
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	±0	6 951 648
19 Regional tillväxt	±0	3 921 525
20 Allmän miljö- och naturvård	±0	10 772 788
21 Energi	±0	3 588 354
22 Kommunikationer	±0	56 418 505
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	±0	19 253 779
24 Näringsliv	±0	7 370 651
25 Allmänna bidrag till kommuner	±0	111 385 385
26 Statsskuldsräntor m.m.	±0	11 355 200
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	39 510 631
Summa utgiftsområden	±0	1 000 514 994
Minskning av anslagsbehållningar	±0	-8 479 386
Summa utgifter	±0	992 035 608
Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret, netto	±0	6 548 487
Kassamässig korrigering	±0	0
Summa	±0	998 584 095

Utskottets förslag till inkomstberäkning 2018

Tusental kronor

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1100 Direkta skatter på arbete	±0	657 127 381
<i>1110 Inkomstskatter</i>	±0	786 831 728
1111 Statlig inkomstskatt	±0	60 806 690
1115 Kommunal inkomstskatt	±0	726 025 038
<i>1120 Allmän pensionsavgift</i>	±0	123 118 767
1121 Allmän pensionsavgift	±0	123 118 767
<i>1130 Artistskatt</i>	±0	341
1131 Artistskatt	±0	341
<i>1140–1150 Skattereduktioner</i>	±0	–252 823 455
1141 Allmän pensionsavgift	±0	–123 087 036
1142 Fackföreningsavgift	±0	–1 335 000
1144 Fastighetsavgift	±0	–248 218
1151 Sjöinkomst	±0	–54 368
1153 Jobbskatteavdrag	±0	–112 556 627
1154 Husavdrag	±0	–15 051 403
1155 Gåvor till ideell verksamhet	±0	0
1156 Övriga skattereduktioner	±0	–490 803
1200 Indirekta skatter på arbete	±0	581 913 420
<i>1210 Arbetsgivaravgifter</i>	±0	564 778 746
1211 Sjukförsäkringsavgift	±0	76 986 676
1212 Föräldraförsäkringsavgift	±0	46 015 124
1213 Arbetsskadeavgift	±0	3 539 625
1214 Ålderspensionsavgift	±0	186 096 088
1215 Efterlevandepensionsavgift	±0	12 388 687
1216 Arbetsmarknadsavgift	±0	46 115 049
1217 Allmän löneavgift	±0	189 723 897
1218 Ofördelade avgifter	±0	0
1219 Nedsatta avgifter	±0	3 913 600
<i>1240 Egenavgifter</i>	±0	12 809 175
1241 Sjukförsäkringsavgift	±0	260 631
1242 Föräldraförsäkringsavgift	±0	642 267
1243 Arbetsskadeavgift	±0	83 265
1244 Ålderspensionsavgift, netto	±0	4 979 283
1245 Efterlevandepensionsavgift	±0	291 683
1246 Arbetsmarknadsavgift	±0	41 652
1247 Allmän löneavgift	±0	4 347 295
1248 Ofördelade avgifter	±0	0

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1249 Nedsatta avgifter	±0	2 163 099
<i>1260 Avgifter till premiepensionssystemet</i>	±0	-38 689 001
1261 Avgifter till premiepensionssystemet	±0	-38 689 001
<i>1270 Särskild löneskatt</i>	±0	48 667 764
1271 Pensionskostnader, företag	±0	39 213 089
1272 Pensionskostnader, staten	±0	3 976 975
1273 Förvärvsinkomster	±0	4 180 665
1274 Egenföretagare	±0	1 297 035
1275 Övrigt	±0	0
<i>1280 Nedsättningar</i>	±0	-6 076 699
1282 Arbetsgivaravgifter	±0	-3 913 600
1283 Egenavgifter, generell nedsättning	±0	-2 086 429
1284 Egenavgifter, regional nedsättning	±0	-76 670
<i>1290 Tjänstegruppliv</i>	±0	423 435
1291 Tjänstegruppliv	±0	423 435
1300 Skatt på kapital	±0	255 612 596
<i>1310 Skatt på kapital, hushåll</i>	±0	69 434 494
1311 Skatt på kapital	±0	86 762 685
1312 Skattereduktion kapital	±0	-17 351 660
1313 Expansionsmedelsskatt	±0	23 469
<i>1320 Skatt på företagsvinster</i>	±0	129 635 828
1321 Skatt på företagsvinster	±0	129 635 828
1322 Skattereduktioner	±0	0
<i>1330 Kupongskatt</i>	±0	7 261 050
1331 Kupongskatt	±0	7 261 050
<i>1340 Avkastningsskatt</i>	±0	4 349 813
1341 Avkastningsskatt, hushåll	±0	139 273
1342 Avkastningsskatt, företag	±0	4 123 315
1343 Avkastningsskatt på individuellt pensionssparande	±0	87 225
<i>1350 Fastighetsskatt</i>	±0	32 663 881
1351 Fastighetsskatt, hushåll	±0	687 105
1352 Fastighetsskatt, företag	±0	13 336 740
1353 Kommunal fastighetsavgift, hushåll	±0	15 076 358
1354 Kommunal fastighetsavgift, företag	±0	3 563 678
<i>1360 Stämpelskatt</i>	±0	12 267 530
1361 Stämpelskatt	±0	12 267 530
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	±0	580 892 265
<i>1410 Mervärdesskatt</i>	±0	450 559 840
1411 Mervärdesskatt	±0	450 559 840

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
<i>1420 Skatt på alkohol och tobak</i>	±0	26 536 952
1421 Skatt på tobak	±0	12 040 562
1422 Skatt på etylalkohol	±0	4 280 599
1423 Skatt på vin	±0	5 935 551
1424 Skatt på mellanklassprodukter	±0	146 743
1425 Skatt på öl	±0	4 139 045
1426 Privatinförsel av alkohol och tobak	±0	–5 548
<i>1430 Energiskatt</i>	±0	47 591 485
1431 Skatt på elektrisk kraft	±0	24 248 589
1432 Energiskatt bensen	±0	11 242 912
1433 Energiskatt oljeprodukter	±0	11 786 884
1434 Energiskatt övrigt	±0	313 100
<i>1440 Koldioxidskatt</i>	±0	23 321 585
1441 Koldioxidskatt bensen	±0	7 517 589
1442 Koldioxidskatt oljeprodukter	±0	15 192 968
1443 Koldioxidskatt övrigt	±0	611 028
<i>1450–1460 Övriga skatter på energi och miljö</i>	±0	4 331 590
1451 Svavelskatt	±0	12 202
1452 Skatt på råttallolja	±0	0
1453 Särskild skatt mot förurning	±0	52 462
1454 Skatt på bekämpningsmedel	±0	148 677
1455 Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	±0	–13
1456 Avfallsskatt	±0	272 617
1457 Avgifter till Kemikalieinspektionen	±0	53 060
1458 Övriga skatter	±0	155 791
1459 Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	±0	324 794
1461 Kemikalieskatt	±0	2 232 000
1462 Skatt på flygresor	±0	1 080 000
<i>1470 Skatt på vägtrafik</i>	±0	21 364 841
1471 Fordonsskatt	±0	14 741 278
1472 Vägavgifter	±0	959 927
1473 Trängselskatt	±0	2 728 000
1474 Skatt på trafikförsäkringspremier	±0	2 935 636
<i>1480 Övriga skatter</i>	±0	7 185 972
1481 Systembolaget AB:s överskott	±0	210 119
1482 Inlevererat överskott från Svenska Spel AB	±0	4 919 682
1483 Skatt på spel	±0	15 847
1484 Lotteriskatt	±0	1 573 455
1485 Lotteriavgifter	±0	31 500

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1486 Skatt på annonser och reklam	±0	182 769
1488 Lokalradioavgifter	±0	137 900
1489 Avgifter avseende Myndigheten för radio och tv	±0	8 700
1491 Avgifter för telekommunikation	±0	106 000
1492 Försäljningsskatt på motorfordon	±0	0
1500 Skatt på import	±0	6 812 759
1511 Tullmedel	±0	6 775 649
1512 Sockeravgifter	±0	37 110
1600 Restförda och övriga skatter	±0	15 254 541
<i>1610 Restförda skatter</i>	±0	-4 709 091
1611 Restförda skatter, hushåll	±0	-1 736 713
1612 Restförda skatter, företag	±0	-2 972 378
<i>1620 Övriga skatter, hushåll</i>	±0	5 545 281
1621 Omprövningar aktuellt beskattningsår	±0	-240 144
1622 Omprövningar äldre beskattningsår	±0	1 000 000
1623 Anstånd	±0	1 000 000
1624 Övriga skatter	±0	3 571 355
1625 Skattetillägg	±0	145 071
1626 Förseningsavgifter	±0	68 999
<i>1630 Övriga skatter företag</i>	±0	-519 196
1631 Omprövningar aktuellt beskattningsår	±0	-1 656 270
1632 Omprövningar äldre beskattningsår	±0	400 000
1633 Anstånd	±0	-1 000 000
1634 Övriga skatter	±0	138 226
1635 Skattetillägg	±0	1 223 495
1636 Förseningsavgifter	±0	375 353
<i>1640 Intäkter som förs till fonder</i>	±0	14 937 547
1641 Insättningsgarantiavgifter	±0	1 571 813
1642 Avgifter till Kärnavfallsfonden	±0	3 750 611
1644 Batteriavgifter	±0	3 626
1645 Kväveoxidavgifter	±0	568 441
1647 Resolutionsavgift	±0	9 043 056
Totala skatteintäkter	±0	2 097 612 962
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	-6 812 759
<i>1710 EU-skatter</i>	±0	-6 812 759
1711 EU-skatter	±0	-6 812 759
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	±0	2 090 800 203
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	±0	-998 580 690
<i>1810 Skatter till andra sektorer</i>	±0	-998 580 690

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1811 Kommunala inkomstskatter	±0	-744 148 022
1812 Avgifter till AP-fonder	±0	-254 432 668
Statens skatteintäkter (periodiserat)	±0	1 092 219 513
1900 Periodiseringar	±0	-6 990 001
1910 Uppbördsförskjutningar	±0	19 500 389
1911 Uppbördsförskjutningar	±0	19 500 389
1920 Betalningsförskjutningar	±0	-26 179 266
1921 Kommuner och landsting	±0	3 875 024
1922 Ålder pensionssystemet	±0	546 016
1923 Företag och hushåll	±0	-29 283 127
1924 Kyrkosamfund	±0	-1 337 697
1925 EU	±0	20 518
1930 Anstånd	±0	-311 124
1931 Anstånd	±0	-311 124
1000 Statens skatteinkomster	±0	1 085 229 512
Övriga inkomster (kassamässigt)	±0	-42 328 335
2100 Rörelseöverskott	±0	2 202 771
2110 Affärsverkens inlevererade överskott	±0	224 200
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	±0	13 200
2116 Affärsverket Svenska Kraftnäs inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	±0	211 000
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott	±0	0
2120 Övriga myndigheters inlevererade överskott	±0	378 571
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	±0	28 571
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	±0	0
2127 Inlevererat överskott av övriga myndigheter	±0	350 000
2130 Riksbankens inlevererade överskott	±0	1 600 000
2131 Riksbankens inlevererade överskott	±0	1 600 000
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	±0	273 000
2210 Överskott av fastighetsförvaltning	±0	273 000
2215 Inlevererat överskott av statens fastighetsförvaltning	±0	273 000
2300 Ränteinkomster	±0	1 352 040
2320 Räntor på näringslån	±0	-879
2314 Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	±0	12
2316 Ränteinkomster på vattenkraftslån	±0	0
2322 Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet	±0	-993
2323 Räntor på övriga näringslån	±0	0
2324 Ränteinkomster på lokaliseringsslån	±0	102
2340 Räntor på studielån	±0	38 000

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
2341 Ränteinkomster på statens lån för universitetsstudier och garantilån för studerande	±0	0
2342 Ränteinkomster på allmänna studielån	±0	38 000
2343 Ränteinkomster på studielån upptagna efter 1988	±0	0
2390 Övriga ränteinkomster	±0	1 314 919
2391 Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering	±0	0
2392 Räntor på intressemedel	±0	0
2394 Övriga ränteinkomster	±0	63 419
2397 Räntor på skattekonto m.m., netto	±0	1 251 500
2400 Inkomster av statens aktier	±0	15 200 000
2410 Inkomster av statens aktier	±0	15 200 000
2411 Inkomster av statens aktier	±0	15 200 000
2500 Offentligrättsliga avgifter	±0	9 908 650
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	±0	958 156
2522 Fastställande av åldersgränser för framställning i film	±0	0
2525 Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor	±0	3 468 200
2526 Utjämningsavgift från arbetslöshetskassor	±0	0
2527 Avgifter för statskontroll av krigsmaterieltillverkning	±0	28 000
2528 Avgifter vid bergsstaten	±0	22 000
2529 Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	±0	372 650
2531 Avgifter för registrering i förenings- m.fl. register	±0	2 383
2532 Avgifter vid Kronofogdemyndigheten	±0	1 460 000
2534 Avgifter vid Transportstyrelsen	±0	1 282 000
2535 Avgifter för statliga garantier	±0	0
2537 Miljöskyddsavgifter	±0	132 652
2539 Täckavgift	±0	0
2541 Avgifter vid Tullverket	±0	0
2542 Patientavgifter vid tandläkarutbildningen	±0	3 061
2548 Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	±0	542 000
2551 Avgifter från kärnkraftverken	±0	260 000
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	±0	475 506
2553 Registreringsavgift till Fastighetsmäklarinspektionen	±0	20 350
2557 Avgifter vid statens internbank i Riksgäldskontoret	±0	2 551
2558 Avgifter för årlig revision	±0	161 223
2559 Avgifter för etikprovning av forskning	±0	30 102
2561 Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	±0	20 816
2562 CSN-avgifter	±0	667 000
2600 Försäljningsinkomster	±0	62 000

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
2624 Inkomster av uppbörd av felparkeringsavgifter	±0	62 000
2625 Utförsäljning av beredskapslager	±0	0
2627 Offentlig lagring, försäljningsintäkter	±0	0
2700 Böter m.m.	±0	1 135 407
2711 Restavgifter och dröjsmålsavgifter	±0	101 000
2712 Bötesmedel	±0	862 000
2713 Vattenföreningensavgift m.m.	±0	1 041
2714 Sanktionsavgifter m.m.	±0	122 448
2717 Kontrollavgifter vid särskild skattekontroll	±0	48 918
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	±0	700 080
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	±0	700 080
2000 Inkomster av statens verksamhet	±0	30 833 948
3100 Inkomster av försålda byggnader och maskiner	±0	0
<i>3120 Statliga myndigheters inkomster av försålda byggnader och maskiner</i>	<i>±0</i>	<i>0</i>
3125 Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter	±0	0
3200 Övriga inkomster av markförsäljning	±0	0
3211 Övriga inkomster av markförsäljning	±0	0
3300 Övriga inkomster av försäld egendom	±0	5 000 000
3311 Inkomster av statens gruvegendom	±0	0
3312 Övriga inkomster av försäld egendom	±0	5 000 000
3000 Inkomster av försäld egendom	±0	5 000 000
4100 Återbetalning av näringslån	±0	470
<i>4120 Återbetalning av jordbrukslån</i>	<i>±0</i>	<i>300</i>
4123 Återbetalning av lån till fiskerinäringen	±0	300
<i>4130 Återbetalning av övriga näringslån</i>	<i>±0</i>	<i>170</i>
4131 Återbetalning av vattenkraftslån	±0	0
4132 Återbetalning av lån avseende såddfinansiering	±0	0
4136 Återbetalning av övriga näringslån, Kammarkollegiet	±0	70
4137 Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk	±0	0
4138 Återbetalning av tidigare infriade statliga garantier	±0	0
4139 Återbetalning av lokaliseringlån	±0	100
4300 Återbetalning av studielån	±0	493 000
4311 Återbetalning av statens lån för universitetsstudier	±0	0
4312 Återbetalning av allmänna studielån	±0	0
4313 Återbetalning av studiemedel	±0	493 000
4500 Återbetalning av övriga lån	±0	273 000
4516 Återbetalning av utgivna startlån och bidrag	±0	0

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
4525 Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	±0	109 000
4526 Återbetalning av övriga lån	±0	164 000
4000 Återbetalning av lån	±0	766 470
5100 Avskrivningar och amorteringar	±0	87 000
5120 Avskrivningar på fastigheter	±0	87 000
5121 Amortering på statskapital	±0	87 000
5130 Uppdragsmyndigheters komplementkostnader	±0	0
5131 Uppdragsmyndigheters m.fl. komplementkostnader	±0	0
5200 Statliga pensionsavgifter	±0	11 786 000
5211 Statliga pensionsavgifter	±0	11 786 000
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	11 873 000
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	±0	10 039 450
6110 Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	±0	7 642 400
6111 Gårdsstöd	±0	7 500 000
6113 Övriga interventioner	±0	138 000
6114 Exportbidrag	±0	0
6115 Djurbidrag	±0	0
6116 Offentlig lagring	±0	0
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	±0	4 400
6120 Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	±0	2 397 050
6123 Europeiska utvecklings och garantifonden – garantisektionen 2000–2006	±0	0
6124 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007–2013	±0	–7 300
6125 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	±0	2 404 350
6200 Bidrag från EU till fiskenäringen	±0	199 557
6213 Bidrag från Europeiska fiskefonden 2007–2013	±0	–34 443
6214 Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020	±0	234 000
6300 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	±0	1 407 900
6313 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2007–2013	±0	0
6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020	±0	1 407 900
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	±0	956 000
6413 Bidrag från Europeiska socialfonden 2007 – 2013	±0	0
6414 Bidrag från Europeiska socialfonden 2014 – 2020	±0	956 000
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	±0	71 000

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
6511 Bidrag till transeuropeiska nätverk	±0	71 000
6900 Övriga bidrag från EU	±0	236 250
6911 Övriga bidrag från EU	±0	236 250
6912 Bidrag till EU:s omstruktureringsfond för sockersektorn	±0	0
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	12 910 157
7100 Tillkommande skatter	±0	10 456 577
<i>7110 EU-skatter</i>	<i>±0</i>	<i>6 792 241</i>
7112 Tullmedel	±0	6 755 243
7113 Jordbrukstullar och sockeravgifter	±0	36 998
7114 Avgifter till EU:s omstruktureringsfond för sockersektorn	±0	0
<i>7120 Kommunal utjämningsavgifter</i>	<i>±0</i>	<i>3 664 336</i>
7121 Utjämningsavgift för LSS-kostnader	±0	3 664 336
7200 Avräkningar	±0	-114 168 487
<i>7210 Intäkter som förs till fonder</i>	<i>±0</i>	<i>-14 937 546</i>
7211 Intäkter som förs till fonder	±0	-14 937 546
<i>7220 Kompensation för mervärdesskatt</i>	<i>±0</i>	<i>-99 230 941</i>
7221 Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	±0	-32 987 551
7222 Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	±0	-66 243 390
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	-103 711 910
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	0
9000 Löpande redovisade skatter m.m.	±0	0
Statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	±0	1 042 901 177

BILAGA 3

Reservanternas förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning 2018

Reservanternas förslag till utgiftsramar 2018*Tusental kronor*

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1 Rikets styrelse	14 531 335	-171 000	-635 800	-422 660	-100 000	-251 150
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	16 285 547	-101 000	-12 000	-328 890	-157 050	-240 000
3 Skatt, tull och exekution	11 399 384	+45 000	+354 000	-141 990	+9 000	-51 000
4 Rättsväsendet	45 776 783	+361 300	+2 650 000	+938 300	+2 824 000	+150 000
5 Internationell samverkan	2 009 032	±0	+1 011 000	-63 660	-12 000	-46 000
6 Försvar och samhällets krisberedskap	53 835 520	±0	+4 000 000	-3 000	+1 187 000	+540 000
7 Internationellt bistånd	42 985 209	-3 423 000	+250 000	±0	±0	+8 500
8 Migration	15 748 230	-575 600	-5 796 676	-45 030	-349 000	+1 513 000
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	77 696 041	-1 457 000	+3 548 000	-7 825 220	+1 115 000	+8 732 000
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	102 615 229	-9 402 100	+2 774 000	-8 795 180	-6 214 000	-3 946 000
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 635 669	-400 000	+4 145 000	-785 080	-357 000	+1 538 000
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	94 586 418	-283 500	-3 220 687	-1 303 000	+473 000	+2 757 000
13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering	25 600 209	-354 863	-15 448 671	-405 355	+1 299 000	-932 300
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	74 083 840	-8 512 800	-10 508 603	-11 994 796	-11 977 400	-8 141 933
15 Studiestöd	24 352 692	-1 436 740	-575 000	-1 521 900	-3 918 784	-3 812 000
16 Utbildning och universitetsforskning	77 965 638	-2 592 672	+468 000	-3 730 943	-643 000	+1 372 000
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	15 879 752	-1 221 860	-530 282	-901 694	-667 000	-823 000
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 951 648	-4 055 400	-4 350 000	-4 056 999	-4 079 000	-4 137 000

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
19 Regional tillväxt	3 921 525	-42 000	±0	-507 000	-613 000	-496 000
20 Allmän miljö- och naturvård	10 772 788	-3 287 000	-3 440 000	-2 430 120	-3 108 000	-3 570 000
21 Energi	3 588 354	-1 235 000	-905 000	-150 130	-900 000	-683 000
22 Kommunikationer	56 418 505	-385 800	+2 000 000	-1 469 010	-1 454 000	-605 800
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 253 779	-790 000	+90 000	-41 720	-1 011 000	-797 500
24 Näringsliv	7 370 651	-838 000	-350 000	-610 410	-1 598 000	-1 317 517
25 Allmänna bidrag till kommuner	111 385 385	+5 379 000	-23 646 600	+7 010 000	+3 310 000	-25 467 000
26 Statsskuldsräntor m.m.	11 355 200	±0	±0	±0	+53 000	±0
27 Avgiften till Europeiska unionen	39 510 631	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgiftsområden	1 000 514 994	-34 780 035	-48 129 318	-39 585 487	-26 888 234	-38 706 700
Minskning av anslagsbehållningar	-8 479 386	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgifter	992 035 608	-34 780 035	-48 129 318	-39 585 487	-26 888 234	-38 706 700
Myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret, netto	6 548 487	±0	±0	±0	±0	+1 000 000
Kassamässig korrigering	0	±0	±0	±0	±0	±0
Summa	998 584 095	-34 780 035	-48 129 318	-39 585 487	-26 888 234	-37 706 700

Reservanternas förslag till inkomstberäkning 2018*Tusental kronor*

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1100 Direkta skatter på arbete	657 127 381	-27 582 000	-30 846 000	-16 378 000	-19 332 000	-25 925 730
1111 Statlig inkomstskatt	60 806 690	-2 415 000	-1 880 000	-2 916 000	-18 010 000	+186 000
1115 Kommunal inkomstskatt	726 025 038	-2 557 000	+21 465 000	-3 333 000	+1 878 000	+22 011 000
1120 Allmän pensionsavgift	123 118 767	±0	+5 000	+22 000	±0	-298 730
1130 Artistskatt	341	±0	±0	±0	±0	±0
1140–1150 Skattereduktioner	-252 823 455	-22 610 000	-50 436 000	-10 151 000	-3 200 000	-47 824 000
1200 Indirekta skatter på arbete	581 913 420	+1 735 000	-2 542 000	-19 536 000	-133 000	-348 600
1210 Arbetsgivaravgifter	564 778 746	+1 735 000	-656 000	-18 210 000	+2 267 000	+2 141 400
1240 Egenavgifter	12 809 175	±0	±0	-365 000	+100 000	+100 000
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-38 689 001	±0	+4 000	-11 000	±0	+10 000
1270 Särskild löneskatt	48 667 764	±0	-1 890 000	-950 000	-2 500 000	-2 600 000
1280 Nedsättningar	-6 076 699	±0	±0	±0	±0	±0
1290 Tjänstegruppliv	423 435	±0	±0	±0	±0	±0
1300 Skatt på kapital	255 612 596	-698 200	-125 000	+2 270 000	+1 680 000	+1 521 000
1310 Skatt på kapital, hushåll	69 434 494	-1 280 000	+70 000	-603 000	-1 390 000	-490 000
1320 Skatt på företagsvinster	129 635 828	+181 800	+518 000	+3 043 000	-1 330 000	-277 000
1330 Kupongskatt	7 261 050	±0	±0	±0	±0	±0
1340 Avkastningsskatt	4 349 813	±0	-790 000	±0	±0	±0
1350 Fastighetsskatt	32 663 881	+400 000	+77 000	-170 000	+4 400 000	+2 288 000
1360 Stämpelskatt	12 267 530	±0	±0	±0	±0	±0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	580 892 265	+1 643 000	+13 358 000	+2 766 000	+2 920 000	+18 641 000
1410 Mervärdesskatt	450 559 840	+4 070 000	+11 246 000	+161 000	+1 020 000	+16 034 000
1420 Skatt på alkohol och tobak	26 536 952	±0	±0	±0	±0	+790 000
1430 Energiskatt	47 591 485	-900 000	+2 366 000	+423 000	+90 000	-62 000
1440 Koldioxidskatt	23 321 585	-317 000	+2 726 000	-180 000	+960 000	+533 000

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1450–1460 Övriga skatter på energi och miljö	4 331 590	–1 080 000	+20 000	+679 000	+480 000	+1 346 000
1470 Skatt på vägtrafik	21 364 841	–130 000	±0	+1 683 000	+400 000	±0
1480 Övriga skatter	7 185 972	±0	–3 000 000	±0	–30 000	±0
1500 Skatt på import	6 812 759	±0	±0	±0	±0	±0
1600 Restförda och övriga skatter	15 254 541	+70 000	–370 000	–277 000	±0	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	–6 812 759	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	2 090 800 203	–24 832 200	–20 525 000	–31 155 000	–14 865 000	–6 112 330
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	–998 580 690	+2 557 000	–21 470 000	+3 311 000	–1 878 000	–21 712 270
Statens skatteintäkter (periodiserat)	1 092 219 513	–22 275 200	–41 995 000	–27 844 000	–16 743 000	–27 824 600
1900 Periodiseringar	–6 990 001	±0	±0	±0	±0	±0
1000 Statens skatteinkomster	1 085 229 512	–22 275 200	–41 995 000	–27 844 000	–16 743 000	–27 824 600
Övriga inkomster (kassamässigt)	–42 328 335	–300 000	–3 110 000	+97 000	–400 000	–100 000
2000 Inkomster av statens verksamhet	30 833 948	–300 000	–3 110 000	–200 000	–400 000	–100 000
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000 000	±0	±0	±0	±0	±0
4000 Återbetalning av lån	766 470	±0	±0	±0	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	11 873 000	±0	±0	±0	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	12 910 157	±0	±0	±0	±0	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	–103 711 910	±0	±0	+297 000	±0	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0	±0	±0	±0	±0	±0
Inkomster i statens budget (kassamässigt)	1 042 901 177	–22 575 200	–45 105 000	–27 747 000	–17 143 000	–27 924 600

BILAGA 4

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om skatt på flygresor

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Skatt ska betalas till staten enligt denna lag för kommersiella flygresor och för flygresor med svenskt statsflyg (flygskatt).

Uttryck i lagen

2 § I denna lag avses med

1. *flygföretag*:
 - a) en fysisk eller juridisk person som innehar ett giltigt drifttillstånd eller motsvarande tillstånd som ger personen rätt att utföra kommersiella flygresor,
 - b) den som svarar för driften av det svenska statsflyget,
2. *flygplats*: ett mark- eller vattenområde som helt eller delvis har inrättats så att flygplan ska kunna ankomma, avgå samt röra sig på marken eller vattnet,
3. *flygande personal*: varje person ombord på ett flygplan som
 - a) flyger flygplanet,
 - b) tar hand om teknisk övervakning, underhåll eller reparation,
 - c) är ansvarig för säkerheten för passagerare i kabinen, eller
 - d) ger service till passagerarna.

Skattepliktens omfattning

3 § Flygskatt ska betalas för passagerare som reser från en flygplats i Sverige i ett flygplan som är godkänt för fler än tio passagerare.

Undantag från skatteplikt

4 § Flygskatt ska inte betalas för

1. barn under två år,

2. passagerare som på grund av teknisk störning, väderförhållanden eller annan oförutsedd händelse inte har nått destinationsflygplatsen och som medföljer vid en förnyad avgång,

3. flygande personal som är i tjänst under flygningen,

4. passagerare som ankommit till en flygplats i Sverige och därifrån fortsätter flygresan med samma flygplan (transitpassagerare) enligt vad som framgår av resedokumentationen, eller

5. passagerare som ankommit till en flygplats i Sverige och därifrån fortsätter med ett annat flygplan (transferpassagerare) om den efterföljande flygningen enligt vad som framgår av resedokumentationen påbörjas inom 24 timmar.

Skattskyldighet

5 § Det flygföretag som utför flygningen är skattskyldigt.

Skattskyldighetens inträde

6 § Skyldighet att betala skatt inträder när flygplanet lyfter från en flygplats i Sverige.

Skattens storlek

7 § Skatten ska betalas med

– 60 kronor per passagerare som reser till en slutdestination i ett land som anges i bilaga 1 till denna lag,

– 250 kronor per passagerare som reser till en slutdestination i ett land som anges i bilaga 2 till denna lag, och

– 400 kronor per passagerare som reser till en annan slutdestination.

Med slutdestination avses den destination som framgår av resedokumentationen.

Skatteomräkning

8 § För kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår ska flygskatt tas ut med belopp som efter en årlig omräkning motsvarar de i 7 § angivna skattebeloppen multiplicerat med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni 2017.

Flygskattebeloppen avrundas till hela kronor.

Regeringen fastställer före november månads utgång de omräknade skattebelopp som enligt denna paragraf ska tas ut för påföljande kalenderår.

Förfarandet

9 § Bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatten finns i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Denna lag träder i kraft den 1 april 2018.

Bilaga 1 till lag om skatt på flygresor

Land
Albanien
Andorra
Belgien
Bosnien och Hercegovina
Bulgarien
Cypern
Danmark
Estland
Finland
Frankrike
Grekland
Irland
Island
Italien
Kosovo
Kroatien
Lettland
Liechtenstein
Litauen
Luxemburg
Makedonien
Malta
Moldavien
Monaco
Montenegro
Nederländerna
Norge
Polen
Portugal
Rumänien
San Marino
Schweiz
Serbien
Slovakien
Slovenien
Spanien
Storbritannien
Sverige
Tjeckien
Turkiet
Tyskland
Ukraina
Ungern
Vatikanstaten
Vitryssland
Österrike

Bilaga 2 till lag om skatt på flygresor

Land
Afghanistan
Algeriet
Armenien
Azerbajdzjan
Bahrain
Burkina Faso
Djibouti
Egypten
Elfenbenskusten
Eritrea
Etiopien
Förenade Arabemiraten
Gambia
Georgien
Guinea
Guinea-Bissau
Irak
Iran
Israel
Jemen
Jordanien
Kanada
Kap Verde
Kazakstan
Kirgizistan
Kuwait
Libanon
Libyen
Mali
Mauretanien
Marocko
Niger
Oman
Pakistan
Palestina
Qatar
Ryssland
Saudiarabien
Senegal
Sudan
Syrien
Tadzjikistan
Tchad
Tunisien
Turkmenistan
USA
Uzbekistan

2 Förslag till lag om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om en skyldighet att minska växthusgasutsläppen från bensin och dieselbränslen genom inblandning av biodrivmedel.

2 § I denna lag betyder

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av KN-nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59,

biodrivmedel: ett vätskeformigt bränsle som framställs av biomassa och som är avsett för motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall,

dieselbränsle: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av KN-nr 2710 19 41 eller 2710 19 45,

koldioxidekvivalent: den mängd växthusgas som medför en lika stor klimatpåverkan som ett kilogram koldioxid,

KN-nr: nummer i Kombinerade nomenklaturen enligt kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om gemensamma tulltaxan,

reduktionsplikt: en skyldighet att minska utsläppen av växthusgaser i ett livscykelperspektiv per energienhet från reduktionspliktigt drivmedel genom inblandning av biodrivmedel,

reduktionspliktigt drivmedel: ett drivmedel som innehåller högst 98 volymprocent biodrivmedel och som skattskyldighet har inträtt för enligt 5 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi, om drivmedlet är

– en bensin som inte är en alkylatbensin enligt 5 § drivmedelslagen (2011:319), eller

– ett dieselbränsle som inte har försetts med märk- eller färgämnen enligt 2 kap. 8 § lagen om skatt på energi,

reduktionspliktig energimängd: den energimängd som motsvarar volymen reduktionspliktigt drivmedel under ett kalenderår,

växthusgas: koldioxid, metan och dikväveoxid.

3 § Den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) prövar frågor enligt denna lag och utövar tillsyn över att lagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs.

Reduktionsplikt

4 § Den som är skattskyldig enligt 4 kap. 1 § 1 och 2 lagen (1994:1776) om skatt på energi för ett reduktionspliktigt drivmedel har reduktionsplikt och ska anmäla det till tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att reduktionsplikten började.

5 § Den som har reduktionsplikt ska för varje kalenderår se till att utsläppen av växthusgaser från den reduktionspliktiga energimängden jämfört med

utsläppen från motsvarande energimängd fossil bensin eller fossilt dieselbränsle minskar med

1. minst 2,6 procent för bensin, och
2. minst 19,3 procent för dieselbränsle.

6 § De biodrivmedel som används för att uppfylla reduktionsplikten ska omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Överlåtelse av utsläppsminskning

7 § Om den som har reduktionsplikt har minskat utsläppen på det sätt som anges i denna lag och mer än vad som krävs enligt 5 §, får överskottet genom en överenskommelse överlåtas till någon annan som har reduktionsplikt för samma typ av drivmedel och för samma år så att denne kan tillgodoräkna sig minskningen.

Redovisning av reduktionsplikt

8 § Den som har reduktionsplikt ska senast den 1 april varje år redovisa till tillsynsmyndigheten i vilken utsträckning och hur reduktionsplikten har uppfyllts under det föregående kalenderåret. Överlåtelse och förvärv av en utsläppsminskning ska framgå av redovisningen.

Förseningsavgift

9 § Tillsynsmyndigheten ska ta ut en förseningsavgift av den som har reduktionsplikt och inte redovisar enligt 8 § i rätt tid. Avgiften får vara högst 5 000 kronor.

Tillsynsmyndigheten får besluta att sätta ned eller avstå från att ta ut avgiften, om det finns synnerliga skäl.

Reduktionspliktsavgift

10 § Tillsynsmyndigheten ska ta ut en reduktionspliktsavgift av den som har reduktionsplikt och inte har uppfyllt plikten för ett kalenderår. Avgiften får vara högst 7 kronor per kilogram koldioxidekvivalenter som i fråga om minskade växthusgasutsläpp kvarstår för att reduktionsplikten ska vara uppfylld.

Tillsynsmyndigheten får besluta att sätta ned eller avstå från att ta ut avgiften, om det finns synnerliga skäl.

Indrivning

11 § Om en förseningsavgift eller en reduktionspliktsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning ska avgiften lämnas för indrivning. Indrivningen får verkställas enligt utsökningsbalken.

Skyldighet att spara uppgifter

12 § Den som har eller har haft reduktionsplikt ska spara uppgifter som har betydelse för reduktionsplikten i tio år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

Tillsyn

13 § Den som har eller har haft reduktionsplikt ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen.

14 § Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att se till att den som har reduktionsplikt fullgör sina skyldigheter enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Bemyndiganden

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur reduktionsplikten ska uppfyllas,
2. beräkning av den reduktionspliktiga energimängden,
3. beräkning av växthusgasutsläpp och koldioxidekvivalenter, och
4. redovisning av reduktionsplikt.

16 § Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om förseningsavgiften och reduktionspliktsavgiften.

Överklagande

17 § Tillsynsmyndighetens beslut om förseningsavgift enligt 9 §, reduktionspliktsavgift enligt 10 § och om föreläggande enligt 14 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.
 2. År 2018 ska den reduktionspliktiga energimängden omfatta månaderna juli–december.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam¹

dels att 24 § ska upphöra att gälla,

dels att 1, 4, 12, 16, 18, 21, 26 och 32 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Skatt (reklamskatt) *erlägges* enligt denna lag till staten för annons, som är avsedd att offentliggöras inom landet, och för reklam, som är avsedd att spridas inom landet i annan form än annons.

I denna lag förstås med

1. trycksak, avtryck som framställts i flera lika exemplar i tryckpress eller genom screenförfarande,

2. reklam, meddelande som har till syfte att åstadkomma eller främja avsättning i kommersiell verksamhet av vara, fastighet, nyttighet, rättighet eller tjänst,

3. annons, särskilt utrymme som upplåtits i trycksak för återgivning av text eller bild för annan än utgivaren och sådant utrymme i trycksaken som tagits i anspråk av utgivaren för egen reklam,

4. periodisk publikation, publikation som enligt utgivningsplan ska komma ut med normalt minst fyra nummer om året och som inte är att anse som reklamtrycksak,

Skatt (reklamskatt) *betalas* enligt denna lag till staten för annons, som är avsedd att offentliggöras inom landet, och för reklam, som är avsedd att spridas inom landet i annan form än annons.

4. periodisk publikation, publikation som enligt utgivningsplan ska komma ut med normalt minst fyra nummer om året och som inte är att anse som reklamtrycksak, *annonsblad, katalog eller program,*

5. reklamtrycksak, trycksak som framställts huvudsakligen i syfte att offentliggöra reklam för utgivaren,

6. annonsblad, trycksak som inte är att anse som en reklamtrycksak och som innehåller annonser och som saknar redaktionellt innehåll eller som har ett obetydligt redaktionellt innehåll utöver sådant som har samband med dem som annonserar,

7. katalog, en efter vissa grunder upprättad förteckning över personer, föremål eller liknande,

8. program, förteckning över personer och deras roll eller nummer vid teaterföreställning, konsert, idrottsevenemang eller liknande.

¹ Lagen omtryckt 1984:156.

Senaste lydelse av

lagens rubrik 1975:117

24 § 2016:1068.

² Senaste lydelse 2007:1167.

4 §³

Skatteplikt föreligger *ej* för annons i

1. periodisk publikation som väsentligen framstår som organ för sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för religiöst, nykterhetsfrämjande, politiskt, miljövårdande, idrottsligt eller försvarsfrämjande ändamål eller att företräda handikappade eller arbetshindrade medlemmar,

2. publikation som ges ut på främmande språk för spridning huvudsakligen utomlands,

3. publikation eller bilaga till publikation, när annonsen avser endast publikationen eller annat nummer av denna eller, i fråga om bok, annan bokutgivning av *samme* förläggare.

Skatteplikt föreligger *inte* för annons i

1. periodisk publikation,

3. publikation eller bilaga till publikation, när annonsen avser endast publikationen eller annat nummer av denna eller, i fråga om bok, annan bokutgivning av *samma* förläggare.

12 §⁴

Skatten för annons i periodisk publikation tas ut med 2,5 procent av beskattningsvärdet och annars med 7,65 procent av beskattningsvärdet.

För annons i annonsblad, katalog eller program tas skatten ut med 7,65 procent även om publikationen är periodisk.

Skatt enligt denna lag tas ut med 7,65 procent av beskattningsvärdet.

16 §⁵

I fråga om periodisk publikation, för vilken utgivaren har rätt till återbetalning av skatt enligt 24 §, föreligger redovisningsskyldighet endast om det sammanlagda beskattningsvärdet av publikationens annonser för beskattningsår överstiger 60 000 kronor. I annat fall föreligger redovisningsskyldighet om det sammanlagda beskattningsvärdet för beskattningsåret överstiger 60 000 kronor. Om ett beskattningsår är längre eller kortare än tolv månader ska *de* angivna gränserna räknas upp

Redovisningsskyldighet för reklamskatt föreligger om det sammanlagda beskattningsvärdet för beskattningsåret överstiger 60 000 kronor. Om ett beskattningsår är längre eller kortare än tolv månader, ska *den* angivna gränsen räknas upp eller ned i motsvarande mån.

³ Senaste lydelse 1998:597.

⁴ Senaste lydelse 2016:1068.

⁵ Senaste lydelse 2016:1068.

eller ned i motsvarande mån.

18 §

Lämnas återbäring, bonus eller annan förmån, som *icke* utgör s.k. villkorlig rabatt, i efterhand och avser förmånen något för vilket skattskyldighet inträtt, får avdrag för den del av den tidigare redovisade skatten som belöpt på förmånen göras i den ordning som gäller för den skattskyldiges redovisning för reklamskatt. *Avser förmånen sådan annons i periodisk publikation, för vilken skattskyldighet inträtt under tidigare kalenderår, får avdraget dock ej överstiga den skatt som den skattskyldige erlagt eller haft att erlagga för det tidigare året minskad med belopp som återbetalats enligt 24 §.*

Uppkommer förlust på fordran för vilken reklamskatt redovisats, *äger* första stycket motsvarande tillämpning. Har avdrag för skatt för sådan fordran gjorts och inflyter därefter betalning, *skall* redovisning åter lämnas för den skatt som belöper på det betalda beloppet.

Lämnas återbäring, bonus eller annan förmån, som *inte* utgör s.k. villkorlig rabatt, i efterhand och avser förmånen något för vilket skattskyldighet inträtt, får avdrag för den del av den tidigare redovisade skatten som belöpt på förmånen göras i den ordning som gäller för den skattskyldiges redovisning för reklamskatt.

Uppkommer förlust på fordran för vilken reklamskatt redovisats, *har* första stycket motsvarande tillämpning. Har avdrag för skatt för sådan fordran gjorts och inflyter därefter betalning, *ska* redovisning åter lämnas för den skatt som belöper på det betalda beloppet.

21 §

Redovisningsperiod omfattar två kalendermånader. Skattskyldig som, *i förekommande fall efter sådan återbetalning eller befrielse som avses i 24 §, för närmast föregående beskattningsår* har redovisat eller skulle ha redovisat reklamskatt med minst 300 000 kronor *skall* dock lämna deklaration för varje kalendermånad.

Redovisningsperiod omfattar två kalendermånader. Skattskyldig som för närmast föregående beskattningsår har redovisat eller skulle ha redovisat reklamskatt med minst 300 000 kronor *ska* dock lämna deklaration för varje kalendermånad.

26 §⁶

Skyldig att betala reklamskatt för import från tredjeländ av annonsblad som har getts ut i sådant land är den som med anledning av importen är skyldig att betala tull för annonsbladen eller skulle ha varit skyldig att göra detta om annonsbladen hade varit tullbelagda.

⁶ Senaste lydelse 2016:1068.

För den som är skattskyldig enligt första stycket inträder skattskyldigheten vid den tidpunkt då skyldighet att betala tull enligt tullagstiftningen inträder eller skulle ha inträtt om skyldighet att betala tull förelegat.

Skatt enligt första stycket ska betalas till Tullverket.

Reklamskatt vid import tas ut med 7,65 procent av beskattningsvärdet. Beskattningsvärdet utgörs av varans värde för tulländamål bestämt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

Beskattningsvärdet vid import utgörs av varans värde för tulländamål bestämt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

32 §⁷

Beslut enligt 24 § tredje eller fjärde stycket får inte överklagas. Beslut enligt 9 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut enligt 9 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁷ Senaste lydelse 2007:1167.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 10 § lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap. 10 §¹

Vid beräkning av den statliga inkomstskatt som hänför sig till de utländska inkomsterna ska den del av den statliga inkomstskatten som hänför sig till de utländska förvärvsinkomsterna respektive den del som hänför sig till de utländska kapitalinkomsterna beräknas var för sig. Den statliga och kommunala inkomstskatt som hänför sig till de utländska förvärvsinkomsterna (intäktsposter efter avdrag för kostnadsposter) ska anses utgöra så stor del av den skattskyldiges hela statliga respektive kommunala inkomstskatt på förvärvsinkomst, beräknad utan avräkning, som de utländska förvärvsinkomsterna utgör av den skattskyldiges sammanlagda förvärvsinkomst före allmänna avdrag, grundavdrag och sjöinkomstavdrag. Motsvarande gäller i tillämpliga delar vid beräkning av den del av den statliga inkomstskatten som hänför sig till de utländska kapitalinkomsterna.

Vid tillämpning av första stycket ska, om den skattskyldige fått skattereduktion enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), sådan reduktion anses ha skett från kommunal och statlig inkomstskatt, statlig fastighetsskatt respektive kommunal fastighetsavgift med så stor del av reduktionen som respektive skatt eller avgift utgör av det sammanlagda beloppet av nämnda skatter och avgift före sådan reduktion. Skattereduktion enligt 67 kap. 5–9 §§ inkomstskattelagen ska dock anses ha skett bara från kommunal inkomstskatt.

Vid tillämpning av första stycket ska, om den skattskyldige fått skattereduktion enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), sådan reduktion anses ha skett från kommunal och statlig inkomstskatt, statlig fastighetsskatt respektive kommunal fastighetsavgift med så stor del av reduktionen som respektive skatt eller avgift utgör av det sammanlagda beloppet av nämnda skatter och avgift före sådan reduktion. Skattereduktion enligt 67 kap. 5–9 d §§ inkomstskattelagen ska dock anses ha skett bara från kommunal inkomstskatt.

Om en skattskyldig enligt 2 § första stycket 4 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel ska betala avkastningsskatt gäller följande. Vid beräkningen av spärrbeloppet ska, vid bestämmande enligt första stycket av den statliga inkomstskatt som hänför sig till de utländska inkomsterna, avkastningsskatt likställas med statlig inkomstskatt på förvärvsinkomst.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Bestämmelserna om skattereduktion i 2 kap. 10 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2017.

¹ Senaste lydelse 2011:72.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Särskild inkomstskatt tas ut med 20 procent av skattepliktig inkomst. Särskild inkomstskatt tas dock ut med 15 procent av skattepliktig inkomst beträffande inkomster som avses i 5 § första stycket 12.

Särskild inkomstskatt tas ut med 25 procent av skattepliktig inkomst. Särskild inkomstskatt tas dock ut med 15 procent av skattepliktig inkomst beträffande inkomster som avses i 5 § första stycket 12.

Öretal som uppkommer vid beräkning av skatten bortfaller.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Lagen tillämpas på inkomster som uppbärs efter den 31 december 2017.

¹ Senaste lydelse 2013:952.

6 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1 § mervärdesskattelagen (1994:200)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

1§²

Skatt enligt denna lag tas ut med 25 procent av beskattningsunderlaget om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Skatten tas ut med 12 procent av beskattningsunderlaget för

1. rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet samt upplåtelse av campingplatser och motsvarande i campingverksamhet,

2. omsättning av sådana konstverk som avses i 9 a kap. 5 §, och som ägs av upphovsmannen eller dennes dödsbo,

3. import av sådana konstverk, samlarföremål och antikviteter som avses i 9 a kap. 5–7 §§,

4. omsättning, unionsinternt förvärv och import av sådana livsmedel som avses i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, med undantag för

a) annat vatten som avses i artikel 6 i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten, ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003, än sådant vatten som tappas på flaskor eller i behållare som är avsedda för försäljning, och

b) spritdrycker, vin och starköl,

5. omsättning av restaurang- och cateringtjänster, med undantag för den del av tjänsten som avser spritdrycker, vin och starköl, och

6. reparationer av cyklar med tramp- eller vevanordning, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne.

Skatten tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för

1. omsättning, unionsinternt förvärv och import av följande varor, om inte annat följer av 3 kap. 13 och 14 §§, under förutsättning att varorna inte helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam:

– böcker, broschyrer, häften och liknande alster, även i form av enstaka blad,

– tidningar och tidskrifter,

– bilderböcker, ritböcker och målarböcker för barn,

– musiknoter, samt

– kartor, inbegripet atlaser, väggkartor och topografiska kartor,

2. omsättning, unionsinternt förvärv och import av program och kataloger för verksamhet som avses i 5, 6, 7 eller 10 samt annan omsättning än för egen

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

² Senaste lydelse 2016:1078.

verksamhet, unionsinternt förvärv och import av program och kataloger för verksamhet som avses i 3 kap. 18 §, allt under förutsättning att programmen och katalogerna inte helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam,

3. omsättning av radiotidningar samt omsättning, unionsinternt förvärv och import av kassettidningar, om inte annat följer av 3 kap. 17 §, och av kassetter eller något annat tekniskt medium som återger en uppläsning av innehållet i en vara som omfattas av 1,

4. omsättning, unionsinternt förvärv och import av en vara som genom teckenspråk, punktskrift eller annan sådan särskild metod gör skrift eller annan information tillgänglig särskilt för läshandikappade, om inte annat följer av 3 kap. 4 §,

5. tillträde till konserter, cirkus-, teater-, opera- eller balettföreställningar eller andra jämförliga föreställningar,

6. tjänster som avses i 3 kap. 11 § 2 och 4 om verksamheten inte bedrivs av och inte heller fortlöpande i mer än ringa omfattning understöds av det allmänna,

7. tillträde till och förevisning av djurparker,

7. tillträde till och förevisning av djurparker, *förevisning av naturområden utanför tätort samt av nationalparker, naturreservat, nationalstadsparker och Natura 2000-områden,*

8. upplåtelse eller överlåtelse av rättigheter som omfattas av 1, 4 eller 5 § lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, dock inte när det är fråga om fotografier, reklamalster, system och program för automatisk databehandling eller film, videogram eller annan jämförlig upptagning som avser information,

9. upplåtelse eller överlåtelse av rättighet till ljud- eller bildupptagning av en utövande konstnärs framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk,

10. omsättning av tjänster inom idrottsområdet som anges i 3 kap. 11 a § första stycket och som inte undantas från skatteplikt enligt andra stycket samma paragraf, och

11. personbefordran utom sådan befordran där resemomentet är av underordnad betydelse.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mervärdesskatt som hänförs sig till tiden före ikraftträdandet.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1563) om tobaksskatt dels att 10, 29, 34 a och 40 a §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas två nya paragrafer, 27 a och 31 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Som upplagshavare får godkännas den som i yrkesmässig verksamhet i Sverige avser att

1. tillverka, bearbeta eller i större omfattning lagra skattepliktiga varor,
2. för yrkesmässig försäljning till näringsidkare ta emot skattepliktiga varor som flyttats enligt uppskovsförfarande,
3. för försäljning till näringsidkare inom EU importera skattepliktiga varor från tredje land, eller
4. bedriva verksamhet i exportbutik enligt lagen (1999:445) om exportbutiker.

För godkännande enligt första stycket krävs att den som ansöker om att bli upplagshavare

1. är lämplig som upplagshavare med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt, och
2. disponerar över ett utrymme beläget i Sverige som kan godkännas som skatteupplag.

Upplagshavares hantering av skattepliktiga tobaksvaror ska, för att omfattas av ett uppskovsförfarande, äga rum i godkänt skatteupplag.

Som skatteupplag får inte godkännas ett utrymme som används som eller är avsett att användas som bostad.

Den som godkänns som upplagshavare ska samtidigt godkännas som registrerad avsändare.

27 a §

Om varor som flyttas under ett uppskovsförfarande inte når angiven destination och ingen oegentlighet som innebär att varorna släpps för konsumtion har konstaterats under flyttningen, ska en oegentlighet anses ha begåtts här i landet och varorna beskattas här om

1. varorna avsänts från ett skatteupplag eller en importplats i Sverige, och
2. det inte inom fyra månader från

¹ Senaste lydelse 2011:285.

den tidpunkt då flyttningen inleddes enligt 8 b § på ett tillfredsställande sätt visas

a) att flyttningen har avslutats i enlighet med 8 d § eller motsvarande reglering i mottagarlandets lagstiftning, eller

b) på vilken plats oegentligheten har begåtts.

Skatt enligt första stycket ska betalas av den som ställt säkerhet för skatten under flyttningen. Skatten ska tas ut enligt den skattesats som gällde vid den tidpunkt då flyttningen inleddes.

29 §²

För skatt som betalats i Sverige för skattepliktiga varor som därefter flyttas till ett annat EU-land under sådana förhållanden att skatt ska betalas där, kan återbetalning ske enligt denna paragraf efter skriftlig ansökan hos Skatteverket.

Ansökan om återbetalning av i Sverige betald skatt vid distansförsäljning av beskattade tobaksvaror från Sverige ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ges in till Skatteverket inom tre år efter kvartalets utgång. Den som begär återbetalning ska visa att den skatt som ansökan avser har betalats i Sverige, samt att varorna beskattats i mottagarlandet.

I övriga fall ska den som begär återbetalning visa att den skatt som ansökan avser har betalats i Sverige. Återbetalning sker sedan sökanden till Skatteverket gett in ett dokument som visar att skatten betalats i det andra EU-landet.

Har en vara beskattats enligt 27 eller 28 §, och visar den skattskyldige inom tre år efter det att flyttningen påbörjades att varan beskattats i ett annat EU-land, ska den skatt som betalats i Sverige återbetalas, om det andra EU-landets skatteanspråk är befogat.

Har en vara beskattats enligt 27, 27 a eller 28 §, och visar den skattskyldige inom tre år efter det att flyttningen påbörjades att varan beskattats i ett annat EU-land, ska den skatt som betalats i Sverige återbetalas, om det andra EU-landets skatteanspråk är befogat.

31 a §³

En ansökan om återbetalning enligt 29–31 §§ ska vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det

² Senaste lydelse 2011:285.

³ Tidigare 31 a § upphävd genom 2002:419.

inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

34 a §⁴

Skatteverket beslutar om skatt som avses i 27 och 28 §§. Skatten ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av betydelse för beslut om skatt enligt 27 eller 28 § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

I övrigt ska bestämmelserna i 3 kap. 4 §, 43 kap., 45–47 kap., 57 kap. 1 §, 59 kap. 11 §, 13–21 §§, 26 och 27 §§, 60 kap., 62 kap. 2 §, 63 kap. 2 §, 4–6 §§, 8–10 §§ samt 15, 16, 22 och 23 §§, 65 kap. 2–4 §§, 7, 8 och 13–15 §§ och 66–71 kap. skatteförfarandelagen gälla i tillämpliga delar.

Om den som är skattskyldig enligt 27 eller 28 § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt beslut av Skatteverket eller domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Före utbetalning av ett överskjutande belopp enligt fjärde stycket ska sådan skatt enligt denna lag för vilken den skattskyldige står i skuld räknas av. Skattebelopp som den skattskyldige har fått anstånd med att betala ska dock inte räknas av.

Skatteverket beslutar om skatt som avses i 27, 27 a och 28 §§. Skatten ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av betydelse för beslut om skatt enligt 27, 27 a eller 28 § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

Om den som är skattskyldig enligt 27, 27 a eller 28 § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt beslut av Skatteverket eller domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

40 a §⁵

Den som i Sverige betalat skatt för tuggtobak som sedan levererats till en köpare i ett annat EU-land ska efter ansökan medges återbetalning av skatt, om inte annat följer av andra stycket. Den som begär återbetalning ska visa att den skatt som ansökan avser har betalats i Sverige samt att varorna förts ut ur landet.

Ansökan om återbetalning enligt första stycket görs skriftligen hos beskattningsmyndigheten. Ansökan ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ges in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter kvartalets utgång. Återbetalning medges inte för skattebelopp som för kalenderkvartalet understiger 1 500 kronor.

En ansökan om återbetalning ska vara undertecknad av sökanden eller

⁴ Senaste lydelse 2016:1070.

⁵ Senaste lydelse 2011:285.

av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.
 2. Bestämmelserna i den nya 27 a § tillämpas första gången på flyttningar som påbörjas efter ikraftträdandet.
 3. Bestämmelserna i den nya 31 a § och i 40 a § i den nya lydelsen tillämpas första gången på ansökningar om återbetalning efter ikraftträdandet.
 4. För skatteupplag som har godkänts före ikraftträdandet gäller 10 § i den äldre lydelsen.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1564) om alkoholskatt
dels att 7 f, 9, 9 b, 12, 28 och 34 a §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas tre nya paragrafer, 24 a, 26 a och 31 a §§, och närmast före 24 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 f §¹

Alkoholvaror som avsänds av en vinproducent i ett annat EU-land omfattas av bestämmelserna om flyttning under uppskovsförfarande i denna lag när varorna befinner sig på svenskt territorium om

1. den avsändande vinproducenten enligt nationella bestämmelser med stöd av artikel 40 i rådets direktiv 2008/118/EG undantas från kraven i kapitel IV i direktivet,

2. varorna flyttas under uppskovsförfarande enligt de nationella kraven i avsändarmedlemsstaten, och

3. varorna flyttas till en sådan destination som anges i artikel 17 i direktivet.

3. varorna flyttas till en sådan destination som anges i artikel 17 i direktivet, *med undantag för en sådan som anges i 17.1.a.iii.*

Den administrativa referenskod som enligt artikel 21.6 i direktivet ska följa varorna under flyttningen får i de fall som avses i första stycket ersättas av ett följedokument för transport av vinprodukter enligt artikel 24.1.a.iii i kommissionens förordning (EG) nr 436/2009 av den 26 maj 2009 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 479/2008 när det gäller vinodlingsregistret, de obligatoriska deklarationerna och framtagningen av uppgifter för marknadsuppföljning, följedokumenten vid transport av produkter och de register som ska föras inom vinsektorn.

9 §²

Som upplagshavare får godkännas den som i yrkesmässig verksamhet i Sverige avser att

1. tillverka, bearbeta eller i större omfattning lagra skattepliktiga varor,

2. för yrkesmässig försäljning till näringsidkare ta emot skattepliktiga varor som flyttats enligt uppskovsförfarande,

¹ Senaste lydelse 2012:677.

² Senaste lydelse 2011:286.

3. för försäljning till näringsidkare inom EU importera skattepliktiga varor från tredje land, eller

4. bedriva verksamhet i exportbutik enligt lagen (1999:445) om exportbutiker.

För godkännande enligt första stycket krävs att den som ansöker om att bli upplagshavare

1. är lämplig som upplagshavare med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt, och

2. disponerar över ett utrymme beläget i Sverige som kan godkännas som skatteupplag.

Upplagshavares hantering av skattepliktiga alkoholvaror ska, för att omfattas av ett uppskovsförfarande, äga rum i godkänt skatteupplag.

Som skatteupplag får inte godkännas ett utrymme som används som eller är avsett att användas som bostad.

Den som godkänns som upplagshavare ska samtidigt godkännas som registrerad avsändare.

9 b §³

En upplagshavare som tar emot varor som flyttas under uppskovsförfarandet ska göra det på det skatteupplag eller den direkta leveransplats som angetts i det elektroniska administrativa dokumentet *eller* ersättningsdokumentet. Varor som flyttas till ett skatteupplag ska vid mottagandet tas in i skatteupplaget.

En upplagshavare som tar emot varor som flyttas under uppskovsförfarandet ska göra det på det skatteupplag eller den direkta leveransplats som angetts i det elektroniska administrativa dokumentet, ersättningsdokumentet *eller, när det gäller varor som omfattas av 7 f §, följedokumentet för transport av vinprodukter.* Varor som flyttas till ett skatteupplag ska vid mottagandet tas in i skatteupplaget.

12 §⁴

Den som avser att i Sverige yrkesmässigt ta emot varor som flyttas enligt ett uppskovsförfarande från ett annat EU-land får godkännas som registrerad varumottagare. För godkännande krävs att den som ansöker om att bli godkänd är lämplig att vara registrerad varumottagare med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt.

En registrerad varumottagare ska till Skatteverket ange den adress där varumottagaren kommer att ta emot varor som flyttas under uppskovsförfarande (*ordinarie mottagningsplats*).

En registrerad varumottagare ska hos Skatteverket ställa säkerhet för betalning av skatten på de varor som tas emot. Ställd säkerhet får tas in anspråk om skatten inte betalas i rätt tid.

En registrerad varumottagare som tar emot varor som flyttas under

En registrerad varumottagare som tar emot varor som flyttas under

³ Senaste lydelse 2013:1073.

⁴ Senaste lydelse 2013:1073.

uppskovsförfarandet ska göra det på sin ordinarie mottagningsplats eller den direkta leveransplats som angetts i det elektroniska administrativa dokumentet eller ersättningsdokumentet.

Bestämmelserna i 11 § första och tredje styckena om återkallelse tillämpas även på registrerad varumottagare.

uppskovsförfarandet ska göra det på sin ordinarie mottagningsplats eller den direkta leveransplats som angetts i det elektroniska administrativa dokumentet, ersättningsdokumentet eller, när det gäller varor som omfattas av 7 f §, följedokumentet för transport av vinprodukter.

Mottagande av varor från små vinproducenter

24 a §

Den som tar emot varor som flyttats enligt 7 f § från en vinproducent i ett annat EU-land ska underrätta Skatteverket om mottagandet av varorna.

26 a §

Om varor, som flyttas under ett uppskovsförfarande, inte når angiven destination och ingen oegentlighet som innebär att varorna släpps för konsumtion har konstaterats under flyttningen, ska en oegentlighet anses ha begåtts här i landet och varorna beskattas här om

1. varorna avsänts från ett skatteupplag eller en importplats i Sverige, och

2. det inte inom fyra månader från den tidpunkt då flyttningen inleddes enligt 7 b § på ett tillfredsställande sätt visas

a) att flyttningen har avslutats i enlighet med 7 d § eller motsvarande reglering i mottagarlandets lagstiftning, eller

b) på vilken plats oegentligheten har begåtts.

Skatt enligt första stycket ska betalas av den som ställt säkerhet för skatten under flyttningen. Skatten ska tas ut enligt den skattesats som gällde vid den tidpunkt då flyttningen inleddes.

28 §⁵

För skatt som betalats i Sverige för skattepliktiga varor som därefter flyttas till ett annat EU-land under sådana förhållanden att skatt ska betalas där, kan återbetalning ske enligt denna paragraf efter skriftlig ansökan hos Skatteverket.

Ansökan om återbetalning av i Sverige betald skatt vid distansförsäljning av beskattade alkoholvaror från Sverige ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ges in till Skatteverket inom tre år efter kvartalets utgång. Den som begär återbetalning ska visa att den skatt som ansökan avser har betalats i Sverige, samt att varorna beskattats i mottagarlandet.

I övriga fall ska den som begär återbetalning visa att den skatt som ansökan avser har betalats i Sverige. Återbetalning sker sedan sökanden till Skatteverket gett in ett dokument som visar att skatten betalats i det andra EU-landet.

Har en vara beskattats enligt 26 eller 27 §, och visar den skattskyldige inom tre år efter det att flyttningen påbörjades att varan beskattats i ett annat EU-land, ska den skatt som betalats i Sverige återbetalas, om det andra EU-landets skatteanspråk är befogat.

Har en vara beskattats enligt 26, 26 a eller 27 §, och visar den skattskyldige inom tre år efter det att flyttningen påbörjades att varan beskattats i ett annat EU-land, ska den skatt som betalats i Sverige återbetalas, om det andra EU-landets skatteanspråk är befogat.

31 a §⁶

En ansökan om återbetalning enligt 28–31 §§ ska vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

34 a §⁷

Skatteverket beslutar om skatt som avses i 26 och 27 §§. Skatten ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av

Skatteverket beslutar om skatt som avses i 26, 26 a och 27 §§. Skatten ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av

⁵ Senaste lydelse 2011:286.

⁶ Tidigare 31 a § upphävd genom 2002:420.

⁷ Senaste lydelse 2016:1071.

betydelse för beslut om skatt enligt 26 eller 27 § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

I övrigt ska bestämmelserna i 3 kap. 4 §, 43 kap., 45–47 kap., 57 kap. 1 §, 59 kap. 11 §, 13–21 §§, 26 och 27 §§, 60 kap., 62 kap. 2 §, 63 kap. 2 §, 4–6 §§, 8–10 §§ samt 15, 16, 22 och 23 §§, 65 kap. 2–4 §§, 7, 8 och 13–15 §§ och 66–71 kap. skatteförfarandelagen gälla i tillämpliga delar.

Om den som är skattskyldig enligt 26 eller 27 § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt beslut av Skatteverket eller domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Före utbetalning av ett överskjutande belopp enligt fjärde stycket ska sådan skatt enligt denna lag för vilken den skattskyldige står i skuld räknas av. Skattebelopp som den skattskyldige har fått anstånd med att betala ska dock inte räknas av.

betydelse för beslut om skatt enligt 26, 26 a eller 27 § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

Om den som är skattskyldig enligt 26, 26 a eller 27 § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt beslut av Skatteverket eller domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Bestämmelserna i 7 f §, 9 b § och 12 § i den nya lydelsen och bestämmelserna i de nya 24 a och 26 a §§ tillämpas första gången på flyttningar som påbörjas efter ikraftträdandet.

3. Bestämmelserna i den nya 31 a § tillämpas första gången på ansökningar om återbetalning efter ikraftträdandet.

4. För skatteupplag som har godkänts före ikraftträdandet gäller 9 § i den äldre lydelsen.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi¹
dels att 11 kap. 11 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 11 kap. 11 § ska utgå,
dels att nuvarande 4 kap. 2 a § ska betecknas 4 kap. 2 b §,
dels att 1 kap. 11 b och 14 §§, 4 kap. 3 §, 6 kap. 1 a §, 7 kap. 3 a § och 9 kap. 7, 8 och 11 §§ och 11 kap. 6, 10, 12, 12 a, 12 b och 14 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 4 kap. 2 a §, 9 kap. 5 a, 5 b och 12 §§ och 11 kap. 13 a, 15, 16 och 17 §§, och närmast före 11 kap. 16 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 b §²

Stödmottagare för skattebefrielse enligt denna lag är den som

- | | |
|---|---|
| <p>1. förbrukat bränsle för något av de ändamål som avses i 11 a § 1–9,</p> <p>2. i Sverige producerat motorbränslet eller fört in motorbränslet till Sverige genom införsel från annat EU-land eller import från tredjeland i fall som avses i 11 a § 10 eller 11, eller</p> | <p>2. i Sverige producerat motorbränslet eller fört in motorbränslet till Sverige genom införsel från annat EU-land eller import från tredjeland i fall som avses i 11 a § 10 eller 11,</p> |
|---|---|

3. förbrukat elektrisk kraft för något av de ändamål som avses i 11 a § 12–18.

3. förbrukat elektrisk kraft eller bränsle för framställning av värme eller kyla som levererats för något av de ändamål som avses i 11 a § 12, eller

4. förbrukat elektrisk kraft för något av de ändamål som avses i 11 a § 13–19.

14 §³

Med datorhall avses en anläggning

1. där en näringsidkare, som huvudsakligen bedriver informations-tjänstverksamhet, informationsbehandling eller uthyrning av serverutrymme och tillhörande tjänster, utövar sådan verksamhet, och

2. vars sammanlagda installerade effekt uppgår till minst 0,5 megawatt.	2. vars sammanlagda installerade effekt uppgår till minst 0,1 megawatt.
--	--

Effekten för kyl- och fläktanläggningar får inte räknas med i den installerade effekten enligt första stycket.

¹ Senaste lydelse av

11 kap. 11 § 2004:1197

4 kap. 2 a § 2009:1493.

² Senaste lydelse 2017:408.

³ Senaste lydelse 2016:1072.

4 kap.**2 a §**

Om bränsle, som flyttas under ett uppskovsförfarande, inte når angiven destination och ingen oegentlighet som innebär att bränslet släpps för konsumtion har konstaterats under flyttningen, ska en oegentlighet anses ha begåtts här i landet och bränslet beskattas här om

1. bränslet avsänts från ett skatteupplag eller en importplats i Sverige, och

2. det inte inom fyra månader från den tidpunkt då flyttningen inleddes enligt 3 a kap. 2 § på ett tillfredsställande sätt visas

a) att flyttningen har avslutats i enlighet med 3 a kap. 4 § eller motsvarande reglering i mottagarlandets lagstiftning, eller

b) på vilken plats oegentligheten har begåtts.

Skatt enligt första stycket ska betalas av den som ställt säkerhet för skatten under flyttningen. Skatten ska tas ut enligt den skattesats som gällde vid den tidpunkt då flyttningen inleddes.

3 §⁴

Som upplagshavare får godkännas den som i yrkesmässig verksamhet i Sverige avser att

1. tillverka eller bearbeta bränslen,

2. på flygplats lagra flygfotogen (KN-nr 2710 19 21), som flyttats under ett uppskovsförfarande, för försäljning till förbrukning i luftfartyg när luftfartyget inte används för privat ändamål, eller

3. i större omfattning hålla bränslen i lager.

För godkännande enligt första stycket krävs att den som ansöker om att bli upplagshavare

1. är lämplig som upplagshavare med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt, och

2. disponerar över ett utrymme beläget i Sverige som kan godkännas som skatteupplag.

Upplagshavares hantering av skattepliktigt bränsle ska, för att omfattas av ett uppskovsförfarande, äga rum i godkänt skatteupplag.

Som skatteupplag får inte godkännas ett utrymme som används som eller är avsett att användas som

⁴ Senaste lydelse 2010:1820.

bostad.

Den som godkänns som upplagshavare ska samtidigt godkännas som registrerad avsändare.

6 kap.

1 a §⁵

Skatteverket beslutar om skatt som avses i 4 kap. 2 och 2 a §§. Skatten ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av betydelse för beslut om skatt enligt 4 kap. 2 eller 2 a § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

I övrigt ska bestämmelserna i 3 kap. 4 §, 43 kap., 45–47 kap., 57 kap. 1 §, 59 kap. 11 §, 13–21 §§, 26 och 27 §§, 60 kap., 62 kap. 2 §, 63 kap. 2 §, 4–6 §§, 8–10 §§ samt 15, 16, 22 och 23 §§, 65 kap. 2–4 §§, 7, 8 och 13–15 §§ och 66–71 kap. skatteförfarandelagen gälla i tillämpliga delar.

Om den som är skattskyldig enligt 4 kap. 2 eller 2 a § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt beslut av Skatteverket eller domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Före utbetalning av ett överskjutande belopp enligt fjärde stycket ska sådan skatt enligt denna lag för vilken den skattskyldige står i skuld räknas av. Skattebelopp som den skattskyldige har fått anstånd med att betala ska dock inte räknas av.

7 kap.

3 a §⁶

För andra bränslen än de som anges i 2 kap. 1 § första stycket 1, 2 eller 3 får en skattskyldig som har förbrukat eller sålt bränslet som motorbränsle göra avdrag för

1. energiskatt med 63 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som framställts av biomassa och som utgör fettsyrametylester (Fame) enligt KN-nr 3824 90 99,

2. energiskatt med 92 procent och

Skatteverket beslutar om skatt som avses i 4 kap. 2–2 b §§. Skatten ska betalas inom den tid som Skatteverket bestämmer.

Bestämmelserna i 37 kap. 9 och 10 §§ och 41 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) ska gälla i tillämpliga delar vid inhämtande av uppgifter som är av betydelse för beslut om skatt enligt 4 kap. 2, 2 a eller 2 b § av någon annan än den som föreläggs eller revideras.

Om den som är skattskyldig enligt 4 kap. 2, 2 a eller 2 b § har betalat in skatt och den inbetalda skatten överstiger vad som enligt beslut av Skatteverket eller domstol ska betalas, ska det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

1. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som framställts av biomassa och som utgör fettsyrametylester (Fame) enligt KN-nr 3824 90 99,

2. energiskatt med 100 procent

⁵ Senaste lydelse 2016:1072.

⁶ Senaste lydelse 2016:791.

koldioxidskatt med 100 procent på den andel av ett motorbränsle för gnisttända motorer enligt KN-nr 3824 90 99 som framställts av biomassa och som utgör etanol, och

och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av ett motorbränsle för gnisttända motorer enligt KN-nr 3824 90 99 som framställts av biomassa och som utgör etanol, och

3. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som utgörs av någon annan beståndsdel än som anges i 1 eller 2 och som framställts av biomassa.

Avdrag får göras upp till ett belopp som motsvarar skatten på den andel av motorbränslet som utgörs av en eller flera beståndsdelar som framställts av biomassa.

Första stycket gäller endast om

1. motorbränslet eller beståndsdeln omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

2. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

3. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare.

Första stycket gäller dock inte för biogas.

9 kap.

5 a §

Beskattningsmyndigheten medger efter ansökan från förbrukaren återbetalning av skatt på elektrisk kraft som denne förbrukat för framställning av värme eller kyla som levererats för förbrukning i datorhall. Med förbrukning för framställning av värme eller kyla avses även sådan förbrukning som skett i samband med framställningen för drift av pumpar, fläktar och andra hjälpanordningar som är nödvändiga för driften av anläggningen.

Återbetalning medges med den del av energiskatten som överstiger 0,5 öre per kilowattimme.

5 b §

Om elektrisk kraft och ett eller flera bränslen förbrukats samtidigt för framställning av värme eller kyla enligt 5 eller 5 a §, ska energislagen vid beräkning av återbetalningen fördelas genom proportionering i förhållande till respektive energislag. Fördelningen mellan respektive bränsle får dock väljas fritt. Motsvarande gäller elektrisk kraft om den elektriska kraft som förbrukats vid framställningen av värmen eller kylan till någon del utgörs av elektrisk kraft som inte är skattepliktig eller elektrisk kraft för

vilken en lägre skattenivå än den som anges i 11 kap. 3 § kan uppnås enligt bestämmelser i denna lag.

7 §⁷

Ansökan om återbetalning eller kompensation enligt 2–6 §§ ska omfatta en period om ett kalenderkvartal och ska lämnas elektroniskt. I fråga om återbetalning enligt 2 § som görs med stöd av 6 a kap. 1 § 10, 11 eller 2 a § ska dock återbetalningen omfatta en period om ett kalenderår. Om sökanden beräknas förbruka bränsle i större omfattning, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalenderkvartal. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte finns.

Ansökan om återbetalning eller kompensation ska lämnas in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter utgången av kalenderåret respektive kalenderkvartalet *och vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.*

En ansökan som lämnats för en sökande, som är juridisk person, anses ha lämnats av sökanden om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

Ansökan om återbetalning eller kompensation ska lämnas in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter utgången av kalenderåret respektive kalenderkvartalet.

8 §⁸

Rätt till återbetalning eller kompensation enligt 2–6 §§ föreligger endast när ersättningen för ett kalenderkvartal uppgår till

1. minst 1 000 kronor i fall som avses i 2, 5 eller 6 §, och

2. minst 500 kronor i fall som avses i 3 §.

Sådan återbetalning enligt 2 § som görs med stöd av 6 a kap. 1 § 10, 11 eller 2 a § får dock göras när den sammanlagda ersättningen uppgår till minst 500 kronor per kalenderår.

Rätt till återbetalning eller kompensation enligt 2, 3 och 6 §§ föreligger endast när ersättningen för ett kalenderkvartal uppgår till

1. minst 1 000 kronor i fall som avses i 2 eller 6 §, och

Rätt till återbetalning enligt 5 och 5 a §§ föreligger endast för den del av den sammanlagda ersättningen som överstiger 2 000 kronor per kalenderkvartal och endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

2. sökanden lämnar uppgifter om

⁷ Senaste lydelse 2016:505.

⁸ Senaste lydelse 2016:505.

stödmottagare.

Kraven i tredje stycket 2 gäller endast uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom återbetalningen överstiger 50 000 euro under kalenderåret.

11 §⁹

Har bränsle beskattats enligt 4 kap. 2 eller 2 a §, och visar den skattskyldige inom tre år efter det att flyttningen påbörjades att bränslet beskattats i ett annat EU-land, ska den skatt som betalats i Sverige återbetalas, om det andra EU-landets skatteanspråk är befogat.

Har bränsle beskattats enligt 4 kap. 2, 2 a eller 2 b §, och visar den skattskyldige inom tre år efter det att flyttningen påbörjades att bränslet beskattats i ett annat EU-land, ska den skatt som betalats i Sverige återbetalas, om det andra EU-landets skatteanspråk är befogat.

12 §¹⁰

En ansökan om återbetalning eller kompensation enligt 2–6 §§, 8 a § eller 10–11 §§ ska vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är en juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

11 kap.

6 §¹¹

Som frivilligt skattskyldig får godkännas den som beräknas förbruka elektrisk kraft i mycket stor omfattning, om den övervägande delen av förbrukningen sker i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller i en datorhall.

Som frivilligt skattskyldig får godkännas den som beräknas förbruka mer än 10 gigawattimmar elektrisk kraft per kalenderår

1. i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

2. i huvudsak för kemisk reduktion eller i huvudsak för elektrolytiska processer,

3. vid sådan framställning av

⁹ Senaste lydelse 2011:287.

¹⁰ Tidigare 9 kap. 12 § upphävd genom 2002:422.

¹¹ Senaste lydelse 2016:1072.

produkter som avses i 6 a kap. 1 § 6,

4. i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning förbrukningen inte omfattas av föregående punkter,

5. i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, i den utsträckning förbrukningen inte omfattas av föregående punkter, eller

6. i en datorhall.

För ett sådant godkännande krävs att den sökande är lämplig som frivilligt skattskyldig med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt.

Godkännande som frivilligt skattskyldig ska återkallas om förutsättningarna för godkännande inte längre finns eller om den frivilligt skattskyldige begär det. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

10 §¹²

Den som är skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft får göra avdrag för skatt på elektrisk kraft, om

1. denne framställt den elektriska kraften från förnybara källor i en anläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt, och

2. den elektriska kraften inte har överförts till ett ledningsnät som omfattas av nätkoncession som meddelats med stöd av 2 kap. ellagen (1997:857).

Vad som anges i första stycket 1 om installerad generatoreffekt ska för elektrisk kraft som framställs från

1. vind eller vågor, motsvaras av 125 kilowatt installerad generator-effekt,

2. sol, motsvaras av 255 kilowatt installerad toppeffekt, och

3. annan energikälla utan generator, motsvaras av 50 kilowatt installerad effekt.

När elektrisk kraft framställs från olika energikällor ska, vid

2. den elektriska kraften inte har överförts till ett ledningsnät som omfattas av en nätkoncession som meddelats med stöd av 2 kap. ellagen (1997:857).

Den installerade generatoreffekten ska för elektrisk kraft som framställs från

1. vind eller vågor, i stället motsvaras av 125 kilowatt installerad generatoreffekt,

2. sol, i stället motsvaras av 255 kilowatt installerad toppeffekt, och

3. annan energikälla utan generator, i stället motsvaras av 50 kilowatt installerad effekt.

När elektrisk kraft framställs från olika energikällor ska, vid

¹² Senaste lydelse 2017:408.

bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1, de installerade effekterna läggas samman. Vid sammanläggningen ska de effekter som avses i andra stycket först räknas om till motsvarande 50 kilowatt installerad generatoreffekt vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1.

Avdrag enligt första stycket medges med skillnaden mellan den vid skattskyldighetens inträde gällande skattesatsen enligt 3 § och 0,5 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. *Avdrag enligt första stycket får endast medges om den skattskyldige lämnar uppgifter om stödmottagare och avdragets fördelning på stödmottagare. Kravet på uppgifter om stödmottagare och fördelning av avdraget på stödmottagare gäller endast för avdrag som medför att stödmottagarens sammanlagda nedsättning inom stödordningen överstiger 15 000 euro under kalenderåret.* Avdrag enligt första stycket får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående bestämmelser och endast om stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd.

bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1, de installerade effekterna läggas samman. Vid sammanläggningen ska de effekter som *anges* i andra stycket först räknas om till motsvarande 50 kilowatt installerad generatoreffekt vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1.

Avdrag enligt första stycket medges med skillnaden mellan den *skattesats som gällde* vid skattskyldighetens inträde och 0,5 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående bestämmelser.

12 §¹³

Efter ansökan från förbrukaren beslutar beskattningsmyndigheten om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat i yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet.

Återbetalning får endast göras om sökanden inte är ett företag utan rätt till statligt stöd och sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare.

Kravet på uppgifter om stödmottagare gäller endast för den del av stödmottagarens sammanlagda nedsättning som under kalenderåret överstiger 50 000 euro.

Rätt till återbetalning föreligger endast för skillnaden mellan det betalda skattebeloppet och 0,5 öre per kilowattimme. Återbetalning får dock endast göras när skillnaden uppgår till minst 500 kronor per kalenderår.

¹³ Senaste lydelse 2016:1072.

Ansökan om återbetalning ska omfatta ett kalenderår och lämnas elektroniskt. Om sökanden beräknas förbruka elektrisk kraft i större omfattning, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalenderkvartal. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte finns.

Ansökan om återbetalning av energiskatt ska lämnas in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter utgången av kalenderåret respektive kalenderkvartalet och vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

12 a §¹⁴

Efter ansökan från förbrukaren beslutar beskattningsmyndigheten om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat i yrkesmässig vattenbruksverksamhet.

Återbetalning får endast göras om sökanden

1. inte är ett företag utan rätt till statligt stöd,

2. omfattas av kategorin små och medelstora företag enligt bilaga 1 i kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, och

3. lämnar uppgifter om stöd-mottagare.

Kravet på uppgifter om stöd-

Återbetalning får endast göras om sökanden omfattas av kategorin små och medelstora företag enligt bilaga 1 i kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

¹⁴ Senaste lydelse 2016:1072.

mottagare gäller endast för den del av stödmottagarens sammanlagda nedsättning som under kalenderåret överstiger 15 000 euro.

Rätt till återbetalning föreligger endast för skillnaden mellan det betalda skattebeloppet och 0,5 öre per kilowattimme. Återbetalning får dock endast göras när skillnaden uppgår till minst 500 kronor per kalenderår.

Ansökan om återbetalning ska omfatta ett kalenderår och lämnas elektroniskt. Om sökanden beräknas förbruka elektrisk kraft i större omfattning, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalenderkvartal. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte finns.

Ansökan om återbetalning av energiskatt ska lämnas in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter utgången av kalenderåret respektive kalenderkvartalet och vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

12 b §¹⁵

Efter ansökan från förbrukaren beslutar beskattningsmyndigheten om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat som landström.

Återbetalning får endast göras om sökanden inte är ett företag utan rätt till statligt stöd och sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare.

Kravet på uppgifter om stödmottagare gäller endast för den del av stödmottagarens sammanlagda nedsättning som under kalenderåret överstiger 50 000 euro.

Rätt till återbetalning föreligger endast för skillnaden mellan det betalda skattebeloppet och 0,5 öre per kilowattimme.

Ansökan om återbetalning ska

¹⁵ Senaste lydelse 2016:1072.

omfatta ett kalenderår. Om sökanden beräknas förbruka elektrisk kraft i större omfattning, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalenderkvartal. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte finns.

Ansökan om återbetalning av energiskatt ska lämnas in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter utgången av kalenderåret respektive kalenderkvartalet och vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

13 a §

Efter ansökan från en förbrukare som inte är skattskyldig beslutar beskattningsmyndigheten om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat

1. i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

2. i huvudsak för kemisk reduktion eller i huvudsak för elektrolytiska processer,

3. vid sådan framställning av produkter som avses i 6 a kap. 1 § 6,

4. i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning rätt till återbetalning inte följer av 2.

Återbetalning får dock endast göras för den del som överstiger 2 000 kronor per kalenderår.

14 §¹⁶

Efter ansökan från en förbrukare som inte är skattskyldig beslutar beskattningsmyndigheten om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat

1. i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, eller

2. i en datorhall.

Återbetalning får endast göras om sökanden inte är ett företag utan rätt till statligt stöd och sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare samt uppgift om nedsättningens fördelning på respektive ändamål.

Kravet på uppgifter om stödmottagare gäller endast för den del av stödmottagarens sammanlagda nedsättning under en stödordning som under kalenderåret överstiger 50 000 euro.

Rätt till återbetalning föreligger endast för skillnaden mellan det betalda skattebeloppet och 0,5 öre per kilowattimme. Återbetalning får dock endast göras för den del som överstiger 8 000 kronor per kalenderår.

Ansökan om återbetalning ska omfatta ett kalenderår och lämnas elektroniskt. Om sökanden beräknas förbruka elektrisk kraft i större omfattning, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalenderkvartal. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte finns.

Ansökan om återbetalning av energiskatt ska lämnas in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter utgången av kalenderåret respektive kalenderkvartalet och vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

Efter ansökan från en förbrukare som inte är skattskyldig beslutar beskattningsmyndigheten om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet.

Rätt till återbetalning föreligger endast för skillnaden mellan det betalda skattebeloppet och 0,5 öre per kilowattimme och endast i den utsträckning rätt till återbetalning inte följer av föregående bestämmelser. Återbetalning får dock endast göras för den del som överstiger 8 000 kronor per kalenderår.

¹⁶ Senaste lydelse 2016:1072.

En ansökan som lämnats för en sökande som är juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda sökanden.

15 §

Efter ansökan från en förbrukare som inte är skattskyldig beslutar beskattningsmyndigheten om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraft som denne förbrukat i en datorhall.

Rätt till återbetalning föreligger endast för skillnaden mellan det betalda skattebeloppet och 0,5 öre per kilowattimme. Återbetalning får dock endast göras för den del som överstiger 8 000 kronor per kalenderår.

Vissa villkor för avdrag och återbetalning av skatt

16 §

Ansökan om återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft enligt 12–15 §§ ska omfatta ett kalenderår. Om sökanden beräknas förbruka minst 150 000 kilowattimmar per kalenderår för dessa nedsättningsberättigande ändamål, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalendermånad. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte längre finns.

Ansökan om återbetalning ska lämnas elektroniskt. Det gäller dock inte för återbetalning enligt 12 b §.

Ansökan om återbetalning ska lämnas in till beskattningsmyndigheten inom tre år efter utgången av kalenderåret respektive kalendermånaden och vara undertecknad av sökanden eller av den som är ombud eller annan behörig företrädare för sökanden.

En ansökan som lämnats för en sökande som är juridisk person anses ha lämnats av sökanden, om det inte är uppenbart att den som lämnade

ansökan saknade behörighet att företräda sökanden.

17 §

Avdrag eller återbetalning enligt 9 § första stycket 6, 7 eller 8 eller enligt 10, 12, 12 a, 12 b, 14 eller 15 § medges endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

2. den skattskyldige respektive sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare och stödets fördelning mellan stödmottagare.

Kraven i första stycket 2 gäller endast uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 50 000 euro under kalenderåret. För avdrag enligt 10 § och återbetalning enligt 12 a § gäller kraven i första stycket 2 för uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 15 000 euro under kalenderåret.

1. Denna lag träder i kraft den 15 december 2017 i fråga om 11 kap. 6 § och i övrigt den 1 januari 2018.

2. Bestämmelserna i den nya 4 kap. 2 a § tillämpas första gången på flyttningar som påbörjas efter ikraftträdandet.

3. För skatteupplag som har godkänts före ikraftträdandet gäller 4 kap. 3 § i den äldre lydelsen.

4. För ansökningar om återbetalningar eller kompensation före ikraftträdandet gäller 9 kap. 7 § i den äldre lydelsen.

5. Bestämmelserna i den nya 9 kap. 12 § tillämpas första gången på ansökningar om återbetalning eller kompensation efter ikraftträdandet.

6. Ett godkännande som frivilligt skattskyldig för ändamål i 11 kap. 6 § första stycket 1–4 gäller tidigast från och med den 1 januari 2018.

7. Ett medgivande från Skatteverket om kvartalsvis återbetalning enligt 11 kap. 12 a, 12 b och 14 §§ i den äldre lydelsen ska från och med den 1 januari 2018 anses vara ett medgivande om månatlig återbetalning enligt 11 kap. 16 §.

8. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Skatten tas ut med 15 kronor per ton naturgrus.

Skatten tas ut med 15 kronor per ton naturgrus.

För kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår ska skatten tas ut med belopp som efter en årlig omräkning motsvarar det i första stycket angivna skattebeloppet multiplicerat med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni 2017 med ett årligt tillägg av två procentenheter.

Beloppet enligt andra stycket avrundas till hela kronor.

Regeringen fastställer före november månads utgång det omräknade skattebelopp som enligt denna paragraf ska tas ut för påföljande kalenderår.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2015:470.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 5 a och 6 §§, 2 kap. 6 § och 4 kap. 1 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 a §²

I fall då de regler om elektroniska administrativa dokument, administrativa referenscodes, ersättningsdokument, förenklade ledsagardokument och säkerhet som föreskrivs i lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt och lagen (1994:1776) om skatt på energi inte är tillämpliga gäller i stället andra stycket för flyttningar av punktskattepliktiga varor.

Varorna ska under flyttning omfattas och åtföljas av dokument i den utsträckning som följer av artikel 21, 24 eller 34 i det direktiv som anges i 1 §. När varorna omfattas av ett elektroniskt administrativt dokument enligt artikel 21 i samma direktiv, ska de åtföljas av en sådan administrativ referenskod som avses i artikel 21.6 i direktivet. Varorna ska även omfattas av säkerhet för betalning av skatt i den utsträckning som följer av artikel 18, 34 eller 36 i direktivet.

Varorna ska under flyttning omfattas och åtföljas av dokument i den utsträckning som följer av artikel 21, 24, 34 eller 40 i det direktiv som anges i 1 §. När varorna omfattas av ett elektroniskt administrativt dokument enligt artikel 21 i samma direktiv, ska de åtföljas av en sådan administrativ referenskod som avses i artikel 21.6 i direktivet. Varorna ska även omfattas av säkerhet för betalning av skatt i den utsträckning som följer av artikel 18, 34 eller 36 i direktivet.

6 §³

En punktskattepliktig vara får flyttas endast om de krav i fråga om elektroniskt administrativt dokument, administrativ referenskod, ersättningsdokument, förenklat ledsagardokument, säkerhet och anmälningsskyldighet är uppfyllda som följer av de lagar som anges i 2 § eller av bestämmelser som avses i 5 a §.

En punktskattepliktig vara får flyttas endast om de krav i fråga om elektroniskt administrativt dokument, administrativ referenskod, ersättningsdokument, förenklat ledsagardokument, *följedokument för transport av vinprodukter*, säkerhet och anmälningsskyldighet är uppfyllda som följer av de lagar som anges i 2 § eller av bestämmelser som avses i 5 a §.

En flyttning av punktskatte-

En flyttning av punktskatte-

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2006:1510.

² Senaste lydelse 2012:679.

³ Senaste lydelse 2013:1076.

pliktiga varor anses inte ha skett i strid med första stycket om det elektroniska administrativa dokument avseende flyttningen, det ersättningsdokument *eller* förenklat ledsagardokument som åtföljer varorna, innehåller endast smärre brister.

pliktiga varor anses inte ha skett i strid med första stycket om det elektroniska administrativa dokument avseende flyttningen *eller* det ersättningsdokument, förenklat ledsagardokument *eller följedokument för transport av vinprodukter* som åtföljer varorna, innehåller endast smärre brister.

Första stycket gäller inte punktskattepliktiga varor som återutförs enligt 3 kap. 1 § femte stycket eller 17 a § andra stycket lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.

2 kap.

6 §⁴

Förare är skyldiga att se till att administrativ referenskod, ersättningsdokument *och* förenklat ledsagardokument följer med transporten i enlighet med 1 kap. 6 §. Vid en transportkontroll ska föraren tillhandahålla Tullverket tillgängliga administrativa referensgrafer, ersättningsdokument *och* förenklade ledsagardokument.

Förare är skyldiga att se till att administrativ referenskod, ersättningsdokument, förenklat ledsagardokument *och följedokument för transport av vinprodukter* följer med transporten i enlighet med 1 kap. 6 §. Vid en transportkontroll ska föraren tillhandahålla Tullverket tillgängliga administrativa referensgrafer, ersättningsdokument, förenklade ledsagardokument *och följedokument för transport av vinprodukter*.

Om punktskattepliktiga varor under pågående flyttning förvaras i en lokal för på-, av- eller omlastning, är den som äger lokalen eller, om lokalen är upplåten till någon annan, den som innehar nyttjanderätt till lokalen skyldig att se till att de handlingar som anges i första stycket följer med varorna samt att dessa vid transportkontroll tillhandahålls Tullverket.

4 kap.

1 §⁵

En särskild avgift (*transporttillägg*) ska påföras en avsändande upplagshavare eller registrerad avsändare om

1. administrativ referenskod eller ersättningsdokument inte följer med transporten i den utsträckning som följer av 1 kap. 6 §, eller

2. säkerhet inte ställts för transporten i den utsträckning som följer av 1 kap. 6 §.

Transporttillägg ska påföras en

1. skattskyldig om anmälningsskyldighet eller skyldighet att ställa säkerhet som följer av 17 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 16 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 11 § lagen (1994:1776) om skatt på energi inte

⁴ Senaste lydelse 2012:679.

⁵ Senaste lydelse 2012:679.

iakttagits, eller

2. säljare som vid distansförsäljning enligt 16 eller 16 b § lagen om tobaksskatt, 15 eller 15 b § lagen om alkoholskatt eller 4 kap. 9 eller 9 b § lagen om skatt på energi inte ställt säkerhet på föreskrivet sätt.

Transporttillägg ska påföras en förare som inte har med sig föreskrivet förenklat ledsagardokument vid flyttning av punktskattepliktiga varor som beskattats i ett annat EU-land.

Transporttillägg ska påföras den som äger eller, om en sådan lokal är upplåten till någon annan, den som innehar nyttjanderätt till lokal där punktskattepliktiga varor förvaras för på-, av- eller omlastning under en pågående flyttning, om föreskrivet förenklat ledsagardokument vid flyttning av punktskattepliktiga varor som beskattats i ett annat EU-land inte tillhandahålls vid transportkontrollen.

Transporttillägget är *tju*go procent av de punktskatter som belöper på eller kan antas belöpa på de varor för vilka bestämmelserna i första, andra, tredje eller fjärde stycket inte iakttagits.

Transporttillägget är *fyr*tio procent av de punktskatter som belöper på eller kan antas belöpa på de varor för vilka bestämmelserna i första, andra, tredje eller fjärde stycket inte iakttagits.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.
 2. Bestämmelserna i 1 kap. 5 a och 6 §§ och 2 kap. 6 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på flyttningar som påbörjas efter ikraftträdandet.
 3. I övrigt gäller äldre bestämmelser fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:673) om skatt på avfall

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1999:673) om skatt på avfall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Avfallsskatt ska betalas med 500 kronor per ton avfall.

⁴ §¹

Avfallsskatt ska betalas med 500 kronor per ton avfall.

För kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår ska avfallsskatt betalas med belopp som efter en årlig omräkning motsvarar det i första stycket angivna skattebeloppet multiplicerat med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni 2017 med ett årligt tillägg av två procentenheter.

Beloppet enligt andra stycket avrundas till hela kronor.

Regeringen fastställer före november månads utgång det omräknade skattebelopp som enligt denna paragraf ska betalas för påföljande kalenderår.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2014:1499.

13 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 1 kap. 11 §, 2 kap. 1 §, 10 kap. 10, 11 och 15 §§, 11 kap. 1 §, 44 kap. 8, 34 och 34 a §§, 61 kap. 5 och 8 a §§, 63 kap. 3 a § och 67 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 11 a kap., sex nya paragrafer, 16 kap. 37 §, 61 kap. 5 a § och 67 kap. 9 a–9 d §§, samt närmast före 16 kap. 37 §, närmast efter 67 kap. 9 § och närmast före 67 kap. 9 a–9 d §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2001:1175) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 §²

Bestämmelser om hur skatten ska beräknas finns i 65 kap.

Bestämmelser om beräkningen av skatt på ackumulerad inkomst finns i 66 kap.

Bestämmelser om skattereduktion för underskott av kapital, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), allmän pensionsavgift, sjöinkomst, hushållsarbete och mikroproduktion av förnybar el finns i 67 kap.

Bestämmelser om skattereduktion för underskott av kapital, arbetsinkomst (jobbskatteavdrag), *sjukersättning och aktivitetsersättning*, allmän pensionsavgift, sjöinkomst, hushållsarbete och mikroproduktion av förnybar el finns i 67 kap.

2 kap.

1 §³

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i denna lag. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används finns i nedan angivna paragrafer:

pensionssparkonto i 58 kap. 21 §

pensionssparkonto i 58 kap. 21 §

personaloption i 10 kap. 11 §

prisbasbelopp i 27 §

prisbasbelopp i 27 §

10 kap.

10 §

Förmån av drivmedel ska räknas

Förmån av *väg-, bro- och färje-*

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2015:775.

³ Senaste lydelse 2016:1060.

till månaden efter den då förmånen kommit den skattskyldige till del.

avgifter, trängselskatt samt drivmedel ska räknas till månaden efter den då förmånen kommit den skattskyldige till del.

11 §⁴

Om den skattskyldige på grund av sin tjänst förvärvar värdepapper på förmånliga villkor, ska förmånen tas upp som intäkt det beskattningsår då förvärvet sker.

Om det som förvärvas inte är ett värdepapper utan innebär en rätt att i framtiden förvärva värdepapper till ett i förväg bestämt pris eller i övrigt på förmånliga villkor, tas förmånen upp som intäkt det beskattningsår då rätten utnyttjas eller överläts.

Om det som förvärvas inte är ett värdepapper utan innebär en rätt att i framtiden förvärva värdepapper till ett i förväg bestämt pris eller i övrigt på förmånliga villkor (*personaloption*), tas förmånen upp som intäkt det beskattningsår då rätten utnyttjas eller överläts.

15 §

Om en skattskyldig som på grund av sin tjänst fått en *sådan rätt som avses i 11 § andra stycket*, har betalat en ersättning för förmånen, ska utgiften dras av som kostnad det beskattningsår då förmånen ska tas upp som intäkt. Avdraget får dock inte överstiga förmånens värde. Om *rätten* inte utnyttjas, ska utgiften dras av som kostnad det första beskattningsår då rätten att förvärva värdepapper inte längre kan göras gällande.

Om en skattskyldig som på grund av sin tjänst fått en *personaloption* har betalat en ersättning för förmånen, ska utgiften dras av som kostnad det beskattningsår då förmånen ska tas upp som intäkt. Avdraget får dock inte överstiga förmånens värde. Om *personaloptionen* inte utnyttjas, ska utgiften dras av som kostnad det första beskattningsår då rätten att förvärva värdepapper inte längre kan göras gällande.

11 kap.

1 §

Löner, arvoden, kostnadsersättningar, pensioner, förmåner och alla andra inkomster som erhålls på grund av tjänst ska tas upp som intäkt, om inte något annat anges i detta kapitel eller i 8 kap.

I inkomstslaget tjänst tillämpas näringsverksamhet om

- mervärdesskatt i 15 kap. 6 §,
- återföring av avdrag för utländsk skatt i 16 kap. 18 §, och
- förvärv av tillgångar till underpris i 23 kap. 11 §.

Bestämmelser om värdering av inkomster i annat än pengar finns i 61 kap.

Löner, arvoden, kostnadsersättningar, pensioner, förmåner och alla andra inkomster som erhålls på grund av tjänst ska tas upp som intäkt, om inte något annat anges i detta kapitel eller i 8 eller 11 a kap.

bestämmelserna i inkomstslaget

⁴ Senaste lydelse 2008:822.

11 a kap. Särskilda bestämmelser om personaloptioner

Innehåll

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om att förmån av personaloption inte ska tas upp som intäkt i vissa fall.

Definitioner

2 §

Med företag avses i detta kapitel ett svenskt aktiebolag eller ett utländskt bolag som motsvarar ett svenskt aktiebolag och som har fast driftställe i Sverige, om det hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte.

3 §

Med koncern avses i detta kapitel en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

4 §

Med intjänandetid avses i detta kapitel en tid av tre år från förvärvet av personaloptionen.

När förmån av personaloption inte ska tas upp

5 §

Förmån av personaloption som förvärras från ett företag ska inte tas upp om

1. optionsinnehavaren utnyttjar optionen för förvärv av andel i företaget tidigast tre år och senast tio år efter förvärvet, och

2. villkoren i 6–16 §§ är uppfyllda.

Vad som sägs i 6–16 §§ om företaget gäller det företag från vilket personaloptionen förvärras. Om företaget ingår i en koncern ska

– 6, 8, 11 och 12 §§, 14 § första stycket andra meningen och 15 § gälla

sammantaget för alla företag i koncernen,

– 7, 9, 10 och 16 §§ gälla för varje företag i koncernen, och

– 14 § första stycket första meningen gälla för något av företagen i koncernen.

I 17 och 18 §§ finns bestämmelser om när förmån av personaloption inte ska tas upp vid fusion och fission.

Villkor

Företaget

6 §

Under det räkenskapsår som närmast föregår det år då personaloptionen förvärvas ska

1. medelantalet anställda och delägare som arbetar i företaget vara lägre än 50, och

2. företags nettoomsättning eller balansomslutning uppgå till högst 80 miljoner kronor.

7 §

När personaloptionen förvärvas får inte

1. 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i företaget direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ, eller

2. någon andel i företaget vara upptagen till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

8 §

Företaget ska under intjänandetiden huvudsakligen bedriva annan rörelse än

1. bank- eller finansieringsrörelse,
2. försäkringsrörelse,
3. produktion av kol eller stål,
4. handel med mark, fastigheter, råvaror eller finansiella instrument,
5. uthyrning för längre tid av lokaler eller bostäder, eller
6. tillhandahållande av tjänster som avser juridisk rådgivning, redovisning eller revision.

9 §

Företaget får när personaloptionen förvärfvas inte ha bedrivit verksamhet i mer än tio år efter utgången av det år då verksamheten påbörjades.

Om företaget har förvärvat 25 procent eller mer av verksamheten från någon annan, ska personaloptionen förvärfvas inom tio år från utgången av det år då den förvärvade verksamheten ursprungligen påbörjades, om den förvärvade verksamheten påbörjades före den övriga verksamheten i företaget.

10 §

Företaget får när personaloptionen förvärfvas inte vara

1. skyldigt att upprätta en kontrollbalansräkning av sådant slag som anges i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551),

2. föremål för företagsrekonstruktion av sådant slag som anges i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion,

3. på obestånd, eller

4. föremål för betalningskrav på grund av ett beslut från Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Personaloptionen

11 §

Värdet på optionsinnehavarens samtliga personaloptioner, som innebär rätt att förvärva andelar i företaget och som har förvärvats från företaget, får inte överstiga tre miljoner kronor när personaloptionen förvärfvas.

12 §

Värdet på optionsinnehavarens personaloption tillsammans med värdet på övriga personaloptioner som också innebär rätt att förvärva andelar i företaget och som har förvärvats från företaget, får inte överstiga 75 miljoner kronor när personaloptionen förvärfvas.

13 §

Värdet på en personaloption ska vid tillämpningen av 11 och 12 §§ anses motsvara värdet på den andel eller de andelar som optionen ger rätt att förvärva.

Om det någon gång under de närmast föregående tolv månaderna innan personaloptionen förvärvas har genomförts marknadsmissiga transaktioner avseende företags andelar, ska värdet på en andel bestämmas med ledning av dessa transaktioner.

Om någon sådan transaktion inte har genomförts, ska värdet på samtliga andelar i företaget anses motsvara skillnaden mellan företags bokförda tillgångar och skulder enligt den senast fastställda balansräkningen. Om företaget inte har någon fastställd balansräkning, ska värdet på en andel bestämmas till andelens kvotvärde.

Optionsinnehavaren

14 §

Optionsinnehavaren ska vara anställd i företaget under intjänandetiden. Arbetstiden ska under denna tid uppgå till i genomsnitt minst 30 timmar per vecka.

Som arbetstid räknas semesterledighet med semesterlön och frånvaro till följd av sjukdom, föräldraledighet och andra liknande förhållanden som ersätts inom socialförsäkringssystemet.

15 §

Optionsinnehavaren ska under intjänandetiden få sådan ersättning från företaget som ska tas upp i inkomstslaget tjänst med ett belopp som uppgår till minst 13 inkomstbasbelopp. Om optionsinnehavaren under intjänandetiden till följd av sjukdom, föräldraledighet eller andra liknande förhållanden får ersättning inom socialförsäkringssystemet, ska kravet på ersättning från företaget minskas i proportion till tiden med sådan ersättning.

Med inkomstbasbelopp avses det inkomstbasbelopp enligt 58 kap.

26 och 27 §§ socialförsäkeringsbalken som gäller för det år då personaloptionen förvärvas.

Som ersättning avses inte

– kostnadsersättning, eller

– belopp som ska tas upp i inkomstslaget tjänst enligt 11 kap. 45 § och 57 kap.

16 §

Optionsinnehavaren får inte tillsammans med närstående, under något av de två åren närmast före det år då personaloptionen förvärvas eller under den del av året som föregår förvärvet, direkt eller indirekt kontrollera andelar i företaget som motsvarar mer än fem procent av kapital- eller röstandelarna i företaget.

Fusion och fission

17 §

Om optionsinnehavaren i samband med en fusion eller fission utnyttjar personaloptionen före intjänandetidens utgång, ska någon förmån av personaloption inte tas upp under förutsättning att

1. personaloptionen utnyttjas för förvärv av andel i det överlåtande företaget tidigast ett år från tidpunkten då optionen förvärvades,

2. villkoren i 6–16 §§ är uppfyllda,

3. fusionen eller fissionen genomförs på marknadsmässiga villkor, och

4. det övertagande företaget huvudsakligen bedriver annan rörelse än sådan rörelse som anges i 8 § 1–6.

Vid tillämpning av första stycket 2 ska villkoren i 8, 14 och 15 §§, i stället för vad som föreskrivs i dessa bestämmelser, vara uppfyllda från tidpunkten då personaloptionen förvärvades till tidpunkten då optionsinnehavaren utnyttjar optionen. Kravet på ersättning från företaget i 15 § ska minskas i proportion till den resterande tiden av intjänandetiden.

18 §

Bestämmelsen i 17 § gäller inte om

1. en eller flera fysiska personer

omedelbart efter fusionen eller fissionen har det bestämmande inflytandet över det övertagande företaget eller de övertagande företagen, och

2. personen eller personerna eller närstående till dem direkt eller indirekt har innehaft andelar i det överlåtande företaget, eller i ett annat företag inom samma koncern, under det är då fusionen eller fissionen genomförs eller under något av de två föregående åren.

Vid tillämpningen av första stycket anses en eller flera fysiska personer tillsammans ha bestämmande inflytande över ett företag om detta företag skulle ha varit ett dotterföretag enligt 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) till personen eller personerna tillsammans, om personen eller personerna tillsammans hade varit ett svenskt aktiebolag.

16 kap.

Personaloptioner

37 §

Förmån av personaloption som inte ska tas upp som intäkt enligt 11 a kap. får inte dras av.

44 kap.

8 §⁵

Ett värdepapper anses avyttrat om det företag som gett ut det

1. försätts i konkurs och är ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening,

2. upplöses genom konkurs och är ett annat företag än ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening, eller

3. upplöses genom fusion eller fission och värdepapperet därigenom definitivt förlorar sitt värde.

Vid sådana konkurser som avses i första stycket 1 ska en kapitalförlust alltid anses definitiv när företaget försätts i konkurs.

1. försätts i konkurs och är ett aktiebolag eller en ekonomisk förening,

2. upplöses genom konkurs och är ett annat företag än ett aktiebolag eller en ekonomisk förening, eller

⁵ Senaste lydelse 2016:1202.

Av 37 kap. 29 § första stycket framgår att bestämmelsen i första stycket 3 inte gäller värdepapper som innehas av det övertagande företaget vid en kvalificerad fusion eller fission.

34 §

Om ett värdepapper enligt bestämmelserna i 8 § första stycket 1 anses ha avyttrats på grund av att det *svenska* aktiebolag eller den *svenska* ekonomiska förening som gett ut det försatts i konkurs och värdepapperet därefter faktiskt avyttras, är omkostnadsbeloppet noll.

Om ackord träffas eller utdelning i konkursen erhålls, ska ersättningen tas upp som kapitalvinst till den del den inte överstiger avdraget för kapitalförlust när värdepapperet ansågs avyttrat. Om avdrag gjordes bara för viss del av kapitalförlusten, ska en motsvarande del av ersättningen tas upp som kapitalvinst.

Om beslutet om konkurs upphävs eller om konkursen avslutas med överskott, ska avdraget återföras. Anskaffningsutgiften anses därefter vara omkostnadsbeloppet när värdepapperet ansågs avyttrat. Vad som sagts nu gäller inte till den del avdraget räknats av mot erhållen ersättning enligt andra stycket.

Om ett värdepapper enligt bestämmelserna i 8 § första stycket 1 anses ha avyttrats på grund av att det aktiebolag eller den ekonomiska förening som gett ut det försatts i konkurs och värdepapperet därefter faktiskt avyttras, är omkostnadsbeloppet noll.

34 a §⁶

Bestämmelserna i 34 § ska inte tillämpas om ett värdepapper har förvarats på ett investeringssparkonto när det enligt 8 § första stycket 1 anses ha avyttrats på grund av att det *svenska aktiebolaget* eller den *svenska* ekonomiska föreningen som har gett ut det har försatts i konkurs.

Bestämmelserna i 34 § ska inte tillämpas om ett värdepapper har förvarats på ett investeringssparkonto när det enligt 8 § första stycket 1 anses ha avyttrats på grund av att det *aktiebolag* eller den ekonomiska förening som har gett ut det har försatts i konkurs.

Första stycket gäller inte tillgångar som, när de enligt 8 § första stycket 1 anses ha avyttrats, utgjorde tillgångar som avses i 42 kap. 38 §.

61 kap.

5 §⁷

Värdet av bilförmån exklusive drivmedel ska för ett kalenderår beräknas till summan av

- 0,317 prisbasbelopp,
- ett ränterelaterat belopp, *och*
- ett prisrelaterat belopp.

Värdet av bilförmån exklusive drivmedel ska för ett kalenderår beräknas till summan av

- 0,29 prisbasbelopp,
- ett ränterelaterat belopp,
- ett prisrelaterat belopp, *och*
- *bilens fordonsskatt enligt vägtrafikskattelagen (2006:227).*

⁶ Senaste lydelse 2011:1271.

⁷ Senaste lydelse 2016:1239.

Det ränterelaterade beloppet ska beräknas till 75 procent av statslåneräntan vid utgången av november året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerat med bilmodellens nybilspris. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent.

Det prisrelaterade beloppet ska beräknas till 9 procent av bilmodellens nybilspris, om detta uppgår till högst 7,5 prisbasbelopp. Om bilmodellens nybilspris är högre, ska det prisrelaterade beloppet beräknas till summan av 9 procent av 7,5 prisbasbelopp och 20 procent av den del av nybilspriset som överstiger 7,5 prisbasbelopp.

5 a §

Utgifter för väg-, bro- och färjeavgifter samt trängselskatt ingår inte i bilförmån enligt 5 §.

8 a §⁸

Om en bil är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med elektricitet eller med andra mer miljöanpassade drivmedel än bensin och dieselolja och bilens nybilspris därför är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, ska *förmånsvärdet* sättas ned till en nivå som motsvarar *förmånsvärdet* för den jämförbara bilen.

I stället för vad som sägs i första stycket om storleken på nedsättningen av förmånsvärdet ska detta värde tas upp till 60 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen, om bilen är utrustad med teknik för drift med elektricitet som tillförs genom laddning från yttre energikälla eller med annan gas än gasol.

En nedsättning av förmånsvärdet enligt andra stycket får göras med högst 10 000 kronor i förhållande till den jämförbara bilen.

Om en bil är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med elektricitet eller med andra mer miljöanpassade drivmedel än bensin och dieselolja och bilens nybilspris därför är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, ska *nybilspriset, vid beräkning av värdet av bilförmån enligt 5 §*, sättas ned till en nivå som motsvarar *nybilspriset* för den jämförbara bilen.

Om bilen är utrustad med teknik för drift med elektricitet som tillförs genom laddning från yttre energikälla eller med annan gas än gasol ska *förmånsvärdet beräknat enligt första stycket sättas ned med 40 procent, dock högst 10 000 kronor.*

Nuvarande lydelse

63 kap.

3 a §⁹

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år är grundavdraget beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

⁸ Senaste lydelse 2016:1055.

⁹ Senaste lydelse 2015:775.

Fastställd förvärsinkomst

överstiger inte 0,99 prisbasbelopp

överstiger 0,99 men inte
1,11 prisbasbelopp

överstiger 1,11 men inte
2,72 prisbasbelopp

överstiger 2,72 men inte
3,11 prisbasbelopp

överstiger 3,11 men inte
3,77 prisbasbelopp

överstiger 3,77 men inte
5,4 prisbasbelopp

överstiger 5,4 men inte
7,88 prisbasbelopp

översstiger 7,88 men inte
12,43 prisbasbelopp

överstiger 12,43 prisbasbelopp

Särskilt belopp

0,687 prisbasbelopp

0,885 prisbasbelopp minskat med
20 procent av den fastställda
förvärsinkomsten

0,609 prisbasbelopp ökat med
4,9 procent av den fastställda
förvärsinkomsten

0,741 prisbasbelopp

0,430 prisbasbelopp ökat med
10 procent av den fastställda
förvärsinkomsten

0,807 prisbasbelopp

0,753 prisbasbelopp ökat med
1 procent av den fastställda
förvärsinkomsten

1,541 prisbasbelopp minskat med
9 procent av den fastställda
förvärsinkomsten

0,422 prisbasbelopp

Föreslagen lydelse

3 a §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år är grundavdraget beloppet enligt 3 § med tillägg av följande särskilda belopp.

Fastställd förvärsinkomst

överstiger inte 0,99 prisbasbelopp

överstiger 0,99 men inte
1,11 prisbasbelopp

överstiger 1,11 men inte
2,72 prisbasbelopp

överstiger 2,72 men inte
2,94 prisbasbelopp

överstiger 2,94 men inte

Särskilt belopp

0,687 prisbasbelopp

0,885 prisbasbelopp minskat med
20 procent av den fastställda
förvärsinkomsten

0,609 prisbasbelopp ökat med
4,9 procent av den fastställda
förvärsinkomsten

33,2 procent av den fastställda
förvärsinkomsten minskat med
0,162 prisbasbelopp

0,482 prisbasbelopp ökat med

*3,11 prisbasbelopp**11,3 procent av den fastställda
förvärvsinkomsten*överstiger 3,11 men inte
4,45 prisbasbelopp0,171 prisbasbelopp ökat med
21,3 procent av den fastställda
förvärvsinkomstenöverstiger 4,45 men inte
7,88 prisbasbelopp*1,376 prisbasbelopp minskat med
5,8 procent av den fastställda
förvärvsinkomsten*överstiger 7,88 men inte
9,15 prisbasbelopp2,164 prisbasbelopp minskat med
15,8 procent av den fastställda
förvärvsinkomstenöversstiger 9,15 men inte
12,43 prisbasbelopp1,541 prisbasbelopp minskat med
9 procent av den fastställda
förvärvsinkomsten

överstiger 12,43 prisbasbelopp

0,422 prisbasbelopp

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***67 kap.****2 §¹⁰**

Skattereduktion ska göras för
sjöinkomst, allmän pensionsavgift,
arbetsinkomst (jobbskatteavdrag),
underskott av kapital, hushållsarbete
och mikroproduktion av förnybar el
i nu nämnd ordning.

Skattereduktion ska räknas av mot
kommunal och statlig inkomstskatt
som beräknats enligt 65 kap., mot
statlig fastighetsskatt enligt lagen
(1984:1052) om statlig fastighets-
skatt samt mot kommunal fastig-
hetsavgift enligt lagen (2007:1398)
om kommunal fastighetsavgift.
Skattereduktion enligt 5–9 §§ ska
dock räknas av endast mot
kommunal inkomstskatt.

Skattereduktion ska göras för
sjöinkomst, allmän pensionsavgift,
arbetsinkomst (jobbskatteavdrag),
sjukersättning och aktivitetsersättning,
underskott av kapital, hushållsarbete
och mikroproduktion av förnybar el
i nu nämnd ordning.

Skattereduktion ska räknas av mot
kommunal och statlig inkomstskatt
som beräknats enligt 65 kap., mot
statlig fastighetsskatt enligt lagen
(1984:1052) om statlig fastighets-
skatt samt mot kommunal fastig-
hetsavgift enligt lagen (2007:1398)
om kommunal fastighetsavgift.
Skattereduktion enligt 5–9 d §§ ska
dock räknas av endast mot
kommunal inkomstskatt.

¹⁰ Senaste lydelse 2015:775.

Sjukersättning och aktivitetsersättning

Vilka som kan få skattereduktion

9 a §

De som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret, har rätt till skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning. Sådan rätt till skattereduktion har också de som är begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1, 2 eller 3, om deras överskott av förvärsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärsinkomster i Sverige.

Underlag för skattereduktion

9 b §

Underlaget för skattereduktionen består av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken som betalats ut under beskattningsåret och som ska tas upp till beskattning enligt denna lag.

En utländsk ersättning enligt lagstiftning om social trygghet som betalas ut enligt grunder som är jämförbara med vad som gäller för sjukersättning och aktivitetsersättning ska efter begäran medräknas i underlaget för skattereduktionen om ersättningen tas upp till beskattning i Sverige.

Skattereduktionens storlek

9 c §

Skattereduktionen uppgår till summan av 4,5 procent av den del av underlaget som inte överstiger 2,53 prisbasbelopp och 2,5 procent av resterande del, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt.

Obegränsat skattskyldiga under del av beskattningsåret

9 d §

De som är obegränsat skattskyldiga bara under en del av beskattningsåret, har rätt till skattereduktion enligt 9 a–9 c §§ med en tolfedel av den skattereduktion som skulle ha tillgodoförts dem om de varit obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret, för varje kalendermånad eller del därav under vilken de är obegränsat skattskyldiga.

Om de skattskyldigas överskott av förvärsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärsinkomster i Sverige, ska dock bestämmelserna i 9 a–9 c §§ tillämpas utan de begränsningar som anges i första stycket.

3.¹¹ Bestämmelserna i 61 kap. 8 a § andra och tredje styckena tillämpas till och med det beskattningsår som slutar den 31 december 2020.

3. Bestämmelserna i 61 kap. 8 a § andra stycket tillämpas till och med det beskattningsår som slutar den 31 december 2020.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Bestämmelserna i 10 kap. 10 § och 63 kap. 3 a § i den nya lydelsen och den nya bestämmelsen i 61 kap. 5 a § tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2017.

3. Bestämmelserna i 2 kap. 1 §, 10 kap. 11 och 15 §§ och 11 kap. 1 § i den nya lydelsen och de nya bestämmelserna i 11 a kap. och 16 kap. 37 § tillämpas första gången på personaloption som förvärvas efter den 31 december 2017.

4. Bestämmelserna i 44 kap. 8 § i den nya lydelsen tillämpas första gången för värdepapper som har getts ut av ett företag som försätts i konkurs efter den 31 december 2017.

5. Bestämmelserna i 61 kap. 5 och 8 a §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för bilar av tillverkningsår 2018 eller senare som blir skattepliktiga enligt vägtrafikskattelagen (2006:227) för första gången den 1 juli 2018 eller senare.

6. Bestämmelserna i 61 kap. 5 och 8 a §§ i den äldre lydelsen gäller fortfarande för

a) bilar av tillverkningsår 2018 eller tidigare som blir skattepliktiga enligt vägtrafikskattelagen (2006:227) för första gången före den 1 juli 2018, och

¹¹ Senaste lydelse 2016:1055.

b) bilar av tillverkningsår 2018 eller senare som är registrerade utomlands och som inte är skattepliktiga här i landet enligt vägtrafikskattelagen

7. Bestämmelserna om skattereduktion i 67 kap. 2 § i den nya lydelsen och bestämmelserna i de nya 67 kap. 9 a–9 d §§ tillämpas på sjukersättning och aktivitetsersättning som betalas ut efter den 31 december 2017.

14 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 och 3 §§ socialavgiftslagen (2000:980) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

Den som utger avgiftspliktig ersättning ska betala arbetsgivaravgifter enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Förmån som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska anses utgiven av den i vars tjänst *rättigheten* förvärvades.

Förmån *av personaloption* som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska anses utgiven av den i vars tjänst *personaloptionen* förvärvades.

Bestämmelser om avgiftspliktig ersättning finns i 10 och 11 §§.

3 §²

Bestämmelsen i 1 § första stycket ska inte tillämpas om en annan avgiftspliktig ersättning än sådan förmån som avses i 1 § andra stycket utges av en fysisk person som är bosatt utomlands eller en utländsk juridisk person och ersättningen har sin grund i en anställning i Sverige hos någon annan än den som har utgett ersättningen. I sådant fall ska arbetsgivaravgifter i stället betalas av den hos vilken mottagaren är anställd i Sverige.

Bestämmelsen i 1 § första stycket ska inte tillämpas om en annan avgiftspliktig ersättning än sådan förmån som avses i 1 § andra stycket utges av en fysisk person som är bosatt utomlands eller en utländsk juridisk person och ersättningen har sin grund i en anställning i Sverige hos någon annan än den som har utgett ersättningen. I sådant fall ska arbetsgivaravgifter i stället betalas av den hos vilken mottagaren är *eller har varit* anställd i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

¹ Senaste lydelse 2008:824.

² Senaste lydelse 2008:824.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §¹

Från databasen får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn, firma och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 67 kap. 8 § skatteförfarandelagen (2011:1244),
3. registrering enligt skatteförfarandelagen samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer,
4. på vilket sätt den preliminära skatten ska betalas för en fysisk person,
5. registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter,
6. slag av näringsverksamhet,
7. beslut om likvidation eller konkurs, *och*
8. huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som skattebefriad förbrukare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt.

7. beslut om likvidation eller konkurs,

8. huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som skattebefriad förbrukare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt, *och*

9. huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som registrerad avsändare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

¹ Senaste lydelse 2011:1406.

16 Förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)

Härigenom föreskrivs i fråga om vägtrafikskattelagen (2006:227)¹
dels att 2 kap. 11 a § ska upphöra att gälla,
dels att 2 kap. 7, 9 och 10 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas två nya paragrafer, 1 kap. 6 b § och 2 kap. 9 a §, av
 följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

6 b §

Uppgift om fordons utsläpp av koldioxid hämtas i vägtrafikregistret.

Om det för fordon finns uppgift om fordonets utsläpp av koldioxid vid drift med en bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol, eller helt eller delvis med annan gas än gasol, ska den uppgiften användas. Om det finns flera sådana uppgifter ska det högsta värdet av dessa beaktas vid bestämmande av fordonsskatt.

Om det för fordon finns uppgift om fordonets utsläpp av koldioxid vid viktad/blandad körning, ska den uppgiften användas. Om det finns flera sådana uppgifter ska det högsta värdet av dessa beaktas vid bestämmande av fordonsskatt.

Om det för andra fordon än sådana som avses i andra och tredje styckena finns flera uppgifter om fordonets utsläpp av koldioxid vid blandad körning, ska det högsta av dessa beaktas vid bestämmande av fordonsskatt.

2 kap.

7 §²

Fordonsskatten tas ut med ett grundbelopp och i förekommande fall ett koldioxidbelopp för

1. personbilar klass I som enligt uppgift i vägtrafikregistret är av fordonsår 2006 eller senare,

¹ Senaste lydelse av 2 kap. 11 a § 2012:761.

² Senaste lydelse 2011:478.

2. personbilar klass I som är av tidigare fordonsår än 2006, men uppfyller kraven för miljöklass 2005, El eller Hybrid enligt bilaga 1 till den upphävda lagen (2001:1080) om motorfordons avgasrening och motorbränslen, och

3. personbilar klass II, lätta bussar och lätta lastbilar som blivit skattepliktiga för första gången efter utgången av år 2010.

För bilar som kan drivas med dieselolja ska summan av grundbeloppet och koldioxidbeloppet multipliceras med en bränslefaktor och ett miljötillägg tas ut.

För bilar som kan drivas med dieselolja ska, *om inte annat följer av tredje stycket*, summan av grundbeloppet och koldioxidbeloppet multipliceras med en bränslefaktor och ett miljötillägg tas ut.

För bilar av fordonsår 2018 eller senare som blir skattepliktiga för första gången den 1 juli 2018 eller senare och som kan drivas med dieselolja ska summan av grundbeloppet och koldioxidbeloppet adderas med ett bränsletillägg och ett miljötillägg.

9 §³

Koldioxidbeloppet är för ett skatteår 22 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 111 gram. *Uppgift om fordonets utsläpp av koldioxid vid blandad körning hämtas i vägtrafikregistret.*

För fordon som är utrustade med teknik för drift med en bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol, eller helt eller delvis med annan gas än gasol, är koldioxidbeloppet 11 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 111 gram. *Uppgift om fordonets utsläpp av koldioxid vid blandad körning hämtas i vägtrafikregistret.*

Om det för fordon som avses i andra stycket finns uppgift om ett sådant fordons utsläpp av koldioxid vid drift med en bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol, eller helt eller delvis med annan gas än gasol, ska den uppgiften användas.

Koldioxidbeloppet är för ett skatteår 22 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 111 gram.

För fordon som är utrustade med teknik för drift med en bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol, eller helt eller delvis med annan gas än gasol, är koldioxidbeloppet 11 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 111 gram.

³ Senaste lydelse 2014:1502.

9 a §

För personbilar, lätta bussar och lätta lastbilar av fordonsår 2018 eller senare som blir skattepliktiga för första gången den 1 juli 2018 eller senare ska, i stället för vad som sägs i 9 § om koldioxidbeloppet, andra stycket gälla under tid som infaller under de tre första åren från det att fordonet blir skattepliktigt för första gången.

Koldioxidbeloppet är för ett skatteår summan av

– 82 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 95 gram och upp till och med 140 gram, och

– 107 kronor per gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer utöver 140 gram.

Första stycket gäller inte för fordon som är utrustade med teknik för drift med en bränsleblandning som till övervägande del består av alkohol, eller helt eller delvis med annan gas än gasol.

10 §⁴

Bränslefaktorn är 2,37.

Bränsletillägget är produkten av 13,52 och det antal gram koldioxid som fordonet vid blandad körning släpper ut per kilometer.

Miljötillägget är

- a) 500 kronor för fordon som blivit skattepliktiga för första gången före utgången av år 2007, och
- b) 250 kronor för fordon som blivit skattepliktiga för första gången efter utgången av år 2007.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

2. För fordon som blir skattepliktiga för första gången före den 1 januari 2020, ska i stället för vad som sägs i 1 kap. 6 b § om det högsta värdet, det lägsta värdet beaktas vid bestämmande av fordonsskatt.

3. För vägtrafikskatt som avser tid före den 1 juli 2018 gäller 2 kap. 7, 9 och 10 §§ i dess äldre lydelse.

4. För bilar som för första gången blivit skattepliktiga före den 1 juli 2018 gäller 2 kap. 11 a § i den äldre lydelsen.

⁴ Senaste lydelse 2014:1502.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen

Härigenom föreskrivs att 3 a kap. 2 § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a kap.

2 §¹

Kontrollsystemet ska visa att ett biodrivmedel som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 3 a, 3 c, 3 d eller 4 § lagen (1994:1776) om skatt på energi

Kontrollsystemet ska visa att ett biodrivmedel som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 3 a, 3 b eller 4 § lagen (1994:1776) om skatt på energi

1. inte är livsmedelsbaserat, eller
2. är livsmedelsbaserat men har producerats i en anläggning som tagits i drift före den 31 december 2013 och inte är fullständigt avskriven.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2015:838.

18 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § och 4 kap. 5 § lagen (2011:1200) om elcertifikat ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

I denna lag betyder:

1. förnybar el: elektricitet som produceras av förnybara energikällor eller torv,

2. förnybar energikälla: biobränsle, geotermisk energi, solenergi, vattenkraft, vindkraft och vågenergi,

3. anläggning: elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt,

4. elcertifikat: bevis som har utfärdats enligt denna lag eller av en annan stat enligt en sådan internationell överenskommelse som avses i 5 §, och som innehåller uppgift om att förnybar el har producerats,

5. kvotplikt: skyldighet att inneha och annullera elcertifikat i förhållande till försäljning eller användning av el,

6. beräkningsår: det kalenderår som föregår den annullering som enligt 4 kap. 11 § sker den 1 april,

7. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el,

8. elintensiv industri: företag eller del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process där det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet,

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process där det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § stycket 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag eller återbetalning får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § första stycket 2, 3 eller 5 eller 13 a § första stycket 2, 3 eller 4 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

9. förädlingsvärde: skillnaden mellan den elintensiva industrins

– sammanlagda omsättning, det vill säga intäkter från försålda varor och utförda tjänster, inräknat egna uttag, som ingår i företagets normala verksamhet (nettoomsättningen), förändring av varulager, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter samt ränteintäkter, och

– sammanlagda inköp, det vill säga alla rörelsekostnader, inräknat avskrivningar och nedskrivningar på tillgångar, samt räntekostnader dock inte personalkostnader, inräknat arbetsgivaravgifter och kostnader för inhyrd personal.

¹ Senaste lydelse 2012:399.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränsle i första stycket 2.

4 kap.

5 §

Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte el som

1. matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel),

2. en elleverantör har levererat till en elanvändare utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsersättning, om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft),

3. har använts i den industriella tillverkningsprocessen i en registrerad sådan elintensiv industri som avses i 1 kap. 2 § första stycket 8 a eller b,

4. får dras av enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi, om elen har använts i en registrerad sådan elintensiv industri som avses i 1 kap. 2 § första stycket 8 c,

4. får dras av *eller återbetalas* enligt 11 kap. 9 § *första stycket* 2, 3 eller 5 *eller 13 a § första stycket* 2, 3 *eller 4* lagen (1994:1776) om skatt på energi, om elen har använts i en registrerad sådan elintensiv industri som avses i 1 kap. 2 § första stycket 8 c,

5. en elanvändare själv har producerat och använt, i en anläggning som har en installerad effekt om högst 50 kilowatt,

6. har använts i produktionen av el (hjälpkraft), eller

7. en elanvändare själv har producerat och använt, om den använda mängden el inte uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår.

Om kvotplikten för en elintensiv industri endast omfattar sådan el som inte ska beaktas enligt första stycket 3 eller 4 och övrig el inte överstiger 60 megawattimmar per år, beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

19 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)¹

dels att 3 kap. 4 §, 11 kap. 5 och 7 §§, 12 kap. 3 §, 15 kap. 5 och 7 §§, 22 kap. 1 §, 23 kap. 2 §, 26 kap. 23 §, 31 kap. 1 §, 34 kap. 6 §, 37 kap. 10 §, 39 kap. 1 § och 41 kap. 2 § och rubrikerna närmast före 11 kap. 5 § och 15 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 31 kap. 33 § ska lyda "Skattereduktion" och att rubriken närmast före 37 kap. 8 § ska lyda "Kontroll av någon annans uppgiftsskyldighet eller av uppgifter vid återbetalning av eller kompensation för punktskatt",

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 22 kap. 26 §, 31 kap. 33 b §, 37 kap. 7 a och 9 a §§ och 39 kap. 3 a §, och närmast före 22 kap. 26 § och 39 kap. 3 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3 kap.

4 §²

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

<i>För</i>	<i>avses med beskattningsår</i>
1. skatt enligt	beskattningsår enligt 1 kap.
a) inkomstskattelagen (1999:1229),	13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret
b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,	
c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och	
d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader, samt avgift enligt	
e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift	
2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10	det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel
3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen	det kalenderår då ersättningen betalas ut

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast före 31 kap. 33 § 2015:768.

² Senaste lydelse 2016:1075.

(1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder

beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
5. annan mervärdesskatt

det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett
6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder

beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen
7. punktskatt enligt
a) beslut som avses i 53 kap. 5 §,
b) 27 och 28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
c) 26 och 27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, eller
d) 4 kap. 2 och 2 a §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi

det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensations, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet, har meddelats
8. annan punktskatt

det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat
9. övriga skatter

det kalenderår som skatten ska betalas för
10. arbetsgivaravgifter och avgifter som ingår i slutlig skatt

det kalenderår som avgiften ska betalas för.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

Föreslagen lydelse

3 kap.
4 §

Vad som avses med beskattningsår framgår av följande uppställning:

<i>För</i>	<i>avses med beskattningsår</i>
1. skatt enligt a) inkomstskattelagen (1999:1229), b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, c) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–4, och d) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,	beskattningsår enligt 1 kap. 13–15 §§ inkomstskattelagen eller, för svenska handelsbolag, räkenskapsåret

samt avgift enligt

e) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift

2. skatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 6–10

det kalenderår som skatten ska betalas för eller det beskattningsår då skatteunderlag för avkastningsskatt ska tas upp enligt 13 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel

3. skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

det kalenderår då ersättningen betalas ut

4. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som ska redovisas för redovisningsperioder

beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen

5. annan mervärdesskatt

det kalenderår då den felaktiga debiteringen har gjorts, eller förvärvet eller omsättningen har skett

6. punktskatt som ska redovisas för redovisningsperioder

beskattningsår enligt 1 kap. 14 § mervärdesskattelagen

7. punktskatt enligt
a) beslut som avses i 53 kap. 5 §,
b) 27–28 §§ lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
c) 26–27 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt, eller
d) 4 kap. 2–2 b §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi

det kalenderår under vilket beslutet om återbetalning eller kompensation, eller beslutet om beskattning vid oegentlighet, har meddelats

8. annan punktskatt

det kalenderår då den händelse som medför skattskyldighet har inträffat

9. övriga skatter

det kalenderår som skatten ska betalas för

10. arbetsgivaravgifter och avgifter som ingår i slutlig skatt

det kalenderår som avgiften ska betalas för.

Med beskattningsår för fysisk person avses dock i fråga om preliminär skatt alltid kalenderår.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***11 kap.**Förmån av framtida förvärv av värdepapperFörmån av personaloption**5 §**

En sådan förmån som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) och som innebär en rätt att i framtiden förvärva värdepapper ska anses utgiven av den i vars tjänst rättigheten har förvärvats.

En förmån som utgörs av en personaloption ska anses utgiven av den i vars tjänst personaloptionen har förvärvats.

7 §

En ersättning eller en annan förmån än som avses i 5 § som har getts ut av en fysisk person som är bosatt utomlands eller av en utländsk juridisk person, ska anses utgiven av den hos vilken mottagaren är anställd i Sverige om

En ersättning eller en annan förmån än som avses i 5 § som har getts ut av en fysisk person som är bosatt utomlands eller av en utländsk juridisk person, ska anses utgiven av den hos vilken mottagaren är eller har varit anställd i Sverige om

1. ersättningen eller förmånen kan anses ha sin grund i anställningen, och
2. det inte finns något anställningsförhållande mellan utgivaren och mottagaren.

12 kap.**3 §**

De allmänna skattetabellerna ska grundas på att

1. inkomsten är oförändrad under kalenderåret,
2. mottagaren bara kommer att beskattas för den inkomst som anges i tabellen,
3. mottagaren inte ska betala någon annan skatt eller avgift än
 - a) kommunal inkomstskatt,
 - b) statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster,
 - c) begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144),
 - d) avgift enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift, och
 - e) avgift som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund,
4. mottagaren inte kommer att medges något annat avdrag än grundavdrag vid beskattningen, och
5. mottagaren kommer att medges skattereduktion för allmän pensionsavgift och arbetsinkomst enligt 67 kap. 4–9 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

5. mottagaren kommer att medges skattereduktion för

- a) allmän pensionsavgift och arbetsinkomst enligt 67 kap. 4–9 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), eller
- b) sjukersättning och aktivitetsersättning enligt 67 kap. 9 a § inkomstskattelagen.

Tabellerna ska också ange skatteavdraget för

1. den som inte är skyldig att
1. den som är född 1938 eller

betala allmän pensionsavgift enligt 67 kap. 4 § inkomstskattelagen, och

senare och inte är skyldig att betala allmän pensionsavgift enligt 67 kap. 4 § inkomstskattelagen, och

2. den som inte har rätt till skattereduktion för arbetsinkomst enligt 67 kap. 5–9 §§ inkomstskattelagen.

Bestämmelserna i första stycket ska också tillämpas för den som är född 1937 eller tidigare och har rätt till skattereduktion för arbetsinkomst enligt 67 kap. 5–9 §§ inkomstskattelagen.

15 kap.

Förmån av framtida förvärv av värdepapper

Förmån av personaloption

5 §

Kontrolluppgift om en sådan förmån som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) och som innebär en rätt att i framtiden förvärva värdepapper ska lämnas av den i vars tjänst rättigheten har förvärvats.

Om förmånen utgörs av en personaloption, ska kontrolluppgift lämnas av den i vars tjänst personaloptionen har förvärvats.

7 §

Om en ersättning eller en annan förmån än som avses i 5 § har getts ut av en fysisk person som är bosatt utomlands eller av en utländsk juridisk person, ska kontrolluppgift lämnas av den hos vilken mottagaren är anställd i Sverige om

Om en ersättning eller en annan förmån än som avses i 5 § har getts ut av en fysisk person som är bosatt utomlands eller av en utländsk juridisk person, ska kontrolluppgift lämnas av den hos vilken mottagaren är *eller har varit* anställd i Sverige om

1. ersättningen eller förmånen kan anses ha sin grund i anställningen, och
2. det inte finns något anställningsförhållande mellan utgivaren och mottagaren.

22 kap.

1 §³

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om

- överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),
- upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt (4 §),
- samfällighet (5 och 6 §§),
- räntebidrag (7 §),
- pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),

³ Senaste lydelse 2015:768.

- avskattning av pensionsförsäkring (10 §),
- tjänstepensionsavtal (11 §),
- underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar (12 §),
- skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),
- elcertifikat (14 §),
- utsläppsrätter, utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §),
- schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),
- schablonintäkt vid innehav av andelar i värdepappersfonder, fondföretag, specialfonder och utländska specialfonder (17–21 §§),
- investeraravdrag (23 och 24 §§),
- och
- skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (25 §).

- skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (25 §), och
- utnyttjande av vissa personaloptioner (26 §).

Utnyttjande av vissa personaloptioner

26 §

Kontrolluppgift ska lämnas om utnyttjande av en sådan personaloption som avses i 11 a kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den i vars tjänst personaloptionen har förvärvats.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om att en personaloption har utnyttjats för förvärv av andel.

23 kap.

2 §⁴

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 4 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–25 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgift enligt 22 kap. 10 § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 4 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–26 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

⁴ Senaste lydelse 2015:918.

26 kap.**23 §**

Till varje redovisningsperiod ska den punktskatt hänföras för vilken redovisningsskyldighet har inträtt under perioden. Skatt enligt lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. ska dock hänföras till den redovisningsperiod då skattskyldigheten inträder.

Redovisningsskyldigheten inträder när affärshändelser, som grundar skattskyldighet, enligt god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts. Är den deklarationsskyldige inte bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) inträder redovisningsskyldigheten samtidigt med skattskyldigheten. Detsamma gäller om skattskyldigheten inträder vid händelser som inte föranleder någon bokföringsåtgärd.

Vid försäljning mot kredit får Skatteverket, om principerna för den redovisningsskyldiges bokföring föranleder det, besluta att redovisningsskyldigheten ska inträda vid beskattningsårets utgång, dock inte senare än när betalning inflyter eller fordran diskonteras eller överläts.

Om en deklarationsskyldig försätts i konkurs, inträder redovisningsskyldighet genast för de affärshändelser för vilka skattskyldighet har inträtt före konkursbeslutet.

Punktskatt ska redovisas för den redovisningsperiod då skattskyldigheten inträder.

Om skattskyldighet för energiskatt på elektrisk kraft inträder enligt 11 kap. 7 § 1 a lagen (1994:1776) om skatt på energi, ska dock skatten redovisas för den redovisningsperiod som inleds en månad efter utgången av den redovisningsperiod då skattskyldigheten inträder. Detta gäller dock inte om redovisningsperioden för skatten är ett beskattningsår.

31 kap.**1 §⁵**

I detta kapitel finns bestämmelser om

- uppgifter som ska lämnas i samtliga inkomstdeklarationer (2 och 3 §§),
- uppgifter som fysiska personer och dödsbon ska underrättas om och godkänna eller lämna (4 och 5 §§),
- uppgift som ska lämnas om inkomstslaget tjänst (6 §),
- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget näringsverksamhet (7–15 a §§),
- uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget kapital (16–19 b §§),
- uppgift om tillkommande belopp (20 §),
- uppgifter om vissa andelsavyttringar m.m. (21–24 §§),

⁵ Senaste lydelse 2016:888.

- uppgifter för beräkning av egenavgifter (25 och 26 §§),
- uppgifter som fåmansföretag samt företagsledare och delägare ska lämna (27–29 §§),
- uppgift om tillskott och uttag (30 §),
- uppgift om betalning till utlandet (31 §),
- uppgift som ekonomiska föreningar ska lämna (32 §),
- uppgifter om skattereduktion för hushållsarbete och mikroproduktion av förnybar el (33 och 33 a §§),
- uppgifter om skattereduktion (33–33 b §§), och
- och
- uppgifter om prissättningsbesked (34 §).

33 b §

Den som begär att utländsk ersättning ska medräknas i underlaget för skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning enligt 67 kap. 9 b § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

34 kap.

6 §

Den som har utnyttjat eller överlåt en sådan rättighet som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.

Den som har utnyttjat eller överlåt en *personaloption* ska till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.

37 kap.

7 a §

Skatteverket får förelägga den som har beviljats återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b och c eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 att lämna uppgift som verket behöver för att kunna kontrollera att denne har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt.

9 a §

Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo, att

lämna uppgift om en rättshandling med någon annan.

Föreläggandet ska avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av att andra än den som föreläggs har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter i en ansökan om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 b och c eller återbetalning av eller kompensation för punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2.

10 §

Om det finns särskilda skäl får även någon annan person än som avses i 9 § föreläggas att lämna sådan uppgift som avses i den paragrafen.

Om det finns särskilda skäl får även någon annan person än som avses i 9 och 9 a §§ föreläggas att lämna sådan uppgift som avses där.

39 kap.

1 §⁶

I detta kapitel finns bestämmelser om

- definitioner (2 och 2 a §§),
- generell dokumentationsskyldighet (3 §),
 - dokumentationsskyldighet som avser ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt (3 a §),
- dokumentationsskyldighet som avser kassaregister (4–10 §§),
- dokumentationsskyldighet som avser personalliggare (11–12 §§),
- dokumentationsskyldighet som avser torg- och marknadshandel (13 §),
- dokumentationsskyldighet som avser omsättning av investeringsguld (14 §),
- dokumentationsskyldighet som avser internprissättning (15–16 f §§), och
- föreläggande (17 §).

Ansökan om återbetalning av eller kompensation för punktskatt

3 a §

Den som har ansökt om återbetalning av eller kompensation för punktskatt ska i skälig omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller annan lämplig dokumentation se till att det finns underlag för kontroll av uppgifterna i ansökan.

⁶ Senaste lydelse 2017:185.

41 kap.**2 §⁷**

Skatteverket får besluta om revision för att kontrollera

1. att uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. har fullgjorts,

2. att det finns förutsättningar att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. som kan antas uppkomma,

3. skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi,

4. att den som har ansökt om återbetalning eller kompensation *av* punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 2 har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter,

5. att den som har ansökt om återbetalning av punktskatt i de fall som avses i 53 kap. 5 § 1 har lämnat riktiga och fullständiga uppgifter,

6. att den som har eller kan antas ha upplåtit en plats för torg- och marknadshandel har fullgjort sina skyldigheter enligt 39 kap. 13 §, eller

7. att den som har eller kan antas ha omsatt investeringsguld har fullgjort sina skyldigheter enligt 39 kap. 14 §.

Skatteverket får besluta om revision också för att inhämta uppgifter av betydelse för kontroll enligt första stycket 1–4 av någon annan än den som revideras.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Bestämmelserna i 12 kap. 3 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2017.

3. Bestämmelserna i 23 kap. 2 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.

4. Bestämmelserna i 26 kap. 23 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på punktskatt där skattskyldighet har inträtt efter den 31 december 2017. För punktskatt där skattskyldighet har inträtt före ikraftträdandet gäller bestämmelserna i den äldre lydelsen.

5. Bestämmelserna i 37 kap. 10 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på ansökningar om återbetalning av eller kompensation för punktskatt som avser förhållanden efter ikraftträdandet.

6. Bestämmelserna i de nya 22 kap. 26 § och 31 kap. 33 b § tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.

7. Bestämmelserna i de nya 37 kap. 7 a och 9 a §§ och 39 kap. 3 a § tillämpas första gången på ansökningar om återbetalning av eller kompensation för punktskatt som avser förhållanden efter ikraftträdandet.

⁷ Senaste lydelse 2016:1075.

20 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 22 kap. 26 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 3.19

Föreslagen lydelse

22 kap.

26 §

Kontrolluppgift ska lämnas om utnyttjande av en sådan personaloption som avses i 11 a kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift ska dock inte lämnas, om uppgift om utnyttjande har redovisats eller skulle ha redovisats av den kontrolluppgiftsskyldige i en arbetsgivardeklaration.

Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den i vars tjänst personaloptionen har förvärvats.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om att en personaloption har utnyttjats för förvärv av andel.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Bestämmelserna i 22 kap. 26 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2019.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:750) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 § och 9 kap. 5 § lagen (1994:1776) om skatt på energi i stället för lydelsen enligt lagen (2015:750) om ändring i lagen om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2017:750

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 §

Om råttallolja förbrukas för ändamål som anges i 1 § 9 b–11 medges befrielse från energiskatten med ett belopp som motsvarar 70 procent av den energiskatt som tas ut på bränsle enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Om råttallolja förbrukas för ändamål som anges i 1 § 9 a eller 17 a, medges befrielse från energiskatten med ett belopp som motsvarar 70 procent av den energiskatt och 100 procent av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Om råttallolja förbrukas för ändamål som anges i 1 § 9 a medges befrielse från energiskatten med ett belopp som motsvarar 70 procent av den energiskatt och 100 procent av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Om råttallolja förbrukas för ändamål som anges i 1 § 17 a medges befrielse från energiskatten med ett belopp som motsvarar 70 procent av den energiskatt och 89 procent av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Om råttallolja förbrukas för ändamål som anges i 1 § 17 b, medges befrielse från energiskatten med ett belopp som motsvarar 20 procent av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Om råttallolja förbrukas för ändamål som anges i 1 § 17 b, medges befrielse från energiskatten med ett belopp som motsvarar 9 procent av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

9 kap.

5 §

Beskattningsmyndigheten medger, i den omfattning som anges i andra–femte styckena, efter ansökan återbetalning av skatt på elektrisk kraft och bränsle som förbrukats för framställning av värme som levererats för ändamål som ger skattebefrielse enligt 6 a kap. 1 § 1, 6, 9 a, 9 b, 10, 11 eller 16 eller enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5.

Beskattningsmyndigheten medger, i den omfattning som anges i andra–femte styckena, efter ansökan från förbrukaren återbetalning av skatt på elektrisk kraft och bränsle som denne förbrukat för framställning av värme eller kyla som levererats för ändamål som ger skattebefrielse enligt 6 a kap. 1 § 1, 6, 9 a, 9 b, 10, 11 eller 16 eller enligt 11 kap. 9 § första stycket 2, 3 eller 5. Med förbrukning för framställning av värme eller kyla avses i fråga om återbetalning av skatt på elektrisk kraft

även sådan förbrukning som skett i samband med framställningen för drift av pumpar, fläktar och andra hjälpanordningar som är nödvändiga för driften av anläggningen.

Återbetalning medges vid leverans för

1. tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet, för

a) elektrisk kraft med den del av energiskatten som överstiger 0,5 öre per kilowattimme,

b) råttallolja med ett energiskattebelopp som motsvarar 70 procent av den energiskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a,

c) andra bränslen än råttallolja med 70 procent av energiskatten,

2. annat ändamål än som avses under 1, med hela energiskatten på elektrisk kraft och med hela energiskatten, koldioxidskatten och svavelskatten på bränsle.

Om leverans skett för tillverkningsprocessen i sådan industriell verksamhet som tillhör en verksamhetskategori som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG, medges dock återbetalning enligt

1. andra stycket 1 b med ett energiskattebelopp som motsvarar 70 procent av den energiskatt och 100 procent av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a, och

2. andra stycket 1 c med 70 procent av energiskatten och 100 procent av koldioxidskatten.

Om elektrisk kraft och ett eller flera bränslen förbrukas samtidigt för denna värmeframställning, ska energislagen vid beräkning av återbetalningen fördelas genom proportionering i förhållande till respektive energislag. Dock får fördelningen mellan bränslena väljas fritt. Motsvarande gäller för värme som har levererats från kraftvärmeproduktion.

För bensen och bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b medges inte någon återbetalning av skatt enligt denna paragraf.

22 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017–2021

Häriigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017–2021

dels att 3, 4 och 6 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 3 a och 7 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på avgiftspliktig ersättning enligt 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980) som en arbetsgivare ger ut till en person som har anställts i en näringsverksamhet efter den 31 mars 2016 under förutsättning att

1. arbetsgivaren sedan den 1 januari 2016 och fram till dess att anställningen påbörjas uppfyller villkoren för enmansföretag enligt 4 §, eller

2. arbetsgivaren, om verksamheten är påbörjad efter den 1 januari 2016, sedan verksamheten påbörjades och fram till dess anställningen påbörjas uppfyller villkoren för enmansföretag enligt 4 §.

1. arbetsgivaren sedan den 1 januari 2016 och fram till dess att anställningen påbörjas uppfyller villkoren för enmansföretag enligt 4 § 1, eller

2. arbetsgivaren, om verksamheten är påbörjad efter den 1 januari 2016, sedan verksamheten påbörjades och fram till dess anställningen påbörjas uppfyller villkoren för enmansföretag enligt 4 § 1.

3 a §

Bestämmelserna i denna lag tillämpas även på avgiftspliktig ersättning enligt 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980) som en arbetsgivare ger ut till en person som har anställts i en näringsverksamhet efter den 31 mars 2017 under förutsättning att

1. arbetsgivaren sedan den 1 januari 2017 och fram till dess att anställningen påbörjas uppfyller villkoren för enmansföretag enligt 4 § 2 eller 3, eller

2. arbetsgivaren, om verksamheten är påbörjad efter den 1 januari 2017, sedan verksamheten påbörjades och fram till dess att anställningen påbörjas uppfyller villkoren för enmansföretag enligt 4 § 2 eller 3.

4 §

Med ett enmansföretag avses i denna lag en fysisk person som bedriver aktiv näringsverksamhet

Med ett enmansföretag avses i denna lag

1. en fysisk person som bedriver

och som inte är skyldig att betala arbetsgivaravgifter på ersättning till arbetstagare enligt socialavgiftslagen (2000:980) eller löneskatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

aktiv näringsverksamhet och som inte är skyldig att betala arbetsgivaravgifter på ersättning till arbetstagare enligt socialavgiftslagen (2000:980) eller löneskatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,

2. ett aktiebolag som bedriver rörelse och som

a) inte är skyldigt att betala arbetsgivaravgifter på ersättning till arbetstagare enligt socialavgiftslagen eller löneskatt enligt lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, eller

b) har en sådan skyldighet som avses i a men som gäller ersättning till endast en person som direkt eller indirekt äger andelar i aktiebolaget eller är närstående till en sådan person, och

3. ett handelsbolag med högst två delägare som bedriver aktiv näringsverksamhet och som inte är skyldigt att betala arbetsgivaravgifter på ersättning till arbetstagare enligt socialavgiftslagen eller löneskatt enligt lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Ett företag som bedriver verksamhet utomlands är ett enmansföretag om det uppfyller villkoren i första stycket och inte i den utländska verksamheten har utgett ersättning som skulle ha medfört en skyldighet att betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt, om ersättningen hade utgetts för arbete i Sverige.

Vid bedömningen av om enmansföretaget har en sådan avgiftsskyldighet som avses i första stycket ska det bortses från sådana ersättningar till en och samma person som under de tidsperioder som avses i 3 § 1 eller 2 sammanlagt uppgår till högst 5 000 kronor.

Ett företag som bedriver verksamhet utomlands är ett enmansföretag om det uppfyller villkoren i första stycket och inte i den utländska verksamheten har utgett ersättning, *med undantag för sådan ersättning som avses i 2 b*, som skulle ha medfört en skyldighet att betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt, om ersättningen hade utgetts för arbete i Sverige.

Vid bedömningen av om enmansföretaget har en sådan avgiftsskyldighet som avses i första stycket ska det bortses från sådana ersättningar till en och samma person som under de tidsperioder som avses i 3 eller 3 a §§ sammanlagt uppgår till högst 5 000 kronor.

6 §

Bestämmelserna i 5 § gäller inte om anställningen avser en person som sedan den 1 januari 2016 är eller

Bestämmelserna i 5 § gäller inte

1. enmansföretag enligt 4 § 1 om anställningen avser en person som

har varit anställd i en annan näringsverksamhet som, direkt eller indirekt, bedrivs eller har bedrivits av samma arbetsgivare eller någon närstående till arbetsgivaren.

sedan den 1 januari 2016 är eller har varit anställd i en annan näringsverksamhet som, direkt eller indirekt, bedrivs eller har bedrivits av samma arbetsgivare eller någon närstående till arbetsgivaren, eller

2. enmansföretag enligt 4 § 2 och 3

a) om anställningen avser en person som sedan den 1 januari 2017 är eller har varit anställd i en annan näringsverksamhet som, direkt eller indirekt, bedrivs eller har bedrivits av samma arbetsgivare eller någon närstående till en fysisk person som, direkt eller indirekt, äger del i enmansföretaget, eller

b) om anställningen avser en person som sedan den 1 januari 2017 eller därefter är delägare eller företagsledare i enmansföretaget enligt bestämmelserna i 56 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) eller närstående till en sådan person.

Bestämmelserna i 5 § gäller inte heller om arbetsgivaren redan har utgett ersättning som blivit föremål för särskild beräkning enligt denna lag i en annan näringsverksamhet.

7 a §

Företag i intressegemenskap ska ses som en enda arbetsgivare vid tillämpningen av bestämmelserna i denna lag.

Med företag i intressegemenskap avses två företag som står under i huvudsak gemensam ledning.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Lagen tillämpas på ersättning som utges från och med den 1 januari 2018.

23 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik ska införas en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

3 a §

För kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår ska skatt betalas med belopp som efter en årlig omräkning motsvarar de i 3 § andra och tredje styckena angivna skattebeloppen multiplicerat med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni 2017.

Beloppen enligt första stycket avrundas till hela kronor.

Regeringen fastställer före november månads utgång de omräknade skattebelopp som enligt denna paragraf ska betalas för påföljande kalenderår.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

24 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1073) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi dels att 11 kap. 11 § i stället för lydelsen enligt lagen (2016:1073) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi ska utgå, dels att 11 kap. 2, 5, 7 och 9 §§ i stället för lydelsen enligt lagen (2016:1073) om ändring i lagen om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Lydelse SFS 2016:1073

Föreslagen lydelse

11 kap.

2 §

Elektrisk kraft är inte skattepliktig om den

1. framställts

a) i en anläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt,

b) av någon som förfogar över en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt, och

c) den elektriska kraften inte har överförts till ett ledningsnät som omfattas av nätkoncession som meddelats med stöd av 2 kap. ellagen (1997:857),

c) den elektriska kraften inte har överförts till ett ledningsnät som omfattas av *en* nätkoncession som meddelats med stöd av 2 kap. ellagen (1997:857),

2. till lägre effekt än 50 kilowatt utan ersättning överförs av en producent eller en nätinnehavare till en förbrukare som inte står i intressegemenskap med producenten eller nätinnehavaren,

3. framställts och förbrukats på fartyg eller annat transportmedel,

4. förbrukats för framställning av elektrisk kraft,

5. framställts i ett reservkraftsaggregat och inte har överförts till ett ledningsnät som omfattas av nätkoncession som meddelats med stöd av 2 kap. ellagen, eller

5. framställts i ett reservkraftsaggregat och inte har överförts till ett ledningsnät som omfattas av *en* nätkoncession som meddelats med stöd av 2 kap. ellagen, eller

6. framställts

a) i en anläggning med en sammanlagd installerad *effekt* av mindre än 100 kilowatt,

a) i en anläggning med en sammanlagd installerad *generator-effekt* av mindre än 100 kilowatt,

b) från bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1–6,

c) av någon som förfogar över en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 100 kilowatt, och

d) den elektriska kraften inte har överförts till ett ledningsnät som omfattas av nätkoncession som meddelats med stöd av 2 kap. ellagen.

d) den elektriska kraften inte har överförts till ett ledningsnät som omfattas av *en* nätkoncession som meddelats med stöd av 2 kap. ellagen.

Vad som anges i första stycket 1 a respektive b om *installerad generator-effekt* ska för elektrisk kraft som framställs från

Vad som anges i första stycket 1 a respektive b om *den installerade generatoreffekten* ska för elektrisk kraft som framställs från

1. vind eller vågor, motsvaras av 125 kilowatt installerad generator-

1. vind eller vågor, *i stället* motsvaras av 125 kilowatt installerad

effekt,

2. sol, motsvaras av 255 kilowatt installerad topp effekt, och

3. annan energikälla utan generator, motsvaras av 50 kilowatt installerad effekt.

När elektrisk kraft framställs från olika energikällor ska, vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1 a, b respektive 6 c, de installerade effekterna läggas samman. Vid sammanläggningen ska de effekter som *avses* i andra stycket först räknas om till motsvarande 50 kilowatt installerad generatoreffekt vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1 a respektive b. Vid bedömningen av förutsättningarna i 6 c ska omräkning först ske till motsvarande 100 kilowatt installerad generator-effekt.

generatoreffekt,

2. sol, *i stället* motsvaras av 255 kilowatt installerad topp effekt, och

3. annan energikälla utan generator, *i stället* motsvaras av 50 kilowatt installerad effekt.

När elektrisk kraft framställs från olika energikällor ska, vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1 a, b respektive 6 c, de installerade effekterna läggas samman. Vid sammanläggningen ska de effekter som *anges* i andra stycket först räknas om till motsvarande 50 kilowatt installerad generatoreffekt vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1 a respektive b. Vid bedömningen av förutsättningarna i 6 c ska omräkning först ske till motsvarande 100 kilowatt installerad generator-effekt.

5 §

Skyldig att betala energiskatt (skattskyldig) är den som i Sverige

1. framställer skattepliktig elektrisk kraft (producent),

2. är nätinnehavare,

3. *för annat ändamål än som avses i*

9 § 1–5 *överför eller använder elektrisk kraft, som överförs utan skatt mot försäkringen enligt 11 §,*

4. godkänts som frivilligt skattskyldig enligt 6 §,

5. innehar ett elnät för vilket koncession inte meddelats och som via detta elnät för in elektrisk kraft till Sverige.

Skattskyldig enligt första stycket 1 är inte den som framställer elektrisk kraft enbart i enlighet med 2 § första stycket 1 a och b. Skattskyldig enligt första stycket 2 är inte den myndighet som är systemansvarig enligt 8 kap. 1 § ellagen (1997:857).

7 §

Skyldigheten att betala energiskatt inträder

1. för den som är skattskyldig enligt 5 § första stycket 1, 2 eller 4, när skattepliktig elektrisk kraft

a) överförs till någon som inte är skattskyldig enligt 5 § första stycket 1, 2 eller 4, eller

b) förbrukas av den skattskyldige,

2. *för den som är skattskyldig enligt*

3. godkänts som frivilligt skattskyldig enligt 6 §, *eller*

4. innehar ett elnät för vilket koncession inte meddelats och som via detta elnät för in elektrisk kraft till Sverige.

1. för den som är skattskyldig enligt 5 § första stycket 1, 2 eller 3, när skattepliktig elektrisk kraft

a) överförs till någon som inte är skattskyldig enligt 5 § första stycket 1, 2 eller 3, eller

b) förbrukas av den skattskyldige, *och*

5 § första stycket 3, när elektrisk kraft tas i anspråk för annat ändamål än som avses i 9 § 1–5 eller överförs till någon annan, och

3. för den som är skattskyldig enligt 5 § första stycket 5, när elektrisk kraft förs in till Sverige.

Skattskyldighet enligt första stycket 1 a inträder inte vid överföring av elektrisk kraft till det elnät som ägs av den myndighet som är systemansvarig enligt 8 kap. 1 § ellagen (1997:857).

Skattskyldighet enligt första stycket 1 b inträder inte om skattskyldighet redan har inträtt.

9 §

Den som är skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft får göra avdrag för skatt på elektrisk kraft som

1. förbrukats eller överförs för förbrukning i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

2. i huvudsak förbrukats eller överförs för att i huvudsak förbrukas för kemisk reduktion eller i elektrolytiska processer,

3. förbrukats eller överförs för förbrukning vid sådan framställning av produkter som avses i 6 a kap. 1 § 6,

4. förbrukats eller överförs för förbrukning vid sådan överföring av elektrisk kraft på det elektriska nätet som utförs av den som ansvarar för förvaltningen av nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion,

5. förbrukats eller överförs för förbrukning i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av 2,

6. förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet hos den skattskyldige, om denne inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter,

7. förbrukats i en datorhall hos

2. för den som är skattskyldig enligt 5 § första stycket 4, när elektrisk kraft förs in till Sverige.

1. förbrukats hos den skattskyldige i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning,

2. i huvudsak förbrukats hos den skattskyldige för kemisk reduktion eller i elektrolytiska processer,

3. förbrukats hos den skattskyldige vid sådan framställning av produkter som avses i 6 a kap. 1 § 6,

4. förbrukats hos den skattskyldige vid sådan överföring av elektrisk kraft på det elektriska nätet som utförs av den som ansvarar för förvaltningen av nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion,

5. förbrukats hos den skattskyldige i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar har förändrats kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur har förändrats, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av 2,

6. förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet hos den skattskyldige, i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter,

7. förbrukats i en datorhall hos

den skattskyldige, om denne inte är ett företag utan rätt till statligt stöd,

8. förbrukats i kommuner som avses i 4 § av någon annan än ett företag utan rätt till statligt stöd för annat ändamål än

- a) i industriell verksamhet,
- b) i en datorhall,
- c) i yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet,
- d) i yrkesmässig vattenbruksverksamhet, eller
- e) som landström.

Avdrag enligt första stycket 6 och 7 medges med skillnaden mellan den vid skattskyldighetens inträde gällande skattesatsen enligt 3 § och 0,5 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 medges med 9,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 6–8 får endast medges om den skattskyldige lämnar uppgifter om stödmottagare samt uppgift om avdragets fördelning på stödmottagare. Kravet på uppgifter om stödmottagare och fördelning av avdraget på stödmottagare gäller endast för avdrag som medför att stödmottagarens sammanlagda nedsättning inom stödordningen överstiger 50 000 euro under kalenderåret. Avdrag enligt första stycket 8 får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter.

den skattskyldige,

8. förbrukats i kommuner som avses i 4 § för annat ändamål än

- a) i industriell verksamhet,
- b) i en datorhall,
- c) i yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet,
- d) i yrkesmässig vattenbruksverksamhet,
- e) som landström, eller
- f) i tåg eller annat spårbundet transportmedel eller för motordrift eller uppvärmning i omedelbart samband med sådan förbrukning.

Avdrag enligt första stycket 6 och 7 medges med skillnaden mellan den skattesats som gällde vid skattskyldighetens inträde och 0,5 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 medges med 9,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag enligt första stycket 8 får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående punkter.

25 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1077) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 53 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) i stället för lydelsen enligt lagen (2016:1077) om ändring i skatteförfarandelagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2016:1077

Föreslagen lydelse

53 kap.

5 §

Som beslut om punktskatt anses också

1. beslut om återbetalning av skatt enligt

- | | |
|---|-----------------------------------|
| a) 24 eller 25 § lagen (1972:266) | a) 25 § lagen (1972:266) om skatt |
| om skatt på annonser och reklam, | på annonser och reklam, |
| b) 29 eller 30 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller | |
| c) 28, 29 eller 30 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt, och | |

2. beslut om återbetalning eller
kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5,
6, 8 a, 10 eller 11 § eller 11 kap. 12,
12 a, 12 b eller 14 § lagen
(1994:1776) om skatt på energi.

2. beslut om återbetalning eller
kompensation enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5,
5 a, 6, 8 a, 10 eller 11 § eller 11 kap.
12–15 §§ lagen (1994:1776) om skatt
på energi.

26 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1079) om ändring i lagen (2016:506) om ändring i lagen (2015:750) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi i stället för lydelsen enligt lagen (2016:1079) om ändring i lagen (2016:506) om ändring i lagen (2015:750) om ändring i lagen om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2016:1079

6 a kap.

1 §

Bränsle som används för nedan angivna ändamål, i förekommande fall med undantag för vissa bränsleslag, ska helt eller delvis befrias från skatt enligt följande, om inte annat anges.

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid-skatt	Befrielse från svavel-skatt
1. Förbrukning				
a) för annat ändamål än som motorbränsle eller som bränsle för uppvärmning		100 procent	100 procent	100 procent
b) i metallurgiska processer under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar förändras kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur förändras eller bibehålls i skänkar eller liknande kärl		100 procent	100 procent	100 procent
c) i annat fall än som avses i a eller b, då bränslet i en och samma process används både som bränsle för uppvärmning och för annat ändamål		100 procent	100 procent	100 procent

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid- skatt	Befrielse från svavel- skatt
än som motorbränsle eller bränsle för uppvärmning				
2. Förbrukning i tåg eller annat spårbundet färdmedel	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent
3. Förbrukning i skepp, när skeppet inte används för privat ändamål	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent
4. Förbrukning i båt för vilken medgivande lämnats enligt 2 kap. 9 § eller för vilken fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787), när båten inte används för privat ändamål	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent
5. Förbrukning i				
a) luftfartyg, när luftfartyget inte används för privat ändamål	Andra bränslen än flygfotogen (KN-nr 2710 19 21)	100 procent	100 procent	100 procent
b) luftfartygs- motorer i provbädd eller liknande anordning	Andra bränslen än flygbensin (KN-nr 2710 11 31) och flygfotogen	100 procent	100 procent	100 procent

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid- skatt	Befrielse från svavel- skatt
6. Förbrukning vid framställning av energiprodukter eller andra produkter för vilka skatteplikt har inträtt för tillverkaren		100 procent	100 procent	100 procent
7. Förbrukning för framställning av skattepliktig elektrisk kraft	Bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	–
8. –		–	–	–
9. Om skattebefrielse inte följer av tidigare punkter, förbrukning för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet	Bensin, råttallolja, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b			
a) i en anläggning för vilken utsläppsrätter ska överlämnas enligt 6 kap. 1 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter		70 procent	100 procent	–
b) i andra fall än som avses under a		70 procent	–	–
10. Om skattebefrielse inte följer av tidigare punkter, förbrukning för	Bensin, råttallolja, bränsle som avses i 2 kap. 1 §	70 procent	–	–

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid-skatt	Befrielse från svavel-skatt
annat ändamål än drift av motordrivna fordon i yrkesmässig vattenbruksverksamhet, dock inte förbrukning i skepp eller båt	första stycket 3 b			
11. Om skattebefrielse inte följer av tidigare punkter, förbrukning för annat ändamål än drift av motordrivna fordon i yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, dock inte förbrukning i skepp eller båt	Bensin, råttolja, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	70 procent	–	–
12. Om skattebefrielse inte följer av tidigare punkter, förbrukning i sodapannor eller i lutpannor		–	–	100 procent
13. Förbrukning vid tillverkningsprocessen i gruvindustriell verksamhet för drift av andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar	Andra bränslen än bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	89 procent	40 procent	–
14. –	–	–	–	–
15. –	–	–	–	–

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid- skatt	Befrielse från svavel- skatt
16. Förbrukning i processer för framställning av andra mineraliska ämnen än metaller under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar förändras kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur förändras		100 procent	100 procent	100 procent
17. Om skattebefrielse inte följer av tidigare punkter, förbrukning för framställning av värme i en anläggning för vilken utsläppsrätter ska överlämnas enligt 6 kap. 1 § lagen om handel med utsläppsrätter	Råttololja och bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b			
a) i kraftvärmeproduktion		70 procent	100 procent	–
b) i annan värmeproduktion		–	20 procent	–

Föreslagen lydelse

6 a kap.

1 §

Bränsle som används för nedan angivna ändamål, i förekommande fall med undantag för vissa bränsleslag, ska helt eller delvis befrias från skatt enligt följande, om inte annat anges.

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid- skatt	Befrielse från svavel- skatt
1. Förbrukning				
a) för annat ändamål än som motorbränsle eller som bränsle för uppvärmning		100 procent	100 procent	100 procent
b) i metallurgiska processer under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar förändras kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur förändras eller bibehålls i skänkar eller liknande kärl		100 procent	100 procent	100 procent
c) i annat fall än som avses i a eller b, då bränslet i en och samma process används både som bränsle för uppvärmning och för annat ändamål än som motorbränsle eller bränsle för uppvärmning		100 procent	100 procent	100 procent
2. Förbrukning i tåg eller annat spårbundet färdmedel	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent
3. Förbrukning i skepp, när skeppet inte används för privat ändamål	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid-skatt	Befrielse från svavel-skatt
4. Förbrukning i båt för vilken medgivande lämnats enligt 2 kap. 9 § eller för vilken fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787), när båten inte används för privat ändamål	Bensin, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	100 procent
5. Förbrukning i				
a) luftfartyg, när luftfartyget inte används för privat ändamål	Andra bränslen än flygfotogen (KN-nr 2710 19 21)	100 procent	100 procent	100 procent
b) luftfartygsmotorer i provbädd eller liknande anordning	Andra bränslen än flygbensin (KN-nr 2710 11 31) och flygfotogen	100 procent	100 procent	100 procent
6. Förbrukning vid framställning av energiprodukter eller andra produkter för vilka skatteplikt har inträtt för tillverkaren		100 procent	100 procent	100 procent
7. Förbrukning för framställning av skattepliktig elektrisk kraft	Bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	100 procent	100 procent	–
8. –		–	–	–

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid- skatt	Befrielse från svavel- skatt
9. Om skattebefrielse inte följer av tidigare punkter, förbrukning för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverknings- processen i industriell verksamhet	Bensin, råtallolja, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b			
a) i en anläggning för vilken utsläppsrätter ska överlämnas enligt 6 kap. 1 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter		70 procent	100 procent	–
b) i andra fall än som avses under a		70 procent	–	–
10. Om skattebefrielse inte följer av tidigare punkter, förbrukning för annat ändamål än drift av motordrivna fordon i yrkesmässig vattenbruksverk- samhet, dock inte förbrukning i skepp eller båt	Bensin, råtallolja, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	70 procent	–	–
11. Om skatte- befrielse inte följer av tidigare punkter, förbrukning för annat ändamål än drift av motordrivna fordon i	Bensin, råtallolja, bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	70 procent	–	–

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid- skatt	Befrielse från svavel- skatt
yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruks- verksamhet, dock inte förbrukning i skepp eller båt				
12. Om skattebefrielse inte följer av tidigare punkter, förbrukning i sodapannor eller i lutpannor		–	–	100 procent
13. Förbrukning vid tillverkningsproces sen i gruvindustriell verksamhet för drift av andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar	Andra bränslen än bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b	89 procent	40 procent	–
14. –	–	–	–	–
15. –	–	–	–	–
16. Förbrukning i processer för framställning av andra mineraliska ämnen än metaller under förutsättning att det ingående materialet genom uppvärmning i ugnar förändras kemiskt eller dess inre fysikaliska struktur förändras		100 procent	100 procent	100 procent
17. Om skattebefrielse inte följer av tidigare	Råttallolja och bränsle som avses i			

Ändamål	Bränsle som inte ger befrielse	Befrielse från energiskatt	Befrielse från koldioxid- skatt	Befrielse från svavel- skatt
punkter, förbrukning för framställning av värme i en anläggning för vilken utsläppsätter ska överlämnas enligt 6 kap. 1 § lagen om handel med utsläppsätter	2 kap. 1 § första stycket 3 b			
a) i kraftvärmeprodukt ion		70 procent	89 procent	–
b) i annan värmeproduktion		–	9 procent	–

27 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:387) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 22 kap. 1 §, 23 kap. 2 §, 26 kap. 19 b och 19 d §§ och 34 kap. 6 § skatteförfarandelagen (2011:1244) i stället för lydelsen enligt lagen (2017:387) om ändring i skatteförfarandelagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2017:387

Föreslagen lydelse

22 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om

– överlåtelse av privatbostadsrätt och andelar i vissa bostadsföretag (2 och 3 §§),

– samfällighet (5 och 6 §§),

– räntebidrag (7 §),

– pensionsförsäkringar och pensionssparkonton (8 och 9 §§),

– avskattning av pensionsförsäkring (10 §),

– tjänstepensionsavtal (11 §),

– underlag för avkastningsskatt på livförsäkringar (12 §),

– skattereduktion för förmån av hushållsarbete (13 §),

– elcertifikat (14 §),

– utsläppsrätter, utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar (15 §),

– schablonintäkt vid innehav av ett investeringssparkonto (16 §),

– schablonintäkt vid innehav av andelar i värdepappersfonder, fondföretag, specialfonder och utländska specialfonder (17–21 §§),

– investeraravdrag (23 och 24 §§),

– investeraravdrag (23 och 24 §§),

och

– skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (25 §).

– skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el (25 §), och

– utnyttjande av vissa personaloptioner (26 §).

23 kap.

2 §

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–25 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgift enligt 22 kap. 10 § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Kontrolluppgifter enligt 15 kap., 16 kap. 1 § om ersättning som avses i 16 kap. 3 § 2 samt 4 § 1 a, 2 a och 3 a, 17, 19, 20, 21 kap., 22 kap. 2, 3, 9–11, 17–21 och 23–26 §§, 22 a kap. samt 22 b kap. ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

26 kap.

19 b §

En arbetsgivardeklaration ska för varje betalningsmottagare som uppgifter lämnas om enligt 19 a § också innehålla följande uppgifter:

1. uppgift om annan ersättning än som avses i 19 a §, om ersättningen är sådan ersättning eller förmån som avses i 15 kap. 2 § och ersättningen eller förmånen har getts ut av den deklarationsskyldige eller ska anses utgiven av denne enligt 11 kap. 5–7 §§,

2. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,

3. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),

4. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats,

5. det underlag för skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) som har getts ut av den deklarationsskyldige, om den som utför arbetet var godkänd för F-skatt vid någon av de tidpunkter som anges i 67 kap. 16 § 1 inkomstskattelagen eller har ett intyg eller någon annan handling som avses i 67 kap. 17 § samma lag,

6. hur stor del av underlaget enligt 5 som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen, och

6. hur stor del av underlaget enligt 5 som avser sådant hushållsarbete som anges i 67 kap. 13 § inkomstskattelagen,

7. uppgift om att en sådan personaloption som avses i 11 a kap. inkomstskattelagen har utnyttjats för förvärv av andel, om personaloptionen har förvärvats i den deklarationsskyldiges tjänst, och

7. den ersättning eller förmån för upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt som har getts ut av den deklarationsskyldige.

8. den ersättning eller förmån för upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt som har getts ut av den deklarationsskyldige.

Om det som har betalats ut är ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen, ska det i arbetsgivardeklarationen anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

Om det som har betalats ut är en ersättning eller en förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska värdet på sådan ersättning eller förmån anges särskilt i arbetsgivardeklarationen.

19 d §

Även om det inte finns någon skyldighet enligt 19 a–19 c §§ att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration får sådana uppgifter ändå lämnas, om uppgifter om mottagaren annars ska lämnas i en kontrolluppgift enligt 15 kap. eller 22 kap. 13 §.

Även om det inte finns någon skyldighet enligt 19 a–19 c §§ att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration får sådana uppgifter ändå lämnas, om uppgifter om mottagaren annars ska lämnas i en kontrolluppgift enligt 15 kap. eller 22 kap. 13 eller 26 §§.

Det gäller dock inte uppgifter om sådan ersättning som avses i 10 kap. 5 § första stycket 4 och 5 inkomstskattelagen (1999:1229).

34 kap.**6 §**

Den som har utnyttjat eller överlåtitt en *sådan rättighet som avses i 10 kap. 11 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229)* ska till den kontrolluppgiftsskyldige eller den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration lämna de uppgifter som behövs för att uppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.

Den som har utnyttjat eller överlåtitt en *personaloption* ska till den kontrolluppgiftsskyldige eller den som är skyldig att lämna uppgifter om betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration lämna de uppgifter som behövs för att uppgiftsskyldigheten ska kunna fullgöras.

28 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:404) om ändring i lagen (2016:1077) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244) i stället för lydelsen enligt lagen (2017:404) om ändring i lagen (2016:1077) om ändring i skatteförfarandelagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2016:404

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,
8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
10. den som är skattskyldig enligt
 - a) lagen (1972:820) om skatt på spel,
 - b) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
 - c) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
 - d) lagen (1991:1482) om lotteriskatt,
 - e) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 38 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - f) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket eller 19 kap. 1 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - g) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - h) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
 - i) lagen (1999:673) om skatt på avfall,
 - j) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m., eller

k) 8 § första stycket 1 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§, och

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

29 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 15 § och 7 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2017:403

Föreslagen lydelse

3 kap.

15 §

Med punktskatt avses skatt enligt

1. lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
2. lagen (1972:820) om skatt på spel,
3. lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
4. 2 § första stycket 5 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
5. lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
6. lagen (1991:1482) om lotteriskatt,
7. lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m.,
8. lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
9. lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
10. lagen (1994:1776) om skatt på energi,
11. lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
12. lagen (1999:673) om skatt på avfall,
13. lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m., *och*
14. lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik.

13. lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
14. lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, *och*
15. lagen (2017:000) om skatt på flygresor.

Lydelse enligt lagförslag 3.28

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv

2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,

8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,

9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

10. den som är skattskyldig enligt

a) lagen (1972:820) om skatt på spel,

b) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

c) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

d) lagen (1991:1482) om lotteriskatt,

e) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

f) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

g) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

h) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

i) lagen (1999:673) om skatt på avfall,

j) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m., *eller*

j) lagen (2007:460) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,

k) 8 § första stycket 1 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik,

k) 8 § första stycket 1 lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, *eller*

l) *lagen (2017:000) om skatt på flygresor,*

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§, och

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt 5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2018.

30 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:405) om ändring i lagen (2017:387) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244) i stället för lydelsen enligt lagen (2017:405) om ändring i lagen (2017:387) om ändring i skatteförfarandelagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2017:405

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §

Skatteverket ska registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag,
2. den som är skyldig att betala arbetsgivaravgifter,
3. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag för den som är skattskyldig bara på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 samma lag,
4. den som utan att omfattas av 19 kap. 1 § mervärdesskattelagen har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9, 11 och 11 b–13 §§ samma lag,
5. den som gör sådant unionsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. en utländsk beskattningsbar person som är etablerad i ett annat EU-land och har rätt till återbetalning enligt 10 kap. 1–3 §§ mervärdesskattelagen utan att omfattas av 19 kap. 1 § samma lag och inte heller ska registreras enligt 3, 4 eller 5,
7. en beskattningsbar person som är etablerad i Sverige och omsätter tjänster i ett annat EU-land som förvärvaren av tjänsten är skattskyldig för i det landet i enlighet med tillämpningen av artikel 196 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt,
8. den som är skyldig att jämka ingående mervärdesskatt enligt 8 a kap. eller 9 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
9. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
10. den som är skattskyldig enligt
 - a) lagen (1972:820) om skatt på spel,
 - b) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
 - c) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
 - d) lagen (1991:1482) om lotteriskatt,
 - e) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 38 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - f) 9 eller 12 § eller 15 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 4 lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - h) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
 - i) lagen (1999:673) om skatt på avfall,
 - j) lagen (2007:460) om skatt på

e) 10 eller 13 § eller 16 § första stycket eller 36 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

g) 4 kap. 3 eller 6 § eller 9 § första stycket eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1, 2 eller 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

j) lagen (2007:460) om skatt på

trafikförsäkringspremie m.m., *eller*
k) 8 § första stycket 1 lagen
(2016:1067) om skatt på kemikalier i
viss elektronik,

trafikförsäkringspremie m.m.,
k) 8 § första stycket 1 lagen
(2016:1067) om skatt på kemikalier i
viss elektronik, *eller*
l) *lagen (2017:000) om skatt på
flygresor,*

11. den som är skyldig att använda kassaregister enligt 39 kap. 4–6 §§.

12. den som enligt 39 kap. 11 b § är skyldig att tillhandahålla utrustning så
att en elektronisk personalliggare kan föras på en byggarbetsplats, och

13. den som betalar ut ersättning som är underlag för statlig ålders-
pensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Om den som ska registreras enligt första stycket har en företrädare enligt
5 kap., ska dock företrädaren registreras i stället.

31 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:410) om ändring i lagen (2016:1073) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 11 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi i stället för lydelsen enligt lagen (2017:410) om ändring i lagen (2016:1073) om ändring i lagen om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2017:410

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 a §

I fråga om energiskatt och koldioxidskatt på bränslen samt energiskatt på elektrisk kraft förstås med stödordning sådant statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som utgörs av skattebefrielse för vart och ett av de ändamål som anges i följande bestämmelser i denna lag:

- | | |
|--------------------------------------|--------------------------------------|
| 1. 6 a kap. 1 § 9 a och 17 a, | |
| 2. 6 a kap. 1 § 9 b och 3 §, | |
| 3. 6 a kap. 1 § 10, | |
| 4. 6 a kap. 1 § 11, | |
| 5. 6 a kap. 1 § 13, | |
| 6. 6 a kap. 1 § 17 b, | |
| 7. 6 a kap. 2 a § första stycket 1, | |
| 8. 6 a kap. 2 a § första stycket 2, | |
| 9. 6 a kap. 2 b och 2 c §§, | |
| 10. 7 kap. 3 a, 3 c och 3 d §§, | |
| 11. 7 kap. 4 §, | |
| 12. 11 kap. 9 § första stycket 6 och | 12. 9 kap. 5 och 5 a §§, |
| 14 § första stycket 1, | 13. 11 kap. 9 § första stycket 6 och |
| 13. 11 kap. 9 § första stycket 7 och | 14 §, |
| 14 § första stycket 2, | 14. 11 kap. 9 § första stycket 7 och |
| 14. 11 kap. 9 § första stycket 8, | 15 §, |
| 15. 11 kap. 12 §, | 15. 11 kap. 9 § första stycket 8, |
| 16. 11 kap. 12 a §, | 16. 11 kap. 10 §, |
| 17. 11 kap. 12 b §, | 17. 11 kap. 12 §, |
| 18. 11 kap. 10 §, | 18. 11 kap. 12 a §, |
| | 19. 11 kap. 12 b §. |

32 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi¹
dels att 7 kap. 3 d § ska upphöra att gälla,
dels att 1 kap. 11 a §, 2 kap. 1 och 1 b §§ och 7 kap. 3 a och 3 c §§ ska ha
 följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 7 kap. 3 b §, av följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 3.31

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 a §

I fråga om energiskatt och koldioxidskatt på bränslen samt energiskatt på elektrisk kraft förstås med stödordning sådant statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som utgörs av skattebefrielse för vart och ett av de ändamål som anges i följande bestämmelser i denna lag:

1. 6 a kap. 1 § 9 a och 17 a,
2. 6 a kap. 1 § 9 b och 3 §,
3. 6 a kap. 1 § 10,
4. 6 a kap. 1 § 11,
5. 6 a kap. 1 § 13,
6. 6 a kap. 1 § 17 b,
7. 6 a kap. 2 a § första stycket 1,
8. 6 a kap. 2 a § första stycket 2,
9. 6 a kap. 2 b och 2 c §§,
10. 7 kap. 3 a, 3 c och 3 d §§, 10. 7 kap. 3 a och 3 b §§,
11. 7 kap. 4 §,
12. 9 kap. 5 och 5 a §§,
13. 11 kap. 9 § första stycket 6 och 14 §,
14. 11 kap. 9 § första stycket 7 och 15 §,
15. 11 kap. 9 § första stycket 8,
16. 11 kap. 10 §,
17. 11 kap. 12 §,
18. 11 kap. 12 a §,
19. 11 kap. 12 b §.

Nuvarande lydelse

2 kap.

1 §²

Energiskatt och koldioxidskatt ska, om inte annat följer av andra stycket eller 1 b §, betalas för följande bränslen med angivna belopp:

¹ Senaste lydelse av 7 kap. 3 d § 2016:791.

² Senaste lydelse 2015:747.

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1. 2710 11 41, 2710 11 45 eller 2710 11 49	Bensin som uppfyller krav för			
	a) miljöklass 1 – motorbensin	3 kr 72 öre per liter	2 kr 59 öre per liter	6 kr 31 öre per liter
	– alkylatbensin	1 kr 93 öre per liter	2 kr 59 öre per liter	4 kr 52 öre per liter
	b) miljöklass 2	3 kr 75 öre per liter	2 kr 59 öre per liter	6 kr 34 öre per liter
2. 2710 11 31, 2710 11 51 eller 2710 11 59	Annan bensin än som avses under 1 eller 7	4 kr 53 öre per liter	2 kr 59 öre per liter	7 kr 12 öre per liter
3. 2710 19 21, 2710 19 25, 2710 19 41–2710 19 49 eller 2710 19 61–2710 19 69	Eldningsolja, dieselbrännolja, fotogen, m.m. som			
	a) har försetts med märk- och färgämnen eller ger mindre än 85 volympro- cent destillat vid 350°C, b) inte har för- setts med märk- och färgämnen och ger minst 85 volympro- cent destillat vid 350°C, till- hörig	846 kr per m ³	3 204 kr per m ³	4 050 kr per m ³

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
	miljöklass 1	2 355 kr per m ³	3 204 kr per m ³	5 559 kr per m ³
	miljöklass 2	2 634 kr per m ³	3 204 kr per m ³	5 838 kr per m ³
	miljöklass 3 eller inte tillhör någon miljöklass	2 779 kr per m ³	3 204 kr per m ³	5 983 kr per m ³
4. 2711 12 11–2711 19 00	Gasol m.m. som används för			
	a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 kg	3 370 kr per 1 000 kg	3 370 kr per 1 000 kg
	b) annat ändamål än som avses under a	1 087 kr per 1 000 kg	3 370 kr per 1 000 kg	4 457 kr per 1 000 kg
5. 2711 11 00, 2711 21 00	Naturgas som används för			
	a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg	0 kr per 1 000 m ³	2 399 kr per 1 000 m ³	2 399 kr per 1 000 m ³
	b) annat ändamål än som avses under a	935 kr per 1 000 m ³	2 399 kr per 1 000 m ³	3 334 kr per 1 000 m ³
6. 2701, 2702 eller 2704	Kol och koks	643 kr per 1 000 kg	2 788 kr per 1 000 kg	3 431 kr per 1 000 kg
7. 2710 11 31	Flygbensin med en blyhalt om högst 0,005 gram per liter	3 kr 75 öre per liter	2 kr 59 öre per liter	6 kr 34 öre per liter

I fall som avses i 4 kap. 1 § 7 och 8 samt 12 § 4 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 a och b och 12 § 5 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar

1. skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats utan skatt,

2. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats med skatt,

3. skatten som gäller för annat bränsle enligt första stycket, om sådant bränsle i annat fall än som avses i 1 har förvärvats utan skatt,

4. skatten som gäller för det bränsle enligt första stycket som det använda bränslet anses likvärdigt med enligt 3 eller 4 §, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats utan skatt, och

5. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats med skatt som motsvarar skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 c tillämpas tredje stycket 1–3 avseende flygfotogen (KN-nr 2710 19 21).

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

Energiskatt och koldioxidskatt ska, om inte annat följer av andra stycket eller 1 b §, betalas för följande bränslen med angivna belopp:

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1. 2710 11 41, 2710 11 45 eller 2710 11 49	Bensin som uppfyller krav för			
	a) miljöklass 1			
	– motorbensin	3 kr 87 öre per liter	2 kr 57 öre per liter	6 kr 44 öre per liter
	– alkylatbensin	1 kr 96 öre per liter	2 kr 57 öre per liter	4 kr 53 öre per liter
	b) miljöklass 2	3 kr 90 öre per liter	2 kr 57 öre per liter	6 kr 47 öre per liter
2. 2710 11 31, 2710 11 51 eller 2710 11 59	Annan bensin än som avses under 1 eller 7	4 kr 74 öre per liter	2 kr 57 öre per liter	7 kr 31 öre per liter
3. 2710 19 21, 2710 19 25, 2710 19 41–2710	Eldningsolja, dieselbrännolja, fotogen, m.m. som			

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
19 49 eller 2710 19 61–2710 19 69	a) har försetts med märk- och färgämnen eller ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C, b) inte har försetts med märk- och färgämnen och ger minst 85 volymprocent destillat vid 350°C, tillhörig miljöklass 1	869 kr per m ³	3 292 kr per m ³	4 161 kr per m ³
	miljöklass 2	2 341 kr per m ³	2 191 kr per m ³	4 532 kr per m ³
	miljöklass 3	2 639 kr per m ³	2 191 kr per m ³	4 830 kr per m ³
	eller inte tillhör någon miljöklass	2 794 kr per m ³	2 191 kr per m ³	4 985 kr per m ³
4. 2711 12 11–2711 19 00	Gasol m.m. som används för a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg b) annat ändamål än som avses under a	0 kr per 1 000 kg	3 463 kr per 1 000 kg	3 463 kr per 1 000 kg
		1 117 kr per 1 000 kg	3 463 kr per 1 000 kg	4 580 kr per 1 000 kg
5. 2711 11 00, 2711 21 00	Naturgas som används för a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg b) annat ändamål	0 kr per 1 000 m ³	2 465 kr per 1 000 m ³	2 465 kr per 1 000 m ³
		961 kr per	2 465 kr per	3 426 kr

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
	mål än som avses under a	1 000 m ³	1 000 m ³	per 1 000 m ³
6. 2701, 2702 eller 2704	Kol och koks	661 kr per 1 000 kg	2 865 kr per 1 000 kg	3 526 kr per 1 000 kg
7. 2710 11 31	Flygbensin med en blyhalt om högst 0,005 gram per liter	3 kr 90 öre per liter	2 kr 57 öre per liter	6 kr 47 öre per liter

I fall som avses i 4 kap. 1 § 7 och 8 samt 12 § 4 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 a och b och 12 § 5 tas skatt ut med ett belopp som motsvarar

1. skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats utan skatt,

2. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt första stycket 3 a har förvärvats med skatt,

3. skatten som gäller för annat bränsle enligt första stycket, om sådant bränsle i annat fall än som avses i 1 har förvärvats utan skatt,

4. skatten som gäller för det bränsle enligt första stycket som det använda bränslet anses likvärdigt med enligt 3 eller 4 §, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats utan skatt, och

5. skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a respektive bränsle enligt första stycket 3 b, om bränsle enligt 3 eller 4 § har förvärvats med skatt som motsvarar skatten som gäller för bränsle enligt första stycket 3 a.

I fall som avses i 4 kap. 1 § 10 c tillämpas tredje stycket 1–3 avseende flygfotogen (KN-nr 2710 19 21).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 b §³

För kalenderåret 2017 och efterföljande kalenderår ska energiskatt och koldioxidskatt betalas med belopp som motsvarar de i 1 § angivna skattebeloppen efter

För kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår ska energiskatt och koldioxidskatt betalas med belopp som motsvarar de i 1 § angivna skattebeloppen efter

³ Senaste lydelse 2015:747.

en årlig omräkning enligt andra stycket. Regeringen fastställer före november månads utgång de omräknade skattebelopp som ska tas ut för påföljande kalenderår.

För bränslen som avses i

1. 1 § första stycket 3 a samt 4–6 ska energiskatt och koldioxidskatt betalas med belopp som motsvarar de i 1 § angivna skattebeloppen multiplicerade med jämförelsetalet enligt tredje stycket,

2. 1 § första stycket 1, 2, 3 b och 7 ska

a) koldioxidskatt betalas med belopp som motsvarar de i 1 § angivna koldioxidskattebeloppen multiplicerade med jämförelsetalet enligt tredje stycket, och

b) energiskatt betalas med belopp som motsvarar summan av de i 1 § angivna energiskatte- och koldioxidskattebeloppen multiplicerade med jämförelsetalet enligt tredje stycket med ett årligt tillägg av två procentenheter, med avdrag för det omräknade koldioxidskattebeloppet enligt a.

Med jämförelsetal avses det värde, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni 2015.

Beloppen enligt andra stycket 1, 2 a och 2 b avrundas var för sig till hela kronor och ören.

en årlig omräkning enligt andra stycket. Regeringen fastställer före november månads utgång de omräknade skattebelopp som ska tas ut för påföljande kalenderår.

Med jämförelsetal avses det värde, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det år beräkningen avser och prisläget i juni 2017.

Lydelse enligt lagförslag 3.9

Föreslagen lydelse

7 kap.

3 a §

För *andra* bränslen *än de* som anges i 2 kap. 1 § första stycket 1, 2 eller 3 *får en skattskyldig som* har förbrukat eller sålt *bränslet* som motorbränsle göra avdrag för

1. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som framställts av biomassa och som utgör fettsyrametylester (Fame) enligt KN-nr 3824 90 99,

2. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av ett motorbränsle för gnisttända motorer enligt KN-nr 3824 90 99 som framställts av biomassa och som utgör etanol, och

3. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som utgörs av någon annan beståndsdel än som anges i 1 eller 2 och som framställts av

För bränslen som anges i 2 kap. 1 § första stycket 1, 2 eller 3 *och som till mer än 98 volymprocent framställts av biomassa och som en skattskyldig har förbrukat eller sålt som motorbränsle får den skattskyldige, på den andel av motorbränslet som utgörs av en eller flera beståndsdelar som framställts av biomassa, göra avdrag för energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent.*

biomassa.

Avdrag får göras upp till ett belopp som motsvarar skatten på den andel av motorbränslet som utgörs av en eller flera beståndsdelar som framställts av biomassa.

Första stycket gäller endast om

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

2. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

3. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare.

Första stycket gäller dock inte för biogas.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 b §⁴

För andra bränslen än biogas eller de som anges i 2 kap. 1 § första stycket 1, 2 eller 3 får en skattskyldig som har förbrukat eller sålt bränslet som motorbränsle göra avdrag för

1. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som framställts av biomassa och som utgör fettsyrametylester (Fame) enligt KN-nr 3824 90 99,

2. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av ett motorbränsle för gnisttända motorer enligt KN-nr 3824 90 99 som framställts av biomassa och som utgör etanol, och

3. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent på den andel av motorbränslet som utgörs av någon annan beståndsdel än som anges i 1 eller 2 och som framställts av biomassa.

⁴ Tidigare 7 kap. 3 b § upphävd genom 2014:1496.

3 c §⁵

För bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 eller 2 och som den skattskyldige förbrukat eller sålt som motorbränsle får den skattskyldige, på den andel av motorbränslet som utgörs av en eller flera beståndsdelar som framställts av biomassa, göra avdrag för

1. energiskatt med 88 procent och koldioxidskatt med 100 procent om beståndsdelen utgörs av etanol, och

2. energiskatt med 100 procent och koldioxidskatt med 100 procent om beståndsdelen utgörs av någon annan beståndsdel än som anges i 1 och som framställts av biomassa.

Om ett bränsle som framställts av biomassa utgör ett bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1 eller 2, får i stället avdrag göras för energiskatt med 100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent för den andel av motorbränslet som bränslet utgör.

Första och andra styckena gäller endast om

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

2. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

3. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare.

Om beståndsdelen utgörs av etanol medges skattebefrielse enligt denna paragraf endast om den skattskyldige har framställt eller anskaffat denna etanol eller motsvarande mängd etanol, vilken vid import eller framställning inom EU har hänförts till KN-nr 2207 10 00 (odenaturerad etanol).

Avdrag enligt 3 a och 3 b §§ medges endast om

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

2. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

3. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

⁵ Senaste lydelse 2016:791.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

33 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:000) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2017:000) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 3.2

Föreslagen lydelse

5 §

Den som har reduktionsplikt ska för varje kalenderår se till att utsläppen av växthusgaser från den reduktionspliktiga energimängden jämfört med utsläppen från motsvarande energimängd fossil bensin eller fossilt dieselbränsle minskar med

- | | |
|---|---|
| 1. minst 2,6 procent för bensin, och | |
| 2. minst 19,3 procent för diesel-
bränsle. | 2. minst 20 procent för diesel-
bränsle. |

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

34 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:000) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2017:000) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 3.33

Föreslagen lydelse

5 §

Den som har reduktionsplikt ska för varje kalenderår se till att utsläppen av växthusgaser från den reduktionspliktiga energimängden jämfört med utsläppen från motsvarande energimängd fossil bensin eller fossilt dieselbränsle minskar med

- | | |
|---|---|
| 1. minst 2,6 procent för bensin,
och | 1. minst 4,2 procent för bensin,
och |
| 2. minst 20 procent för diesel-
bränsle. | 2. minst 21 procent för diesel-
bränsle. |

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

BILAGA 5

Utskottets lagförslag

Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i
inkomstskattelagen (1999:1229)*Regeringens förslag**Utskottets förslag***10 kap.**

10 §

Förmån av väg-, bro- och färjeavgifter, trängselskatt samt drivmedel ska räknas till månaden efter den då förmånen kommit den skattskyldige till del.

Förmån av drivmedel ska räknas till månaden efter den då förmånen kommit den skattskyldige till del.

Förmån av väg-, bro- och färjeavgifter samt trängselskatt ska räknas till andra månaden efter den då förmånen kommit den skattskyldige till del.

Förslag till lag om ändring i lagen (2017:813) om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2011:1200) om elcertifikat i stället för lydelsen enligt lagen (2017:813) om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2017:813

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

I denna lag betyder

1. förnybar el: elektricitet som produceras av förnybara energikällor eller torv,

2. förnybar energikälla: biobränsle, geotermisk energi, solenergi, vattenkraft, vindkraft och vågenergi,

3. anläggning: elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt,

4. elcertifikat: bevis som har utfärdats enligt denna lag eller av en annan stat enligt en sådan internationell överenskommelse som avses i 5 §, och som innehåller uppgift om att förnybar el har producerats,

5. kvotplikt: skyldighet att inneha och annullera elcertifikat i förhållande till försäljning eller användning av el,

6. beräkningsår: det kalenderår som föregår den annullering som enligt 4 kap. 11 § sker den 1 april,

7. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el i en elanvändares uttagspunkt,

8. elintensiv industri: företag eller del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process där det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet,

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process där det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag eller återbetalning får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § första stycket 2, 3 eller 5 eller 13 a § första stycket 2, 3 eller 4 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

9. förädlingsvärde: skillnaden mellan den elintensiva industrins

– sammanlagda omsättning, det vill säga intäkter från försålda varor och utförda tjänster, inräknat egna uttag, som ingår i företagets normala

verksamhet (nettoomsättningen), förändring av varulager, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter samt ränteintäkter, och

– sammanlagda inköp, det vill säga alla rörelsekostnader, inräknat avskrivningar och nedskrivningar på tillgångar, samt räntekostnader dock inte personalkostnader, inräknat arbetsgivaravgifter och kostnader för inhyrd personal.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränsle i första stycket 2.

BILAGA 6

Utskottets förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019–2020

Utskottets förslag till preliminära utgiftsramar 2019–2020

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från regeringen 2019	Avvikelse från regeringen 2020	Utskottets förslag 2019	Utskottets förslag 2020
1 Rikets styrelse	±0	±0	14 510	14 435
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	±0	±0	16 703	17 359
3 Skatt, tull och exekution	±0	±0	11 654	11 816
4 Rättsväsendet	±0	±0	47 418	48 990
5 Internationell samverkan	±0	±0	2 012	2 017
6 Försvar och samhällets krisberedskap	±0	±0	56 057	58 068
7 Internationellt bistånd	±0	±0	45 684	47 161
8 Migration	±0	±0	10 556	9 571
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	±0	±0	75 775	75 575
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	±0	±0	101 876	101 723
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	±0	±0	34 279	34 034
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	±0	±0	98 496	101 447
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	±0	±0	18 754	14 691
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	±0	±0	75 419	77 749
15 Studiestöd	±0	±0	25 659	27 043
16 Utbildning och universitetsforskning	±0	±0	80 307	84 056
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	±0	±0	15 900	15 906
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	±0	±0	7 038	7 052

Utgiftsområde	Avvikelse från regeringen 2019	Avvikelse från regeringen 2020	Utskottets förslag 2019	Utskottets förslag 2020
19 Regional tillväxt	±0	±0	5 019	5 997
20 Allmän miljö- och naturvård	±0	±0	13 207	14 692
21 Energi	±0	±0	3 715	3 819
22 Kommunikationer	±0	±0	59 487	60 833
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	±0	±0	19 737	19 497
24 Näringsliv	±0	±0	7 493	7 218
25 Allmänna bidrag till kommuner	±0	±0	116 929	122 003
26 Statsskuldsräntor m.m.	±0	±0	25 655	22 155
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	±0	43 043	44 491
Summa utgiftsområden	±0	±0	1 032 382	1 049 401

Utskottets förslag till preliminär inkomstberäkning 2019–2020*Miljoner kronor*

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen 2019	Avvikelse från regeringen 2020	Regeringens förslag 2019	Regeringens förslag 2020
1100 Direkta skatter på arbete	±0	±0	677 967	700 318
1111 Statlig inkomstskatt	±0	±0	62 464	64 075
1115 Kommunal inkomstskatt	±0	±0	754 866	784 036
1120 Allmän pensionsavgift	±0	±0	127 861	132 679
1130 Artistskatt	±0	±0	0	0
1140–1150 Skattereduktioner	±0	±0	–267 225	–280 473
1200 Indirekta skatter på arbete	±0	±0	605 005	629 102
1210 Arbetsgivaravgifter	±0	±0	586 737	610 069
1240 Egenavgifter	±0	±0	13 387	14 011
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	±0	±0	–40 175	–41 744
1270 Särskild löneskatt	±0	±0	50 427	52 329
1280 Nedsättningar	±0	±0	–5 748	–5 899
1290 Tjänstegruppliv	±0	±0	377	335
1300 Skatt på kapital	±0	±0	265 423	284 443
1310 Skatt på kapital, hushåll	±0	±0	68 133	70 412
1320 Skatt på företagsvinster	±0	±0	136 396	146 398
1330 Kupongskatt	±0	±0	7 625	7 948
1340 Avkastningsskatt	±0	±0	9 473	15 682
1350 Fastighetsskatt	±0	±0	31 321	31 315
1360 Stämpelskatt	±0	±0	12 476	12 688
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	±0	±0	606 232	632 989
1410 Mervärdesskatt	±0	±0	471 422	493 881

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen 2019	Avvikelse från regeringen 2020	Regeringens förslag 2019	Regeringens förslag 2020
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	±0	26 790	27 053
1430 Energiskatt	±0	±0	49 533	51 564
1440 Koldioxidskatt	±0	±0	23 484	23 643
1450–1460 Övriga skatter på energi och miljö	±0	±0	4 762	4 846
1470 Skatt på vägtrafik	±0	±0	22 915	24 523
1480 Övriga skatter	±0	±0	7 325	7 479
1500 Skatt på import	±0	±0	7 084	7 410
1600 Restförda och övriga skatter	±0	±0	15 164	11 655
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	±0	–7 084	–7 410
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	±0	±0	2 169 790	2 258 506
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	±0	±0	–1 037 648	–1 077 375
Statens skatteintäkter (periodiserat)	±0	±0	1 132 142	1 181 131
1900 Periodiseringar	±0	±0	8 183	–771
1000 Statens skatteinkomster	±0	±0	1 140 325	1 180 360
Övriga inkomster (kassamässigt)	±0	±0	–44 539	–41 327
2000 Inkomster av statens verksamhet	±0	±0	30 041	31 877
3000 Inkomster av försåld egendom	±0	±0	5 000	5 000
4000 Återbetalning av lån	±0	±0	723	690
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	±0	13 083	13 949
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	±0	12 316	12 024
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	±0	–105 702	–104 868
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0	0	0
Inkomster i statens budget (kassamässigt)	±0	±0	1 095 786	1 139 033

BILAGA 7

Reservanternas förslag till preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar 2019–2020

Reservanternas förslag till preliminär fördelning av utgifter per utgiftsområde 2019

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1 Rikets styrelse	14 510	–166	–749	–394	–195	+79
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	16 703	–26	+247	–301	–108	–356
3 Skatt, tull och exekution	11 654	+80	+496	–167	+24	–104
4 Rättsväsendet	47 418	+1 261	+3 228	+1 006	+2 981	+137
5 Internationell samverkan	2 012	±0	+1 026	–65	–14	–47
6 Försvar och samhällets krisberedskap	56 057	+3 300	+5 000	+1 097	+6 025	+1 040
7 Internationellt bistånd	45 684	–3 026	+250	±0	±0	+9
8 Migration	10 556	–18	–6 946	–79	–352	+469
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	75 775	–1 519	+3 598	–5 983	+2 741	+9 460
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	101 876	–10 357	+3 016	–9 311	–6 795	–3 807
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 279	–400	+4 082	–785	–59	+1 635
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	98 496	–747	–4 123	–1 390	+612	+3 514
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	18 754	–433	–14 140	–760	+357	–954
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	75 419	–11 368	–17 117	–13 744	–11 819	–10 564
15 Studiestöd	25 659	–1 428	–594	–2 221	–4 334	–4 122
16 Utbildning och universitetsforskning	80 307	–1 872	+437	–5 769	–2 897	+1 616
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	15 900	–1 178	–493	–886	–438	–843

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	7 038	–4 190	–4 375	–4 159	–4 159	–4 272
19 Regional tillväxt	5 019	–48	±0	–1 513	–1 625	–1 496
20 Allmän miljö- och naturvård	13 207	–4 297	–4 981	–4 155	–5 241	–4 750
21 Energi	3 715	–1 290	–930	–127	–972	–684
22 Kommunikationer	59 487	–389	+1 000	–289	–1 579	–816
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 737	–1 415	+90	–83	–1 616	–1 199
24 Näringsliv	7 493	–978	–534	–594	–1 614	–1 436
25 Allmänna bidrag till kommuner	116 929	+5 999	–32 190	+8 724	+3 647	–28 326
26 Statsskuldsräntor m.m.	25 655	±0	±0	±0	+154	±0
27 Avgiften till Europeiska unionen	43 043	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgiftsområden	1 032 382	–34 504	–64 702	–41 947	–27 276	–45 817

Reservanternas förslag till preliminär fördelning av utgifter per utgiftsområde 2020

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1 Rikets styrelse	14 435	–159	–842	–409	–280	+157
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 359	+123	+521	–316	–126	–491
3 Skatt, tull och exekution	11 816	+80	+589	–226	+35	–163
4 Rättsväsendet	48 990	+1 612	+4 258	+1 039	+4 376	+137
5 Internationell samverkan	2 017	±0	+1 043	–66	–14	–48
6 Försvar och samhällets krisberedskap	58 068	+6 300	+9 000	+1 097	+9 938	+2 440
7 Internationellt bistånd	47 161	–1 429	+250	±0	±0	+9
8 Migration	9 571	–254	–6 073	–116	–510	–58
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	75 575	–694	+4 098	–5 631	+3 611	+12 081
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	101 723	–10 661	+3 119	–9 615	–6 945	–3 833
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 034	–400	+4 028	–687	+439	+1 733
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	101 447	–849	–4 062	–1 383	+630	+3 613
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	14 691	–651	–14 275	–997	–410	–1 168
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	77 749	–13 608	–17 927	–14 995	–13 091	–11 977
15 Studiestöd	27 043	–1 420	–634	–2 246	–3 423	–4 155
16 Utbildning och universitetsforskning	84 056	–2 783	+552	–7 281	–5 294	+2 472
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	15 906	–1 129	–390	–905	–461	–640
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och bygga samt konsumentpolitik	7 052	–5 746	–4 275	–5 725	–5 727	–5 839
19 Regional tillväxt	5 997	–48	±0	–2 513	–2 625	–2 496
20 Allmän miljö- och naturvård	14 692	–5 567	–6 371	–4 686	–6 636	–5 850

Utgiftsområde		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
			M	SD	C	L	KD
21	Energi	3 819	−1 525	−935	−71	−1 489	−676
22	Kommunikationer	60 833	−391	+1 000	−437	−1 753	−1 112
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 497	−1 465	+90	−151	−1 561	−1 306
24	Näringsliv	7 218	−1 083	−539	−303	−1 690	−1 590
25	Allmänna bidrag till kommuner	122 003	+4 249	−36 387	+11 354	+5 148	−31 326
26	Statsskuldsräntor m.m.	22 155	±0	±0	±0	+290	±0
27	Avgiften till Europeiska unionen	44 491	±0	±0	±0	±0	±0
Summa utgiftsområden		1 049 401	−37 498	−64 162	−45 269	−27 568	−50 086

Reservanternas förslag till preliminär inkomstberäkning 2019

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1100 Direkta skatter på arbete	677 967	-29 122	-25 698	-15 438	-19 732	-30 205
1111 Statlig inkomstskatt	62 464	-4 625	-1 100	-3 007	-18 730	-3 439
1115 Kommunal inkomstskatt	754 866	-2 917	+25 624	-3 194	+1 838	+22 060
1120 Allmän pensionsavgift	127 861	±0	+370	+56	-10	-307
1130 Artistskatt	0	±0	±0	±0	±0	±0
1140–1150 Skattereduktioner	-267 225	-21 580	-50 592	-9 293	-2 830	-48 519
1200 Indirekta skatter på arbete	605 005	+461	-19 184	-22 296	+7	-970
1210 Arbetsgivaravgifter	586 737	+461	-13 255	-20 103	+2 497	+1 415
1240 Egenavgifter	13 387	±0	-3 930	-370	+100	+100
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-40 175	±0	-219	-23	+10	+15
1270 Särskild löneskatt	50 427	±0	-1 780	-1 800	-2 600	-2 500
1280 Nedsättningar	-5 748	±0	±0	±0	±0	±0
1290 Tjänstegruppliv	377	±0	±0	±0	±0	±0
1300 Skatt på kapital	265 423	-147	+1 072	+2 925	+1 898	+1 755
1310 Skatt på kapital, hushåll	68 133	-1 310	+860	-563	-990	-290
1320 Skatt på företagsvinster	136 396	+763	+930	+3 658	-1 512	-243
1330 Kupongskatt	7 625	±0	±0	±0	±0	±0
1340 Avkastningsskatt	9 473	±0	-790	±0	±0	±0
1350 Fastighetsskatt	31 321	+400	+72	-170	+4 400	+2 288
1360 Stämpelskatt	12 476	±0	±0	±0	±0	±0

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	606 232	+4 543	+9 493	+1 672	+2 369	+18 649
1410 Mervärdesskatt	471 422	+7 650	+11 149	+161	+900	+16 428
1420 Skatt på alkohol och tobak	26 790	±0	±0	±0	±0	+830
1430 Energiskatt	49 533	−900	+471	+423	+99	−62
1440 Koldioxidskatt	23 484	−317	+1 263	−310	+960	+547
1450–1460 Övriga skatter på energi och miljö	4 762	−1 510	+20	+542	+230	+906
1470 Skatt på vägtrafik	22 915	−380	±0	+856	+230	±0
1480 Övriga skatter	7 325	±0	−3 410	±0	−50	±0
1500 Skatt på import	7 084	±0	±0	±0	±0	±0
1600 Restförda och övriga skatter	15 164	+60	−370	−573	±0	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	−7 084	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	2 169 790	−24 205	−34 687	−33 710	−15 458	−10 771
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	−1 037 648	+2 917	−25 994	+3 138	−1 828	−21 753
Statens skatteintäkter (periodiserat)	1 132 142	−21 288	−60 681	−30 572	−17 286	−32 524
1900 Periodiseringar	8 183	±0	±0	±0	±0	±0
1000 Statens skatteinkomster	1 140 325	−21 288	−60 681	−30 572	−17 286	−32 524
Övriga inkomster (kassamässigt)	−44 539	−300	−3 116	+393	−400	−100
2000 Inkomster av statens verksamhet	30 041	−300	−3 116	−200	−400	−100
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000	±0	±0	±0	±0	±0
4000 Återbetalning av lån	723	±0	±0	±0	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	13 083	±0	±0	±0	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	12 316	±0	±0	±0	±0	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	−105 702	±0	±0	+593	±0	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0	±0	±0	±0	±0	±0

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
Inkomster i statens budget (kassamässigt)	1 095 786	–21 588	–63 797	–30 179	–17 686	–32 624

Reservanternas förslag till preliminär inkomstberäkning 2020*Miljoner kronor*

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1100 Direkta skatter på arbete	700 318	–31 222	–24 154	–15 768	–19 982	–34 288
1111 Statlig inkomstskatt	64 075	–6 725	–852	–2 985	–19 150	–3 451
1115 Kommunal inkomstskatt	784 036	–2 717	+27 261	–3 139	+2 208	+22 987
1120 Allmän pensionsavgift	132 679	±0	+432	+73	–20	–393
1130 Artistskatt	0	±0	±0	±0	±0	±0
1140–1150 Skattereduktioner	–280 473	–21 780	–50 995	–9 717	–3 020	–53 431
1200 Indirekta skatter på arbete	629 102	–93	–18 713	–21 967	+107	–1 348
1210 Arbetsgivaravgifter	610 069	–93	–12 803	–19 813	+2 697	+1 133
1240 Egenavgifter	14 011	±0	–3 930	–370	+100	+100
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	–41 744	±0	–250	–24	+10	+19
1270 Särskild löneskatt	52 329	±0	–1 730	–1 760	–2 700	–2 600
1280 Nedsättningar	–5 899	±0	±0	±0	±0	±0
1290 Tjänstegruppliv	335	±0	±0	±0	±0	±0
1300 Skatt på kapital	284 443	–207	+935	+930	+2 740	+2 178
1310 Skatt på kapital, hushåll	70 412	–1 480	+860	–563	–190	+110
1320 Skatt på företagsvinster	146 398	+873	+795	+1 663	–1 470	–220
1330 Kupongskatt	7 948	±0	±0	±0	±0	±0
1340 Avkastningsskatt	15 682	±0	–790	±0	±0	±0
1350 Fastighetsskatt	31 315	+400	+70	–170	+4 400	+2 288
1360 Stämpelskatt	12 688	±0	±0	±0	±0	±0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	632 989	+4 233	+9 327	+849	+2 228	+18 538
1410 Mervärdesskatt	493 881	+7 670	+11 152	+161	+920	+16 455

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
1420 Skatt på alkohol och tobak	27 053	±0	±0	±0	±0	+830
1430 Energiskatt	51 564	−900	+513	+423	+98	−62
1440 Koldioxidskatt	23 643	−317	+1 052	−310	+960	+559
1450–1460 Övriga skatter på energi och miljö	4 846	−1 600	+20	+536	+230	+756
1470 Skatt på vägtrafik	24 523	−620	±0	+39	+70	±0
1480 Övriga skatter	7 479	±0	−3 410	±0	−50	±0
1500 Skatt på import	7 410	±0	±0	±0	±0	±0
1600 Restförda och övriga skatter	11 655	+60	−370	−573	±0	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	−7 410	±0	±0	±0	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	2 258 506	−27 229	−32 975	−36 529	−14 907	−14 919
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	−1 077 375	+2 717	−27 693	+3 066	−2 188	−22 594
Statens skatteintäkter (periodiserat)	1 181 131	−24 512	−60 668	−33 463	−17 095	−37 513
1900 Periodiseringar	−771	±0	±0	±0	±0	±0
1000 Statens skatteinkomster	1 180 360	−24 512	−60 668	−33 463	−17 095	−37 513
Övriga inkomster (kassamässigt)	−41 327	−300	−3 119	+393	−400	−100
2000 Inkomster av statens verksamhet	31 877	−300	−3 119	−200	−400	−100
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000	±0	±0	±0	±0	±0
4000 Återbetalning av lån	690	±0	±0	±0	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	13 949	±0	±0	±0	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	12 024	±0	±0	±0	±0	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	−104 868	±0	±0	+593	±0	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0	±0	±0	±0	±0	±0
Inkomster i statens budget (kassamässigt)	1 139 033	−24 812	−63 787	−33 070	−17 495	−37 613